

2. základní škola, Rakovník, Husovo náměstí 3

motto: „ Chceme dát dětem prostor ... „

**Školní vzdělávací program Otevřená kniha pro 1. – 9. ročník
Vytvořeno podle Rámcového vzdělávacího programu**

Předkladatel

2. základní školy, Rakovník, Husovo náměstí 3

269 01 Rakovník, Husovo náměstí 3

Mgr. Zdeněk Brabec, ředitel a kolektiv učitelů

Tel. 313 251 260; fax 313 251 265

e-mal: brabec.z@2zsrako.cz; www.2zsrako.cz

Zřizovatel

Město Rakovník, Husovo náměstí 27, tel. 313 259 205

Datum: 1. 9. 2016

Mgr. Zdeněk Brabec

Obsah:

1	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	3
2	CHAREKTERISTIKA ŠKOLY	4
3	CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	7
4	UČEBNÍ PLÁN A ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ	15
5	CÍLOVÁ A OBSAHOVÁ SPECIFIKACE ŠVP	23
5.1	JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	23
5.2	MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE.....	37
5.3	INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE.....	46
5.4.	ČLOVĚK A JEHO SVĚT.....	49
5.5	ČLOVĚK A SPOLEČNOST.....	60
5.6	ČLOVĚK A PŘÍRODA.....	73
5.7	UMĚNÍ A KULTURA.....	93
5.8	ČLOVĚK A ZDRAVÍ.....	105
5.9	ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE.....	115
5.10	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA.....	121
6	HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ ŽÁKŮ	132
	PŘEHLEDY.....	155

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

1.1 Název vzdělávacího programu:

Otevřená kniha – program pro základní vzdělávání

1.2 Údaje o škole

název školy, sídlo, právní forma, IČO, IZO, RED-IZO, kontakty

2. základní škola, Rakovník, Husovo náměstí 3

269 01 Rakovník

identifikátor zařízení 600055833

příspěvková organizace, IČO 47016981, IZO 102 602 263

tel.: 313251260, fax: 313251264

mail: brabec.z@2zsrao.cz nebo 2zsrao@2zsrao.cz

www.2zsrao.cz

zřizovatel školy

Město Rakovník

IČO 00244309

Adresa

Husovo náměstí 27

269 18 Rakovník

ředitel školy:

Mgr. Zdeněk Brabec, Nad Nemocnicí 2779, 269 01 Rakovník

Koordinátor ŠVP: Mgr. Markéta Hejdová

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2016

1. úprava dokumentu: od 1. 9. 2010

2. úprava dokumentu: od 1. 9. 2013 – nový ŠVP se zapracovanými úpravami a změnami RVP ZV

3. úprava dokumentu: od 1. 9. 2016 – nový ŠVP se zapracovanými úpravami a změnami RVP ZV

.....

Mgr. Zdeněk Brabec

ředitel školy

razítko školy

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1 Úplnost a velikost školy

Druhy a typy škola a školských zařízení, která škola zahrnuje:
Základní škola (1. a 2. stupeň), IZO 102 602 263

Počet pedagogických pracovníků:

Přepočtený počet pedagogických pracovníků:

Školní rok	Počet tříd	Celkový počet žáků	Počet žáků na jednu třídu
2008/2009	27	618	22,88
2009/2010	26	612	23,53
2010/2011	26	606	23,31
2011/2012	26	627	24,12
2012/2013	26	631	24,27
2013/2014	26	619	23,81
2014/2015	26	639	24,58
2015/2016	26	673	25,88

Celková kapacita dle zřizovací listiny:

1. Základní škola: kapacita 730 žáků

2. Školní družina, IZO 114 100 209

kapacita: 175 žáků

stav: 175 žáků

datum zařazení do sítě škol: 1. 9. 1996

obory vzdělávání:

rámcový vzdělávací program 79-01-C/01 Základní škola

2. základní škola, Rakovník, Husovo náměstí 3 je velká městská škola založená v roce 1886. V roce 1993 byla dána do užívání tzv. přístavba, kde jsou umístěny především odborné učebny. Součástí školy je školní družina. Zřizovatelem je město Rakovník.

2. základní škola Rakovník je úplnou základní školou, která poskytuje základní vzdělání dětem ve věku od šesti do patnácti let. K silným stránkám školy patří rozšířená výuka matematiky (vždy v jedné třídě 2. stupně ZŠ), výuka cizích jazyků, výuka tělesné výchovy, úspěšnost žáků ve sportovních i předmětových soutěžích a organizovaná mimoškolní činnost (zájmové kroužky a kurzy).

Škola je umístěna uprostřed města, což vyhovuje nejen rodičům z Rakovníka, ale i dojíždějícím žákům, protože je v blízkosti vlakového i autobusového nádraží. Škola má moderní odborné učebny, které jsou v provozu od roku 1993. Nová tělocvična je využívána od roku 1996.

Školu navštěvují žáci se speciálními vzdělávacími potřebami (ve školním roce 2015/2016 celkem 42 z 673).

Vedení školy spolupracuje s výborem Spolku rodičů, přátel a dětí 2. ZŠ Rakovník. Tento spolek podporuje organizačně, personálně i finančně aktivity ZŠ. Z dalších institucí, se kterými vedení školy (škola) dlouhodobě aktivně spolupracuje, lze uvést DDM Rakovník, Policii ČR, Národní protidrogovou centrálu, dětská knihovna Rakovník, KC Rakovník, Úřad práce v Rakovníku, PC Střední Čechy, Muzeum TGM, PPP, ČČK, PMS, ostatní rakovnické školy.

2.2 VYBAVENÍ ŠKOLY

2. základní škola, Rakovník, Husovo náměstí 3 je umístěna ve čtyřech budovách. Hlavní budova postavená v roce 1886 je propojena s tzv. přístavbou v Nádražní ulici. Do provozu byla dána v roce 1993 a jsou zde především odborné učebny. V hlavní budově je celkem 13 učeben pro 1. i 2. stupeň. V přístavbě je 12 odborných učeben – počítačová učebna, jazykové učebny, kuchyňka, učebny fyziky, chemie, matematiky, českého jazyka, laboratoř chemie a školní dílna.

Škola je velice dobře vybavena v oblasti ICT. Učebny jsou vybaveny interaktivními tabulemi a počítači. Všechny počítače v učebnách a kabinetech jsou připojeny v síti a k internetu. Žáci a učitelé mají v celé budově pro svoji práci k dispozici Wi-Fi síť. Rodiče mají možnost získávat informace a komunikovat se školou prostřednictvím webových stránek a programu školní evidence Bakaláři a jejich aplikací.

Vybavení školy učebními pomůckami a didaktickou technikou je velmi dobré. Škola má kvalitní hygienické zázemí v souladu s normami.

Další budovou je tzv. Stará pošta v ulici Martinovského, vzdálená přibližně 500 m od hlavní budovy. Zde je pět učeben pro žáky 1. a 2. ročníku.

Dvě oddělení družiny jsou umístěna v tzv. vile v ulici Františka Diepolta. Zde žáci využívají velkou zahradu a mají velice blízko do Čermákových sadů. Další tři oddělení družiny využívají pavilon mateřské školy, která sousedí s vilou. Další dvě oddělení jsou od školního roku 2016/2017 umístěna v blízkosti školy a školní jídelny v budově č. p. 168 na Žižkově náměstí.

Pro výuku tělesné výchovy používá škola svoji moderní tělocvičnu, postavenou v roce 1996. Kromě toho využívá také tělocvičnu 1. ZŠ Rakovník a tělocvičnu a hřiště sokolovny.

Každoročně se daří navyšovat hodnotu majetku modernizací a opravami.

2.3 CHARAKTERISTIKA PEDAGOGICKÉHO SBORU

V současné době na škole pracuje 39 učitelů na 38,5 úvazku. Snažíme se o 100 % odbornou kvalifikovanost učitelů. Máme k dispozici kvalifikované učitele francouzského, anglického, německého a ruského jazyka.

Všichni učitelé se průběžně vzdělávají – v rámci finančních možností školy. Navštěvují akce VISK, NIDV a další vzdělávacích institucí.

Ve školní družině pracuje 7 zpravidla plně kvalifikované vychovatelky.

Podrobné a konkrétní údaje týkající se pedagogického sboru jsou každoročně uvedeny ve výroční zprávě.

2.4 DLOUHODOBÉ PROJEKTY A MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE

V rámci dlouhodobých projektů děti vedeme ke zdravému životnímu stylu. V rámci dopravní výchovy všichni žáci 1. – 5. ročníku navštěvují dopravní hřiště. Pro žáky 6. ročníku

škola organizuje adaptační pobyt spojený s vrstevnickým programem prevence rizikového chování, v 7. ročníku lyžařský výcvikový kurz, v 8. ročníku cykloturistický a v devátém kurz vodní turistiky. Pro žáky 2. stupně je vytvořen program prevence rizikového chování.

Pocit sounáležitosti se školou a ostatními spolužáky posilujeme v rozmanitých aktivitách, jako jsou vánoční dílny, dny otevřených dveří, Čtyřlístek – čtyři setkání budoucích prvňáčků a paní učitelkami a staršími žáky, slavností rozdání prvního vysvědčení, slavnostní rozloučení s žáky devátého ročníku, oslavy výročí školy, ve spolupráci s dětskou knihovnou pasování prvňáčků na malé čtenáře.

Učíme žáky ekologickému přístupu ke svému okolí – ve škole máme nádoby na tříděný odpad, žáci sbírají drobná vysloužilá elektrozařízení a použité baterie. K výuce a dalším aktivitám je využívána přírodní učebna v zahradě tzv. vily v ulici Fr. Diepolta.

Jako doplnění výuky organizujeme exkurze s historickou, ekologickou a přírodovědnou tematikou.

Mezinárodní spolupráci škola nemá.

2.5 SPOLUPRÁCE S RODIČI A JINÝMI SUBJEKTY

2.5.1 Informovanost rodičů o plánování, průběhu a výsledcích vzdělávání žáků

Dobrá komunikace s rodiči je jedním s hlavních cílů školy. Na začátku každého školního roku rodiče obdrží informační zpravodaj k aktuálnímu školnímu roku. Zde obdrží základní informace o organizaci školního roku (termíny třídních schůzek, pedagogických rad, prázdniny,...), seznam tříd, všech učitelů, kmenové učebny a každý rok klasifikační řád nebo řád školy. Vedení školy spolupracuje s výborem Spolku rodičů a přátel dětí 2. ZŠ Rakovník. Škola organizuje schůzky pro rodiče budoucích prvňáčků a schůzky rodičů žáků prvního ročníku v úvodu školního roku. Na webových stránkách je k dispozici kalendář akcí školy. Na podzim je pro rodiče žáků 9. ročníku organizováno setkání se zástupci středních škol regionu, aby při osobním setkání získali aktuální informace důležité pro volbu povolání. Rodiče mohou školu navštívit kdykoliv po vzájemné dohodě s vyučujícím nebo vedením školy.

2.5.2 Spolupráce s ostatními subjekty

Při škole pracuje Spolek rodičů a přátel dětí 2. ZŠ Rakovník, který pomáhá s realizací kurzů, Dne dětí, exkurzí, soutěží žáků, aktivitami v závěru školního roku a podobně.

Spolupráce s Domem dětí a mládeže Rakovník. Učitelé naší školy se podílejí na organizaci okresních sportovních a předmětových soutěží. Dům dětí naopak pomáhá při zajišťování besed a kulturních programů pro žáky a různých soutěží pro školní družinu.

Spolupráce s Národní protidrogovou centrálou a Policií ČR. Jejich zástupci besedují s žáky na v rámci primární prevence rizikového chování na téma šikana, záškoláctví, návykové látky, trestní odpovědnost (projekt Malá policejní akademie).

Spolupráce s Úřadem práce Rakovník. Žáci 9. ročníku navštěvují Úřad práce v rámci výchovy k volbě povolání.

Spolupráce s odborem sociálních věcí MÚ Rakovník.

Spolupráce s PPP Rakovník.

Spolupráce s dětskou knihovnou Rakovník. Návštěvy jednotlivých tříd v knihovně. Pasování prvňáčků na malé čtenáře. Podpora čtenářské gramotnosti.

Spolupráce s místním spolkem ČČK při proškolování žáků z první pomoci, v soutěži Hlídek mladých zdravotníků.

Od 1. 1. 2006 pracuje na škole školská rada, která má 6 členů. Školská rada schvaluje výroční zprávu o činnosti školy, školní řád, pravidla hodnocení žáků, atd.

Velmi dobrá spolupráce je se zřizovatelem, který vytváří škole kvalitní podmínky pro její práci.

2.5.3 Charakteristika žáků

Do školy docházejí žáci z naší spádové oblasti i žáci z jiných spádových oblastí města. Dále do školy dojíždějí žáci přesporní z dalších obcí okresu Rakovník – je jich přibližně čtvrtina celkového počtu.

3. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

3.1 Zaměření školy

Školní vzdělávací program (dále jen ŠVP) vychází z koncepce Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (dále jen RVP). Filozofií vzdělávacího programu je vybavit žáka „klíčovými kompetencemi“, které představují soubor znalostí, dovedností, návyků a postojů, které jsou využitelné v různých učebních i praktických činnostech a situacích. Jsou klíčem k úspěšnosti v celoživotním učení, v práci, zájmové činnosti i osobním životě.

Na utváření klíčových kompetencí se podílí 9 vzdělávacích oblastí (viz níže) s jednotlivými vzdělávacími obory. Realizace výuky v ZŠ probíhá v konkrétních vyučovacích předmětech, které respektují cílová zaměření, očekávané kompetence a učivo všech vzdělávacích oborů. Výuka v jednotlivých vyučovacích předmětech (s možností integrace očekávaných kompetencí a učiva jednotlivých vzdělávacích oborů) ve svém souhrnu směřuje k očekávaným výstupům vzdělávacích oblastí a tedy i k dosažení klíčových kompetencí stanovených v RVP.

Školní vzdělávací program v jednotlivých vyučovacích předmětech v konkrétních ročnících specifikuje očekávané výstupy a učivo vzdělávacích oborů 9 vzdělávacích oblastí do dílčích „aktivních“ dovedností žáků s vymezením učiva použitým jako prostředek pro dosažení těchto dovedností.

Program respektuje tradice školy, využívá její charakteristické podmínky a reaguje na vzdělávací požadavky klientů (rodiče, žáci). Základní škole umožňuje více se zaměřit na:

- a) rozvíjení schopností matematicky nadaných žáků (pokračování v tradici „matematických tříd“)
- b) práci s žáky se speciálními vzdělávacími potřebami
- c) rozvíjení pohybových dovedností žáků (tělesná a sportovní výchova, školní a mimoškolní sportovní aktivity)
- d) rozvoj komunikativních dovedností, čtenářské gramotnosti

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání představuje ve struktuře kurikulárních dokumentů „státní úroveň“ kurikulárních dokumentů. Je přímým (závazným) východiskem pro tvorbu Školního vzdělávacího programu, který představuje tzv. „školní úroveň“ kurikulárních dokumentů pro základní vzdělávání. RVP vymezuje cílové zaměření vzdělávání, očekávaný výstup vzdělávání (závazný standard výsledků vzdělávání), základní učivo (závazný standard vzdělávací nabídky), učební plány, pravidla pro tvorbu školních vzdělávacích programů, podmínky pro realizaci vzdělávacích požadavků aj.

Kurikulární dokument RVP je nedílnou součástí tohoto Školního vzdělávacího programu, proto ŠVP v následující části uvádí pouze informativně priority základního vzdělávání, obecné cíle a klíčové kompetence RVP - s odkazem na podrobný text v RVP.

3.2.1 PRIORITY ZÁKLADNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ

RVP (ŠVP) zdůrazňuje zejména ty aspekty vzdělávání, které jsou určující pro život v moderní multikulturální společnosti. Jde hlavně o:

- I Akcent na porozumění hodnotám
Záměrem je výchova kulturního člověka hledajícího smysl a kvality života, člověka hledajícího své místo v životě, v národním společenství, v sjednocující se Evropě a ve světě stále více propojeném globálními vztahy.
- II Akcent na dovednosti komunikace a kooperace
Záměrem je výchova člověka komunikativního a tvořivého, schopného spolupráce.
- III Akcent na chápání globálních problémů
Záměrem je výchova ekologicky myslícího, tvořivého a mravně odpovědného člověka.
- IV Akcent na aktivní ovlivňování a ochranu zdraví
Záměrem je výchova člověka odpovědného, chápajícího hodnotu zdraví a aktivně usilujícího o jeho upevňování a ochranu.
- V Akcent na praktické činnosti denního života
Záměrem je výchova člověka zvědavého, sebezdokonalujícího se, rozumně a citlivě reagujícího v konkrétních praktických životních situacích.
- VI Akcent na výchovu samostatného myšlení, jednání a vzdělávání
Záměrem je výchova člověka hledajícího, svobodně jednajícího, s touhou dále se vzdělávat a zlepšovat kvalitu svého života.

3.2.2 OBECNÉ VZDĚLÁVACÍ CÍLE ŠVP

- Osvojit si strategii učení a být motivován pro celoživotní učení
- Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů

- Vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci
- Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
- Připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svěbytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a plnili své povinnosti
- Vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací; rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě
- Učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný
- Vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi
- Pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci

3.2.3 KLÍČOVÉ KOMPETENCE

Na utváření klíčových kompetencí se podílejí všechny vzdělávací oblasti. Na rozdíl od očekávaných výstupů, které žáci získávají v jednotlivých vzdělávacích oblastech a oborech vzdělávacích oblastí, jsou klíčové kompetence obecněji a šířeji využitelné. Klíčové kompetence tak tvoří neopominutelný a jedinečný základ přípravy žáka pro celoživotní učení, vstup do života a do pracovního procesu.

V návaznosti na celoevropský přístup ke klíčovým kompetencím jsou i v RVP základního vzdělávání za klíčové považovány: kompetence k učení; kompetence k řešení problémů; kompetence komunikativní; kompetence sociální a personální; kompetence občanské; kompetence pracovní.

Kompetence k učení

Na konci základního vzdělávání žák:

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení;
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě;
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy;

- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti;
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich;

Kompetence k řešení problémů

Na konci základního vzdělávání žák:

- vnímá nejružnější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností;
- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému;
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy;
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů;
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí.

Kompetence komunikativní

Na konci základního vzdělávání žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu;
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje;
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění;
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem;
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi.

Kompetence sociální a personální

Na konci základního vzdělávání žák:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce;
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají;
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty.

Kompetence občanské

Na konci základního vzdělávání žák:

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí;
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu;
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka;
- respektuje, chrání a oceňuje naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit;
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Kompetence pracovní

Na konci základního vzdělávání žák:

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky;
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření;
- orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení.

3.2.4 Vzdělávací priority ZŠ

Na základě provedené analýzy vzdělávacích podmínek školy a vzdělávacích požadavků klientů (rodiče, zřizovatel) se škola prostřednictvím ŠVP „prioritně“ zaměřuje na následující cíle:

- 1) Poskytovat kvalitní základní vzdělání zaměřené na „aktivní dovednosti“ žáků.
- 2) Rozvíjet schopnosti matematicky nadaných žáků – pokračovat v tradici matematických tříd.
- 3) Práce s žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.
- 4) Podporovat rozvíjení pohybových dovedností žáků ve školních i mimoškolních sportovních aktivitách.
- 5) Rozvíjet komunikační dovednosti žáků
 - v mateřském jazyce,
 - v cizím jazyce,
 - v informačních a komunikačních technologiích
 - v sociálních vztazích

3.3 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Výchovná poradkyně ve spolupráci s třídními učiteli a vedením školy zjišťuje vzdělávací potřeby žáků a ve spolupráci se školským poradenským zařízením zajišťuje odbornou diagnostiku. Na jejím základě jsou konzultovány, plánovány a využívány vhodné metody a organizační postupy výuky. Žáci s přiznanými podpůrnými opatřeními jsou integrováni v rámci běžných tříd.

Pro potřebu práce s žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními jsou vytvářeny plány pedagogické podpory (PLPP) a individuální vzdělávací plány (IVP).

PLPP sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným.

IVP žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními sestavuje třídní učitel ve spolupráci s dalšími vyučovacími, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením. IVP má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavování IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky.

V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená v RVP ZV.

Žákům s potřebou podpůrných opatření od 2. stupně může být v rámci jeho IVP zařazen předmět speciálně pedagogické péče (SPP). Do výuky žáků je zařazen na základě doporučení ŠPZ. Personálně je zajišťován pedagogickými pracovníky školy s rozšířenou kompetencí pro oblast speciální pedagogiky, speciálními pedagogy školy nebo ŠPZ.

3.4 Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Pro potřebu práce s mimořádně nadanými žáky jsou vytvářeny plány pedagogické podpory (PLPP) a individuální vzdělávací plány (IVP).

PLPP sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným.

IVP mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavování IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP řediteli školy, který je zaznamená do školní matriky.

3.5 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata prolínají výukou během celých devíti let. Jsou postupně zařazována a začleňována do vyučovacích předmětů. Jedná se o tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

Výchova demokratického občana

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Multikulturní výchova

Environmentální výchova

Mediální výchova

2. základní škola, Rakovník, Husovo náměstí 3

UČEBNÍ PLÁN ŠVP

pro

I. stupeň ZŠ

školní rok: 2007/2008

Předmět	ročník	1.	2.	3.	4.	5.	Celkem	DČD
Český jazyk a literatura		9	9	9	8	8	43	8
Anglický jazyk		-	-	3	3	3	9	0
Matematika		4	5	5	5	5	24	4
Informační a komunikační technologie		-	-	-	-	1	1	0
Prvouka		2	2	3	-	-	7	2
Vlastivěda		-	-	-	1	2	3	0
Přírodověda		-	-	-	2	2	4	0
Hudební výchova		1	1	1	1	1	5	0
Výtvarná výchova		1	2	1	2	1	7	0
Tělesná výchova		2	2	2	2	2	10	0
Pracovní činnosti		1	1	1	1	1	5	0
Týdenní časová dotace		20	22	25	25	26	118	14

4. UČEBNÍ PLÁN A ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

4.1 Systém výuky

Výuka podle ŠVP probíhá v 1. – 9. postupném ročníku ZŠ. ŠVP (RVP) rozlišuje tři vzdělávací období: 1. období zahrnuje 1. – 3. ročník, 2. období 4. – 5. ročník, 3. období 6. – 9. ročník. ŠVP vymezuje jako závazný výstup očekávané kompetence 2. a 3. období.

Základní vyučovací jednotkou je vyučovací hodina (45 min). Rozvrh hodin v týdnu není v ŠVP chápán jako dogma. Učitelé (zejména na I. stupni ZŠ) si mohou po dohodě s vedením školy rozvrhnout denní (týdenní) program výuky při zachování časových proporcí jednotlivých předmětů v týdnu. Kromě vyučovací hodiny lze realizovat výuku i jiným typem vyučovací jednotky s odlišným časovým úsekem při dodržení zásad hygieny školní práce (přestávky, relaxace apod.). Při realizaci dílčích školních programů a projektů je nutné respektovat závaznost minimálních hodinových dotací pro jednotlivé vyučovací předměty (obory vzdělávacích oblastí) pro daný ročník (ev. pro dané vzdělávací období).

Metody a formy výuky ŠVP nestanovuje závazně – nechává na vyučujícím, aby pro dosažení očekávané kompetence zvolil sám takové metody a formy výuky, které budou vést k očekávanému efektu. Použité formy a metody by měly v dětech vyvolávat touhu po poznávání, provokovat jejich zvědavost, stimulovat kladné rysy lidské povahy a měly by vždy směřovat k získání konkrétní aktivní dovednosti. Respektování osobnosti dítěte a uplatňování principu pozitivní motivace by měly být neodmyslitelnými prvky práce vyučujícího.

4.2 Vzdělávací oblasti ŠVP (RVP)

1. Jazyk a jazyková komunikace (zahrnuje vzdělávací obory: Český jazyk, Cizí jazyk, Další cizí jazyk)
2. Matematika
3. Informační a komunikační technologie
4. Člověk a jeho svět
5. Člověk a společnost (zahrnuje vzdělávací obory: Výchova k občanství, Dějepis)
6. Člověk a příroda (zahrnuje vzdělávací obory: Fyzika, Chemie, Přírodopis, Zeměpis)
7. Umění a kultura (zahrnuje vzdělávací obory: Hudební výchova, Výtvarná výchova)
8. Člověk a zdraví (zahrnuje vzdělávací obory: Výchova ke zdraví, Tělesná výchova)
9. Člověk a svět práce

4.3 Vzdělávací předměty ŠVP

Vzdělávací obsah jednotlivých vzdělávacích oblastí (oborů vzdělávacích oblastí) je ve Školním vzdělávacím programu rozpracován do konkrétních vzdělávacích předmětů, které škola žákům v daném vzdělávacím období v jednotlivých ročnících nabízí. Skladba těchto předmětů respektuje závazný platný Rámcový učební plán pro základní vzdělávání, zohledňuje aktuální vzdělávací podmínky školy a vytčené vzdělávací priority.

4.3.1 Skladba vzdělávacích předmětů a učebních plánů

Vzdělávací předměty respektují vzdělávací obory jednotlivých vzdělávacích oblastí RVP. Výjimku tvoří vzdělávací obor Výchova ke zdraví, který není samostatným předmětem, ale jeho obsah a očekávané výstupy jsou přiřčeny ke vzdělávacím předmětům Přírodopis, Občanská a rodinná výchova, Chemie a Tělesná výchova. Předmět Občanská a rodinná výchova je integrovaným předmětem vzdělávacích oborů Výchova k občanství a Výchova ke zdraví. Obsahuje i část učiva vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Smyslem integrace je vytvoření užších vazeb mezi výchovou k občanským postojům a přípravou mladých lidí na život v jejich budoucí rodině.

Zařazená praktická matematika a praktická čeština – nejsou samostatnými vzdělávacími předměty, jde o navýšení hodinových dotací předmětů matematika a český jazyk a literatura. Slouží především jako vyrovnávací (specializované) hodiny pro žáky se specifickými poruchami učení, talentované žáky a k přípravě žáků na přijímací zkoušky na střední školy. Konkrétní vzdělávací výstup a obsah zpracuje vyučující na začátku školního roku podle individuálních potřeb žáků. Tyto předměty nejsou samostatně klasifikovány na vysvědčení.

Vzdělávací předmět: zahrnuje vzdělávací oblast (obor vzdělávací oblasti):

1. Český jazyk - Jazyk a jazyková komunikace (Český jazyk a literatura)
2. Cizí jazyk - Jazyk a jazyková komunikace (Cizí jazyk, Další cizí jazyk Aj, Nj, Fj, Rj)
3. Matematika - Matematika a její aplikace
4. Informační a komunikační technologie - Informační a komunikační technologie
5. Prvouka - Člověk a jeho svět
6. Vlastivěda - Člověk a jeho svět
7. Přírodověda - Člověk a jeho svět
8. Dějepis - Člověk a společnost (Dějepis)
9. Občanská a rodinná výchova - Člověk a společnost (Výchova k občanství)
- Člověk a zdraví (Výchova ke zdraví)
10. Fyzika - Člověk a příroda (Fyzika)
11. Chemie - Člověk a příroda (Chemie)
- Člověk a zdraví (Výchova ke zdraví)
12. Přírodopis - Člověk a příroda (Přírodopis)
- Člověk a zdraví (Výchova ke zdraví)

13. Zeměpis - *Člověk a příroda (Zeměpis)*
14. Hudební výchova - *Umění a kultura (Hudební výchova)*
15. Výtvarná výchova - *Umění a kultura (Výtvarná výchova)*
16. Tělesná výchova - *Člověk a zdraví (Tělesná výchova, Výchova ke zdraví)*
17. Pracovní činnosti - *Člověk a svět práce*

Průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova demokratického občana
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova
- Mediální výchova

Tématické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích obsahů oborů. Tím přispívají ke komplexnosti vzdělávání žáků a pozitivně ovlivňují proces utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků.

2. základní škola, Rakovník, Husovo náměstí 3

UČEBNÍ PLÁN ŠVP

pro

I. stupeň ZŠ

Předmět	ročník	1.	2.	3.	4.	5.	Celkem	DČD
Český jazyk a literatura		9	9	9	8	8	43	10
Anglický jazyk		-	-	3	3	3	9	0
Matematika		4	5	5	5	5	24	4
Informační a komunikační technologie		-	-	-	-	1	1	0
Prvouka		2	2	3	-	-	7	2
Vlastivěda		-	-	-	1,5	2	3,5	0
Přírodověda		-	-	-	1,5	2	3,5	0
Hudební výchova		1	1	1	1	1	5	0
Výtvarná výchova		1	2	1	2	1	7	0
Tělesná výchova		2	2	2	2	2	10	0
Pracovní činnosti		1	1	1	1	1	5	0
Týdenní časová dotace		20	22	25	25	26	118	16

2. základní škola, Rakovník, Husovo náměstí 3

UČEBNÍ PLÁN ŠVP

pro

II. stupeň ZŠ

Předmět	ročník	6.	7.	8.	9.	Celkem	DČD
Český jazyk a literatura		5,5	5	5	6	21,5	6,5
Anglický jazyk		3	3	3	3	12	0
Německý jazyk							
Ruský jazyk		-	2	2	2	6	0
Francouzský jazyk							
Matematika		5,5	4	5	6	20,5	5,5
Informační a komunikační technologie		1	-	-	1	2	1
Dějepis		2	2	2	2	8	1
Občanská a rodinná výchova		1	1	1	1	4	0
Fyzika		1	2	2	2	7	0
Chemie		-	-	2	2	4	1
Přírodopis		2	2	2	2	8	1
Zeměpis		2	2	2	1	7	1
Hudební výchova		1	1	1	-	3	0
Výtvarná výchova		2	2	2	1	7	0
Tělesná výchova		2	2	2	2	8	0
Výchova ke zdraví		0,5	0,5	0,5	0,5		
Pracovní činnosti		-	2	1	1	4	1
Týdenní časová dotace		28	30	32	32	122	18

Pracovní činnosti:

7. ročník – 1. hodina Práce s technickými materiály
2. hodina Příprava pokrmů

8. ročník - Svět práce

9. ročník – Svět práce

2. základní škola, Rakovník, Husovo náměstí 3**II. stupeň ZŠ
(třídy s rozšířenou výukou matematiky)**

Předmět	ročník	6.	7.	8.	9.	Celkem	DČD
Český jazyk a literatura		4,5	5	5	5,5	20	5
Anglický jazyk		3	3	3	3	12	0
Německý jazyk		-	2	2	2		
Ruský jazyk		-	2	2	2	6	0
Francouzský jazyk		-	2	2	2		
Matematika		5,5	5	5	5,5	21	6
Informační a komunikační technologie		1	-	-	1	2	1
Dějepis		2	2	2	2	8	1
Občanská a rodinná výchova		1	1	1	1	4	0
Fyzika		2	2	2	2	8	1
Chemie		-	-	2	2	4	1
Přírodopis		2	2	2	2	8	1
Zeměpis		2	2	2	1	7	1
Hudební výchova		1	1	1	1	4	0
Výtvarná výchova		2	1	2	1	6	0
Tělesná výchova		2	2	2	2	8	0
Výchova ke zdraví		0,5	0,5	0,5	0,5		
Pracovní činnosti		-	2	1	1	4	1
Týdenní časová dotace		28	30	32	32	122	18

Pracovní činnosti:

7. ročník – 1. hodina Práce s technickými materiály
2. hodina Příprava pokrmů

8. ročník - Svět práce

9. ročník – Svět práce

Poznámky k učebnímu plánu

Jako součást výchovně vzdělávací činnosti školy byly dlouhodobě do učebních plánů jednotlivých ročníků zařazeny tyto školní programy (projekty):

2.	ročník	Povinný plavecký výcvik	20 hodin
----	--------	-------------------------	----------

3.	ročník	Povinný plavecký výcvik	20 hodin
----	--------	-------------------------	----------

Z důvodu rekonstrukce městského bazénu nebude možno zajistit od školního roku 2016/2017 plavecký výcvik žáků 2. a 3. ročníku v plném rozsahu 40 hodin ve dvou školních letech. Proto ve školním roce 2016/2017 dokončí žáci III. A a III. C a ve školním roce 2017/2018 žáci IV. B výcvik započatý ve školním roce 2015/2016 v plaveckém bazénu mimo Rakovník. Žáci druhých ročníků během rekonstrukce plavecký výcvik nezapočnou.

7.	ročník	Lyžařský výcvikový zájezd	1 týden
----	--------	---------------------------	---------

8.	ročník	Cykloturistický kurz	3 dny
----	--------	----------------------	-------

9.	ročník	Vodácký kurz	3 dny
----	--------	--------------	-------

1. - 9. r.	Ochrana člověka za mimořádných situací	6 hodin
------------	--	---------

nespecifikováno	Program prevence rizikového chování	
-----------------	-------------------------------------	--

Očekávané výstupy a obsah učiva těchto programů (projektů) jsou specifikovány přímo v jednotlivých programech (projektech). Mohou se meziročně lišit podle charakteru konkrétního místa konání jednotlivých akcí.

Za součást učebního plánu školy jsou považovány i všechny ostatní (výchovně vzdělávací, kulturní, sportovní aj.) akce, které jsou aktuálně zařazeny do ročních (měsíčních) plánů školy. Patří sem i účast ve státních a mezinárodních projektech, účast ve sportovních a předmětových soutěžích a také veškeré volnočasové aktivity organizované školou (školní družinou).

Výchova ke zdraví - je integrována do výuky předmětů občanská a rodinná výchova, přírodopis, tělesná výchova a chemie od 6. do 9. ročníku v celkové dotaci 2 hodiny.

Cizí jazyky – jako hlavní jazyk je vyučován anglický jazyk od 3. ročníku. Další cizí jazyk je zařazen od 7. ročníku. Nabízeny jsou německý jazyk, ruský jazyk a francouzský jazyk v celkové časové dotaci 6 hodin.

Praktická matematika – je zařazena do výuky 6. ročníku v časové dotaci 0,5 hodiny týdně, tj. 1 vyučovací hodina 1 x za 14 dnů a do výuky matematiky 9. ročníku v časové dotaci 1 hodina týdně.

Praktická matematika v hodinách s rozšířenou výukou matematiky a přírodovědných předmětů – je zařazena do výuky matematiky 6. a 9. ročníku v časové dotaci 0,5 hodiny týdně, tj. 1 vyučovací hodina 1 x za 14 dnů.

Praktická čeština – je zařazena do výuky 6. ročníku v časové dotaci 0,5 hodiny týdně, tj. 1 vyučovací hodina 1 x za 14 dnů a do výuky českého jazyka a literatury 9. ročníku v časové dotaci 1 hodina týdně.

Praktická čeština v hodinách s rozšířenou výukou matematiky a přírodovědných předmětů – je zařazena do výuky českého jazyka a literatury 6. a 9. ročníku v časové dotaci 0,5 hodiny týdně, tj. 1 vyučovací hodina 1 x za 14 dnů.

Speciální pedagogická péče – hodiny disponibilní časové dotace využité v rozvrhu tříd 1. – 9. ročníku k výuce českého jazyka a literatury, budou v případě žáka s přiznaným podpůrným opatřením využity v rámci jeho IVP k zařazení předmětu speciální pedagogické péče.

Výchovně vzdělávací činnost školy probíhá v některých případech také v sobotu, v neděli a během prázdnin.

5. CÍLOVÁ A OBSAHOVÁ SPECIFIKACE ŠVP

5.1 JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Jazyk a jazyková komunikace** zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Dobrá úroveň jazykové kultury patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základního vzdělávání. Jazyková výuka, jejímž cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí, vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání.

Obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace se realizuje ve vzdělávacích oborech **Český jazyk a literatura**, **Cizí jazyk** a **Další cizí jazyk**. Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí.

Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru **Český jazyk a literatura** jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Užívání češtiny jako mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě umožňuje žákům poznat a pochopit společensko-kulturní vývoj lidské společnosti. Při realizaci daného vzdělávacího oboru se vytvářejí předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci tím, že se žáci učí interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svoji roli v různých komunikačních situacích a aby se uměli orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru **Český jazyk a literatura** má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek: Komunikační a slohové výchovy, Jazykové výchovy a Literární výchovy. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

V rámci vzdělávacího oboru **Český jazyk a literatura** nabízí škola možnost výuky čtení v prvním ročníku dvěma metodami: analyticko – syntetickou a genetickou.

V *Komunikační a slohové výchově* se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu vztahujícího se k nejrůznějším situacím, analyzovat jej a kriticky posoudit jeho obsah. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat také jazykové prostředky textové výstavby a kompozici textu.

V *Jazykové výchově* žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování.

Při rozvoji potřebných znalostí a dovedností se uplatňují a prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti, např. dovednosti porovnávat různé jevy, jejich shody a odlišnosti, třídit je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

V *Literární výchově* žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život.

Verbální i neverbální komunikace se může vhodně rozvíjet i prostřednictvím *Dramatické výchovy*, zařazené v RVP ZV jako doplňující vzdělávací obor.

Cizí jazyk a Další cizí jazyk přispívají k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytují živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.

Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

Požadavky na vzdělávání v cizích jazycích formulované v RVP ZV vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, který popisuje různé úrovně ovládání cizího jazyka. Vzdělávání v Cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A2, vzdělávání v Další cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A1 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky).

Úspěšnost jazykového vzdělávání jako celku je závislá nejen na výsledcích vzdělávání v jazyce mateřském a v cizích jazycích, ale závisí i na tom, do jaké míry se jazyková kultura žáků stane předmětem zájmu i všech ostatních oblastí základního vzdělávání.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa, a sjednocujícího činitele národního společenství
- pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství
- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohajazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama
- individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založených na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání

5.1.1 ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Očekávané výstupy vzdělávací oblasti (OV)

Na konci 1. období základního vzdělávání žák:

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA:

1. *plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti;*
2. *porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti;*
3. *respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru;*
4. *pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost;*
5. *v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči;*
6. *volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích;*
7. *na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev;*
8. *zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním;*
9. *píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev;*
10. *píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení;*
11. *seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý*

JAZYKOVÁ VÝCHOVA:

12. *rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky;*
13. *porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná;*
14. *porovnává a třídí slova podle zobecněného významu - děj, věc, okolnost, vlastnost;*
15. *rozlišuje slovní druhy v základním tvaru;*
16. *užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves;*
17. *spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy;*
18. *rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky;*
19. *odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě - mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování;*

LITERÁRNÍ VÝCHOVA:

20. *čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku;*
21. *vyjadřuje své pocity z přečteného textu;*
22. *rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění;*
23. *pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností;*

Na konci 2. období základního vzdělávání žák:

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA:

24. *čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas;*
25. *rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává;*
26. *posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení;*
27. *reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta;*
28. *vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku;*
29. *rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě;*

30. *volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru;*
31. *rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace;*
32. *píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry;*
33. *sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti;*

JAZYKOVÁ VÝCHOVA:

34. *porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová;*
35. *rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku;*
36. *určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu;*
37. *rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary;*
38. *vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty;*
39. *odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí;*
40. *užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje;*
41. *píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách;*
42. *zvládá základní příklady syntaktického pravopisu;*

LITERÁRNÍ VÝCHOVA:

43. *vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je;*
44. *volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma;*
45. *rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů;*
46. *při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy;*

Na konci 3. období základního vzdělávání žák:

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA:

47. *odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji;*
48. *rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru;*
49. *rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj;*

50. *dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci;*
51. *odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru;*
52. *v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči;*
53. *zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu;*
54. *využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát;*
55. *uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování;*
56. *využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů;*

JAZYKOVÁ VÝCHOVA:

57. *spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova;*
58. *rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh;*
59. *samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami;*
60. *správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci;*
61. *využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace;*
62. *rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí;*
63. *v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí;*
64. *rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití;*

LITERÁRNÍ VÝCHOVA:

65. *uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla;*
66. *rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora;*
67. *formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo;*
68. *tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie;*
69. *rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty;*

70. *rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele;*
71. *uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře;*
72. *porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování;*
73. *vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích.*

Učivo (U)

1. a 2. období

1 Komunikační a slohová výchova

- 1.1 **čtení** - praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu); věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova)
- 1.2 **naslouchání** - praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní - zaznamenat slyšené, reagovat otázkami)
- 1.3 **mluvený projev** - základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci; komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu; základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta)
- 1.4 **písemný projev** - základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem); technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu); žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka; zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis; jednoduché tiskopisy (příhláška, dotazník), vypravování

2 Jazyková výchova

- 2.1 **zvuková stránka jazyka** - sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk)
- 2.2 **slovní zásoba a tvoření slov** - slova a pojmy, význam slov, slova jednovýznamová a mnohovýznamová, antonyma, synonyma, homonyma; stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka)
- 2.3 **tvarosloví** - slovní druhy, tvary slov
- 2.4 **skladba** - věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice

- 2.5 **pravopis** - lexikální, základy morfologického (koncovky podstatných jmen a přídavných jmen tvrdých a měkkých) a syntaktického (shoda přísudku s holým podmětem)

3 *Literární výchova*

- 3.1 **poslech literárních textů**
3.2 **zážitkové čtení a naslouchání**
3.3 **tvořivé činnosti s literárním textem** - přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod
3.4 **základní literární pojmy** - literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání

3. období

4 **Komunikační a slohová výchova**

- 4.1. **čtení** - praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu), věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací), kritické (analytické, hodnotící), prožitkové
4.2. **naslouchání** - praktické (výchova k empatii, podnět k jednání), věcné (soustředěné, aktivní), kritické (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího, manipulativní působení projevu, zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové), zážitkové
4.3. **mluvený projev** - zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace), zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální); komunikační žánry: připravený i nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek, referát, diskuse
4.4. **písemný projev** - na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech; vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, vlastní tvořivé psaní (komunikační žánry: výpisek, žádost, soukromý a úřední dopis, objednávka, teze, strukturovaný životopis, pozvánka, charakteristika, subjektivně zabarvený popis, výklad, úvaha)

5. Jazyková výchova

- 5.1. **zvuková stránka jazyka** - zásady spisovné výslovnosti, modulace souvislé řeči (přízvuk slovní a větný), intonace, členění souvislé řeči (pauzy, frázování);
- 5.2. **slovní zásoba a tvoření slov** - slovní zásoba a její jednotky, slohové rozvrstvení slovní zásoby, význam slova, homonyma, synonyma, obohacování slovní zásoby, způsoby tvoření slov;
- 5.3. **tvarosloví** - slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov
- 5.4. **skladba** - výpověď a věta, stavba věty, pořádek slov ve větě, rozvíjející větné členy, souvětí, přímá a nepřímá řeč, stavba textu;
- 5.5. **pravopis** - lexikální, morfologický, syntaktický
- 5.6. **obecné poučení o jazyce** - čeština (jazyk národní, jazyk mateřský), skupiny jazyků (slovanské - především slovenština - a jiné, jazyky menšinové), rozvrstvení národního jazyka (spisovné a nespisovné útvary a prostředky), jazyk a komunikace (jazyková norma a kodifikace, kultura jazyka a řeči, původ a základy vývoje češtiny, jazykové příručky)

6. Literární výchova

- 6.1. **tvořivé činnosti s literárním textem** - přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu, dramatizace, vytváření vlastních textů, vlastní výtvarný doprovod k literárním textům
- 6.2. způsoby interpretace literárních a jiných děl
- 6.3. **základy literární teorie a historie** - struktura literárního díla (námet a téma díla, literární hrdina, kompozice literárního příběhu), jazyk literárního díla (obrazná pojmenování; zvukové prostředky poezie: rým, rytmus; volný verš), literatura umělecká a věcná (populárně-naučná, literatura faktu, publicistické žánry);
- 6.4. **literární druhy a žánry** - poezie, próza, drama, žánry lyrické, epické, dramatické v proměnách času - hlavní vývojová období národní a světové literatury, typické žánry a jejich představitelé;

5.1.2CIZÍ JAZYK – 3. – 9. ročník

Očekávané výstupy vzdělávací oblasti (OV)

Na konci 1. období základního vzdělávání žák:

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI:

- 74. *rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně*
- 75. *zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal*
- 76. *rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu*
- 77. *rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu*
- 78. *přihlíží mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení*
- 79. *píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy*

Na konci 2. období základního vzdělávání žák:

POSLECH S POROZUMĚNÍM:

- 80. *rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností*
- 81. *rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má vizuální oporu*
- 82. *rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu*

MLUVENÍ:

- 83. *sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat*
- 84. *odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá*

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM:

- 85. *vyhledává potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům*
- 86. *rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu*

Produktivní řečové dovednosti:

87. *rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu*

PSANÍ:

88. *s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života*
89. *vyplní osobní údaje do formulářů*

Na konci 3. období základního vzdělávání žák:

POSLECH S POROZUMĚNÍM:

90. *rozumí informacím s jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně*
91. *rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat*

MLUVENÍ:

92. *se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích*
93. *mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech*
94. *vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života*

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

95. *vyhledává požadované informace v jednotlivých každodenních autentických materiálech*
96. *rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledává v nich požadované informace*

PSANÍ:

97. *vyplní základní údaje o osobě ve formuláři*
98. *napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat*
99. *reaguje na jednoduché písemné sdělení*

Učivo (U)

1. a 2. období

1. **zvuková a grafická podoba jazyka** – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov
2. **slovní zásoba** – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem
3. **tematické okruhy** - domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí
4. **mluvnice** – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

3. období

5. **zvuková a grafická podoba jazyka** – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládnutí pravopisu slov osvojené slovní zásoby
6. **slovní zásoba** – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím, práce se slovníkem
7. **tematické okruhy** - domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, realie zemí příslušných jazykových oblastí
8. **mluvnice** – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

5.1.3 DALŠÍ CIZÍ JAZYK – 7. – 9. ročník

Očekávané výstupy vzdělávací oblasti (OV)

žák:

POSLECH S POROZUMĚNÍM:

- 100. rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně*
- 101. rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu*
- 102. rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat*

MLUVENÍ

- 103. se zapojí do jednoduchých rozhovorů*
- 104. sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat*
- 105. odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá*

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM:

- 106. rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům*
- 107. rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům*
- 108. rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledává v něm požadovanou informaci*

PSANÍ:

- 109. vyplní základní údaje o sobě ve formuláři*
- 110. napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat*
- 111. stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení*

Učivo (U)

- 8. **zvuková a grafická podoba jazyka** – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov

9. **slovní zásoba** – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem
10. **tematické okruhy** - domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, reálie příslušných jazykových oblastí
11. **mluvnice** – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

5.2 MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast matematika a její aplikace v základním vzdělávání je založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkám a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, matematické postupy a základy jazyka matematiky a způsoby jejich užití.

Přesnost matematických pojmů a pravidel pro zacházení s nimi přispívá k rozvoji abstraktního a exaktního myšlení žáků. Řešení matematických problémů je učí logickému a kritickému usuzování a srozumitelné, věcné argumentaci.

Matematické vzdělávání pomáhá žákům vnímat složitost reálného světa a porozumět mu, vytvářet matematické modely. Vede je ke kázni ve vyjadřování a k efektivitě při organizování vlastní práce. Přispívá také k formování volních a charakterových rysů jejich osobnosti – rozvíjí důslednost, vytrvalost, schopnost sebekontroly, vynalézavost, tvořivost, sebedůvěru, pomáhá jim zaujmout racionální postoje k rizikům apod.

Vzdělávací oblast matematiky a její aplikace je tvořena čtyřmi tematickými okruhy.

V tematickém okruhu *číslo a proměnná* si žáci osvojují aritmetické operace (porovnávání, zaokrouhlování, sčítání, odčítání, násobení, dělení) v jejich třech složkách: dovednost (provádět operaci), algoritmické porozumění (proč je operace prováděna předloženým postupem a významové porozumění (umět operaci propojit na reálné situace). Učí se získávat prvotní číselné údaje (počítání, měření, aproximování a odhadování) a následně odvozené číselné údaje (např. výpočet, zaokrouhlování). Seznamují se s pojmem proměnná a s její rolí při matematizaci reálných situací.

V tematickém okruhu *závislost a vztahy* žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa, a seznamují se s jejich reprezentacemi. Uvědomují si změny a závislosti známých jevů, docházejí k pochopení, že změnou může být růst, pokles, kolísání, ale že změna může mít i nulovou hodnotu. Tyto změny a závislosti jsou nejlépe patrné z tabulek, diagramů a grafů, které se žáci učí nejen analyzovat, vyjadřovat matematickým předpisem, ale též konstruovat podle možností i s využitím vhodného počítačového software nebo grafických kalkulátorů. Zkoumání těchto závislostí směřuje k pochopení pojmu funkce.

V dalším tematickém okruhu matematického vzdělávání – *geometrie v rovině a v prostoru* – žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují

reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině (resp. V prostoru), učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, velikost úhlu, obvod a obsah (resp. V prostoru), učí se porovnávat, odhadovat svůj grafický projev. Zkoumání tvaru a prostoru vede žáky k řešení polohových a metrických úloh a problémů, které vycházejí z běžných situací.

Další neméně důležitou součástí matematického vzdělávání jsou logické a kombinatorické úlohy, jejich řešení je do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale při němž je nutné uplatnit logické myšlení, které v žácích rozvíjí především matematika. Žáci se učí řešit jednodušší úlohy z reálného světa, analyzovat reálné situace, pochopit problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty, řešit optimalizační úlohy. Řešení logických a kombinatorických úloh posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování a podchycuje i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní.

Žáci se v matematice učí využívat prostředky výpočetní techniky (především kalkulátory, vhodný počítačový software, určité typy výukových programů) a používat některé další pomůcky, což umožňuje přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v operování s čísly a v rýsovacích technikách. Zdokonalují se rovněž v samostatné a kritické práci se zdroji informací.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané oblasti směřuje k:

- osvojování základních matematických pojmů a vztahů postupnou abstrakcí a zobecňováním reálných jevů, k poznávání jejich charakteristických vlastností a na základě těchto vlastností k určování a zařazování pojmů;
- vytváření zásoby matematických nástrojů (pojmů a vztahů, algoritmů, metod řešení úloh) a k efektivnímu využívání osvojeného matematického aparátu;
- rozvíjení zkušenosti s matematickým modelováním (činnostmi, kterými se učí poznávat a nalézt situaci, v níž se může orientovat prostřednictvím matematického popisu), k vyhodnocování matematického modelu, poznávání hranic jeho použití, uvědomování si, že realita je složitější než její matematický model, že daný model může být vhodný pro různorodé situace a jedna situace může být vyjádřena různými modely;
- provádění rozboru problému a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu při řešení slovních úloh a reálných problémů, k jeho

realizaci a vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k podmínkám úlohy nebo problému;

- zpřesňování vyjadřování a zdokonalování grafického projevu, porozumění matematických termínů a symbolice a ke komunikaci na odpovídající úrovni (formulování nebo přijímání matematických poznatků nebo problémů a jeho způsobu řešení);
- rozvíjení zkušenosti s řešením úloh a problémů, poznávání možností matematiky a k uvědomování si skutečnosti, že k výsledku lze dospět různými způsoby;
- rozvíjení logického myšlení a úsudku, zdůvodňování matematických postupů, vytváření hypotéz na základě zkušenosti nebo pokusu a k jejich ověřování nebo vyvracení pomocí protipříkladů.

Očekávané výstupy vzdělávací oblasti (OV)

Na konci 1. období základního vzdělávání žák:

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE:

1. *používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků;*
2. *čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti;*
3. *užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose;*
4. *provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly;*
5. *řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace;*

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY:

6. *orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času;*
7. *popisuje jednoduché závislosti z praktického života;*
8. *doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel;*

GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU:

9. *rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci;*
10. *porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky;*
11. *rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině.*

Na konci 2. období základního vzdělávání žák:

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE:

12. *využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení;*
13. *provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel;*
14. *zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel;*
15. *řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel*
16. *modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku*
17. *porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel*
18. *přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty*
19. *porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose*

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY:

20. *vyhledává, sbírá a třídí data;*
21. *čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy;*

GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU:

22. *narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce;*
23. *sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran;*
24. *sestrojí rovnoběžky a kolmice;*
25. *určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu;*
26. *rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru*

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY:

27. *řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky;*

Na konci 3.období základního vzdělávání žák:

ČÍSLO A PROMĚNNÁ:

28. *provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu;*

29. *zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor;*
30. *modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel;*
31. *užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek - část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem);*
32. *řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů;*
33. *řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek);*
34. *matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním;*
35. *formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav;*
36. *analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel;*

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY:

37. *vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data;*
38. *porovnává soubory dat;*
39. *určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti;*
40. *vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem;*
41. *matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů;*

GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU:

42. *zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku;*
43. *charakterizuje a třídí základní rovinné útvary;*
44. *určuje velikost úhlu měřením a výpočtem;*
45. *odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů;*
46. *využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh;*
47. *načrtne a sestrojí rovinné útvary;*
48. *užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků;*
49. *načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar;*
50. *určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti;*
51. *odhaduje a vypočítá objem a povrch těles;*
52. *načrtne a sestrojí síť základních těles;*
53. *načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině;*

54. analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu;

NESTANDARTNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY:

55. užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací;

56. řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí

Učivo 1. a 2. období (U)

1. Číslo a početní operace

- 1.1. Přirozená čísla, celá čísla, desetinná čísla, zlomky
- 1.2. zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model)
- 1.3. násobilka
- 1.4. vlastnosti početních operací s čísly
- 1.5. písemné algoritmy početních operací

2. Závislosti, vztahy a práce s daty

- 2.1. závislosti a jejich vlastnosti
- 2.2. diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády

3. geometrie v rovině a prostoru

Základní útvary v rovině:

- 3.1. lomená čára
- 3.2. přímka, polopřímka, úsečka
- 3.3. čtverec
- 3.4. kružnice
- 3.5. obdélník
- 3.6. trojúhelník
- 3.7. kruh
- 3.8. čtyřúhelník
- 3.9. mnohoúhelník

Základní útvary v prostoru:

- 3.10. kvádr a krychle
- 3.11. jehlan

- 3.12.koule
- 3.13.kužel
- 3.14.válec
- 3.15.délka úsečky
- 3.16.jednotky délky a jejich převody
- 3.17.obvod a obsah obrazce
- 3.18.vzájemná poloha dvou přímek v rovině
- 3.19.osově souměrné útvary

4. Nestandardní aplikační úlohy a problémy

- 4.1. slovní úlohy
- 4.2. číselné a obrázkové řady
- 4.3. magické čtverce
- 4.4. prostorová představivost

Učivo 3. období (U)

5. Číslo a proměnná

Dělitelnost přirozených čísel:

- 5.1. prvočíslo a číslo složené
- 5.2. násobek a dělitel
- 5.3. nejmenší společný násobek
- 5.4. největší společný dělitel
- 5.5. kritéria dělitelnosti

Celá čísla:

- 5.6. čísla navzájem opačná
- 5.7. číselná osa

Desetinná čísla, zlomky:

- 5.8. rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě
- 5.9. převrácené číslo
- 5.10. smíšené číslo
- 5.11. složený zlomek

Poměr:

- 5.12. měřítko
- 5.13. úměra
- 5.14. trojčlenka

Procenta:

- 5.15. procento
- 5.16. promile
- 5.17. základ
- 5.18. procentová část
- 5.19. počet procent
- 5.20. jednoduché úrokování

Mocniny a odmocniny:

- 5.21. druhá mocnina a odmocnina

Výrazy:

- 5.22. číselné výrazy a jeho hodnota
- 5.23. proměnná
- 5.24. výrazy s proměnnými
- 5.25. mnohočleny

Rovnice:

- 5.26. lineární rovnice
- 5.27. soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými

6. Závislosti, vztahy a práce s daty

Závislosti a data:

- 6.1. příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti
- 6.2. nákresy

7. Geometrie v rovině a prostoru

Rovinné útvary:

- 7.1. přímka, polopřímka, úsečka
- 7.2. kružnice, kruh
- 7.3. úhel
- 7.4. trojúhelník
- 7.5. čtyřúhelník (lichoběžník, rovnoběžník)
- 7.6. pravidelné mnohoúhelníky
- 7.7. vzájemná poloha přímek v rovině (typy úhlů)
- 7.8. shodnost a podobnost (věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků)

Metrické vlastnosti v rovině:

- 7.9. druhy úhlů
- 7.10. vzdálenost bodu od přímky

- 7.11. trojúhelníková nerovnost
- 7.12. Pythagorova věta

Prostorové útvary:

- 7.13. kvádr a krychle
- 7.14. rotační válec
- 7.15. jehlan
- 7.16. rotační kužel
- 7.17. koule
- 7.18. kolmý hranol

Konstrukční úlohy:

- 7.19. množiny všech bodů dané vlastnosti (osa úsečky, osa úhlu, Thaletova kružnice)
- 7.20. osová souměrnost
- 7.21. středová souměrnost

8. Nestandardní aplikační úlohy a problémy

- 8.1. číselné a logické řady
- 8.2. číselné a obrázkové analogie
- 8.3. logické a netradiční geometrické úlohy

5.3 INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

Charakteristika vzdělávací oblasti

Hlavním smyslem zařazení vzdělávací oblasti **Informační a komunikační technologie** do základního vzdělávání je dosažení počítačové gramotnosti všemi žáky. Znamená to, aby v průběhu povinného vzdělávání získali všichni žáci základní dovednosti ovládat výpočetní techniku a moderní informační technologie, aby byli schopni orientovat se ve světě informací, aby se naučili s nimi pracovat a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě. Získané dovednosti jsou v informační společnosti nezbytným předpokladem k uplatnění na trhu práce i podmínkou k efektivnímu rozvíjení profesní i zájmové činnosti.

Zvládnutí výpočetní techniky a zejména rychlého vyhledávání a zpracování potřebných informací pomocí internetu a jiných digitálních médií umožňuje realizovat metodu „učení kdekoliv a kdykoliv“, vede k žádoucímu odlehčení paměti při současné možnosti využít mnohonásobně většího počtu dat a informací než dosud, urychluje aktualizaci poznatků a vhodně doplňuje standardní učební texty a pomůcky.

Dovednosti získané ve vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku s bohatou škálou vzdělávacího software a informačních zdrojů v celém základním vzdělávání. Tato aplikační rovina však už není přímou součástí vzdělávací oblasti ICT.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- poznání úlohy informací a informačních činností a k využívání moderních informačních a komunikačních technologií
- porozumění toku informací, počínaje jejich vznikem, uložením na médium, přenosem, zpracováním, vyhledáváním a praktickým využitím
- schopnosti formulovat svůj požadavek a využívat při interakci s počítačem algoritmické myšlení
- porovnávání informací a poznatků z většího množství alternativních informačních zdrojů, a tím k dosahování větší věrohodnosti vyhledaných informací
- využívání výpočetní techniky, aplikačního i výukového software ke zvýšení efektivnosti učení a racionálnější organizaci práce
- tvořivému využívání softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce

- pochopení funkce výpočetní techniky jako prostředku simulace a modelování přírodních i sociálních jevů a procesů
- respektování práv k duševnímu vlastnictví při využívání software
- zaujetí odpovědného, etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytujícím se na internetu či jiných médiích
- šetrné práci s výpočetní technikou

Očekávané výstupy vzdělávací oblasti (OV)

Na konci 1. a 2. období základního vzdělávání žák:

ZÁKLADY PRÁCE S POČÍTAČEM:

- 1. využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie;*
- 2. respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady;*
- 3. chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím;*

VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE:

- 4. při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty;*
- 5. vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích;*
- 6. komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení.*

ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ

- 7. pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru*

Na konci 3.období základního vzdělávání žák:

VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE:

- 8. ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost;*

ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ:

- 9. ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací;*
- 10. uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem;*
- 11. pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví;*

- 12. používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji;**
13. zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě.

Učivo (U)

1. a 2. období

1. *Základy práce s počítačem*

- 1.1. základní pojmy informační činnosti - informace, informační zdroje, informační instituce
- 1.2. struktura, funkce a popis počítače a přídatných zařízení
- 1.3. operační systémy a jejich základní funkce
- 1.4. seznámení s formáty souborů (doc, gif)
- 1.5. multimediální využití počítače
- 1.6. jednoduchá údržba počítače, postupy při běžných problémech s hardware a software
- 1.7. zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s dlouhodobým využíváním výpočetní techniky

2. *Vyhledávání informací a komunikace*

- 2.1. společenský tok informací (vznik, přenos, transformace, zpracování, distribuce informací)
- 2.2. základní způsoby komunikace (e-mail, chat, telefonování)
- 2.3. metody a nástroje vyhledávání informací
- 2.4. formulace požadavku při vyhledávání na internetu, vyhledávací atributy

3. *Zpracování a využití informací*

- 3.1. základní funkce textového a grafického editoru

3. období

4. *Vyhledávání informací a komunikace*

- 4.1. vývojové trendy informačních technologií
- 4.2. hodnota a relevance informací a informačních zdrojů, metody a nástroje jejich ověřování

5. *Zpracování a využití informací*

- 5.1. počítačová grafika, rastrové a vektorové programy
 - 5.2. tabulkový editor, vytváření tabulek, porovnávání dat, jednoduché vzorce
 - 5.3. prezentace informací (webové stránky, prezentační programy, multimédia)
- ochrana práv k duševnímu vlastnictví, copyright, informační etika

5.4 ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Člověk a jeho svět** je jedinou vzdělávací oblastí RVP ZV, která je koncipována pouze pro 1. stupeň základního vzdělávání. Tato komplexní oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, bezpečí a dalších témat. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život. Svým široce pojatým syntetickým (integrovaným) obsahem spoluutváří povinné základní vzdělávání na 1. stupni.

Vzdělávání v oblasti Člověk a jeho svět rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti; utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa. Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy a se složitějšími ději. Učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi, všimnout si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvarů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat, přemýšlet o nich a chránit je. Na základě poznání sebe a svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům (včetně situací ohrožení), učí se vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Při osvojování poznatků a dovedností ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět se žáci učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

Podmínkou úspěšného vzdělávání v dané oblasti je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobů jednání a rozhodování. K tomu významně přispívá i osobní příklad učitelů. Propojení této vzdělávací oblasti s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků se stává velkou pomocí i ve zvládnutí nových životních situací i nové role školáka, pomáhá jim při nalézání jejich postavení mezi vrstevníky a při upevňování pracovních i režimových návyků.

Vzdělávací oblast tak připravuje základy pro specializovanější výuku ve vzdělávacích oblastech *Člověk a společnost*, *Člověk a příroda* a ve vzdělávacím oboru *Výchova ke zdraví*.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru **Člověk a jeho svět** je členěn do *pěti tematických okruhů*. Propojováním tematických okruhů je možné vytvářet v ŠVP různé varianty vyučovacích předmětů a jejich vzdělávacího obsahu.

V tematickém okruhu *Místo, kde žijeme* se žáci učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Učí se do tohoto každodenního života vstupovat s

vlastní aktivitou a představami, hledat nové i zajímavé věci a bezpečně se v tomto světě pohybovat. Důraz je kladen na praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků (např. v dopravní výchově). Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi.

V tematickém okruhu *Lidé kolem nás* si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, se světem financí, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problémy). Celý tematický okruh tak směřuje k prvotním poznatkům a dovednostem budoucího občana demokratického státu.

V tematickém okruhu *Lidé a čas* se žáci učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. V tematickém okruhu se vychází od nejznámějších událostí v rodině, obci a regionu a postupuje se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země. Podstatou tematického okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země. Proto je důležité, aby žáci mohli samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů, především pak od členů své rodiny i od lidí v nejbližším okolí, aby mohli společně navštěvovat památky, sbírky regionálních i specializovaných muzeí, veřejnou knihovnu atd.

V tematickém okruhu *Rozmanitost přírody* žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a k trvale udržitelnému rozvoji.

V tematickém okruhu *Člověk a jeho zdraví* žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života. Žáci se seznamují s tím, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a poskytování první pomoci. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci

si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka.

Potřebné vědomosti a dovednosti ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace atd.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- orientace v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu
- orientaci ve světě informací a k časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě respektu a společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů
- samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní a bezkonfliktní komunikaci v méně běžných situacích, k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možností a limitů)
- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně
- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět
- poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení
- poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování v mimořádných situacích.

Očekávané výstupy vzdělávací oblasti (OV)

Na konci 1. období základního vzdělávání (se) žák:

MÍSTO, KDE ŽIJEME:

- 1) *vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí;*
- 2) *začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě);*
- 3) *rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost;*

LIDÉ KOLEM NÁS:

- 4) *rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům*
- 5) *odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností;*

LIDÉ A ČAS:

- 6) *využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti;*
- 7) *pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije;*
- 8) *uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost;*

ROZMANITOST PŘÍRODY:

- 9) *pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích;*
- 10) *roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě;*
- 11) *provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů;*

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ:

- 12) *uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví;*

- 13) *rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných;*
- 14) *chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek*
- 15) *reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech;*

Na konci 2. období základního vzdělání (se, si) žák:

MÍSTO, KDE ŽIJEME:

- 16) *určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu;*
- 17) *určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě;*
- 18) *rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokoulí;*
- 19) *vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického;*
- 20) *zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích;*
- 21) *rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam;*

LIDÉ KOLEM NÁS:

- 22) *vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě);*
- 23) *rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení;*
- 24) *rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy;*
- 25) *orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy;*
- 26) *poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města);*

LIDÉ A ČAS:

- 27) *pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy;*
- 28) *využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek;*
- 29) *rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifík;*
- 30) *srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifík;*
- 31) *objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů;*

ROZMANITOST PŘÍRODY:

- 32) *objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka;*
- 33) *vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období;*
- 34) *zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí;*
- 35) *porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy;*
- 36) *zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat;*
- 37) *stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající riziko vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit*
- 38) *založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu;*

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ:

- 39) *využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života;*
- 40) *rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození;*
- 41) *účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob;*
- 42) *uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní*

- situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí závěry pro své chování jako chodec a cyklista*
- 43) předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek;*
 - 44) uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou;*
 - 45) rozpozná život ohrožující zranění, ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc;*
 - 46) uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku.*

Učivo (U)

1 *Místo, kde žijeme*

Na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm se žáci učí chápat organizaci života dospělých. Učí se do tohoto každodenního života vstupovat s vlastní aktivitou a představami, hledat nové i zajímavé věci a bezpečně se v tomto světě pohybovat.

Žáci by měli mít možnost k co nejčastějšímu přímému pozorování a poznávání nejbližších míst. Měli by mít možnost o nich hovořit, vyjadřovat se k nim a společně docházet k vhodnosti základních vztahů a pravidel, které řídí soužití ve škole, v rodině i v obci.

- 1.1 **domov** - prostředí domova, orientace v místě bydliště;
- 1.2 **škola** - prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace
- 1.3 **obec (město), místní krajina** - její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť;
- 1.4 **okolní krajina (místní oblast, region)** - zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany;
- 1.5 **regiony ČR** - Praha a vybrané oblasti ČR, surovinové zdroje, výroba, služby a obchod;
- 1.6 **naše vlast** - domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly; armáda ČR
- 1.7 **Evropa a svět** - kontinenty, evropské státy, EU, cestování;
- 1.8 **mapy obecně zeměpisné a tematické** - obsah, grafika, vysvětlivky

2 *Lidé kolem nás*

V tomto tématu žáci postupně získávají vybavení budoucího občana, základy jeho osobní a národní identity a předpoklady pro pozdější bezproblémové začlenění do společnosti. Žáci se učí poznávat význam vzájemných dohod v rodině, ve třídě, v obci, ve státě i mezi státy a jejich dodržování.

Uvědomují si význam tolerantního jednání, vzájemné úcty a snášenlivosti, osvojují si postupně, co znamená umět obhájit své názory, popřípadě připustit svůj omyl, dohodnout se na společném postupu a jemu se podřídít. Toto všechno by mělo probíhat v radostné a tvůrčí atmosféře, základem by měl být příklad učitelů, osobní prožitek dětí a co nejvíce konkrétních i modelových situací při osvojování různých způsobů konání a jednání. Výsledkem by měla být schopnost bezkonfliktního soužití v multikulturním kolektivu.

- 2.1 **rodina** - postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, práce fyzická a duševní, zaměstnání;
- 2.2 **soužití lidí** - mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie; obchod, firmy, zájmové spolky, politické strany, církve, pomoc nemocným, sociálně slabým, společný „evropský dům“;
- 2.3 **chování lidí** - vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům
- 2.4 **vlastnictví** - soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek; rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky
- 2.5 **právo a spravedlnost** - základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, protiprávní jednání a korupce, právní ochrana občanů a majetku včetně nároku na reklamaci, soukromého vlastnictví, duševních hodnot;
- 2.6 **kultura** - podoby a projevy kultury, kulturní instituce, masová kultura a subkultura;
- 2.7 **základní globální problémy** - významné sociální problémy, problémy konzumní společnosti, nesnášenlivost mezi lidmi, globální problémy přírodního prostředí;

3 *Lidé a čas*

Žáci se učí orientovat se v přírodě i v čase, poznávají, proč potřebujeme měřit čas. Seznamují se se změnami, které se udály v průběhu života jedné nebo více lidských generací, v průběhu staletí, tisíciletí, během existence

naší planety Země. Je důležité, aby žáci mohli samostatně vyhledávat, získávat, zkoumat informace z dostupných zdrojů, především pak od členů své rodiny i od lidí v nejbližším okolí, aby mohli společně navštěvovat památky, sbírky regionálních i specializovaných muzeí, veřejnou knihovnu atd., zkoumat skutečnosti blízké životu dětí, učili se vnímat hodnotu kulturního bohatství.

- 3.1 **orientace v čase a časový řád** - určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období;
- 3.2 **současnost a minulost v našem životě** - proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny;
- 3.3 **regionální památky** - péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost;
- 3.4 **regionální památky** - péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost;

4 Rozmanitost přírody

Žáci poznávají Zemi jako součást sluneční soustavy, poznávají, že žijeme v prostředí tvořeném živou a neživou přírodou, která je rozmanitá a neustále se mění. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a nově načerpaných informací by si měli uvědomovat, že lidská činnost může přírodě i nám nejen prospět, ale i ublížit

Žáci postupně poznávají, jak jsou živé přírodniny (organismy) rozmanité, mají různou stavbu těla, žijí v různých podmínkách, různě se i chovají, to vše by mělo probíhat na základě jejich konkrétních zkušeností a co nejčastějších vycházek do přírody a exkurzí. Poznávají některé vzájemné vztahy mezi organismy, souvislosti mezi nimi a jejich životním prostředím, vztah člověka k nim. Měli by se naučit organismy popisovat, třídit podle různých hledisek, vyprávět o jejich životě. Postupně a na základě vlastních pozorování, pokusů, porovnávání a hodnocení si uvědomovat význam hub, rostlin a živočichů v přírodě.

- 4.1 **látky a jejich vlastnosti** - třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek;
- 4.2 **voda a vzduch** - výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život;
- 4.3 **nerosty a horniny, půda** - některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětvávání, vznik půdy a její význam;
- 4.4 **Vesmír a Země** - sluneční soustava, den a noc, roční období;

- 4.5 **rostliny, houby, živočichové** - znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka;
- 4.6 **životní podmínky** - rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí;
- 4.7 **rovnováha v přírodě** - význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva;
- 4.8 **ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody** - odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelné pohromy a ekologické katastrofy;
- 4.9 **rizika v přírodě** – rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi; mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi

5 *Člověk a jeho zdraví*

Žáci poznávají místo člověka na Zemi, seznamují se s názory na jeho vývoj, podrobněji s lidským organismem a s proměnami člověka během života. Měli by si uvědomit, jakou odpovědnost má člověk za své zdraví a bezpečnost, i vůči jiným lidem. Měli by mít možnost používat různé modely, hrát role a řešit modelové situace, s pomocí různých zdrojů informací hledat důkazy, hodnotit a využívat je, poznávat tak výhody svých záznamů, aby nakonec sami došli k poznání, že zdraví je to nejcennější co máme, naše tělesná a duševní pohoda.

- 5.1 **lidské tělo** – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce, vývoj jedince;
- 5.2 **péče o zdraví** – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim nemoci přenosné a nepřenosné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena
- 5.3 **partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy** – rodina, vztahy v rodině, partnerské vztahy, osobní vztahy, etická stránka vztahů, etická stránka sexuality
- 5.4 **návykové látky a zdraví** – návykové látky, hrací automaty a počítače, závislosti, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií;
- 5.5 **osobní bezpečí, krizové situace** - vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek, bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení

rizikovým situacím v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích

5.6 **přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví** – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku

mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém

5.5 ČLOVĚK A SPOLEČNOST

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Člověk a společnost** v základním vzdělávání vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života demokratické společnosti. Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci poznali dějinné, sociální a kulturně historické aspekty života lidí v jejich rozmanitosti, proměnlivosti a ve vzájemných souvislostech. Seznamuje žáky s vývojem společnosti a s důležitými společenskými jevy a procesy, které se promítají do každodenního života a mají vliv na utváření společenského klimatu. Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí vědomí přináležitosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována, včetně kolektivní obrany. Důležitou součástí vzdělávání v dané vzdělávací oblasti je prevence rasistických, xenofobních a extrémistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv, k rovnosti mužů a žen a výchova k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí i k ochraně uměleckých a kulturních hodnot. Tato vzdělávací oblast přispívá také k rozvoji finanční gramotnosti a k osvojování pravidel chování při běžných rizikových situacích i při mimořádných událostech.

Ve vzdělávací oblasti **Člověk a společnost** se u žáků formují dovednosti a postoje důležité pro aktivní využívání poznatků o společnosti a mezilidských vztazích v občanském životě. Žáci se učí rozpoznávat a formulovat společenské problémy v minulosti i současnosti, zjišťovat a zpracovávat informace nutné pro jejich řešení, nacházet řešení a vyvozovat závěry, reflektovat je a aplikovat v reálných životních situacích.

Vzdělávací oblast **Člověk a společnost** zahrnuje vzdělávací obory **Dějepis a Výchova k občanství**. Ve svém vzdělávacím obsahu navazuje přímo na vzdělávací oblast **Člověk a jeho svět**. Přesahy dané vzdělávací oblasti se promítají i do jiných vzdělávacích oblastí a do celého života školy a mají přímou vazbu zejména na společenskovědní část vzdělávacího oboru *Zeměpis*, který je v zájmu zachování jeho celistvosti umístěn ve vzdělávací oblasti **Člověk a příroda**.

Vzdělávací obor **Dějepis** přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Důraz je kladen především na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů. Významně se uplatňuje zřetel k základním hodnotám evropské civilizace. Podstatné je rozvíjet takové časové a prostorové představy i empatie, které umožňují žákům lépe proniknout k pochopení historických jevů a dějů. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se

současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionu i dějin místních.

Vzdělávací obor **Výchova k občanství** se zaměřuje na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Otevírá cestu k realistickému sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí a k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v kontextu různých životních situací. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem a rozvíjí jejich orientaci ve světě financí. Přibližuje žákům úkoly důležitých politických institucí a orgánů včetně činností armády, a ukazuje možné způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, posiluje smysl jednotlivců pro osobní i občanskou odpovědnost a motivuje žáky k aktivní účasti na životě demokratické společnosti.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společenství, k utváření a upevňování vědomí příslušnosti k evropské kultuře
- odhalování kořenů společenských jevů, dějů a změn, k promýšlení jejich souvislostí a vzájemné podmíněnosti v reálném a historickém čase
- hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a k jejich porovnávání s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku
- utváření pozitivního hodnotového systému opřeného o historickou zkušenost
- rozlišování mýtů a skutečnosti, k rozpoznávání projevů a příčin subjektivního výběru a hodnocení faktů i ke snaze o objektivní posouzení společenských jevů současnosti i minulosti
- vytváření schopnosti využívat jako zdroj informací různorodé verbální i neverbální texty společenského a společenskovedního charakteru
- rozvíjení orientace v mnohotvárnosti historických, sociokulturních, etických, politických, právních a ekonomických faktů tvořících rámec každodenního života; k poznávání a posuzování každodenních situací a událostí ve vzájemných vazbách a širších souvislostech včetně souvislostí mezinárodních a globálních
- úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům; k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společenství
- uplatňování aktivního přístupu k ochraně zdraví, života, majetku při běžných, rizikových i mimořádných událostech i poznávání otázek obrany státu

- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti
- utváření vědomí vlastní identity a identity druhých lidí, k rozvíjení realistického sebepoznávání a sebehodnocení, k akceptování vlastní osobnosti i osobnosti druhých lidí
- orientace v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního (rodinného) rozpočtu s ohledem na měnící se životní situaci
- utváření pozitivních vztahů k opačnému pohlaví v prostředí školy i mimo školu, k rozpoznávání stereotypního nahlížení na postavení muže a ženy v rodině, v zaměstnání i v politickém životě, k vnímání předsudků v nazírání na roli žen ve společnosti
- rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití; ke zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci
- uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů, k zaujímání a obhajování vlastních postojů a k přiměřenému obhajování svých práv

Očekávané výstupy vzdělávací oblasti (OV)

Na konci 3. období základního vzdělávání žák:

DĚJEPIS:

ČLOVĚK V DĚJINÁCH:

- 1. uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků ;*
- 2. uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány;*
- 3. orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu*

POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI:

- 4. charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu ;*
- 5. objasní význam zemědělství, dobytčářství a zpracování kovů pro lidskou společnost;*
- 6. uvede příklady archeologických kultur na našem území*

NEJSTARŠÍ CIVILIZACE. KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY:

7. *rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací;*
8. *uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví;*
9. *demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem;*
10. *porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie;*

KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA:

11. *popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států;*
12. *porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti;*
13. *objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech;*
14. *vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám;*
15. *ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury;*

OBJEVY A DOBÝVÁNÍ. POČÁTKY NOVÉ DOBY:

16. *vysvětlí znovuoobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky;*
17. *vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život;*
18. *popíše a demonstruje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky;*
19. *objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie;*
20. *objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky;*
21. *na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchii, parlamentarismus;*
22. *rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek;*

MODERNIZACE SPOLEČNOSTI:

23. *vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti;*
24. *objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé;*
25. *porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů;*
26. *charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin; uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích;*
27. *na vybraných příkladech demonstuje základní politické proudy;*
28. *vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií;*

MODERNÍ DOBA:

29. *na příkladech demonstuje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky;*
30. *rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů;*
31. *charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu;*
32. *na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv;*
33. *zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a její vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí;*

ROZDĚLENÝ A INTEGROJÍCÍ SVĚT:

34. *vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků;*
35. *vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce;*
36. *posoudí postavení rozvojových zemí;*
37. *prokáže základní orientaci v problémech současného světa;*

VÝCHOVA K OBČANSTVÍ:

ČLOVĚK A SPOLEČNOST:

38. *objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání;*
39. *rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu;*
40. *zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje;*
41. *zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají;*
42. *kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí;*
43. *zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu;*
44. *uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem;*
45. *objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám;*
46. *rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti;*
47. *posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci;*

ČLOVĚK JAKO JEDINEC

48. *objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života;*
49. *posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek;*
50. *rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání;*
51. *popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru;*

ČLOPVEK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ:

52. *rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady;*
53. *sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip*

- vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi*
54. *na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení*
 55. *vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít*
 56. *uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu*
 57. *na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz*
 58. *rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané;*
 59. *rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti;*

STÁT A PRÁVO:

60. *rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky;*
61. *rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu;*
62. *objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů;*
63. *vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů;*
64. *přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinností občana při zajišťování obrany státu;*
65. *objasní význam právní úpravy důležitých vztahů - vlastnictví, pracovní poměr, manželství;*
66. *provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy - osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci;*
67. *dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování;*
68. *rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů;*

69. *rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady;*
70. *diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání*

MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT:

71. *popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování;*
72. *uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích;*
73. *uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory;*
74. *uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva;*
75. *objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni - v obci, regionu;*
76. *uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání;*
77. *objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru.*

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ:

78. *respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky a jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů;*
79. *uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým;*
80. *vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví;*
81. *vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi;*
82. *uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí*

Učivo (U)

DĚJEPIS:

1 *Člověk v dějinách*

- 1.1 význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách; historické prameny;
- 1.2 historický čas a prostor

2 *Počátky lidské společnosti*

- 2.1 člověk a lidská společnost v pravěku

3 *Nejstarší civilizace. Kořeny evropské kultury.*

- 3.1 nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz;
- 3.2 antické Řecko a Řím;
- 3.3 střední Evropa a její styky s antickým Středomořím,

4 *Křesťanství a středověká Evropa.*

- 4.1 nový etnický obraz Evropy;
- 4.2 utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu a jejich specifický vývoj;
- 4.3 islám a islámské říše ovlivňující Evropu (Arabové, Turci);
- 4.4 Velká Morava a český stát, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě;
- 4.5 křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy;
- 4.6 struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev;
- 4.7 kultura středověké společnosti - románské a gotické umění a vzdělanost

5 *Objevy a dobývání. Počátky nové doby.*

- 5.1 renesance, humanismus, husitství, reformace a jejich šíření Evropou;
- 5.2 zámořské objevy a počátky dobývání světa;
- 5.3 český stát a velmoci v 15. - 18. století;
- 5.4 barokní kultura a osvícenství

6 *Modernizace společnosti.*

- 6.1 Velká francouzská revoluce a napoleonské období, jejich vliv na Evropu a svět; vznik USA;
- 6.2 industrializace a její důsledky pro společnost; sociální otázka;

- 6.3 národní hnutí velkých a malých národů; utváření novodobého českého národa
- 6.4 revoluce 19. století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů;
- 6.5 politické proudy (konzervativismus, liberalismus, demokratismus, socialismus), ústava, politické strany, občanská práva;
- 6.6 kulturní rozrůzněnost doby;
- 6.7 konflikty mezi velmocemi, kolonialismus

7 *Moderní doba.*

- 7.1 první světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky;
- 7.2 nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě; vznik Československa, jeho hospodářsko-politický vývoj, sociální a národnostní problémy
- 7.3 mezinárodně politická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech; totalitní systémy -komunismus, fašismus, nacismus - důsledky pro Československo a svět;
- 7.4 druhá světová válka, holocaust; situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj; politické, mocenské a ekonomické důsledky války;

8 *Rozdělený a integrující svět*

- 8.1 studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi; politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření;
- 8.2 vnitřní situace v zemích východního bloku (na vybraných příkladech srovnání s charakteristikou západních zemí);
- 8.3 vývoj Československa od roku 1945 do roku 1989, vznik České republiky;
- 8.4 rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět;
- 8.5 problémy současnosti;
- 8.6 věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje; sport a zábava;

VÝCHOVA K OBČANSTVÍ:

9 *Člověk ve společnosti*

- 9.1 **naše škola** - život ve škole, práva a povinnosti žáků, význam a činnost žákovské samosprávy, společná pravidla a normy; vklad vzdělání pro život;
- 9.2 **naše obec, region, kraj** - důležité instituce, zajímavá a památná místa, významní rodáci, místní tradice; ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku;
- 9.3 **naše vlast** - pojem vlasti a vlastenectví; zajímavá a památná místa, co nás proslavilo, významné osobnosti; státní symboly, státní svátky, významné dny;

- 9.4 **kulturní život** - rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, kulturní tradice; kulturní instituce; masová kultura, prostředky masové komunikace, masmédia;
- 9.5 **lidská setkání** - přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen; lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti;
- 9.6 **vztahy mezi lidmi** - osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace; konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti;
- 9.7 **zásady lidského soužití** - morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování; dělba práce a činností, výhody spolupráce lidí;

10 *Člověk jako jedinec*

- 10.1 **podobnost a odlišnost lidí** - projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání; osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter; vrozené předpoklady, osobní potenciál;
- 10.2 **vnitřní svět člověka** - vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí, systém osobních hodnot, sebehodnocení; stereotypy v posuzování druhých lidí;
- 10.3 **osobní rozvoj** - životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezměna; význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji;

11 *Člověk, stát a hospodářství*

- 11.1 **majetek, vlastnictví** - formy vlastnictví; hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana; hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví;
- 11.2 **peníze** - funkce a podoby peněz, formy placení;
- 11.3 **hospodaření** – rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing; rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti; význam daní
- 11.4 **banky a jejich služby** – aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků;
- 11.5 **výroba, obchod, služby** - jejich funkce a návaznost;
- 11.6 **principy tržního hospodářství** - nabídka, poptávka, trh; tvorba ceny, inflace; podstata fungování trhu; nejčastější právní formy podnikání

12 *Člověk, stát a právo*

- 12.1 **právní základy státu** - znaky státu, typy a formy státu; státní občanství ČR; Ústava ČR; složky státní moci, jejich orgány a instituce, obrana státu;
- 12.2 **státní správa a samospráva** - orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly;

- 12.3 **principy demokracie** - znaky demokratickeho způsobu rozhodování a řízení státu; politický pluralismus, sociální dialog a jejich význam; význam a formy voleb do zastupitelstev;
- 12.4 **lidská práva** - základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana; úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech; poškozování lidských práv, šikana, diskriminace;
- 12.5 **právní řád České republiky** - význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů; právní norma, předpis, publikování právních předpisů;
- 12.6 **protiprávní jednání** - druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postižitelnost; porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví;
- 12.7 **právo v každodenním životě** - význam právních vztahů; důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající; základní práva spotřebitele; styk s úřady;

13 *Mezinárodní vztahy, globální svět*

- 13.1 **evropská integrace** - podstata, význam, výhody; Evropská unie a ČR;
- 13.2 **mezinárodní spolupráce** - ekonomická, politická a bezpečnostní spolupráce mezi státy, její výhody; významné mezinárodní organizace (Rada Evropy, NATO, OSN aj.);
- 13.3 **globalizace** - projevy, klady a zápory; významné globální problémy včetně válek a terorismu, možnosti jejich řešení

14 *Vztahy mezi lidmi a formy soužití*

- 14.1 **vztahy ve dvojici** - kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství;
- 14.2 **vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity** - rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek;

15 *Změny v životě člověka a jejich reflexe*

- 15.1 **dětství, puberta, dospívání** - tělesné, duševní a společenské změny;

16 *Zdravý způsob života a péče o zdraví*

- 16.1 **ochrana před přenosnými chorobami** - základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty

17 *Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence*

- 17.1 **stres a jeho vztah ke zdraví** - kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy, stresových reakcí a k posilování duševní odolnosti;
- 17.2 **auto-destruktivní závislosti** – psychická onemocnění, násilí namířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet), násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládání, trestná činnost, dopink ve sportu;
- 17.3 **skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita** - šikana a jiné projevy násilí; formy sexuálního zneužívání dětí; kriminalita mládeže; komunikace se službami odborné pomoci;
- 17.4 **bezpečné chování a komunikace** - komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečnost elektronických médií, sebeochrana a vzájemné pomoc v rizikových situacích a v situacích v ohrožení;
- 17.5 **dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví** - bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. zvládání agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti);
- 17.6 **manipulativní reklama a informace** - reklamní vlivy, působení sekt;

18 *Osobnostní a sociální rozvoj*

- 18.1 **sebepoznání a sebepojetí** - vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity;
- 18.2 **seberegulace a sebeorganizace činností a chování** - cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací; stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení;
- 18.3 **psychohygiena** - sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech;
- 18.4 **psychohygiena** - sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech;
- 18.5 **morální rozvoj** - cvičení zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností; dovednosti pro řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající a prosociální chování.

5.6 ČLOVĚK A PŘÍRODA

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Člověk a příroda** zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem. Dává jim tím i potřebný základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií a pomáhá jim lépe se orientovat v běžném životě.

V této vzdělávací oblasti dostávají žáci příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav i člověka, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody. Vzdělávací oblast také významně podporuje vytváření otevřeného myšlení (přístupného alternativním názorům), kritického myšlení a logického uvažování.

Vzdělávací obory vzdělávací oblasti Člověk a příroda, jimiž jsou **Fyzika, Chemie, Přírodopis a Zeměpis**, svým činnostním a badatelským charakterem výuky umožňují žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů, a tím si uvědomovat i užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Zvláště významné je, že při studiu přírody specifickými poznávacími metodami si žáci osvojují i důležité dovednosti. Jedná se především o rozvíjení dovednosti soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry. Žáci se tak učí zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti či vztahy mezi nimi, klást si otázky (Jak? Proč? Co se stane, jestliže?) a hledat na ně odpovědi, vysvětlovat pozorované jevy, hledat a řešit poznávací nebo praktické problémy, využívat poznání zákonitostí přírodních procesů pro jejich předvídání či ovlivňování.

Ve výše zmíněných vzdělávacích oborech žáci postupně poznávají složitost a mnohotvárnost skutečnosti, podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, především pak závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví. Učí se zkoumat změny probíhající v přírodě, odhalovat příčiny a následky ovlivňování důležitých místních i globálních ekosystémů a uvědoměle využívat své přírodovědné poznání ve prospěch ochrany životního prostředí a principů udržitelného rozvoje. Komplexní pohled na vztah mezi člověkem a přírodou, jehož významnou součástí je i uvědomování si pozitivního vlivu přírody na citový život člověka, utváří - spolu s fyzikálním, chemickým a přírodopisným vzděláváním - také vzdělávání zeměpisné, které navíc umožňuje žákům postupně odhalovat souvislosti přírodních podmínek a života lidí i jejich společenství v blízkém okolí, v regionech, na celém území ČR, v Evropě i ve světě.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Zeměpis, který má přírodovědný i společenskovední charakter, je v zájmu zachování celistvosti oboru umístěn celý v této vzdělávací oblasti.

Vzdělávací oblast Člověk a příroda navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět, která na elementární úrovni přibližuje přírodovědné poznávání žákům 1. stupně základního vzdělávání, a kooperuje především se vzdělávacími oblastmi Matematika a její aplikace, Člověk a společnost, Člověk a zdraví a Člověk a svět práce a přirozeně i s dalšími vzdělávacími oblastmi.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování
- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- způsobu myšlení, které vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech více nezávislými způsoby
- posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů
- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, k vlastnímu zdraví i zdraví ostatních lidí
- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí
- uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejich obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy
- utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí

Očekávané výstupy vzdělávací oblasti (OV)

FYZIKA

Na konci 3. období základního vzdělávání (se žák):

LÁTKY A TĚLESA:

1. změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa;
2. uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí;
3. předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty;
4. využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů;

POHYB TĚLES, SÍLY:

5. rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu;
6. využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles;
7. změří velikost působící síly;
8. určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici;
9. využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích;
10. aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů

MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN:

11. využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů;
12. předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní

ENERGIE:

13. určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa;

14. využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem;
15. využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh;
16. určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem;
17. zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí;

ZVUKOVÉ DĚJE:

18. rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku;
19. posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí;

ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE:

20. sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu;
21. rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí;
22. rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností;
23. využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů;
24. využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní;
25. zapojí správně polovodičovou diodu;
26. využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh;
27. rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami;

VESMÍR:

28. objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet;
29. odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností;

Učivo 3. období (U)

9. Látky a tělesa

- 9.1. měřené veličiny - délka, objem, hmotnost, teplota a její změna, čas;

- 9.2. **skupenství látek** - souvislost skupenství látek s jejich částicovou stavbou; difúze;

10. Pohyb těles, síly

- 10.1. **pohyby těles** - pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný; pohyb přímočarý a křivočarý;
10.2. **gravitační pole a gravitační síla** - přímá úměrnost mezi gravitační silou a hmotností tělesa;
10.3. **tlaková síla a tlak** - vztah mezi tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy, na niž síla působí;
10.4. **třecí síla** - smykové tření, ovlivňování velikosti třecí síly v praxi;
10.5. **výslednice dvou sil stejných a opačných směrů**;
10.6. **Newtonovy zákony** - první, druhý (kvalitativně), třetí;
10.7. **rovnováha na páce a pevné kladce**;

11. Mechanické vlastnosti tekutin

- 11.1. **Pascalův zákon** - hydraulická zařízení;
11.2. **hydrostatický a atmosférický tlak** - souvislost mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou kapaliny; souvislost atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře;
11.3. **Archimédův zákon** - vztlaková síla; potápění, vznášení se a plavání těles v klidných tekutinách;

12. Energie

- 12.1. **formy energie** - pohybová a polohová energie; vnitřní energie; elektrická energie a výkon; výroba a přenos elektrické energie; jaderná energie, štěpná reakce, jaderný reaktor, jaderná elektrárna; ochrana lidí před radioaktivním zářením;
12.2. **přeměny skupenství** - tání a tuhnutí, skupenské teplo tání; vypařování a kapalnění; hlavní faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny;
12.3. **obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie**;

13. Zvukové děje

- 13.1. **vlastnosti zvuku** - látkové prostředí jako podmínka vzniku šíření zvuku, rychlost šíření zvuku v různých prostředích; odraz zvuku na překážce, ozvěna; pohlcování zvuku; výška zvukového tónu;

14. Elektromagnetické a světelné děje

- 14.1. **elektrický obvod** - zdroj napětí, spotřebič, spínač;
- 14.2. **elektrické a magnetické pole** - elektrická a magnetická síla; elektrický náboj; tepelné účinky elektrického proudu; elektrický odpor; stejnosměrný elektromotor; transformátor; bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními;
- 14.3. **vlastnosti světla** - zdroje světla; rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích; stín, zatmění Slunce a Měsíce; zobrazení odrazem na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle (kvalitativně); zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou (kvalitativně); rozklad bílého světla hranolem

15. Vesmír

- 15.1. **sluneční soustava** - její hlavní složky; měsíční fáze;
- 15.2. **hvězdy** - jejich složení

CHEMIE

Na konci 3. období základního vzdělávání (se žák):

POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE:

- 1. **určí společné a rozdílné vlastnosti látek;**
- 2. **pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí;**
- 3. **objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek;**

SMĚSI:

- 4. **rozlišuje směsi a chemické látky;**
- 5. **vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení;**
- 6. **vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek;**
- 7. **navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi;**
- 8. **rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití;**
- 9. **uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění**

ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY:

10. používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech;
11. rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech;
12. orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti;

CHEMICKÉ REAKCE:

13. rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání;
14. přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu;
15. aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu;

ANORGANICKÉ SLOUČENINY:

16. porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí;
17. vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet;
18. orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi;

ORGANICKÉ SLOUČENINY:

19. rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití;
20. zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy;
21. rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití;
22. orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktů biochemického zpracování, především bílkovin, tuků, sacharidů.;
23. určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu;
24. uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů;

CHEMIE A SPOLEČNOST:

25. **zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi;**
26. **aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe;**
27. **orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka;**

Učivo 3. období (U) - chemie

1. *Pozorování, pokus a bezpečnost práce*

- 1.1. **vlastnosti látek** - hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost, vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek;
- 1.2. **zásady bezpečné práce** - ve školní pracovně (laboratoři) i v běžném životě;
- 1.3. **nebezpečné látky a přípravky** - R-věty, S-věty, varovné značky a jejich význam;
- 1.4. **mimořádné události** - havárie chemických provozů, úniky nebezpečných látek;

2. *Směsi*

- 2.1. **směsi** - různorodé, stejnorodé roztoky; hmotnostní zlomek a koncentrace roztoku; koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok; vliv teploty, plošného obsahu a míchání pevné složky na rychlost jejího rozpouštění do roztoku; oddělování složek směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace);
- 2.2. **voda** - destilovaná, pitná, odpadní; výroba pitné vody; čistota vody;
- 2.3. **vzduch** - složení, čistota ovzduší, ozonová vrstva;

3. *Částicové složení látek a chemické prvky*

- 3.1. **částicové složení látek** - molekuly, atomy, atomové jádro, protony, neutrony, elektronový obal a jeho změny v chemických reakcích, elektrony;
- 3.2. **prvky** - názvy, značky, vlastnosti a použití vybraných prvků, skupiny a periody v periodické soustavě chemických prvků; protonové číslo;
- 3.3. **chemické sloučeniny** - chemická vazba, názvosloví jednoduchých anorganických a organických sloučenin;

4. Chemické reakce

- 4.1. **chemické reakce** - zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice, látkové množství, molární hmotnost;
- 4.2. **klasifikace chemických reakcí** - slučování, neutralizace, reakce exotermní a endotermní;
- 4.3. **faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí** - teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek, katalýza;
- 4.4. **chemie a elektřina** - výroba elektrického proudu chemickou cestou;

5. Anorganické sloučeniny

- 5.1. **oxidy** - názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů;
- 5.2. **kyseliny a hydroxidy** - kyselost a zásaditost roztoků; vlastnosti, vzorce, názvy a použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů;
- 5.3. **solí kyslíkaté a nekyslíkaté** - vlastnosti, použití vybraných solí, oxidační číslo, názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenidů;

6. Organické sloučeniny

- 6.1. **uhlovodíky** - příklady v praxi významných alkanů, uhlovodíků s vícenásobnými vazbami a aromatických uhlovodíků;
- 6.2. **paliva** - ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva;
- 6.3. **deriváty uhlovodíků** - příklady v praxi významných alkoholů a karboxylových kyselin;
- 6.4. **přírodní látky** - zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v lidském těle;

7. Chemie a společnost

- 7.1. **chemický průmysl v ČR** - výrobky, rizika v souvislosti s životním prostředím, recyklace surovin, koroze;
- 7.2. **průmyslová hnojiva**;
- 7.3. **tepelně zpracovávané materiály** - cement, vápno, sádra, keramika;
- 7.4. **plasty a syntetická vlákna** - vlastnosti, použití, likvidace;
- 7.5. **detergenty a pesticidy, insekticidy**;
- 7.6. **hořlaviny** - význam tříd nebezpečnosti;
- 7.7. **léčiva a návykové látky**;

PŘÍRODOPIS

Na konci 3. období základního vzdělávání (se žák):

OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA:

- 1. rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů;**
- 2. popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel;**
- 3. rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů;**
- 4. třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek;**
- 5. vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti;**
- 6. uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů;**
- 7. uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka;**

BIOLOGIE HUB:

- 8. rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků;**
- 9. vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích;**
- 10. objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků;**

BIOLOGIE ROSTLIN:

- 11. odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům;**
- 12. porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku;**
- 13. vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin;**
- 14. rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů;**
- 15. odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí;**

BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ:

16. porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů;
17. rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin;
18. odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí;
19. zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy;

BIOLOGIE ČLOVĚKA:

20. určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy;
21. orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka;
22. objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří;
23. rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života;
24. aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla;

NEŽIVÁ PŘÍRODA:

25. objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života;
26. rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek;
27. rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody;
28. porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě;
29. rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků;
30. uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi;

ZÁKLADY EKOLOGIE:

31. uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi;

32. rozlišuje a uvede příklady systémů organismů - populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému;
33. vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam;
34. uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému;

PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY:

35. aplikuje praktické metody poznávání přírody;
36. dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ:

37. vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví; dovede posoudit různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní
38. usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví;
39. vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí;
40. dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky;
41. uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc;
42. projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce;
43. samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím;
44. optimálně reaguje na fyziologické změny v období dospívání a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví;
45. v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a životními cíli mladých lidí přijímá odpovědnost za bezpečné sexuální chování;

46. **projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí, při mimořádných událostech; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc**

Učivo 3. období (U) - Přírodopis

1. Obecná biologie a genetika

- 1.1. **vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam** - výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty; názory na vznik života;
- 1.2. **základní struktura života** - buňky, pletiva, tkáně, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné;
- 1.3. **význam a zásady třídění organismů**;
- 1.4. **dědičnost a proměnlivost organismů** - podstata dědičnosti a přenos dědičných informací, gen, křížení;
- 1.5. **viry a bakterie** - výskyt, význam a praktické využití;

2. Biologie hub

- 2.1. **houby bez plodnic** - základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy;
- 2.2. **houby s plodnicemi** - stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami;
- 2.3. **lišejníky** - stavba, symbióza, výskyt a význam;

3. Biologie rostlin

- 3.1. **anatomie a morfologie rostlin** - stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod);
- 3.2. **fyziologie rostlin** - základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování;
- 3.3. **systém rostlin** - poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů řas, mechorostů, kaprad'orostů (plavuně, přesličky, kapradiny), nahosemenných a krytosemenných rostlin (jednoděložných a dvouděložných); jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců;
- 3.4. **význam rostlin a jejich ochrana**;

4. Biologie živočichů

- 4.1. **stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla** - živočišná buňka, tkáně, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné, rozmnožování;
- 4.2. **vývoj, vývin a systém živočichů** - významní zástupci jednotlivých skupin živočichů - prvoci, bezobratlí (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci), strunatci (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci);
- 4.3. **rozšíření, význam a ochrana živočichů** - hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společenstva;
- 4.4. **projevy chování živočichů**;

5. *Biologie člověka*

- 5.1. **fylogeneze a ontogeneze člověka** - rozmnožování člověka;
- 5.2. **anatomie a fyziologie** - stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy (opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací a rozmnožovací, řídící), vyšší nervová činnost, hygiena duševní činnosti;
- 5.3. **nemoci, úrazy a prevence** - příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí; závažná poranění a život ohrožující stavy, epidemie;
- 5.4. **životní styl** - pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka;

6. *Neživá příroda*

- 6.1. **Země** - vznik a stavba Země;
- 6.2. **nerosty a horniny** - vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití zástupců, určování jejich vzorků; principy krystalografie;
- 6.3. **vnější a vnitřní geologické procesy** - příčiny a důsledky;
- 6.4. **půdy** - složení, vlastnosti a význam půdy pro výživu rostlin, její hospodářský význam pro společnost, nebezpečí a příklady její devastace, možnosti a příklady rekultivace;
- 6.5. **vývoj zemské kůry a organismů na Zemi** - geologické změny, vznik života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí;
- 6.6. **geologický vývoj a stavba území ČR** - Český masív, Karpaty;
- 6.7. **podnebí a počasí ve vztahu k životu** – význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka
- 6.8. **mimořádné události způsobené přírodními vlivy** – příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi

7. Základy ekologie

- 7.1. **organismy a prostředí** - vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému;
- 7.2. **ochrana přírody a životního prostředí** - globální problémy a jejich řešení, chráněná území;

8. Praktické poznávání přírody

- 8.1. **praktické metody poznávání přírody** - pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek, ukázky odchytu některých živočichů, jednoduché rozčleňování rostlin a živočichů;
- 8.2. **významní biologové a jejich objevy**

9. Změny v životě člověka a jejich reflexe

- 9.1. **dětství, puberta, dospívání** - tělesné, duševní a společenské změny;
- 9.2. **sexuální dospívání a reprodukční zdraví** – zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita; problémy těhotenství a rodičovství mladistvých; poruchy pohlavní identity;

10. Zdravý způsob života a péče o zdraví

- 10.1. **výživa a zdraví** - zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy;
- 10.2. **vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví** – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota
- 10.3. **tělesná a duševní hygiena, denní režim** - zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybová režim;
- 10.4. **ochrana před přenosnými chorobami** – základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty;
- 10.5. **ochrana před chronickými nepřenositelnými chorobami a před úrazy** – prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění; preventivní a léčebná péče; odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě), základy první pomoci

11. Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence

- 11.1. **stres a jeho vztah ke zdraví** - kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy, stresových reakcí a k posilování duševní odolnosti;

12. Hodnota a podpora zdraví

- 12.1. **celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci** - složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie;
- 12.2. **podpora zdraví a její formy** - prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví; podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví

ZEMĚPIS (GEOGRAFIE)

Na konci 3. období základního vzdělávání (se žák):

GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE:

1. **organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů;**
2. **používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii;**
3. **přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině;**
4. **vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu;**

PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ:

5. **zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy;**
6. **prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů;**
7. **rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu;**

8. **porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost;**

REGIONY SVĚTA:

9. **rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa;**
10. **lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny**
11. **porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států;**
12. **zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich;**

SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ:

13. **posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa;**
14. **posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel;**
15. **zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje**
16. **porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit;**
17. **porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků;**
18. **lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech**

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ:

19. **porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajín**
20. **uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů);**
21. **uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí;**

ČESKÁ REPUBLIKA:

22. vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy;
23. hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům;
24. hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu;
25. lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit;
26. uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států;

TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE:

27. ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu;
28. aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny;
29. uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech;

Učivo 3. období (U)

1. Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie

Komunikační geografický a kartografický jazyk:

- 1.1. vybrané obecně používané geografické, topografické a kartografické pojmy
- 1.2. základní topografické útvary: důležité body, výrazné liniové (čárové) útvary, plošné útvary a jejich kombinace: síť, povrchy, ohniska - uzly; hlavní kartografické produkty: plán, mapa
- 1.3. jazyk mapy: symboly, smluvené značky, vysvětlivky
- 1.4. statistická data a jejich grafické vyjádření, tabulky; základní informační geografická média a zdroje dat
- 1.5. největší společný dělitel
- 1.6. kritéria dělitelnosti

geografická kartografie a topografie:

- 1.7. glóbus, měřítko glóbusu, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti
- 1.8. měřítko a obsah plánů a map, orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám
- 1.9. praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě

2. Přírodní obraz země

Země jako vesmírné těleso:

- 2.1. tvar, velikost a pohyby Země;
- 2.2. střídání dne a noci;
- 2.3. střídání ročních období;
- 2.4. světový čas, časová pásma, pásmový čas, datová hranice, smluvený čas;

Krajinná sféra:

- 2.5. přírodní sféra;
- 2.6. společenská a hospodářská sféra;
- 2.7. složky a prvky přírodní sféry;

Systém přírodní sféry na planetární úrovni:

- 2.8. geografické pásy;
- 2.9. geografická (šířková) pásma;
- 2.10. výškové stupně;

systém přírodní sféry na regionální úrovni:

- 2.11. přírodní oblasti

3. Regiony světa

- 3.1. **světadíly, oceány, makroregiony světa** - určující a porovnávací kritéria; jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti);
- 3.2. **modelové regiony světa** - vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení

4. Společenské a hospodářské prostředí

- 4.1. **obyvatelstvo světa** - základní kvantitativní a kvalitativní geografické, demografické hospodářské a kulturní charakteristiky;

- 4.2. **globalizační společenské, politické a hospodářské procesy** - aktuální společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současného světa, sídelní systémy, urbanizace, suburbanizace;
- 4.3. **světové hospodářství** - sektorová a odvětvová struktura, územní dělba práce, ukazatelé hospodářského rozvoje a životní úrovně;
- 4.4. **regionální společenské, politické a hospodářské útvary** - porovnávací kritéria: národní a mnohonárodnostní státy, části států, správní oblasti, kraje, města, aglomerace; hlavní a periferní hospodářské oblasti světa; politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení (integrace) států; geopolitické procesy, hlavní světová konfliktní ohniska

5. Životní prostředí

- 5.1. **krajina** - přírodní a společenské prostředí, typy krajiny ;
- 5.2. **vztah příroda a společnost** - trvale udržitelný život a rozvoj, principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody, globální ekologické a environmentální problémy lidstva

6. Česká republika

- 6.1. **místní region** - zeměpisná poloha, kritéria pro vymezení místního regionu, vztahy k okolním regionům, základní přírodní a socioekonomické charakteristiky s důrazem na specifika regionu důležitá pro jeho další rozvoj (potenciál x bariéry);
- 6.2. **Česká republika** - zeměpisná poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry a zdroje; obyvatelstvo: základní geografické, demografické a hospodářské charakteristiky, sídelní poměry; rozmístění hospodářských aktivit, sektorová a odvětvová struktura hospodářství; transformační společenské, politické a hospodářské procesy a jejich územní projevy a dopady; hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě, zapojení do mezinárodní dělby práce a obchodu; **regiony České republiky** - územní jednotky státní správy a samosprávy, krajské členění, kraj místního regionu, přeshraniční spolupráce se sousedními státy v euroregionech

7. Terénní geografická výuka, praxe a aplikace

- 7.1. **cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze** - orientační body, jevy, pomůcky a přístroje; stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu; jednoduché panoramatické náčrtky

krajiny, situační plány, schematické náčrtky pochodové osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů;

- 7.2. **ochrana člověka při ohrožení zdraví a života** - živelní pohromy; opatření, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích

5.7 UMĚNÍ A KULTURA

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Umění a kultura** umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence - umění a kulturu. Kulturu, jako procesy i výsledky duchovní činnosti, umožňující chápat kontinuitu proměn historické zkušenosti, v níž dochází k socializaci jedince a jeho projekci do společenské existence, i jako neoddělitelnou součást každodenního života (kultura chování, oblékání, cestování, práce). Umění, jako proces specifického poznání a dorozumívání, v němž vznikají informace o vnějším a vnitřním světě a jeho vzájemné provázanosti, které nelze formulovat a sdělovat jinými než uměleckými prostředky.

Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa, tj. osvojování s estetickým účinkem. V procesu uměleckého osvojování světa dochází k rozvíjení specifického citění, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu. Součástí tohoto procesu je hledání a nalézání vazeb mezi druhy umění na základě společných témat, schopnosti vcítit se do kulturních potřeb ostatních lidí a jimi vytvořených hodnot a přistupovat k nim s vědomím osobní účasti. V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím tónu a zvuku, linie, bodu, tvaru, barvy, gesta, mimiky atp.

V etapě základního vzdělávání je oblast Umění a kultura zastoupena vzdělávacími obory **Hudební výchova a Výtvarná výchova**. Vzdělávací oblast lze rozšířit o doplňující vzdělávací obor *Dramatická výchova*, který je možno na úrovni školního vzdělávacího programu realizovat formou samostatného vyučovacího předmětu, projektu, kurzu apod. Na 1. stupni základního vzdělávání se žáci seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a s jazykem hudebního a výtvarného umění, ale také umění dramatického a literárního. S nimi se učí tvořivě pracovat, užívat je jako prostředků pro sebevyjádření. Poznávají zákonitosti tvorby, seznamují se s vybranými uměleckými díly, učí se je vzhledem ke svým zkušenostem chápat a výpovědi sdělované uměleckým dílem rozpoznávat a interpretovat.

S přechodem na 2. stupeň základního vzdělávání se otevírá cesta širšímu nazírání na kulturu a umění. Připomínají se historické souvislosti a společenské kontexty ovlivňující umění a kulturu. Inspirací k činnostem se stávají také díla

literární a dramatická (divadlo, film), tvorba multimediální i samotné znakové systémy. Nalézání vztahů mezi jednotlivými druhy umění a uplatňování různorodosti výrazových prostředků při hledání variant řešení společně zvolených témat umožňují projekty. Ty otevírají společný prostor pro získání dovedností a poznatků překračujících rámec jednotlivých oborů a přispívají tak k osobitějšímu a originálnějšímu sebevyjádření i hlubšímu porozumění uměleckému dílu.

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím *vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností* k porozumění hudebnímu umění a hudbě, k jejímu aktivnímu vnímání a využívání jako svébytného prostředku komunikace. V etapě základního vzdělávání se tyto hudební činnosti stávají v rovině produkce, recepce a reflexe *obsahovými doménami* hudební výchovy.

Hudební činnosti jako činnosti vzájemně se propojující, ovlivňující a doplňující rozvíjejí ve svém komplexu celkovou osobnost žáka, především však vedou k rozvoji jeho hudebnosti - jeho hudebních schopností, jež se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi - sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými.

Prostřednictvím těchto činností žák může uplatnit svůj individuální hlasový potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu, své individuální instrumentální dovednosti při souborové hře a doprovodu zpěvního projevu, své pohybové dovednosti při tanci a pohybovém doprovodu hudby a v neposlední řadě je mu dána příležitost „interpretovat“ hudbu podle svého individuálního zájmu a zaměření.

Obsahem *Vokálních činností* je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků.

Obsahem *Instrumentálních činností* je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci.

Obsahem *Hudebně pohybových činností* je ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest.

Obsahem *Poslechových činností* je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a interpretovat.

Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. Tvořivý přístup k práci s nimi při tvorbě, vnímání a interpretaci vychází zejména z porovnávání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky.

Výtvarná výchova přistupuje k vizuálně obraznému vyjádření (a to jak samostatně vytvořenému, tak přejatému) nikoliv jako k pouhému přenosu reality,

ale jako k prostředku, který se podílí na způsobu jejího přijímání a zapojování do procesu komunikace.

V etapě základního vzdělávání je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech - tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky (dále jen prostředky) nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích. Tvůrčími činnostmi (rozvíjením smyslové citlivosti, uplatňováním subjektivity a ověřováním komunikačních účinků) založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Obsahem Rozvíjení smyslové citlivosti jsou činnosti, které umožňují žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření.

Obsahem Uplatňování subjektivity jsou činnosti, které vedou žáka k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření.

Obsahem Ověřování komunikačních účinků jsou činnosti, které umožňují žákovi utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot
- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností
- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života

- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě

Očekávané výstupy vzdělávací oblasti (OV)

HUDEBNÍ VÝCHOVA:

Na konci 1. období základního vzdělávání žák:

- 1) *zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase;*
- 2) *rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem;*
- 3) *využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře;*
- 4) *reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie;*
- 5) *rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby;*
- 6) *rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální;*

Na konci 2. období základního vzdělávání žák:

- 7) *zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti;*
- 8) *orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby a podle svých individuálních schopností a dovedností ji realizuje;*
- 9) *využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní;*
- 10) *rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby;*
- 11) *vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace;*
- 12) *rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny;*
- 13) *ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace;*

Na konci 3. období základního vzdělávání žák:

- 14) *využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách;*
- 15) *uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého;*
- 16) *reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace;*
- 17) *orientuje se v zápise písní a skladeb různých stylů a žánrů, tyto písně či skladby na základě individuálních schopností a získaných dovedností svým způsobem realizuje;*
- 18) *rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu;*
- 19) *orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku;*
- 20) *zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami;*
- 21) *vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění.*

Učivo 1. a 2. období (U)

8. Vokální činnosti

- 8.1. **pěvecký a mluvní projev** - pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu;
- 8.2. **hudební rytmus** - realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu;
- 8.3. **dvojhlas a vícehlas** - prodleva, kánon, lidový dvojhlas apod.;
- 8.4. **intonace, vokální improvizace** - diatonické postupy v durových a mollových tóninách (5., 3. a 1. stupeň, volné nástupy 8. a spodního 5. stupně apod.), hudební hry (ozvěna, otázka - odpověď apod.);
- 8.5. **grafický záznam vokální hudby** - čtení a zápis rytmického schématu písně, orientace v notovém (grafickém) záznamu jednoduché melodie, její reprodukce

9. Instrumentální činnosti

- 9.1. **hra na hudební nástroje** - reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten, keyboardů apod.i;
- 9.2. **rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace** - tvorba předeher, meziher a doher s využitím tónového materiálu písňe, hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva), hudební hry (ozvěna, otázka - odpověď), jednoduchá písňová forma (a - b)
- 9.3. **grafický záznam melodie** - rytmické schéma jednoduché skladby (její části - motivku, tématu apod.), záznam melodie a její reprodukce, využití notačních programů

10.Hudebně pohybové činnosti

- 10.1. **taktování, pohybový doprovod znějící hudby** - dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance;
- 10.2. **pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby** - pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků;
- 10.3. **orientace v prostoru** - pamětné uchování a reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách

11.Poslechové činnosti

- 11.1. **kvality tónů** - délka, síla, barva, výška;
- 11.2. **vztahy mezi tóny** - souzvuk, akord;
- 11.3. **hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem** - rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu;
- 11.4. **hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj;**
- 11.5. **hudební styly a žánry** - hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod.;
- 11.6. **hudební formy** - malá písňová forma, velká písňová forma, rondo, variace;
- 11.7. **interpretace hudby** - slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková)

Učivo 3. období (U)

12.Vokální činnosti

- 12.1. **pěvecký a mluvní projev** - rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy, mutace, vícehlasý a jednohlasý zpěv, deklamace, techniky vokálního projevu (scat, falzet apod.), jejich individuální využití při zpěvu i při společných vokálně instrumentálních aktivitách;

- 12.2. **intonace a vokální improvizace** - diatonické postupy v durových a mollových tóninách, improvizace jednoduchých hudebních forem;
- 12.3. **hudební rytmus** - odhalování vzájemných souvislostí, využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu;
- 12.4. **orientace v notovém (grafickém) záznamu melodie, reprodukce zapsané melodie;**
- 12.5. **rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti** - reprodukce tónů, převádění melodií z nezpěvné do zpěvné polohy, zachycování rytmu popřípadě i melodie zpívané (hrané) písně pomocí notového (grafického) záznamu;
- 12.6. **reflexe vokálního projevu** - vlastní vokální projev a vokální projev ostatních, hledání možností nápravy hlasové nedostatečnosti (transpozice melodie, využití jiné hudební činnosti)

13. Instrumentální činnosti

- 13.1. **hra na hudební nástroje** - nástrojová reprodukce melodií (motivků, témat, písní, jednoduchých skladeb), hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře, keyboardů a počítače, nástrojová improvizace (jednoduché hudební formy);
- 13.2. **záznam hudby** - noty, notační programy (např. Capella, Finale, Sibelius) a další způsoby záznamu hudby;
- 13.3. **vyjadřování hudebních i nehupebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje** - představy rytmické, melodické, tempové, dynamické, formální;
- 13.4. **tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy**

14. Hudebně pohybové činnosti

- 14.1. **pohybový doprovod znějící hudby** - taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění;
- 14.2. **pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla** - pantomima, improvizace;
- 14.3. **pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby** - tempové, dynamické rytmicko- metrické, harmonické;
- 14.4. **orientace v prostoru** - pamětné uchování a reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách;

15. Poslechové činnosti

- 15.1. **orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby** - postihování hudebně výrazových prostředků, významné sémantické prvky užití ve skladbě (zvukomalba, dušemalba, pohyb melodie, pravidelnost a

nepravidelnost hudební formy) a jejich význam pro pochopení hudebního díla;

- 15.2. **hudební dílo a její autor** - hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi (inspirace, epigonství, kýč, módnost a modernost, stylová provázanost);
- 15.3. **hudební styly a žánry** - chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům;
- 15.4. **interpretace znějící hudby** - slovní charakterizování hudebního díla (slohové a stylové zařazení apod.), vytváření vlastních soudů a preferencí

VÝTVARNÁ VÝCHOVA:

Na konci 1. období základního vzdělávání žák:

1. *rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ;*
2. *v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání line, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace;*
3. *vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky;*
4. *interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností;*
5. *na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil;*

Na konci 2. období základního vzdělávání žák:

6. *při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné);*
7. *užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření line a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a sochařský postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model;*

8. *při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy;*
9. *nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě;*
10. *osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění);*
11. *porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace;*
12. *nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil;*

Na konci 3. období základního vzdělávání žák:

13. *vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků;*
14. *užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie;*
15. *užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace;*
16. *vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření;*
17. *rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu;*
18. *interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků;*
19. *porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů;*
20. *ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci.*

Učivo 1. a 2. období (U)

1. *Rozvíjení smyslové citlivosti*

- 1.1. **prvky vizuálně obrazného vyjádření** - linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury - jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru;
- 1.2. **uspořádání objektů do celků** - uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření;
- 1.3. **reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly** - vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly;
- 1.4. **smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření** - umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama);

2. *Uplatňování subjektivity*

- 2.1. **prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností**, -manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby;
- 2.2. **typy vizuálně obrazných vyjádření** - jejich rozlišení, výběr a uplatnění - hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, socha, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama;
- 2.3. **přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením** - hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání);

3. *Ověřování komunikačních účinků*

- 3.1. **osobní postoj v komunikaci** - jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací;
- 3.2. **komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření** - v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); vysvětlování výsledků tvorby podle vlastních schopností a zaměření;
- 3.3. **proměny komunikačního obsahu** - záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění;

4. Rozvíjení smyslové citlivosti

- 4.1. **prvky vizuálně obrazného vyjádření** - linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury; vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření;
- 4.2. **uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu** - vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření;
- 4.3. **reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly** - vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických);
- 4.4. **smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření** - umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě;

5. Uplatňování subjektivity

- 5.1. **prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností** - manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace;
- 5.2. **typy vizuálně obrazných vyjádření** - hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, socha, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry;
- 5.3. **přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením** - hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní); reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech;

6. Ověřování komunikačních účinků

- 6.1. **osobní postoj v komunikaci** - jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování;

- 6.2. **komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření** - utváření a uplatnění komunikačního obsahu; vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora; prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace;
- 6.3. **proměny komunikačního obsahu** - záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti.

5.8 ČLOVĚK A ZDRAVÍ

Charakteristika vzdělávací oblasti

Zdraví člověka je chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Je utvářeno a ovlivňováno mnoha aspekty, jako je styl života, chování podporující zdraví, kvalita mezilidských vztahů, kvalita životního prostředí, bezpečí člověka atd. Protože je zdraví důležitým předpokladem pro aktivní a spokojený život a pro optimální pracovní výkonnost, stává se poznávání a praktické ovlivňování podpory a ochrany zdraví jednou z priorit základního vzdělávání.

Vzdělávací oblast **Člověk a zdraví** přináší základní podněty pro pozitivní ovlivňování zdraví (poznatky, činnosti, způsoby chování), s nimiž se žáci seznamují, učí se je využívat a aplikovat ve svém životě. Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje především k tomu, aby žáci poznávali sami sebe jako živé bytosti, aby pochopili hodnotu zdraví, způsob jeho ochrany i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví. Žáci se seznamují s různými riziky, které ohrožují zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování (rozhodování), které vedou k zachování či posílení zdraví, a získávají potřebnou míru odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných. Jde tedy z velké části o poznávání zásadních životních hodnot, o postupné utváření postojů k nim a o aktivní jednání v souladu s nimi. Naplnění těchto záměrů je v základním vzdělávání nutné postavit na účinné motivaci a na činnostech a situacích posilujících zájem žáků o problematiku zdraví.

Při realizaci této vzdělávací oblasti je třeba klást důraz především na praktické dovednosti a jejich aplikace v modelových situacích i v každodenním životě školy. Proto je velmi důležité, aby celý život školy byl ve shodě s tím, co se žáci o zdraví učí a co z pohledu zdraví potřebují. Zpočátku musí být vzdělávání silně ovlivněno kladným osobním příkladem učitele, jeho všestrannou pomocí a celkovou příznivou atmosférou ve škole. Později přistupuje důraz i na větší samostatnost a odpovědnost žáků v jednání, rozhodování a činnostech souvisejících se zdravím. Takto chápáné vzdělávání je základem pro vytváření aktivních přístupů žáků k rozvoji i ochraně zdraví.

Vzdělávací oblast **Člověk a zdraví** je vymezena a realizována v souladu s věkem žáků ve vzdělávacích oborech **Výchova ke zdraví** a **Tělesná výchova**, do níž je zahrnuta i zdravotní tělesná výchova. Vzdělávací obsah oblasti **Člověk a zdraví** prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí, které jej obohacují nebo využívají (aplikují), a do života školy.

Vzdělávací obor **Výchova ke zdraví** vede žáky k aktivnímu rozvoji a ochraně zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a učí je být za ně odpovědný. Svým vzdělávacím obsahem navazuje na obsah vzdělávací oblasti **Člověk a jeho svět** a prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí. Žáci si osvojují

zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě i k osvojování účelného chování při ohrožení v každodenních rizikových situacích i při mimořádných událostech. Vzhledem k individuálnímu i sociálnímu rozměru zdraví vzdělávací obor Výchova ke zdraví obsahuje výchovu k mezilidským vztahům a je velmi úzce propojen s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova. Žáci si rozšiřují a prohlubují poznatky o sobě i vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželství a rodině, škole a společenství vrstevníků.

Vzdělávací obor **Tělesná výchova** jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je v základním vzdělávání žákův prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu, dobře zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitu jeho prožitku umocňuje. V tělesné výchově je velmi důležité motivační hodnocení žáků, které vychází ze somatotypu žáka a je postaveno na posuzování osobních výkonů každého jednotlivce a jejich zlepšování – bez paušálního porovnávání žáků podle výkonových norem (tabulky, grafy aj.), které neberou v úvahu růstové a genetické předpoklady a aktuální zdravotní stav žáků.

Charakteristické pro pohybové vzdělávání je rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání, které předpokládá diferenciaci činností i hodnocení výkonů žáků. Neméně důležité je odhalování zdravotních oslabení žáků a jejich korekce v běžných i specifických formách pohybového učení - v povinné tělesné výchově, případně ve zdravotní tělesné výchově. Proto se nedílnou součástí tělesné výchovy stávají korektivní a speciální vyrovnávací cvičení, která jsou podle potřeby preventivně využívána v hodinách tělesné výchovy pro všechny žáky nebo jsou zadávána žákům se zdravotním oslabením místo činností, které jsou kontraindikací jejich oslabení.

Škola má současně povinnost nabízet veškerý obsah *Zdravotní tělesné výchovy* žákům III. (příp. II.) zdravotní skupiny v samostatných vyučovacích hodinách (jako adekvátní náhradu povinné tělesné výchovy nebo jako rozšíření pohybové nabídky v dalším vyučovacím předmětu dotovaném z disponibilní časové dotace). Tato nabídka vychází ze situace v moderní společnosti, která v mnohém život usnadňuje, ale paradoxně tím vyvolává už v dětském věku četná zdravotní oslabení, která je nutné napravovat a korigovat (z nedostatku intenzivního a vhodně zaměřeného pohybu, z dlouhodobého setrvávání ve statických polohách, z nadměrného příjmu potravy v nevhodné skladbě, z nekvalitního ovzduší, z četných stresových situací, nepříznivých sociálních vztahů atd.). Základní vzdělávání tak reaguje na poznatky lékařů, že zdravotních oslabení

v celé populaci přibývá a zdravotně oslabené dítě potřebuje větší množství spontánních i cíleně zaměřených pohybových aktivit než dítě zdravé. Účast ve zdravotní tělesné výchově vede žáky k poznání charakteru jejich zdravotního oslabení i míry a rozsahu omezení některých činností. Současně předkládá konkrétní způsoby ovlivňování zdravotních oslabení (speciální cvičení, všestranně zaměřené pohybové činnosti, relaxační techniky, plavání atd.) a jejich zařazování do denního režimu žáků.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- poznávání zdraví jako důležité hodnoty v kontextu dalších životních hodnot
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
- poznávání člověka jako jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevňování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
- propojování zdraví a zdravých mezilidských vztahů se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím atd.
- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu pro výběr partnera i profesní dráhy, pro uplatnění ve společnosti atd.
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

Očekávané výstupy vzdělávací oblasti (OV)

Na konci 3. období základního vzdělávání (se) žák:

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ:

- 1) *respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky a jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě;*
- 2) *vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví;*
- 3) *vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví; dovede posoudit různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví;*
- 4) *usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví;*
- 5) *vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí;*
- 6) *dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky;*
- 7) *uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc;*
- 8) *projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce;*
- 9) *samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím;*
- 10) *respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví;*
- 11) *respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli, chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování;*
- 12) *uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým;*
- 13) *vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi;*
- 14) *projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc*
- 15) *uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných situacích*

Učivo 3. období (U)

16. Vztahy mezi lidmi a formy soužití

- 16.1. **vztahy ve dvojici** - kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství;
- 16.2. **vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity** - rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek;

17. Změny v životě člověka a jejich reflexe

- 17.1. **dětství, puberta, dospívání** - tělesné, duševní a společenské změny;
- 17.2. **sexuální dospívání a reprodukční zdraví** – zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita; problémy těhotenství a rodičovství mladistvých; poruchy pohlavní identity;

18. Zdravý způsob života a péče o zdraví

- 18.1. **výživa a zdraví** - zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy;
- 18.2. **vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví** – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota;
- 18.3. **tělesná a duševní hygiena, denní režim** - zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim;
- 18.4. **ochrana před přenosnými chorobami** – základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty;
- 18.5. **ochrana před chronickými nepřenosnými chorobami a před úrazy** – prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění; preventivní a léčebná péče; odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě), základy první pomoci;

19. Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence

- 19.1. **stres a jeho vztah ke zdraví** - kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy, stresových reakcí a k posilování duševní odolnosti;

- 19.2. **auto-destruktivní závislosti** – psychická onemocnění, násilí namířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet), násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládání, trestná činnost, dopink ve sportu;
- 19.3. **skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita** - šikana a jiné projevy násilí; formy sexuálního zneužívání dětí; kriminalita mládeže, komunikace se službami odborné pomoci;
- 19.4. **bezpečné chování a komunikace** - komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení;
- 19.5. **dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví** - bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. Zvládání agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti);
- 19.6. **manipulativní reklama a informace** - reklamní vlivy, působení sekt;
- 19.7. **ochrana člověka za mimořádných událostí** – klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí;

20.Hodnota a podpora zdraví

- 20.1. **celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci** - složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie;
- 20.2. **podpora zdraví a její formy** - prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví;

21.Osobnostní a sociální rozvoj

- 21.1. **sebepoznání a sebepojetí** - vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity;
- 21.2. **seberegulace a sebeorganizace činností a chování** - cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací; stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení, zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající a prosociální chování
- 21.3. **psychohygienu** - sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech;
- 21.4. **mezilidské vztahy, komunikace a kooperace** - respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie; chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, dopad vlastního jednání a chování

TĚLESNÁ VÝCHOVA:

Na konci 1. období základního vzdělávání (se) žák:

- 2) *spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti;*
- 3) *zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení;*
- 4) *spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích;*
- 5) *uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy;*
- 6) *reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci;*

Na konci 2. období základního vzdělávání (se) žák:

- 7) *podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti;*
- 8) *zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením;*
- 9) *zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her;*
- 10) *uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka;*
- 11) *jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti;*
- 12) *jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví;*
- 13) *užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení;*
- 14) *zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy;*
- 15) *změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky;*
- 16) *orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace;*

Na konci 3. období základního vzdělávání (se) žák:

- 17) *aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem;*
- 18) *usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program;*
- 19) *samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností -zatěžovanými svaly;*
- 20) *odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší;*
- 21) *uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost*

Učivo (U)

Učivo 1. a 2. období

1 Činnosti ovlivňující zdraví

- 1.1 **význam pohybu pro zdraví** - pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu;
- 1.2 **příprava organismu** - příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení;
- 1.3 **zdravotně zaměřené činnosti** - správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití;
- 1.4 **rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu;**
- 1.5 **hygiena při TV** - hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity;
- 1.6 **bezpečnost při pohybových činnostech** - organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umyvárnách, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV

2 Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

- 2.1 **pohybové hry** - s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost;
- 2.2 **základy gymnastiky** - průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na náradí odpovídající velikosti a hmotnosti;

- 2.3 **rytmické a kondiční formy cvičení pro děti** - kondiční cvičení s hudbou nebo rytmičtým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance;
- 2.4 **průpravné úpoly** - přetahy a přetlaky;
- 2.5 **základy atletiky** - rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem;
- 2.6 **základy sportovních her** - manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů;
- 2.7 **turistika a pobyt v přírodě** - přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody;
- 2.8 **plavání** - (*základní plavecká výuka*) - hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a dopomoci tonoucím;
- 2.9 **lyžování, bruslení** (*podle podmínek školy*) - hry na sněhu a na ledě, základní techniky pohybu na lyžích a bruslích;

3 Činnosti podporující pohybové učení

- 3.1 **komunikace v TV** - základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály;
- 3.2 **organizace při TV** - základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí;
- 3.3 **zásady jednání a chování** - fair play, olympijské ideály a symboly;
- 3.4 **pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností** - her, závodů, soutěží;
- 3.5 **měření a posuzování pohybových dovedností** - měření výkonů, základní pohybové testy;
- 3.6 **zdroje informací o pohybových činnostech**

Učivo 3. období

4 Činnosti ovlivňující zdraví

- 4.1 **význam pohybu pro zdraví** - rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců;
- 4.2 **zdravotně orientovaná zdatnost** - rozvoj ZOZ, kondiční programy, manipulace se zatížením;
- 4.3 **prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí** - průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení;

- 4.4 **hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech** - v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného;

5 Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

- 5.1 pohybové hry - s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity;
- 5.2 **gymnastika** - akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na náradí;
- 5.3 **estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem** - základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance;
- 5.4 **úpoly** - základy sebeobrany, základy aikidó, judó, karatedó;
- 5.5 **atletika** - rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí;
- 5.6 **sportovní hry** (*alespoň dvě hry podle výběru školy*) - herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie;
- 5.7 **turistika a pobyt v přírodě** - příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, táboření, ochrana přírody, základy orientačního běhu, dokumentace z turistické akce; přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla;
- 5.8 **plavání** (*podle podmínek školy - zdokonalovací plavecká výuka, pokud neproběhla základní plavecká výuka, musí předcházet adaptace na vodní prostředí a základní plavecké dovednosti*) - další plavecké dovednosti, další plavecký způsob (plavecká technika), dovednosti záchranného a branného plavání, prvky zdravotního plavání a plaveckých sportů, rozvoj plavecké vytrvalosti;
- 5.9 **lyžování, snowboarding, bruslení** (*podle podmínek školy*) - běžecké lyžování, lyžařská turistika, sjezdové lyžování nebo jízda na snowboardu, bezpečnost pohybu v zimní horské krajině, jízda na vleku; (*další zimní sporty podle podmínek školy*);
- 5.10 **další (i netradiční) pohybové činnosti** (*podle podmínek školy a zájmu žáků*)

6 Činnosti podporující pohybové učení

- 6.1 komunikace v TV - tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech;
- 6.2 **organizace prostoru a pohybových činností** - v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj - výběr, ošetřování;
- 6.3 **historie a současnost sportu** - významné soutěže a sportovci, olympismus - olympijská charta;

- 6.4 **pravidla osvojovaných pohybových činností** - her, závodů, soutěží;
- 6.5 **zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech;** měření výkonů a posuzování pohybových dovedností - měření, evidence, vyhodnocování

5.9 ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Charakteristika vzdělávací oblasti

Oblast Člověk a svět práce postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků.

Koncepce vzdělávací oblasti Člověk a svět práce vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech.

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích oblastí a je jejich určitou protiváhou. Je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a svět práce je rozdělen na 1. stupni na čtyři tematické okruhy: Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce, Příprava pokrmů, které jsou pro školu povinné. Na 2. stupni je rozdělen na šest tematických okruhů: Práce s technickými materiály, Design a konstruování, Pěstitelské práce a chovatelství, Provoz a údržba domácnosti, Příprava pokrmů, Svět práce. Tematické okruhy na 2. stupni tvoří nabídku, z níž školy vybírají podle svých podmínek a pedagogických záměrů, kromě povinného tematického okruhu Svět práce, minimálně další dva tematické okruhy. Vybrané tematické okruhy je nutné realizovat v plném rozsahu.

Tematický okruh Svět práce je určen pro 8. a 9. ročník i odpovídající ročníky víceletých středních škol. Je povinný pro všechny žáky v plném rozsahu a lze jej zařadit již od 7. ročníku.

Vzdělávací obsah je realizován v průběhu celého základního vzdělávání a je určen všem žákům (tedy chlapcům i dívkám bez rozdílu). Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. V závislosti na věku žáků se postupně buduje systém, který žákům poskytuje důležité informace ze sféry výkonu práce a pomáhá jim při odpovědném rozhodování o dalším profesním zaměření. Proto je vhodné zařazovat do vzdělávání žáků co největší počet tematických okruhů.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, náradí a pomůcek při práci i v běžném životě
- vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku
- poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka
- autentickému a objektivnímu poznávání okolního světa, k potřebné sebedůvěře, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí
- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení
- orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci

Očekávané výstupy vzdělávací oblasti (OV)

Na konci 1. období základního vzdělávání (se) žák:

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM:

- 1) vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů;*
- 2) pracuje podle slovního návodu a předlohy;*

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI:

- 3) zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi;*

PĚSTITELSKÉ PRÁCE:

- 4) provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování;*
- 5) pečuje o nenáročné rostliny;*

PŘÍPRAVA POKRMŮ:

- 6) *připraví tabuli pro jednoduché stolování;*
- 7) *chová se vhodně při stolování;*

Na konci 2. období základního vzdělávání (se) žák:

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM:

- 8) *vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu;*
- 9) *využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic;*
- 10) *volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu;*
- 11) *udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu;*

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI:

- 12) *provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž;*
- 13) *pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu;*
- 14) *dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu;*

PĚSTITELSKÉ PRÁCE:

- 15) *provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování;*
- 16) *ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny;*
- 17) *volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní;*
- 18) *dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu;;*

PŘÍPRAVA POKRMŮ:

- 19) *orientuje se v základním vybavení kuchyně;*
- 20) *připraví samostatně jednoduchý pokrm;*
- 21) *připraví samostatně jednoduchý pokrm;*
- 22) *udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni;*

Na konci 3. období základního vzdělávání (se) žák:

PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY:

- 23) *provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň;*
- 24) *řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí;*
- 25) *organizuje a plánuje svoji pracovní činnost;*
- 26) *užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku;*
- 27) *dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu;*

PŘÍPRAVA POKRMŮ:

- 28) *používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče;*
- 29) *připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy;*
- 30) *dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti;*
- 31) *dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni;*

SVĚT PRÁCE:

- 32) *orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí;*
- 33) *posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy;*
- 34) *využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání;*
- 35) *prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce.*

Učivo (U)

1. a 2. období

1 Práce s drobným materiálem

- 1.1 vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.);
- 1.2 pracovní pomůcky a nástroje - funkce a využití;
- 1.3 jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce;
- 1.4 lidové zvyky, tradice, řemesla;

2 *Konstrukční činnosti*

- 2.1 stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů;
- 2.2 práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem;

3 *Pěstitelské práce*

- 3.1 základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo ;
- 3.2 pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.);
- 3.3 pěstování pokojových rostlin;
- 3.4 rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie;

4 *Příprava pokrmů*

- 4.1 základní vybavení kuchyně;
- 4.2 výběr, nákup a skladování potravin;
- 4.3 jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování;
- 4.4 technika v kuchyni - historie a význam;

3. období

5 *Práce s technickými materiály*

- 5.1 vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity);
- 5.2 pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování;
- 5.3 jednoduché pracovní operace a postupy;
- 5.4 organizace práce, důležité technologické postupy;
- 5.5 technické náčrty a výkresy, technické informace, návody;
- 5.6 úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla;

6 *Příprava pokrmů*

- 6.1 **kuchyně** - základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu;
- 6.2 **potravin** - výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku;
- 6.3 **příprava pokrmů** - úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů;
- 6.4 **úprava stolu a stolování** - jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole;

7 Svět práce

- 7.1 **trh práce** - povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností; požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní; rovnost příležitostí na trhu práce;
- 7.2 **volba profesní orientace** - základní principy; sebepoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace; informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb;
- 7.3 **možnosti vzdělávání** - náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby;
- 7.4 **zaměstnání** - pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce; práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů;
- 7.5 **podnikání** - druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání

5.10 PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

5.10.1 Osobnostní a sociální výchova

5.10.2 Výchova demokratického občana

5.10.3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

5.10.4 Multikulturní výchova

5.10.5 Environmentální výchova

5.10.6 Mediální výchova

5.10.1 OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

1. Osobnostní rozvoj

1.1. Rozvoj schopností poznávání

- 1.1.a. cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění
- 1.1.b. cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů
- 1.1.c. dovednosti pro učení a studium

1.2. Sebepoznání a sebepojetí

- 1.2.a. já jako zdroj informací o sobě
- 1.2.b. druzí jako zdroj informací o mně
- 1.2.c. moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty)
- 1.2.d. co o sobě vím a co ne
- 1.2.e. jak se promítá mé já v mém chování
- 1.2.f. můj vztah ke mně samému
- 1.2.g. moje učení
- 1.2.h. moje vztahy k druhým lidem
- 1.2.i. zdravé a vyrovnané sebepojetí

1.3. Seberegulace a sebeorganizace

- 1.3.a. cvičení sebekontroly, sebeovládání-regulace vlastního jednání i prožívání, vůle
- 1.3.b. organizace vlastního času, plánování učení a studia
- 1.3.c. stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení

1.4. Psychohygiiena

- 1.4.a. dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému

- 1.4.b. sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích
- 1.4.c. dobrá organizace času
- 1.4.d. dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění-relaxace, efektivní komunikace atd.)
- 1.4.e. hledání pomoci při potížích

1.5. Kreativita

- 1.5.a. cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti „dotahovat“ nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích

2. Sociální rozvoj

2.1. Poznávání lidí

- 2.1.a. vzájemné poznávání ve skupině/třídě
- 2.1.b. rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech
- 2.1.c. chyby při poznávání lidí

2.2. Mezilidské vztahy

- 2.2.a. péče o dobré vztahy
- 2.2.b. chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc
- 2.2.c. lidská práva jako regulativ vztahů
- 2.2.d. vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny)

2.3. Komunikace

- 2.3.a. řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků
- 2.3.b. cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání
- 2.3.c. dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, cvičení v neverbálním sdělování)
- 2.3.d. specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“)
- 2.3.e. dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů)
- 2.3.f. komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost, apod.)

- 2.3.g. efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace
- 2.3.h. pravda, lež a předstírání v komunikaci

2.4. Kooperace

- 2.4.a. rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.)
- 2.4.b. rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny)
- 2.4.c. rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence

3. Morální rozvoj

3.1. Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

- 3.1.a. dovednosti pro řešení a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí
- 3.1.b. problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci

3.2. Hodnoty, postoje, praktická etika

- 3.2.a. analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí
- 3.2.b. vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnosti, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.
- 3.2.c. pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu)
- 3.2.d. dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne

5.10.2 VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

1.1. Občanská společnost a škola

- 1.1.a. škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole

- 1.1.b. způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy (význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy – žákovských rad či parlamentů)
- 1.1.c. formy participace žáků na životě místní komunity
- 1.1.d. spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci

1.2. Občan, občanská společnost a stát

- 1.2.a. občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku)
- 1.2.b. Listina základních lidských práv a svobod, práva a povinnosti občana
- 1.2.c. úloha občana v demokratické společnosti
- 1.2.d. základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciaci, různorodost)
- 1.2.e. principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů)

1.3. Formy a participace občanů v politickém životě

- 1.3.a. volební systémy a demokratické volby a politika (parlamentní, krajské a komunální volby)
- 1.3.b. obec jako základní jednotka samosprávy státu
- 1.3.c. společenské organizace a hnutí

1.4. Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

- 1.4.a. demokracie jako protiváha diktatury a anarchie
- 1.4.b. principy demokracie
- 1.4.c. základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka)
- 1.4.d. význam Ústavy jako základního zákona země
- 1.4.e. demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti

5.10.3 VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

1.1. Evropa a svět nás zajímá

- 1.1.a. rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa
- 1.1.b. místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu
- 1.1.c. naši sousedé v Evropě
- 1.1.d. život dětí v jiných zemích
- 1.1.e. lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy

1.2. Objevujeme Evropu a svět

- 1.2.a. naše vlast a Evropa
- 1.2.b. evropské krajiny
- 1.2.c. Evropa a svět
- 1.2.d. mezinárodní setkávání
- 1.2.e. státní a evropské symboly
- 1.2.f. Den Evropy
- 1.2.g. Život Evropanů a styl života v evropských rodinách
- 1.2.h. Životní styl a vzdělávání mladých Evropanů

1.3. Jsme Evropané

- 1.3.a. kořeny a zdroje evropské civilizace
- 1.3.b. klíčové mezníky evropské historie
- 1.3.c. Evropská integrace
- 1.3.d. Instituce Evropské unie a jejich fungování
- 1.3.e. Čtyři svobody a jejich dopad na život jedince
- 1.3.f. Co Evropu spojuje a co ji rozděluje
- 1.3.g. mezinárodní organizace a jejich přispění k řešení problémů dětí a mládeže

5.10.4 MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

1.1. Kulturní difference

- 1.1.a. jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti
- 1.1.b. člověk jako nedílná jednotu tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika
- 1.1.c. poznávání vlastního kulturního zakotvení

- 1.1.d. respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy)
- 1.1.e. základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě

1.2. Lidské vztahy

- 1.2.a. právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci
- 1.2.b. udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženské, zájmové nebo generační příslušnost
- 1.2.c. vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti)
- 1.2.d. předsudky a vžité stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace)
- 1.2.e. důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích
- 1.2.f. uplatňování principu slušného chování (základní morální normy)
- 1.2.g. význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti
- 1.2.h. tolerance, empatie, umět se vžít do role druhého
- 1.2.i. lidská solidarita, osobní příspěvek k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy

1.3. Etnický původ

- 1.3.a. rovnocennost všech etnických skupiny a kultur
- 1.3.b. odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost
- 1.3.c. postavení národnostních menšin
- 1.3.d. základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti
- 1.3.e. různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa
- 1.3.f. projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku

1.4. Multikulturalita

- 1.4.a. multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti
- 1.4.b. multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování
- 1.4.c. specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost
- 1.4.d. naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem

- 1.4.e. význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání

1.5. Princip sociálního smíru a solidarity

- 1.5.a. Odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám
- 1.5.b. Nekonfliktní život v multikulturní společnosti
- 1.5.c. Aktivní spolupodílení dle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin
- 1.5.d. Otázka lidských práv, základní dokumenty

5.10.5 ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

1.1. Ekosystémy

- 1.1.a. les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa)
- 1.1.b. pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na nich, pole a jejich okolí)
- 1.1.c. vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii)
- 1.1.d. moře (druhová odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého) a tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás)
- 1.1.e. lidské sídlo – město – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky)
- 1.1.f. kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek)

1.2. Základní podmínky života

- 1.2.a. voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení)
- 1.2.b. ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás)
- 1.2.c. půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině)
- 1.2.d. ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů)

- 1.2.e. ekosystémy – biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úrovně, ohrožování a ochrana ve světě a u nás)
- 1.2.f. energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky)
- 1.2.g. přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí)

1.3. Lidské aktivity a problémy životního prostředí

- 1.3.a. zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství
- 1.3.b. doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace)
- 1.3.c. průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti)
- 1.3.d. odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny)
- 1.3.e. ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek)
- 1.3.f. právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti
- 1.3.g. ochrana přírody při masových sportovních akcích - zásady MOV
- 1.3.h. změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy)
- 1.3.i. dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)

1.4. Vztah člověka k prostředí

- 1.4.a. naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé)
- 1.4.b. náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí)

- 1.4.c. aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace)
- 1.4.d. prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví)
- 1.4.e. nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky zvyšování rozdílů globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)

5.10.6 MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

1.1. kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

- 1.1.a. pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě
- 1.1.b. rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných
- 1.1.c. hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů)
- 1.1.d. hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením
- 1.1.e. chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel
- 1.1.f. identifikování základních orientačních prvků v textu

1.2. Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

- 1.2.a. různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce
- 1.2.b. rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem
- 1.2.c. hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od medii zobrazovaných stereotypů, jako reprezentace reality)
- 1.2.d. vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje)
- 1.2.e. identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá
- 1.2.f. identifikace zjednodušení mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě)

1.3. Stavba mediálních sdělení

- 1.3.a. příklady pravidelnosti v uspořádání mediovaných sdělení, zejména ve zpravodajství (zpravodajství jako vyprávění, sestavování příspěvků podle kritérií)
- 1.3.b. principy sestavování zpravodajství a jejich identifikace, pozitivní principy (význam a užitečnost), zezábavňující principy (negativa, blízkost, jednoduchost, přítomnost)
- 1.3.c. příklady stavby a uspořádání zpráv (srovnávání titulních stran různých deníků) a falších mediálních sdělení (například skladba a výběr sdělení v časopisech pro dospívající)

1.4. Vnímání autora mediálních sdělení

- 1.4.a. identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení
- 1.4.b. výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci
- 1.4.c. prvky signalizující explicitní či implicitní vyjádření hodnocení, výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu

1.5. Fungování a vliv médií ve společnosti

- 1.5.a. organizace a postavení médií ve společnosti
- 1.5.b. faktory ovlivňující média, interpretace vlivů působících na jejich chování
- 1.5.c. způsoby financování médií a jejich dopady
- 1.5.d. vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy
- 1.5.e. role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování
- 1.5.f. role médií v politickém životě (předvolební kampaně a jejich význam)
- 1.5.g. vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti)
- 1.5.h. role médií v politických změnách

1.6. Tvorba mediálního sdělení

- 1.6.a. uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinace pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení
- 1.6.b. tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium

1.6.c. technologické možnosti i jejich omezení

1.7. Práce v realizačním týmu

- 1.7.a. redakce školního časopisu, rozhlasu, televize či internetového média
- 1.7.b. utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu
- 1.7.c. stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti
- 1.7.d. faktory ovlivňující práci v týmu
- 1.7.e. pravidelnost mediální produkce

6. HODNOCENÍ ŽÁKŮ A AUTOEVALUACE ŠKOLY

6.1 Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků

Nedílnou součástí výchovně vzdělávací práce základní školy je hodnocení a klasifikace žáků. Jde o složitý proces, který klade vysoké požadavky na všechny pedagogické pracovníky. Cílem metodického pokynu je pomoci pracovníkům školy a poskytnout jim jednotný návod, jak v této práci postupovat a stanovit všem jednoznačná platná kritéria pro hodnocení.

Hodnocení a klasifikace žáků základní školy je nedílnou součástí jejich výchovy a vzdělávání. Účelem hodnocení a klasifikace je přispívat k odpovědnému vztahu žáka k výchově a vzdělávání v souladu se školskými předpisy. Výsledky hodnocení uvede škola na vysvědčení.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků je jednoznačné, srozumitelné, srovnatelné s předem stanovenými kritérii, věcné a všestranné. Vychází z posouzení míry dosažení očekávaných výstupů formulovaných v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu. Hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné.

Pravidla hodnocení výsledků žáků jsou vydána v souladu s ustanoveními zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším, odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) a na základě vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky.

Čl. 1 Zásady klasifikace a způsob získávání podkladů pro klasifikaci

1. Při hodnocení a při průběžné i celkové klasifikaci pedagogický pracovník (dále jen učitel) uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi.
2. V průběžné klasifikaci používá vyučující známky bez mínusů.
3. Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštěnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici.
4. Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu. Výjimku tvoří komisionální zkoušky.
5. Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Potom se přihlíží k systematickosti v práci žáka po klasifikačním období. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období.

6. Hodnocení chování žáka ve škole i při akcích školy je nedílnou součástí celkového hodnocení žáka. Všechny projevy porušování norem chování, agresivity (včetně verbálních forem), netolerance či xenofobie je povinen řešit okamžitě ten pedagogický pracovník, který je projevu přítomen (popř. vykonává dozor). V co nejkratší době informuje třídního učitele a v případě závažnějších přestupků ředitele školy.
7. Případy zaostávání žáků v učení a nedostatky v jejich chování se projednávají v pedagogické radě.
8. Na konci klasifikačního období, v termínu, který určí ředitel školy, nejpozději však 48 hodin před jednáním pedagogické rady o klasifikaci, zapíše učitelé příslušných předmětů výsledky celkové klasifikace do katalogových listů v systému Bakaláři a připraví návrhy na umožnění opravných zkoušek, na klasifikaci v náhradním termínu. Ve třídách se slovním hodnocením se výsledek celkové klasifikace zapíše do katalogových listů v systému Bakaláři.
9. Podklady pro hodnocení a klasifikaci výchovně vzdělávacích výsledků a chování žáka získává učitel zejména těmito metodami, formami a prostředky :
 - 9.1.soustavným diagnostickým pozorováním žáka,
 - 9.2.soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování,
 - 9.3.různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové), didaktickými testy,
 - 9.4.kontrolními písemnými pracemi a praktickými zkouškami předepsanými učebními osnovami,
 - 9.5.analýzou různých činností žáka,
 - 9.6.konzultacemi s ostatními učiteli a podle potřeby s pracovníky PPP,
 - 9.7.rozhovory se žákem a zákonnými zástupci žáka.
- 10.Žák II. stupně musí být z předmětu vyzkoušen ústně nebo písemně alespoň dvakrát za každé pololetí, z toho nejméně jednou ústně. Učitel musí mít dostatečné podklady pro hodnocení a klasifikaci žáka (např. bodovací systém, popř. jiné metody a formy hodnocení). Zkoušení je prováděno zásadně před kolektivem třídy, nepřípustné je individuální přezkušování v kabinetech. Výjimka je možná jen při diagnostikované vývojové poruše, kdy je tento způsob doporučen ve zprávě psychologa.
- 11.Po ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Učitel slovně zdůvodní své hodnocení. Výsledky hodnocení písemných zkoušek, prací a praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 7 dnů.
- 12.Kontrolní a písemné práce a další druhy zkoušek se doporučují zadávat častěji a v kratším rozsahu (do 25 minut).

13. Termín písemné zkoušky, která má trvat déle než 25 minut, termín kontrolní písemné práce prokonzultuje učitel s třídním učitelem, který koordinuje plán zkoušení. V jednom dni mohou žáci konat pouze jednu zkoušku uvedeného charakteru. Žáci budou s dostatečným předstihem seznámeni s rámcovým obsahem a přibližným termínem zkoušky.
14. Učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka průkazným způsobem tak, aby mohl vždy doložit správnost celkové klasifikace žáka i způsob získání známek (ústní zkoušení, písemné,...). V případě dlouhodobé nepřítomnosti nebo rozvázání pracovního poměru v průběhu klasifikačního období předá tento klasifikační přehled zastupujícímu učiteli nebo vedení školy.
15. Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu. Při dlouhodobějším pobytu žáka mimo školu (lázeňské léčení, léčebné pobyty, dočasné umístění v ústavech, apod.) vyučující respektuje známky žáka, které škole sdělí škola při instituci, kde byl žák umístěn; žák se znovu nepřezkoušuje.
16. Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období. Výsledná známka za klasifikační období musí odpovídat známkám, které žák získal a které byly sděleny rodičům.
17. Případy zaostávání žáků v učení a nedostatky v jejich chování se projednají v pedagogické radě, a to zpravidla k 15. listopadu a 15. dubnu.
18. Zákonné zástupce žáka informuje o prospěchu a chování žáka: třídní učitel a učitelé jednotlivých předmětů v polovině prvního a druhého pololetí; třídní učitel nebo učitel, jestliže o to zákonní zástupci žáka požádají.
19. Informace jsou rodičům předávány převážně při osobním jednání na třídních schůzkách nebo hovorových hodinách, na které jsou rodiče písemně zváni. Rodičům, kteří se nemohli dostavit na školou určený termín, poskytnou vyučující možnost individuální konzultace. Údaje o klasifikaci a hodnocení chování žáka jsou sdělovány pouze zástupcům žáka, nikoli veřejně.
20. V případě mimořádného zhoršení prospěchu žáka informuje rodiče vyučující předmětu bezprostředně a prokazatelným způsobem.
21. Pokud je klasifikace žáka stanovena na základě písemných nebo grafických prací, vyučující tyto práce uschovávají po dobu, během které se klasifikace žáka určuje nebo ve které se k ní mohou zákonní zástupci žáka odvolat - tzn. celý školní rok včetně hlavních prázdnin, v případě žáků s odloženou klasifikací nebo opravnými zkouškami až do 30.10. dalšího školního roku. Opravené

písemné práce musí být předloženy všem žákům a na požádání ve škole také rodičům.

22. Při určování klasifikačního stupně posuzuje učitel výsledky práce objektivně, nesmí podléhat žádnému vlivu subjektivnímu ani vnějšímu.

23. Vyučující dodržují zásady pedagogického taktu, zejména:
neklasifikují žáky ihned po jejich návratu do školy po nepřítomnosti delší než jeden týden,
žáci nemusí dopisovat do sešitů látku za dobu nepřítomnosti, pokud to není jediný zdroj informací,
účelem zkoušení není nacházet mezery ve vědomostech žáka, ale hodnotiti to, co umí,
učitel klasifikuje jen probrané učivo, zadávání nové látky k samostatnému nastudování celé třídy není přípustné,
před prověřováním znalostí musí mít žáci dostatek času k naučení, procvičení a zažití učiva.
prověřování znalostí provádět až po dostatečném procvičení učiva.

24. Výchovná poradkyně seznamuje ostatní vyučující s doporučením ŠPZ, která mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobu získávání podkladů.

Čl. 2 Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků

1. Kromě forem hodnocení práce žáků ze strany pedagogických pracovníků mají žáci možnost používat také formy sebehodnocení. Škola jim pro tyto formy vytváří odpovídající podmínky. Tím je zajišťována také zpětná vazba objektivity hodnocení ze strany školy jako vzdělávací instituce.
2. Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků.
3. Sebehodnocením se posiluje sebeúcta a sebevědomí žáků.
4. Chybu je potřeba chápat jako přirozenou věc v procesu učení. Pedagogičtí pracovníci se o chybě se žáky baví, žáci mohou některé práce sami opravovat. Chyba je důležitý prostředek učení.
5. Při sebehodnocení se žák snaží popsat:
 - co se mu daří
 - co mu ještě nejde
 - jak bude pokračovat dál

6. Při školní práci vedeme žáka, aby komentoval svoje výkony a výsledky.
7. Znamky nejsou jediným zdrojem motivace.

Čl. 3 Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

1. Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení; za první pololetí lze místo vysvědčení vydat žákovi výpis z vysvědčení.
2. Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm (dále jen "klasifikace"), slovně nebo kombinací obou způsobů. O způsobu hodnocení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady.
3. Škola převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka. Škola, která hodnotí slovně, převede pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání slovní hodnocení do klasifikace.
4. U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.

Čl. 4 Stupně hodnocení a klasifikace v souladu s ustanovením §15 vyhlášky č. 8/2005 Sb.

1. Chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:
 - 1.1.1 – velmi dobré,
 - 1.2.2 – uspokojivé,
 - 1.3.3 – neuspokojivé.
2. Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu:
 - 2.1.1 – výborný,
 - 2.2.2 – chvalitebný,
 - 2.3.3 – dobrý,
 - 2.4.4 – dostatečný,
 - 2.5.5 – nedostatečný.
3. Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka ve škole a na

akcích pořádaných školou jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

4. Při hodnocení podle odstavce 3 jsou výsledky vzdělávání žáka a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Klasifikace zahrnuje ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.
5. Při hodnocení žáka podle odstavců 1 a 2 se na prvním stupni použije pro zápis stupně hodnocení číslice, na druhém stupni se použije slovní označení stupně hodnocení podle odstavců 1 a 2.

Čl. 5. Slovní hodnocení v souladu s dikcí § 15 odst. 2) vyhlášky č. 48/2005

1. Průběžné hodnocení žáka

1.1. Průběžné hodnocení žáka obsahuje následující hodnotící škálu:

- 1.1.1. je pohotový, bystrý, vyjadřuje se výstižně a přesně, je aktivní, učí se svědomitě a se zájmem, bezpečně ovládá základní učivo daného ročníku, projevuje zájem o daný předmět, samostatně si rozšiřuje vědomostní obzor,
- 1.1.2. uvažuje celkem samostatně, vyjadřuje se výstižně, při aplikaci osvojeného učiva se dopouští jen menších (drobných) chyb, učí se svědomitě, zájem o předmět je kolísavý,
- 1.1.3. je méně samostatný v myšlení, vyjadřuje se ne dost přesně, zvládá základní učivo daného ročníku s drobnými nedostatky, které odstraňuje s pomocí učitele, neprojevuje větší zájem o předmět,
- 1.1.4. je nesamostatný v myšlení, vyjadřuje se se značnými obtížemi, při zvládání základního učiva se dopouští podstatných chyb, které nesnadno překonává, má malý zájem o učení, potřebuje stále podněty,
- 1.1.5. je nesamostatný v myšlení, své myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi, dělá podstatné chyby v základním učivu, které nesnadno překonává, potřebuje časté vedení a pomoc učitele, má malý zájem o učení, potřebuje stále podněty,

1.1.6. jeho samostatnost myšlení je velmi omezena, není schopen vyjádřit samostatně bez pomoci učitele své myšlenky, základní učivo nezvládá a praktické úkoly nedokáže splnit ani za pomoci učitele, nemá zájem o učení.

2. Celkové hodnocení v 1. a 2. pololetí na předepsaném formuláři SEVT

2.1.1 – učivo předepsané osnovami ovládá bezpečně,

2.2.2 - učivo předepsané osnovami ovládá,

2.3.3 - učivo předepsané osnovami v podstatě ovládá

2.4.4 – učivo předepsané osnovami ovládá se značnými mezerami

2.5.5 – učivo předepsané osnovami neovládá

3. Hodnocení žáka do katalogového listu

3.1.Úroveň myšlení

3.1.1. 1 - pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti,

3.1.2. 2 - uvažuje celkem samostatně,

3.1.3. 3 - menší samostatnost v myšlení,

3.1.4. 4 - nesamostatné myšlení,

3.1.5. 5 - odpovídá nesprávně i na návodné otázky

3.2.Úroveň vyjadřování

3.2.1. 1 - výstižné a poměrně přesné,

3.2.2. 2 - celkem výstižné,

3.2.3. 3 - myšlenky vyjadřuje ne dost přesně,

3.2.4. 4 - myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi,

3.2.5. 5 - i na návodné otázky odpovídá nesprávně.

3.3.Celková aplikace vědomostí, řešení úkolů; chyby, jichž se žák dopouští

3.3.1. 1- spolehlivě a uvědoměle užívá vědomosti a dovednosti, pracuje samostatně, přesně a s jistotou,

3.3.2. 2 - dovede používat vědomosti a dovednosti při řešení úkolů, dopouští se jen menších chyb,

3.3.3. 3 - řeší úkoly s pomocí učitele a s touto pomocí snadno překonává potíže a odstraňuje chyby

3.3.4. 4 - dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává,

3.3.5. 5 - praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí.

3.4.Píle a zájem o učení

3.4.1. 1 - aktivní, učí se svědomitě a se zájmem,

3.4.2. 2 - učí se svědomitě,

3.4.3. 3 - k učení a práci nepotřebuje větších podnětů,

3.4.4. 4 - malý zájem o učení, potřebuje stále podněty,

3.4.5. 5 - pomoc a pobízení k učení jsou zatím neúčinné.

Čl. 6. Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni

prospěl(a) s vyznamenáním,

prospěl(a),

neprospěl(a)
nehodnocen(a)

1. Žák je hodnocen stupněm
 - 1.1. prospěl(a) s vyznamenáním, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré; v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace postupuje škola podle pravidel hodnocení žáků podle § 14 odst. 1 písm. e)
 - 1.2. prospěl(a), není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením,
 - 1.3. neprospěl(a), je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením.
 - 1.4. Nehodnocen(a), není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí.
2. Výsledky práce v zájmových útvarech organizovaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:
 - 2.1. pracoval(a) úspěšně,
 - 2.2. pracoval(a).
3. Při hodnocení žáků, kteří nejsou státními občany České republiky a plní v České republice povinnou školní docházku, se dosažená úroveň znalosti českého jazyka považuje za závažnou souvislost podle odstavce 2 a 4, která ovlivňuje výkon žáka. Při hodnocení těchto žáků ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura určeného Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání se na konci tří po sobě jdoucích pololetí po zahájení docházky do školy v České republice vždy považuje dosažená úroveň znalosti českého jazyka za závažnou souvislost podle odstavce 2 a 4, která ovlivňuje výkon žáka.

Čl. 7. Postup do vyššího ročníku, opakování ročníku

1. Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval

ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.

2. Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.
3. Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník.
4. Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o komisionální přezkoumání žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad. Komisionální přezkoumání se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka. Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitele školy nebo krajského úřadu.
5. V případě, že se žádost o přezkoumání výsledků hodnocení žáka týká hodnocení chování nebo předmětů výchovného zaměření, posoudí ředitel školy, je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad, dodržení pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáka stanovených podle § 30 odst. 2. V případě zjištění porušení těchto pravidel ředitel školy nebo krajský úřad výsledek hodnocení změní; nebyla-li pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáka porušena, výsledek hodnocení potvrdí, a to nejpozději do 14 dnů ode dne doručení žádosti. Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitele školy nebo krajského úřadu.
6. Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval; tomuto žákovi může ředitel školy na žádost jeho zákonného zástupce povolit opakování ročníku pouze z vážných zdravotních důvodů.
7. Ředitel školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit na žádost jeho zákonného zástupce opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti.

Čl. 8. Klasifikace chování

1. Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují, a s ostatními učiteli a rozhoduje o ní ředitel po projednání v pedagogické radě.
2. Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel chování, která stanoví řád školy, během klasifikačního období.
3. Kritéria pro jednotlivé stupně chování jsou následující :

Stupeň 1 - velmi dobré

Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a aktivně prosazuje ustanovení řádu školy. Má kladný vztah ke kolektivu třídy a školy, přispívá k jeho upevňování a k utváření pracovních podmínek pro vyučování. Méně závažných přestupků se dopouští naprosto ojediněle.

Stupeň 2 - uspokojivé

Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům chování nebo řádu školy. Zpravidla se přes důtku třídního učitele (popř. ředitele školy) dopouští dalších přestupků, narušuje činnost kolektivu nebo se dopouští poklesků v mravním chování.

Stupeň 3 - neuspokojivé

Chování žáka ve škole je v rozporu s pravidly chování. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dále dopouští takových závažných provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova ostatních žáků. Záměrně narušuje činnost kolektivu.

Čl. 9. Výchovná opatření podle ustanovení § 17 vyhlášky č. 48/2005 Sb.

1. V souladu s ustanovením § 31 odst.1) zákona č. 561/2004 Sb., výchovnými opatřeními jsou pochvaly nebo jiná ocenění a kázeňská opatření. Kázeňským opatřením je podmíněné vyloučení žáka nebo studenta ze školy nebo školského zařízení, vyloučení žáka nebo studenta ze školy nebo školského zařízení, a další kázeňská opatření, která nemají právní důsledky pro žáka nebo studenta. Pochvaly, jiná ocenění a další kázeňská opatření může udělit či uložit ředitel školy nebo školského zařízení nebo třídní učitel.
2. Ředitel školy nebo školského zařízení může v případě závažného zaviněného porušení povinností stanovených tímto zákonem nebo školním nebo vnitřním řádem rozhodnout o podmíněném vyloučení nebo o vyloučení žáka nebo studenta ze školy nebo školského zařízení. V rozhodnutí o podmíněném vyloučení stanoví ředitel školy nebo školského zařízení zkušební lhůtu, a to nejdéle na dobu jednoho roku. Dopustí-li se žák nebo student v průběhu zkušební lhůty dalšího zaviněného porušení povinností stanovených tímto zákonem nebo školním nebo vnitřním řádem, může ředitel školy nebo

školského zařízení rozhodnout o jeho vyloučení. Žáka lze podmíněně vyloučit nebo vyloučit ze školy pouze v případě, že splnil povinnou školní docházku.

3. Pochvaly a ocenění ředitele školy. Ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za dlouhodobou úspěšnou práci.

4. Pochvalami a oceněními jsou:

- 4.1. **Pochvala ředitele školy** - ředitel může žákovi na návrh Rady školy, obce či krajského úřadu po projednání v pedagogické radě udělit za mimořádný projev humánnosti, občanské a školské iniciativy, za vysoce záslužný čin, za dlouho dobou úspěšnou práci spojenou s reprezentací školy pochvalu ředitele školy.
- 4.2. Udělení pochvaly a jiného ocenění se zaznamená do dokumentace školy. Udělení pochvaly a jiného ocenění se zaznamená na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno.

5. Pochvaly a ocenění třídního učitele:

- 5.1. Pochvala třídního učitele - třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelem školy udělit pochvalu třídního učitele za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci.
- 5.2. Třídní učitel neprodleně oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci. Udělení pochvaly a se zaznamená do dokumentace školy. Udělení pochvaly a jiného ocenění se zaznamená na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno.

6. Kázeňská opatření:

- 6.1. Při porušení povinností stanovených školním řádem může být podle závažnosti tohoto porušení žákovi uloženo(-a):
 - 6.1.1. **Napomenutí třídního učitele** - ukládá třídní učitel bezprostředně po přestupku, kterého se žák dopustí; o udělení napomenutí uvědomí třídní učitel prokazatelně rodiče - dopisem, ústní informací na

pravidelných konzultačních dnech a třídních schůzkách (nechat si podepsat).

6.1.2. **Důtka třídního učitele** – ukládá ji třídní učitel po projednání a se souhlasem ředitele školy za závažnější či opakované porušení řádu školy, norem slušnosti; důtka třídního učitele se uděluje před kolektivem třídy.

6.1.3. **Důtka ředitele školy** - ukládá ji ředitel školy po projednání v pedagogické radě za vážná porušení řádu školy – zvláště za porušování norem slušnosti, za neomluvené absence, za agresivitu vůči spolužákům i dospělým a další závažná provinění. Zvláště hrubé slovní a úmyslné fyzické útoky žáka vůči pracovníkům školy se vždy považují za závažné zaviněné porušení povinností řádu školy a jsou postihovány tímto opatřením s následným dopadem na hodnocení chování za klasifikační období.

6.1.4. Ředitel školy nebo třídní učitel neprodleně oznámí uložení napomenutí nebo důtky a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci. Uložení napomenutí nebo důtky se zaznamená do dokumentace školy.

Čl. 10. Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření (jazykové, společenskovední, přírodovědné předměty a matematika):

1. Při klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech se hodnotí v souladu s požadavky učebních osnov.

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované

intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se projevují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a

hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s pomocí učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné chyby a nedostatky není schopen opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat. Úroveň jeho vědomostí není předpokladem pro práci ve vyšším ročníku.

Čl. 11. Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření (pracovní výchova, praktika):

Stupeň 1 (výborný)

Žák soustavně projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Pohotově, samostatně a tvořivě využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává pohotově, samostatně uplatňuje získané dovednosti a návyky. Bezpečně ovládá postupy a způsoby práce; dopouští se jen menších chyb, výsledky jeho práce jsou bez závažnějších nedostatků. Účelně si organizuje vlastní práci, udržuje pracoviště v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a aktivně se stará o životní prostředí. Hospodárně využívá suroviny, materiál, energii. Vzorně obsluhuje a udržuje laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla. Aktivně překonává vyskytující se překážky.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Samostatně, ale méně tvořivě a s menší jistotou využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává samostatně, v postupech a způsobech práce se nevyskytují podstatné chyby. Výsledky jeho práce mají drobné nedostatky. Účelně si organizuje vlastní práci, pracoviště udržuje v pořádku. Uvědoměle udržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a stará se o životní prostředí. Při hospodárném využívání surovin, materiálů a energie se dopouští malých chyb. Laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla obsluhuje a udržuje s drobnými nedostatky. Překážky v práci překonává s občasnou pomocí učitele.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák projevuje vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem s menšími výkyvy. Za pomocí učitele uplatňuje získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech se

dopouští chyb a při postupech a způsobech práce potřebuje občasnou pomoc učitele. Výsledky práce mají nedostatky. Vlastní práci organizuje méně účelně, udržuje pracoviště v pořádku. Dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a v malé míře přispívá k tvorbě a ochraně životního prostředí. Na podněty učitele je schopen hospodárně využívat suroviny, materiály a energii. K údržbě laboratorních zařízení, přístrojů, náradí a měřidel musí být částečně podněcován. Překážky v práci překonává jen s častou pomocí učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák pracuje bez zájmu a vztahu k práci, k pracovnímu kolektivu a praktickým činnostem. Získané teoretické poznatky dovede využít při praktické činnosti jen za soustavné pomoci učitele. V praktických činnostech, dovednostech a návycích se dopouští větších chyb. Při volbě postupů a způsobů práce potřebuje soustavnou pomoc učitele. Ve výsledcích práce má závažné nedostatky. Práci dovede organizovat za soustavné pomoci učitele, méně dbá o pořádek na pracovišti. Méně dbá na dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a o životní prostředí. Porušuje zásady hospodárnosti využívání surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů, náradí a měřidel se dopouští závažných nedostatků. Překážky v práci překonává jen s pomocí učitele.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák neprojevuje zájem o práci a vztah k ní, ani k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Nedokáže ani s pomocí učitele uplatnit získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech, dovednostech a návycích má podstatné nedostatky. Nedokáže postupovat při práci ani s pomocí učitele. Výsledky jeho práce jsou nedokončené, neúplné, nepřesné, nedosahují předepsané ukazatele. Práci na pracovišti si nedokáže zorganizovat, nedbá na pořádek na pracovišti. Neovládá předpisy o ochraně zdraví při práci a nedbá na ochranu životního prostředí. Nevyužívá hospodárně surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů a náradí, nástrojů a měřidel se dopouští závažných nedostatků.

Čl. 12. Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření (výtvarná výchova, hudební výchova, tělesná a sportovní výchova):

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně podle požadavků osnov je rozvíjí v individuálních a kolektivních projevech. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný, v hudební, branné a tělesné výchově přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Má výrazně aktivní zájem o umění, estetiku, brannost a tělesnou kulturu a projevuje k nim aktivní vztah. Úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus, tělesnou zdatnost a brannost.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, tvořivý, převážně samostatný na základě využívání svých osobních předpokladů, které úspěšně rozvíjí v individuální a kolektivním projevu. Jeho projev je esteticky působivý a má jen menší nedostatky z hlediska požadavků osnov. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v nových úkolech. Má aktivní zájem o umění, o estetiku, brannost a tělesnou zdatnost. Rozvíjí si v požadované míře estetický vkus, brannost a tělesnou zdatnost.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuální a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá dostatečný aktivní zájem o umění, estetiku, brannost a tělesnou kulturu. Nerozvíjí v požadované míře svůj estetický vkus, tělesnou zdatnost a brannost.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malou snahu a zájem o činnosti, nerozvíjí dostatečně svůj estetický vkus, brannost a tělesnou zdatnost.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je povětšinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci a nevyvíjí úsilí rozvíjet svůj estetický vkus, brannost a tělesnou zdatnost.

Čl. 13. Komisionální zkoušky

1. Žáci devátých ročníků a žáci, kteří na daném stupni základní školy dosud neopakovali ročník, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou

- povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření, konají opravné zkoušky.
2. Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelem školy. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální.
 3. Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do devátého ročníku.
 4. V odůvodněných případech může krajský úřad rozhodnout o konání opravné zkoušky a komisionálního přezkoušení podle § 52 odst. 4 na jiné základní škole. Zkoušky se na žádost krajského úřadu účastní školní inspektor.
 5. Komisi pro komisionální přezkoušení (dále jen „přezkoušení“) jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.
 6. Komise je tříčlenná a tvoří ji:
 - 6.1. předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy,
 - 6.2. zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu,
 - 6.3. přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.
 7. Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením podle § 15 odst. 2 nebo stupněm prospěchu podle § 15 odst. 3. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.
 8. O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.
 9. Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení
 10. Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.

Čl. 14. Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných

1. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných se řídí vyhláškou č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání, a zejména pak vyhláškou č. 27/2016 Sb. v platném znění.

2. Způsob hodnocení a klasifikace žáka vychází ze znalosti příznaků postižení a uplatňuje se ve všech vyučovacích předmětech, ve kterých se projevuje postižení žáka, a na obou stupních základní školy.
3. Při způsobu hodnocení a klasifikaci žáků pedagogičtí pracovníci zdůrazňují motivační složku hodnocení, hodnotí jevy, které žák zvládl. Při hodnocení se doporučuje užívat různých forem hodnocení, např. bodové ohodnocení, hodnocení s uvedením počtu chyb apod.
4. Škola zohlední příznaky specifické poruchy učení nebo chování v hodnocení a klasifikaci žáka, po konzultaci se speciálním školským zařízením může individuálně upravit způsob hodnocení a klasifikace žáka v jednotlivých předmětech
5. U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.
6. Vyučující sdělí vhodným způsobem ostatním žákům ve třídě podstatu individuálního přístupu a způsobu hodnocení a klasifikace žáka.
7. Žák zařazený do zdravotní tělesné výchovy při částečném osvobození nebo při úlevách doporučených lékařem se klasifikuje v tělesné výchově s přihlédnutím k druhu a stupni postižení i k jeho celkovému zdravotnímu stavu.

Hodnocení nadaných žáků

1. Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje při srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.
Mimořádně nadaným žákem se rozumí jedinec, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých rozumových oblastech, pohybových, uměleckých a sociálních dovednostech.
2. Zjišťování mimořádného nadání žáka provádí školské poradenské zařízení.
3. Ředitel školy může přeradit mimořádně nadaného žáka do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku na základě zkoušky před komisí, kterou jmenuje.
4. Obsah a rozsah zkoušek stanoví ředitel školy.

Čl. 15. Klasifikace žáka, který plnil povinnou školní docházku v zahraničí

1. Žák, který plní povinnou školní docházku v zahraniční škole, koná zkoušku ve spádové škole nebo jiné škole zapsané ve školském rejstříku, kterou zvolil zákonný zástupce žáka, nebo ve škole zřízené při diplomatické misi nebo konzulárním úřadu České republiky (dále jen „zkoušející škola“).:
 - 1.1 ve všech ročnících ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura, stanoveného Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání,
 - 1.2 v posledních dvou ročnících prvního stupně ze vzdělávacího obsahu vlastivědné povahy vztahujícího se k České republice vzdělávacího oboru

Člověk a jeho svět, stanoveného Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání,

1.3 na druhém stupni ze vzdělávacího obsahu vztahujícího se k České republice vzdělávacího oboru Dějepis a ze vzdělávacího obsahu vztahujícího se k České republice vzdělávacího oboru Zeměpis, stanovených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

2. Žák, který plní povinnou školní docházku formou individuální výuky v zahraničí, koná zkoušku z každého předmětu uvedeného ve školním vzdělávacím programu zkoušející školy.

2.1 Obsahem zkoušky je vzdělávací obsah za období, po které žák plnil povinnou školní docházku podle odstavce 1 nebo 2. Konkrétní obsah a rozsah zkoušky stanoví ředitel zkoušející školy v souladu se školním vzdělávacím programem zkoušející školy. Se stanoveným obsahem a rozsahem zkoušky seznámí ředitel zkoušející školy s dostatečným časovým předstihem zákonného zástupce žáka, nejpozději však při stanovení termínu zkoušky.

2.2 Zkoušku lze konat za období nejméně jednoho pololetí školního roku, nejdéle však za období dvou školních roků.

2.3 Zkouška je komisionální. Komisi jmenuje ředitel zkoušející školy.

2.4 Komise je tříčlenná a tvoří ji:

2.4.1 předseda, kterým je ředitel zkoušející školy, popřípadě jím pověřený učitel,

2.4.2 zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu,

2.4.3 přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

2.5 Termín konání zkoušky dohodne ředitel zkoušející školy se zákonným zástupcem žáka tak, aby se zkouška uskutečnila nejpozději do dvou měsíců po skončení období, za které se zkouška koná. Nedojde-li k dohodě mezi zákonným zástupcem žáka a ředitelem zkoušející školy, stanoví termín zkoušky ředitel zkoušející školy. Není-li možné žáka ze závažných důvodů v dohodnutém termínu přezkoušet, stanoví ředitel zkoušející školy náhradní termín zkoušky tak, aby se zkouška uskutečnila nejpozději do čtyř měsíců po skončení období, za které se zkouška koná.

2.6 Před konáním zkoušky podle § 18 odst. 1 předloží zákonný zástupce žáka řediteli zkoušející školy vysvědčení žáka za příslušný ročník zahraniční školy a jeho překlad do českého jazyka. Pokud toto vysvědčení

neobsahuje jednoznačné vyjádření o úspěšnosti ukončení příslušného ročníku základního vzdělávání nebo pololetí školního roku, předloží zástupce žáka potvrzení zahraniční školy o úspěšnosti ukončení příslušného ročníku základního vzdělávání nebo pololetí školního roku a jeho překlad do českého jazyka. Pro stanovení stupně celkového hodnocení žáka devátého ročníku na konci školního roku je rozhodný výsledek zkoušky a vyjádření zahraniční školy, že žák úspěšně ukončil devátý ročník základního vzdělávání. V případě pochybností o správnosti překladu je ředitel zkoušející školy oprávněn požadovat předložení úředně ověřeného překladu.

- 2.7 O zkoušce se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.
- 2.8 Výsledek zkoušky stanoví komise hlasováním. Výsledek zkoušky se vyjádří slovním hodnocením podle § 15 odst. 2 nebo stupněm prospěchu podle § 15 odst. 3. Ředitel zkoušející školy sdělí výsledek zkoušky prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka.
- 2.9 Po vykonání zkoušek podle § 18 odst. 1 nebo 2 vydá ředitel zkoušející školy žákovi vysvědčení. Na vysvědčení žák není hodnocen z chování. Na vysvědčení se uvede text „Žák(-yně) plní povinnou školní docházku podle § 38 školského zákona“.
- 2.10 Celkové hodnocení žáka se stanoví obdobně podle § 15 odst. 6.
- 2.11 V případě, že zákonný zástupce žáka má pochybnosti o správnosti výsledku zkoušky, může požádat o přezkoušení podle § 22.
- 2.12 Vykonali-li žák zkoušku ve škole zřízené při diplomatické misi nebo konzulárním úřadu České republiky, zašle ředitel této školy řediteli spádové školy nebo jiné školy zapsané ve školském rejstříku, kterou zvolil zákonný zástupce žáka, kopii vysvědčení a výpis z dokumentace školy s údaji o žákovi.
- 2.13 Žáka, který plnil povinnou školní docházku v zahraniční škole a pokračuje v plnění povinné školní docházky ve spádové škole nebo jiné škole zapsané ve školském rejstříku, kterou zvolil zákonný zástupce žáka, zařadí ředitel této školy do příslušného ročníku podle výsledků zkoušek podle § 18 odst. 1 a na základě vyjádření zahraniční školy o úspěšnosti ukončení příslušného ročníku základního vzdělávání.
- 2.14 Žáka, který plnil povinnou školní docházku ve škole zřízené při diplomatické misi nebo konzulárním úřadu České republiky a pokračuje v plnění povinné školní docházky ve spádové škole nebo jiné škole

zapsané ve školském rejstříku, kterou zvolil zákonný zástupce žáka, zařadí ředitel této školy do příslušného ročníku podle dosavadních výsledků vzdělávání doložených vysvědčením.

2.15 Žáka, který plnil povinnou školní docházku formou individuální výuky v zahraničí a pokračuje v plnění povinné školní docházky ve spádové škole nebo jiné škole zapsané ve školském rejstříku, kterou zvolil zákonný zástupce žáka, zařadí ředitel této školy do příslušného ročníku podle výsledků zkoušek podle § 18 odst. 2.

2.16 Žáka, na kterého se vztahuje povinná školní docházka a který nekonal zkoušky podle § 18, zařazuje ředitel spádové školy nebo jiné školy zapsané ve školském rejstříku, kterou zvolil zákonný zástupce žáka, do příslušného ročníku po zjištění úrovně jeho dosavadního vzdělání a znalosti vyučovacího jazyka.

KLASIFIKACE PODLE BODOVÉHO OHODNOCENÍ Znamky jsou k bodům přiřazeny podle přiřazovacího postupu v prvním poli tabulky			
PŘÍRAZOVACÍ POSTUP 100% - 91%1 90% - 71%2 70% - 41%3 40% - 21%4 20% - 0%5	12 bodů 12 - 111 10 - 92 8 - 53 4 - 34 2 - 05	13 bodů 13 - 121 11 - 102 9 - 63 5 - 34 2 - 05	14 bodů 14 - 131 12 - 102 9 - 63 5 - 34 2 - 05
15 bodů 15 - 141 13 - 112 10 - 73 6 - 44 3 - 05	16 bodů 15 - 161 14 - 122 11 - 73 6 - 44 3 - 05	17 bodů 17 - 161 15 - 122 11 - 73 6 - 44 3 - 05	18 bodů 18 - 171 16 - 132 12 - 83 7 - 44 3 - 05
19 bodů 19 - 181 17 - 142 13 - 83 7 - 44 3 - 05	20 bodů 20 - 191 18 - 152 14 - 93 8 - 54 4 - 05	21 bodů 21 - 191 18 - 152 14 - 93 8 - 54 4 - 05	22 bodů 22 - 201 19 - 162 15 - 93 8 - 54 4 - 05
23 bodů 23 - 211 20 - 172 16 - 103 9 - 54 4 - 05	24 bodů 24 - 221 21 - 172 16 - 103 9 - 54 4 - 05	25 bodů 25 - 231 22 - 182 17 - 113 10 - 64 5 - 05	26 bodů 26 - 241 23 - 192 18 - 113 10 - 64 5 - 05
27 bodů 27 - 251 24 - 192 18 - 113 10 - 64 5 - 05	28 bodů 28 - 261 25 - 202 19 - 123 11 - 64 5 - 05	29 bodů 29 - 271 28 - 212 20 - 123 11 - 64 5 - 05	30 bodů 30 - 261 27 - 222 21 - 133 12 - 74 6 - 05
Některé tabulky pro větší počet bodů získáme pomocí násobků. Například tabulku pro 34 bodů získáme tak, že násobíme dvěma body z tabulky pro 17 bodů. Podobně lze získat dělením některé tabulky pro menší počet bodů.			

Učitel je povinen vést evidenci základní klasifikace žáka.

6.2 „Ostatní“ evaluační činnosti

Hlavním účelem těchto („ostatních“) evaluačních činností není poskytování zpětné vazby přímo žákovi, ale poskytování nezbytné zpětné vazby vedení školy pro vnitřní evaluaci školy (hodnocení kvality školy, hodnocení kvality ŠVP).

Za úroveň výchovně vzdělávacího procesu a za výsledky vzdělávání zodpovídá ředitel školy. Na rozdíl od stěžejní evaluační role vyučujícího daného vzdělávacího předmětu, který hodnotí zejména úspěšnosti žáků při dosahování dílčích kompetencí v průběhu vyučovací hodiny (v průběhu čtvrtletí, za pololetí), úloha ředitele školy a jím pověřených metodických orgánů (předmětových komisí, metodických sdružení apod.) spočívá především ve zhodnocení úspěšnosti žáků v dosahování očekávaných kompetencí jednotlivých (oborů) vzdělávacích oblastí,

a to především na konci 1., 2. a 3. vzdělávacího období ŠVP. Evaluační formou jsou testy. Cíle, předmět hodnocení, obsah, formy a metody by měly zohledňovat i vytčené (dlouhodobé, střednědobé, roční ...) vzdělávací priority školy. Škola může využít i případných vhodných standardizovaných evaluačních testů institucí, které se evaluací školních vzdělávacích programů budou zabývat (SCIO, KALIBRO, CERMAT, ČŠI, MŠMT ...).

Velmi významnou evaluační formou je cílené získávání informací od bývalých žáků (absolventů) školy, kteří byli vzděláváni již podle ŠVP. Jejich vlastní zhodnocení vzdělávání podle ŠVP (např. formou vyplnění zadaného dotazníku) umožní škole vytvořit si alespoň částečně objektivní obraz o tom, jak se jí vzděláváním podle ŠVP daří naplňovat obecné cíle ŠVP (jak se jí daří vybavovat žáky klíčovými kompetencemi pro další studium, osobní a pracovní život).

6.3 Vlastní hodnocení školy

Vlastní hodnocení školy zpracovává ředitel školy v pětiletém cyklu.

5.1.1.1 - ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – 1. ROČNÍK (1/3)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
<u>Kompetence k učení:</u> - Poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení - Osvojuje si nové poznatky - Samostatně se snaží pracovat přiměřeně věku <u>Kompetence k řešení problémů:</u> - Vnímá problémové situace ve škole i mimo ni - Nenechá se odradit případným nezdarem <u>Kompetence komunikativní:</u> - Naslouchá promluvám druhých lidí - Rozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti - Pečlivě vyslovuje - Využívá komunikativní dovednosti v každodenním životě	Komunikační, jazyková a literární výchova - Rozvoj fonetického sluchu, sluchová syntéza, analýza - Písmena malá, velká, tiskací, psací - Slabiky otevřené, zavřené, trojpísmenné - Slova – čtení otevřených slabik ve slovech, čtení zavřených slabik na konci slov, slova se skupinou dvou souhlásek, čtení slov se slabikotvornými souhláskami, slova s písmenem ě, se skupinami di, ti, ni a se shluky souhlásek - Hlasité čtení jednoduchých vět se správnou intonací - Mluvený projev – základy techniky mluveného projevu - Prosba, poděkování, omluva, blahopřání - Příprava psaní - Psaní prvků písmen a číslic - Písmo psací a tiskací - Psaní – písmeno, slabika, slova - Diktát slov, jednoduchých vět základní prvky verbální komunikace v mezilidských vztazích - pozdrav, otázka, prosba, poděkování, omluva (EV) komunikace citů – identifikace, vyjádření a usměrňování základních citů, pocity spokojenosti, radosti, sympatie, smutku, obav a hněvu (EV)	- Pochvala - Ústní zkoušení - Recitace - Dramatizace textu - Vypravování - Hlasité čtení - Opis - Přepis - Diktát	<u>Očekávané výstupy:</u> - Skládá a rozkládá slova podle sluchu - Poznává jednotlivá písmena ve vztahu k jim odpovídajícím hláskám, rozlišuje písmo tiskací a psací - Skládá a čte všechny druhy slabik - Skládá a čte všechny druhy slov - plynule čte slova ve větách, rozlišuje je sluchem i zrakem - správně řadí slova ve větě, slabiky ve slově a hlásky ve slabice - používá znaménka ve slovech i větách - čte správně dlouhé i krátké samohlásky - správně odpovídá na kontrolní otázky - rozpozná členění textů - naslouchá pohádkám, příběhům, vypráví podle obrázkové osnovy, dramatizuje - recituje básničky, zná říkadla, rozpočítadla - získá dovednosti v užití dramatizace - uvolňuje si ruku, nacvičuje správné držení těla, držení psacího náčiní - píše čáry, oblouky, zátrhy, vlnovky - rozlišuje písmo psací a tiskací - píše správné tvary písmen, spojuje písmena a slabiky, píše interpunkční znaménka - dodržuje správné pořadí písmen, píše podle diktátu slova a jednoduché věty - píše velká písmena u vlastních jmen osob a na počátku věty - dodržuje úhlednost písma a zachovává hygienické a pracovní návyky - oslovuje křestním jménem, používá vhodné formy pozdravu, poděkování omluvy (EV)

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – 1. ROČNÍK (2/3)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
	Jazyková výchova 1. Výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin 2. Délka samohlásek, interpunkční znaménka, uspořádání slov ve větě 3. Modulace souvislé řeči 4. Velké počáteční písmeno u vlastních jmen osob a prvního slova věty 5. pozitivní hodnocení druhých – v běžných podmínkách projevování pozornosti a laskavosti, vyjádření uznání, účinnost pochvaly, připsování pozitivních vlastností druhým, správná reakce na pochvalu (EV) 6. schopnost spolupráce – radost ze společné činnosti a výsledku, vyjádření zájmu, základní pravidla spolupráce 7. (EV) Literární výchova: 1. Poslech, vyprávění dramatizace 2. Porozumění přečteným větám (textu) 3. Recitace 4. Nadpis, článek, řádek, odstavec 5. Pojmy – rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka		• osvojuje si základní dovednosti pro vytvoření sebeúcty a úcty k druhým, zvládá prosociální chování (EV) • podílí se na vytváření kolektivu třídy • osvojuje si základy pozitivního hodnocení a přijetí druhých <u>Učivo:</u> <u>Komunikační a slohová výchova</u> • Naslouchání • Mluvený projev • Písemný projev <u>Jazyková výchova</u> • Zvuková stránka jazyka • Slovní zásoba <u>Literární výchova</u> • Poslech literárních textů • Zážitekové čtení a naslouchání • Tvořivé činnosti <u>Pomůcky:</u> • učebnice • skládací abeceda • obrázky ke slabikám • kartičky se slovy • nahrávky pohádek na MC a CD • písanka • tabule psacího písma

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA - PRŮŘEZOVÁ TÉMATA 1. ROČNÍK (3/3)

Osobnostní a sociální výchova	Výchova demokratického občana	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
1.1.a cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění 1.2.a já jako zdroj informací o sobě 1.2.b druzí jako zdroj informací o mně 1.4.a dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému 1.4.d dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění- relaxace, efektivní komunikace atd.) 2.2.a péče o dobré vztahy 2.3.f komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost, apod.)	1.1.a škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole 1.2.e principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů) 1.4.b principy demokracie 1.5.a cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění 1.5.b cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů	1.1.a rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa 1.1.b místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu
	Environmentální výchova	Mediální výchova
	1.3.e ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek)	1.2.a různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce

5.1.1.1.G - ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – 1. ROČNÍK G (1/3)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
<u>Kompetence k učení:</u> - Poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení - Osvojuje si nové poznatky - Samostatně se snaží pracovat přiměřeně věku <u>Kompetence k řešení problémů:</u> - Vnímá problémové situace ve škole i mimo ni - Nenechá se odradit případným nezdarem <u>Kompetence komunikativní:</u> - Naslouchá promluvám druhých lidí - Rozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti - Pečlivě vyslovuje - Využívá komunikativní dovednosti v každodenním životě	Komunikační, jazyková a literární výchova 15. Rozvoj fonetického sluchu, sluchová syntéza, analýza 16. Písmena malá, velká, tiskací, psací 17. Slova se skupinou dvou souhlásek, čtení slov se slabikotvornými souhláskami, slova s písmenem ě, se skupinami di, ti, ni a se shluky souhlásek 18. Hlasité čtení jednoduchých vět se správnou intonací 19. Mluvený projev – základy techniky mluveného projevu 20. Prosba, poděkování, omluva, blahopřání 21. Příprava psaní 22. Psaní prvků písmen a číslic 23. Písmo psací a tiskací 24. Psaní – písmeno, slova 25. Diktát slov, jednoduchých vět 26. základní prvky verbální komunikace v mezilidských vztazích - pozdrav, otázka, prosba, poděkování, omluva (EV) 27. komunikace citů – identifikace, vyjádření a usměrňování základních citů, pocity spokojenosti, radosti, sympatie, smutku, obav a hněvu (EV)	- Pochvala - Ústní zkoušení - Recitace - Dramatizace textu - Vypravování - Hlasité čtení - Opis - Přepis - Diktát	<u>Očekávané výstupy:</u> - Skládá a rozkládá slova podle sluchu - Poznává jednotlivá písmena ve vztahu k jim odpovídajícím hláskám, rozlišuje písmo tiskací a psací - Skládá a čte všechny druhy slov - plynule čte slova ve větách, rozlišuje je sluchem i zrakem - správně řadí slova ve větě, hlásky ve slově - používá znaménka ve slovech i větách - čte správně dlouhé i krátké samohlásky - správně odpovídá na kontrolní otázky - rozpozná členění textů - naslouchá pohádkám, příběhům, vypráví podle obrázkové osnovy, dramatizuje - recituje básničky, zná říkadla, rozpočítadla - získá dovednosti v užití dramatizace - uvolňuje si ruku, nacvičuje správné držení těla, držení psacího náčiní - píše čáry, oblouky, zátrhy, vlnovky - rozlišuje písmo psací a tiskací - píše správné tvary písmen, spojuje písmena a slabiky, píše interpunkční znaménka - dodržuje správné pořadí písmen, píše podle diktátu slova a jednoduché věty - píše velká písmena u vlastních jmen osob a na počátku věty - dodržuje úhlednost písma a zachovává hygienické a pracovní návyky - oslovuje křestním jménem, používá vhodné formy pozdravu, poděkování omluvy (EV)

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – 1. ROČNÍK (2/3)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
	Jazyková výchova 1. Výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin 2. Délka samohlásek, interpunkční znaménka, uspořádání slov ve větě 3. Modulace souvislé řeči 4. Velké počáteční písmeno u vlastních jmen osob a prvního slova věty 5. pozitivní hodnocení druhých – v běžných podmínkách projevování pozornosti a laskavosti, vyjádření uznání, účinnost pochvaly, připisování pozitivních vlastností druhým, správná reakce na pochvalu (EV) 6. schopnost spolupráce – radost ze společné činnosti a výsledku, vyjádření zájmu, základní pravidla spolupráce 7. (EV) Literární výchova: 6. Poslech, vyprávění dramatizace 7. Porozumění přečteným větám (textu) 8. Recitace 9. Nadpis, článek, řádek, odstavec 10. Pojmy – rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka		• osvojuje si základní dovednosti pro vytvoření sebeúcty a úcty k druhým, zvládá prosociální chování (EV) • podílí se na vytváření kolektivu třídy • osvojuje si základy pozitivního hodnocení a přijetí druhých <u>Učivo:</u> <u>Komunikační a slohová výchova</u> • Naslouchání • Mluvený projev • Písemný projev <u>Jazyková výchova</u> • Zvuková stránka jazyka • Slovní zásoba <u>Literární výchova</u> • Poslech literárních textů • Zážitkové čtení a naslouchání • Tvořivé činnosti <u>Pomůcky:</u> • učebnice • skládací abeceda • obrázky ke slabikám • kartičky se slovy • nahrávky pohádek na MC a CD • písanka • tabule psacího písma

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA - PRŮŘEZOVÁ TÉMATA 1. ROČNÍK (3/3)

Osobnostní a sociální výchova	Výchova demokratického občana	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
1.1.a cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění 1.2.a já jako zdroj informací o sobě 1.2.b druzí jako zdroj informací o mně 1.4.a dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému 1.4.d dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění- relaxace, efektivní komunikace atd.) 2.2.a péče o dobré vztahy 2.3.f komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost, apod.)	1.1.a škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole 1.2.e principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů) 1.4.b principy demokracie 1.5.a cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění 1.5.b cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů	1.1.a rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa 1.1.b místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu
	Environmentální výchova	Mediální výchova
	1.3.e ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek)	1.2.a různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce

5.1.1.2 - ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – 2. ROČNÍK (1/3)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
Kompetence k učení - Poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení - Osvojuje si nové poznatky - Pracuje samostatně přiměřeně věku Kompetence k řešení problémů - Vnímá problémové situace ve škole i mimo ni - Nenechá se odradit případným nezdarem - Dokáže řešit problémy samostatně i v týmu Kompetence komunikativní - Formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory - Naslouchá promluvám druhých lidí - Rozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti - Pečlivě vyslovuje - Využívá komunikativní dovednosti v každodenním životě	Komunikační a slohová výchova - Základní formy společenského styku - Děj – základ vypravování - Jednoduchý popis - Tvary písmen abecedy - Spojování písmen, slabik - Umísťování diakritických znamének - základní prvky verbální komunikace v mezilidských vztazích (EV) - komunikace citů (EV) Jazyková výchova - Věta jednoduchá, souvětí - Druhy vět - Pořadí vět v textu - Věta , slovo – slovo souřadné, nadřazené, podřazené, opačného významu - Pořádek slov ve větě - Slovo, slabika, hláska, písmeno, rozdělení hlásek - Psaní dlouhého ú/ů na začátku a uvnitř slova - Abeceda - Znělé a neznělé souhlásky na konci a uvnitř slov - Význam slabiky pro dělení slov - Písmeno ě ve slovech - Slovní druhy: podstatná jména, slovesa, předložky - Vlastní jména osob a zvířat - Schopnost spolupráce, asertivní chování, iniciativa (EV) - Hodnocení sebe a druhých (EV)	- pochvala - mluvní cvičení - modelová situace - písemná slohová cvičení - vypravování - opis, přepis - diktát - doplňovací cvičení - test - prověrka - ústní zkoušení - recitace - dramatizace textu - referát o četbě	Očekávané výstupy - užívá slušné oslovení, prosbu a poděkování - dodržuje posloupnost děje na základě pozorování - pojmenuje předměty a jejich vlastnosti - vyjadřuje se ústně i písemně, tvoří krátké souvislé projevy, píše jednoduché věty - píše písmena a číslice podle normy psaní - správně spojuje písmena a slabiky - používá znaménka ve slovech i větách - opisuje a přepisuje jednoduché texty, užívá velká písmena ve slovech i ve větě - rozlišuje věty oznamovací, tázací, rozkazovací a přací - řadí věty podle děje - určí nadřazenost a podřazenost slov - řadí slova ve větě tak, aby věta dávala smysl - rozlišuje hlásky, výslovnost krátkých a dlouhých samohlásek, psaní i/y po měkkých a tvrdých souhláskách - rozlišuje ú/ů - vyjmenuje řadu písmen jdoucích po sobě, řadí slova podle abecedy - zdůvodňuje a správně píše znělé a neznělé souhlásky uvnitř a na konci slov: b-p, d-t, d'-t', z-s, ž-š, v-f, h-ch - dělí slova na konci řádku - aplikuje v praxi výslovnost a psaní slov se skupinami dě, tě, ně, bě , pě, vě mě - seznámí se s názvy slovních druhů, poznává podstatná jména, slovesa a předložky v textu - rozlišuje obecná a vlastní jména - procvičuje pravopis vlastních jmen osob a zvířat - oslovuje křestním jménem, používá vhodné formy pozdravu, poděkování, omluvy - osvojuje si základní dovednosti pro vytvoření sebeúcty a úcty k druhým - zvládá prosociální chování (pomoc spolužákům) - podílí se na vytváření kolektivu třídy - osvojuje si základy pozitivního hodnocení sebe a přijetí druhých

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – 2. ROČNÍK (2/3)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
<u>Kompetence občanské</u> • Osvojuje si základní pravidla a normy společenského chování • Chápe základní principy, práva a povinnosti ve škole i mimo ni <u>Kompetence sociální a personální</u> • Spolupracuje ve skupině • Učí se ohleduplnosti a úctě při jednání s druhými • Vytváří si pozitivní představy o sobě samém	Literární výchova 1. Plynulé čtení jednoduchých textů 2. Slovní přízvuk 3. Čtení hlasité a tiché 4. Soustředěný poslech čtených textů, poezie a prózy 5. Text a ilustrace 6. Vyprávění, dramatizace pohádek a povídek 7. Báseň, verš, rým 8. Individuální četba		• přechází k plynulému čtení textu bez slabikování • užívá správný slovní přízvuk • čte s porozuměním nahlas i potichu • spojuje obsah textu s ilustrací • vypráví, dramatizuje a domýšlí příběhy • recituje básně • čte pohádky, knihy o přírodě, věcech, vypráví o nich • naslouchá soustředěně čtenému textu Učivo <u>Komunikační a slohová výchova</u> • Čtení • Naslouchání • Mluvený projev • Písemný projev <u>Jazyková výchova</u> • Zvuková stránka jazyka • Slovní zásoba • Tvarosloví • Skladba-věta jednoduchá <u>Literární výchova</u> • Poslech literárních textů • Zážitkové čtení a naslouchání • Tvořivé činnosti s literárním textem • Základní literární pojmy Pomůcky • Učebnice • Pracovní sešit, cvičebnice • Výukové tabule • Nahrávky literární textů na MC a CD • Písanka • Tabule psacího písma

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA - PRŮŘEZOVÁ TÉMATA 2. ROČNÍK (3/3)

Osobnostní a sociální výchova	Výchova demokratického občana	Multikulturní výchova
1.1.a cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění 1.1.b cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů 1.2.a já jako zdroj informací o sobě 1.2.b druzí jako zdroj informací o mně 1.2.c moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty) 1.2.f můj vztah ke mně samému 1.2.h moje vztahy k druhým lidem 1.4.a dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému 1.4.b sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích 1.4.c dobrá organizace času 1.4.d dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění- relaxace, efektivní komunikace atd.) 1.4.e hledání pomoci při potížích 2.2.a péče o dobré vztahy 2.2.b chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc 2.2.c lidská práva jako regulativ vztahů 2.2.d vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny) 2.3.f komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost, apod.)	1.5.a cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění 1.5.b cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů	1.4.d naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem
	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	Mediální výchova
	1.1.a rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa 1.1.c naši sousedé v Evropě 1.1.d život dětí v jiných zemích 1.1.e lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy	1.4.a identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení

5.1.1.3 - ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – 3. ROČNÍK (1/3)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	učivo		Očekávané výstupy
	Komunikační a slohová výchova: 1. Vypravování – podle obrázkové osnovy 2. Popis – jednoduchých předmětů a činností 3. Formy společenského styku – požádání o informace, uvítání návštěvy, rozloučení se, sdělování přání, pozdravů, pohlednice, dopis, telefonování 4. Psaní podle normy psaní v přirozené velikosti a liniatuře, s dodržением sklonu písma (75 stupňů) a rozestupů písmen Jazyková výchova: 1. Slovní zásoba a tvoření slov – slova a pojmy, význam slov, antonyma, synonyma, stavba slova (kořen) 2. Vyjmenovaná slova – pamětní zvládnutí vyjmenovaných slov, jejich použití v textu 3. pravopis i/y po obojetných souhláskách 4. Druhy slov – ohebné a neohebné slovní druhy, poznávání a rozlišování slovních druhů v základním tvaru Podstatná jména – číslo jednotné a množné, rod ženský, mužský, střední vlastní jména osob, zvířat, měst, vesnic, hor, řek	<u>Mluvený projev</u> • Vypravování • Popis • Požádání o informace • Sdělování přání • Rozhovor, telefonický rozhovor • Modelová situace • Reprodukce textu • Třídění slov podle významu • Určování počtu slabik • Ústní zkoušení • Třídění vyjmenovaných slov • Vyhledávání vlastních jmen • Hlasité čtení, předčítání • Reprodukce textu • Přednes básně • Dramatizace pohádky, povídky nebo básně s dějem Písemný projev • Vypravování • Popis • Dopis, adresa • Psaní do písanky • Rozbory vět • Pravopisná cvičení • Diktát • Skupinová práce • Čtenářský deník – hlavní postavy, myšlenky knihy, postoje čtenáře k přečtenému	<u>Pomůcky</u> • Učebnice ČJ • Čítanka • Knihy k mimočítankové četbě (pověsti) • Pracovní sešit • Písanka • Tabule psacího písma • Obrázky • Kartičky • Výukové tabule s přehledy • Pravidla pravopisu • Nahrávky literárních textů na CD a MC <u>Učivo</u> • Čtení – pozorné, plynulé s orientací v textu • Naslouchání – zdvořilé, pozorné, soustředěné, aktivní (reagovat otázkami) • Mluvený projev – vyjadřování závislé na konkrétní situaci; komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, oznámení, vypravování; mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta) • Písemný projev – základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku); technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu); žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, dopis; jednoduché • Tiskopisy <u>Očekávané výstupy</u> • Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti • V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – 3. ROČNÍK (2/3)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	učivo		Očekávané výstupy
- Vytváří si pozitivní představu o sobě samém Kompetence občanské - Respektuje přesvědčení druhých lidí, vcítí se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení - Chápe základní principy, na nichž spočívají společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu - Poznává naše tradice a kulturní dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit - Respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí	6. Slovesa – pojmenování děje, určování osoby, čísla a času Literární výchova Poezie – báseň s dějem, přirovnání, zosobnění - Proza – pověst, povídka, postava, děj prostředí - Divadlo – dějství (jednání), herec - Literatura umělecká a věcná - Skutečnost a její umělecké vyjádření, autor a jeho fantazie - Výtvarný doprovod – ilustrace, ilustrátor - spisovatel, básník, kniha, čtenář Etická výchova elementární prosociálnost – darování, ochota dělit se, povzbuzení kommunikace při vytváření výchovného kolektivu – představení se, vytvoření základní komunikačních pravidel kolektivu	Hodnocení učitele - Povzbuzení - Pochvala - Slovní hodnocení - známka	- Volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích - Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev - Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním - Správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev - Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh - Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova - Porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, vyhledává v textu slova příbuzná - Porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost - Rozlišuje slovní druhy v základním tvaru - Užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves - spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy - Odůvodňuje a píše správně: i/y po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; velká písmena v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování;bě, pě, vě mě – mimo morfologický šev - Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřeně věku - Vyjadřuje své pocity z přečteného textu - Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění - Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností - zvládá prosociální chování: pomoc v běžných školních situacích, dělení se, vyjádření soucitu, zájem o spolužáky - si osvojí oslovování křestními jmény, používání vhodných forem pozdravu, naslouchání, dodržování jednoduchých komunikačních pravidel ve třídě, poděkování, omluvu, přiměřenou gestikulaci

ČESKÝ JAZYK - PRŮŘEZOVÁ TÉMATA 3. ROČNÍK (3/3)

Osobnostní a sociální výchova	Multikulturní výchova	Mediální výchova
1.1.a cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění 1.1.b cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů 1.2.g moje učení 1.2.h moje vztahy k druhým lidem 1.4.e hledání pomoci při potížích 1.5.a cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti „dotahovat“ nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích 2.2.a péče o dobré vztahy 2.3.e dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů) 2.3.f komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost, apod.) 2.3.g efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace 2.4.a rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.) 3.2.c pomáhající a pro sociální chování (člověk neočekává protislužbu)	1.1.c poznávání vlastního kulturního zakotvení 1.1.d respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy) 1.2.f uplatňování principu slušného chování (základní morální normy) 1.2.h tolerance, empatie, umět se vžít do role druhého 1.2.i lidská solidarita, osobní příspěvi k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy	1.1.f identifikování základních orientačních prvků v textu 1.5.g vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti)

5.1.1.4 - ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – 4. ROČNÍK (1/4)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	učivo		Očekávané výstupy
<u>Kompetence k učení</u> - Vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení a propojení je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě - Operuje s literárními a jazykovými pojmy, uvádí věci do souvislostí - Poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok, hledá způsob, jak své učení zdokonalit <u>Kompetence k řešení problémů</u> - Vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém a přemýšlí o jeho příčinách - Vyhledává informace vhodné k řešení problému, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování řešení a nenechá se odradit případným nezdarem - Samostatně řeší problémy <u>Kompetence komunikativní</u> - Formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se kultivovaně v písemném i ústním projevu - Porozumí promluvám druhých lidí, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse	<u>KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA:</u> - Vyprávění - Vyprávění podle obrázkové osnovy - Sestavení osnovy - Popis osoby, věci, děje, činnosti - Telefonování - Oznámení, blahopřání, dopis - Komunikace při vytváření výchovného kolektivu – zdvořilost (EV) <u>Jazyková výchova</u> <u>Stavba slov</u> – předpony a tvarově stejné předložky <u>Vyjmenovaná slova</u> <u>Slovní druhy</u> - Slovesa – neurčitek, zvrtná, jednoduché a složené tvary sloves, časování sloves - Podstatná jména – skloňování PJ rodu středního (vzory), ženského (vzory), mužského (vzory) <u>Stavba věty jednoduché</u> – základní skladební dvojice, shoda přísudku s podmětem <u>LITERÁRNÍ VÝCHOVA:</u> <u>Základní literární pojmy:</u> rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, verš, rým - populárně naučné texty; - poezie: lyrika, epika, rytmus básní; próza: pověst, povídka, hlavní a vedlejší postavy; - divadlo: jednání, konflikt a jeho řešení; - film: různé druhy filmů – televizní inscenace; - kulturní život regionu – významní autoři	<u>Mluvený projev</u> <u>Žák</u> - Hlasité čtení - Volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu - Přednes vhodných literárních textů - Poslech literárních textů - Dramatizace - Dialog - Poslech vhodných literárních textů - Dokončení příběhu dle vlastní fantazie - Vypravování podle obrázkové osnovy - Osnova vyprávění - Popis - Modelové situace - Ústní zkoušení - Povídání o přečtených knihách <u>Učitel</u> - Povzbuzení - Pochvala - Hodnocení výkonu - Předčítání - Vypravování	<u>Očekávané výstupy</u> - čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas; - rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává; - posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení; - reprodukuje obsah přiměřeně složitě sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta; - vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku; - porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová; - rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku; - určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu; - rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary; - identifikuje základní city, vede rozhovor s druhými o jejich prožitcích, na základě empatického vnímání přemýšlí nad konkrétní pomocí (EV) - jednoduchými skutky realizuje tvořivost v mezilidských vztazích, především v rodině a kolektivu třídy (EV)

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – 4. ROČNÍK (2/4)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	učivo		Očekávané výstupy
- Rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků - Využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem - Využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k soužití a spolupráci s ostatními lidmi <u>Kompetence sociální a personální</u> - Účinně spolupracuje ve skupině, na základě přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce - Podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu a přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá - Přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, respektuje různá hlediska	ETICKÁ VÝCHOVA 1. Elementární prosociálnost – darování, ochota dělit se, povzbuzení, služba, vyjádření soucitu, přátelství	<u>Písemný projev</u> Žák - Pravopisná cvičení - Diktát - Skupinová práce - Písemná slohová cvičení - Vlastní literární text na dané téma - Čtenářský deník - Čtvrtletní písemné práce - Domácí úkoly - Doplňovací cvičení - Záznam slyšeného Učitel - Známka, slovní hodnocení, pochvala	- vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je; - volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma; Učivo - věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova) - kunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu; - hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem); technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu); žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka; zpráva, oznámení, , dopis, popis; - význam slov, slova jednovýznamová a mnohovýznamová, antonyma, synonyma, homonyma; stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka) - slovní druhy, tvary slov - věta jednoduchá a souvětí

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – 4. ROČNÍK (3/4)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	učivo		Očekávané výstupy
<u>Kompetence občanské</u> • Respektuje přesvědčení druhých lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení • Je si vědom svých práv a povinností ve škole a mimo školu • Respektuje a oceňuje naše tradice a kulturní dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům		<u>Písemný projev</u> Žák • Pravopisná cvičení • Diktát • Skupinová práce • Písemná slohová cvičení • Vlastní literární text na dané téma • Čtenářský deník • Čtvrtletní písemné práce • Domácí úkoly • Doplnovací cvičení • Záznam slyšeného Učitel • Zámka, slovní hodnocení, pochvala	• pravopis - lexikální, základy morfologického (koncovky podstatných jmen) • poslech literárních textů • zážitkové čtení a naslouchání • tvořivé činnosti s literárním textem ▪ základní literární pojmy Pomůcky • Učebnice českého jazyka • Čítanka • Knihy pro mimočítankovou četbu • Pracovní sešit • Pracovní listy • Sešity • Čtenářský deník • Výukové tabule, plakáty

ČESKÝ JAZYK - PRŮŘEZOVÁ TÉMATA 4. ROČNÍK (4/4)

Osobnostní a sociální výchova	Výchova demokratického občana	Multikulturní výchova
1.1.a cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění 1.1.b cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů 1.2.e jak se promítá mé já v mém chování 1.2.g moje učení 1.2.h moje vztahy k druhým lidem 1.4.c dobrá organizace času 1.4.e hledání pomoci při potížích 2.1.a vzájemné poznávání ve skupině/třídě 2.2.a péče o dobré vztahy 2.2.b chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc 2.2.d vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny) 2.3.b cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání 2.3.d specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“) 2.3.e dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů) 2.3.f komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost, apod.) 2.3.g efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace 2.4.a rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.) 2.4.b rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny) 2.4.c rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence 3.2.c pomáhající a pro sociální chování (člověk neočekává protislužbu)	1.1.b způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy (význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy – žákovských rad či parlamentů)	1.1.a jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti 1.1.c poznávání vlastního kulturního zakotvení 1.1.d respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy) 1.2.a právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci 1.2.e důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích 1.2.f uplatňování principu slušného chování (základní morální normy) 1.2.h tolerance, empatie, umět se vžít do role druhého 1.2.i lidská solidarita, osobní příspěvek k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy 1.3.d základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti 1.3.e různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa 1.3.f projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku 1.5.b Nekonfliktní život v multikulturní společnosti
	Mediální výchova	
	1.1.a pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě 1.1.f identifikování základních orientačních prvků v textu 1.5.e role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování 1.5.f role médií v politickém životě (předvolební kampaně a jejich význam)	

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – 5. ROČNÍK (1/5)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	učivo		Očekávané výstupy
<u>Kompetence k učení</u> - Vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení a propojení je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě - Operuje s literárními a jazykovými pojmy, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy - Poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok, hledá způsob, jak své učení zdokonalit <u>Kompetence k řešení problémů</u> - Vnímá nejruznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém a přemýšlí o jeho příčinách, promýšlí způsoby jeho řešení - Vyhledává informace vhodné k řešení problému, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování řešení a nenechá se odradit případným nezdarem - Samostatně řeší problémy	Komunikační slohová výchova Čtení – praktické a věcné čtení Naslouchání – praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní –, reagovat otázkami) Mluvený projev – vyjadřování závislé na komunikační situaci; mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta) Komunikační žánry: - vypravování, - popis - zpráva Písemný projev – technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu) Žánry písemného projevu: - adresa, dopis, blahopřání, pozdrav z prázdnin; - omluvenka - zpráva - oznámení - pozvánka - vzkaz - inzerát - jednoduché tiskopisy (příhláška, dotazník), popis - vypravování - komunikace při vytváření výchovného kolektivu – otevřená komunikace (EV) - Zásady neverbální komunikace - Elementární prosociálnost – darování, ochota dělit se, povzbuzení, služba, vyjádření soucitu, přátelství	<u>Mluvený projev</u> Žák - Vypravování podle osnovy - Sestavování osnovy - Popis - Dialog - Vzkaz - Omluva - Modelová situace - Zážitkové čtení a naslouchání - Čtení vyhledávací - Předčítání - Poslech literárních textů - Přednes vhodných literárních textů - Volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu - Dramatizace - Dokončení příběhu dle vlastní fantazie - Povídání o přečtených knihách Učitel - Povzbuzení - Pochvala - Hodnocení výkonu	Očekávané výstupy - Rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě - Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru - Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace - Píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry - Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytvoří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti - vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty, - odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí; - užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje; - píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách; - zvládá základní příklady syntaktického pravopisu; - rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů; - reflektuje důležitost prvků neverbální komunikace, eliminuje hrubé výrazy z verbální komunikace, zvládá položit vhodnou otázku (EV)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
<u>Kompetence komunikativní</u> - Formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se kultivovaně v písemném i ústním projevu - Porozumí promluvám druhých lidí, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse - Rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků - Využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem - Využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k soužití a spolupráci s ostatními lidmi <u>Kompetence sociální a personální</u> - Účinně spolupracuje ve skupině, na základě přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce - Podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu a přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá - Přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, respektuje různá hlediska	Jazyková výchova <u>Zvuková stránka jazyka – modulace</u> souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk), <u>výslovnost</u> samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin (zdvojené souhlásky) <u>Slovní zásoba a tvoření slov – stavba slova</u>: kořen, předpony (s-, z-, vz-) přípony (u přídavných jmen –s/-ský, -ští), koncovky; dělení slov na konci řádku <u>Tvarosloví – slovní druhy</u>: podstatná jména (pád, číslo, rod, vzor; skloňování podle vzorů); přídavná jména (druhy); zájmena (druhy zájmen); číslovky (druhy číslovek); slovesa (mluvnické kategorie, podmiňovací způsob), neohebné slovní druhy <u>Skladba – věta</u> jednoduchá, souvětí; <u>základní skladební dvojice</u> (podmět vyjádřený a nevyjádřený, podmět několikanásobný, přísudek slovesný), <u>interpunkce u řeči přímé</u> <u>Pravopis – lexikální</u> (pravopis i/y po obojetných souhláskách mimo koncovku – vyjmenovaná slova); <u>morfologický</u> (koncovky podstatných jmen a přídavných jmen, tvrdých a měkkých); <u>syntaktický</u> (shoda přísudky s holým podmětem)	<u>Písemný projev</u> <u>Žák</u> - Dopis, adresa - Blahopřání - Pozdrav z prázdnin - Zpráva - Oznámení - Pozvánka - Inzerát - Popis - Vypravování dle osnovy - Sestavení osnovy - Pravopisné cvičení - Diktát - Čtvrtletní písemné práce - Domácí úkoly - Doplňovací cvičení - Vlastní literární text - Skupinová práce - Výtvarný doprovod - Záznam slyšeného - Čtenářský deník <u>Učitel</u> - Známka, - Slovní hodnocení	- při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy; Učivo - věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní - zaznamenat slyšené, reagovat otázkami) - základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta) - hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem); technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu); žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka; zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis; jednoduché tiskopisy (přihláška, dotazník), vypravování - modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk) - význam slov, slova jednovýznamová a mnohovýznamová, antonyma, synonyma, homonyma; stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka) - slovní druhy, tvary slov - základní skladební dvojice

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – 5. ROČNÍK (3/5)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
KOMPETENCE OBČANSKÉ • Respektuje přesvědčení druhých lidí, • odmítá útlak a hrubé zacházení • Je si vědom svých práv a povinností ve škole a mimo školu • Respektuje a oceňuje naše tradice a kulturní dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost	Literární výchova <u>Základní literární pojmy</u> 1. Pohádka 2. Povídka 3. Bajka; 4. Báseň – básník, verš, rým 5. Hádanka, přirovnání 6. Spisovatel, kniha, čtenář 7. Divadelní představení, herec, režisér		• pravopis - lexikální, základy morfologického (koncovky přídavných jmen tvrdých a měkkých) a syntaktického (shoda přísudku s holým podmětem) • poslech literárních textů zážitkové čtení a naslouchání tvořivé činnosti s literárním textem • základní literární pojmy Pomůcky • Učebnice českého jazyka • Čítanka • Knihy pro mimočítankovou četbu • Pracovní sešit • Pracovní listy • Sešity • Čtenářský deník • Výukové tabule, plakáty

ČESKÝ JAZYK - PRŮŘEZOVÁ TÉMATA 5. ROČNÍK (4/5)

Osobnostní a sociální výchova	Osobnostní a sociální výchova	Výchova demokratického občana
1.1.a cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění 1.1.b cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů 1.2.e jak se promítá mé já v mém chování 1.2.f můj vztah ke mně samému 1.2.g moje učení 1.2.h moje vztahy k druhým lidem 1.3.a cvičení sebekontroly, sebeovládání-regulace vlastního jednání i prožívání, vůle 1.3.c stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení 1.4.a dobrá organizace času 1.4.e hledání pomoci při potížích 1.5.a cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti „dotahovat“ nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích 2.1.a vzájemné poznávání ve skupině/třídě 2.2.a péče o dobré vztahy 2.2.b chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc 2.2.d vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny) 2.3.b cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání 2.3.d specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“) 2.3.e dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů) 2.3.f komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost, apod.) 2.3.g efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresí a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace	2.4.a rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.) 2.4.b rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny) 2.4.c rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence 3.1.a dovednosti pro řešení a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí 3.1.b problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci 3.2.b vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnosti, spolehlivosti, spravedlivosti, respektování atd. 3.2.c pomáhající a pro sociální chování (člověk neočekává protislužbu)	1.1.a škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole 1.1.b způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy (význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy – žákovských rad či parlamentů) 1.2.a občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku)

ČESKÝ JAZYK – PRŮŘEZOVÁ TÉMATA 5. ROČNÍK (5/5)

Multikulturní výchova	Environmentální výchova	Mediální výchova
1.1.a jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti 1.1.c poznávání vlastního kulturního zakotvení 1.1.d respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy) 1.2.a právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci 1.2.e důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích 1.2.f uplatňování principu slušného chování (základní morální normy) 1.2.g význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti 1.2.h tolerance, empatie, umět se vžít do role druhého 1.2.i lidská solidarita, osobní příspěvek k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy 1.3.d základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti 1.3.e různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa 1.3.f projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku 1.4.d naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem 1.5.b Nekonfliktní život v multikulturní společnosti		1.1.a pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě 1.1.f identifikování základních orientačních prvků v textu 1.2.a různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce 1.2.b rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem 1.5.e role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování 1.5.f role médií v politickém životě (předvolební kampaně a jejich význam) 1.5.g vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti) 1.6.b tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium 1.7.a redakce školního časopisu, rozhlasu, televize či internetového média

5.1.1.6 - ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – 6. ROČNÍK (1/4)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	učivo		Očekávané výstupy
Kompetence k učení - Vyhledává a třídí informace a využívá je v procesu učení - Osvojuje si obecně užívané termíny - Má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a naplňuje si, jak by mohl své učení zdokonalit Kompetence k řešení problémů - Vnímá problémové situace ve škole i mimo ni, promyslí a naplňuje způsob řešení problémů a vyhledá vhodné informace - Nenechá se odradit případným nezdarem - Dokáže řešit problémy samostatně i v týmu <u>Kompetence komunikativní</u> - Vyjadřuje se výstižně a dostatečně kultivovaně v písemném i ústním projevu - Naslouchá promluvám druhých lidí, snaží se jim porozumět a vhodně na ně reagovat - Využívá informační a komunikační prostředky a technologie - Využívá získané komunikativní dovednosti	Komunikační a slohová výchova - Vypravování - jedinečnost a identita člověka – rozvoj sebevědomí, asertivní chování - přijetí pochvaly (EV) - Popis - p.předmětu, budovy, místnosti - p.osoby - vliv reálných vzorů, vzory ve vlastní rodině, vztah k autoritě (EV) - p.děje - p.pracovního postupu - Zpráva a oznámení - Jak se učíme - výpisky - výtah - Dopis soukromý, úřední - úrovně komunikace, komunikační chyby - Telefonní a elektronická komunikace - Objednávka Jazyková výchova - Jazyk a jeho útvary - Jazykověda, jazykové příručky - Zvuková stránka jazyka - spisovná a nespisovná výslovnost - Stavba slova a pravopis - souhláskové skupiny - předpony, předložky - vyjmenovaná slova - Stavba slova a pravopis - Tvarosloví - slovní druhy - podstatná jména - přídavná jména - zájmena - číslovky - slovesa	- mluvní cvičení - krátká písemná slohová cvičení - modelové situace - práce ve skupinách - problémové úlohy - pochvala 1.kontrolní slohová práce(školní) <u>2.kontrolní slohová práce(školní)</u> - pravopisná cvičení - diktát - test - písemná práce - ústní zkoušení - práce ve skupinách - pochvala	Očekávané výstupy - vyjadřuje se souvisle a výstižně v mluveném i psaném projevu - odlišuje spisovný a nespisovný projev , spisovně vyslovuje - vyhledá hlavní myšlenky v textu - vytvoří stručné poznámky z odborného textu v učebnici - tvořivě pracuje s textem - rozvíjí kultivovaný písemný a ústní projev - orientuje se v jazykových příručkách - uplatňuje znalosti morfologického a syntaktického pravopisu - reprodukuje přečtený text - ústně formuluje své dojmy z četby - vnímá literaturu jako zdroj prožitku - komunikuje otevřeně, pravdivě, s porozuměním pro potřeby druhých a přiměřeně situaci (EV) - respektuje velikost a důstojnost lidské osoby, objevuje vlastní jedinečnost a identitu a vytváří si zdravé sebevědomí Pomůcky - jazykové příručky (Pravidla českého pravopisu, Slovník spisovné češtiny, Stručná mluvnice česká, Slovník cizích slov, Etymologický slovník - výukové tabule) - nahrávky literárních textů na CD, MC

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – 6. ROČNÍK (2/4)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	učivo		Očekávané výstupy
<u>Kompetence sociální a personální</u> - účinně spolupracuje ve skupině - podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu a dodržuje pravidla společné práce - vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru <u>Kompetence občanské</u> - respektuje přesvědčení druhých lidí - respektuje, chrání a oceňuje naše tradice a kulturní i historické dědictví - získává pozitivní postoj k národnímu jazyku a literatuře	6) Skladba - základní a rozvíjející větné členy - shoda přísudku s podmětem - věta jednoduchá a souvětí - interpunkce v jednoduchých souvětích Literární výchova - Mýty, báje - Biblické a antické báje - Pohádky - rozlišování mezi realitou a pseudorealitou (EV) - klasické a moderní pohádky - epika psaná prózou - Pověsti - regionální pověsti - Z české literatury 19.století - B.Němcová, K.J.Erben, A.Jirásek - Poezie - citový vztah člověka k přírodě, zodpovědnost za životní prostředí (EV) - báseň lyrická, lyricko-epická - lidová a umělá balada - epika psaná veršem - lidová slovesnost - jazyk básně - Povídky - p.dobrodružná - p.humoristická - hlavní hrdina, vedlejší postavy - knižní ilustrace	- pochvala - ústní zkoušení - test - frontální zkoušení - recitace - referát o četbě - modelová situace - problémové úlohy	- videokazety s výukovými programy a filmy - programy na CD a DVD - pracovní listy a cvičebnice - exkurze do dětského oddělení knihovny - Klub mladého diváka Učivo <u>čtení</u> – pozorné a přiměřeně rychlé <u>naslouchání</u> – zážitkové, výchova k empatii <u>mluvený projev</u> – zásady dorozumívání a kultivovaného projevu <u>písemný projev</u> - na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech, vlastní tvořivé psaní

ČESKÝ JAZYK - PRŮŘEZOVÁ TÉMATA 6. ROČNÍK (3/4)

Osobnostní a sociální výchova	Výchova demokratického občana	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
1.1.a cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění 1.1.b cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů 1.1.c dovednosti pro učení a studium 1.2.b druzí jako zdroj informací o mně 1.2.h moje vztahy k druhým lidem 2.1.a vzájemné poznávání ve skupině/trídě 2.2.a péče o dobré vztahy 2.2.b chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc 2.3.a řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků 2.3.b cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání 2.3.c dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, cvičení v neverbálním sdělování) 2.3.f komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost, apod.) 2.4.a rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.) 3.1.a dovednosti pro řešení a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí 3.1.b problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci	1.1.a rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa 1.5.a cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění 1.5.b cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů 1.5.c dovednosti pro učení a studium	1.1.c naši sousedé v Evropě 1.1.e lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy 1.2.a naše vlast a Evropa 1.3.a kořeny a zdroje evropské civilizace

ČESKÝ JAZYK - PRŮŘEZOVÁ TÉMATA 6. ROČNÍK (4/4)

Multikulturní výchova	Environmentální výchova	Mediální výchova
1.1.a jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti 1.1.b člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika 1.2.b udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženské, zájmové nebo generační příslušnost 1.2.f uplatňování principu slušného chování (základní morální normy) 1.4.c specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost 1.4.e význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání	1.3.e ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek)	1.1.c hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů) 1.1.d hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením 1.2.a různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce 1.6.a uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinace pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení

5.1.1.7 - ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – 7. ROČNÍK (1/4)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	učivo		Očekávané výstupy
<u>Kompetence k učení</u> - Vyhledává a třídí informace a snaží se je propojit v systém, který využívá v procesu učení - Osvojuje si obecně užívané termíny - Vytváří si komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy - Samostatně pracuje - Má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a naplňuje si, jak by mohl své učení zdokonalit <u>Kompetence k řešení problémů</u> - Vnímá problémové situace ve škole i mimo ni, promyslí a naplňuje různé varianty řešení - Ověřuje prakticky správnost řešení - Nenechá se odradit případným nezdarem - Dokáže řešit problémy samostatně i v týmu <u>Kompetence komunikativní</u> - Vyjadřuje se výstižně a dostatečně kultivovaně v písemném i ústním projevu - Snaží se porozumět promluvám druhých lidí, vhodně na ně reagovat a zapojovat se do diskuse - Využívá informační a komunikační prostředky a technologie - Využívá získané komunikativní dovednosti v každodenním životě	<u>Komunikační a slohová výchova</u> - Vypravování - Popis - p.uměleckého díla - vnímání krásy a mnohotvárnosti přírody (EV) - subjektivně zabarvený p. - p.výrobků a pracovních postupů - charakteristika - rozvoj sebevědomí, pozitivní vzory versus pochybné idoly (EV) - Životopis - smysl a cíl mého života, mé schopnosti a společnost (EV) - Žádost - Pozvánka - Výtah <u>Jazyková výchova</u> - Tvarosloví - podst. a příd.jména, zájmena, číslovky - slovesa – slovesný rod - příslovce – stupňování, příslov.spřežky - předložky, spojky, částice, citoslovce - Pravopis - psaní velkých písmen - pravopis i/y - Význam slov - sousloví, rčení - slova jednoznačná, mnohoznačná - metafora, metonymie - synonyma, antonyma, homonyma - odborné názvy - Slovní zásoba a tvoření slov - způsoby obohacování slovní zásoby (s.složená,zkratková) - Skladba - druhy vět podle postoje mluvčího - věta jednočlenná a dvojčlenná - základní skladební dvojice	- mluvní cvičení - písemná slohová cvičení - modelové situace - práce ve skupinách - problémové úlohy - pochvala 1.pololetí : <u>1 kontrolní slohová práce</u> 2.pololetí : <u>2 kontrolní slohové práce</u> (2 školní, 1 domácí) - pravopisná cvičení - diktát - test - kontrolní písemná práce - ústní zkoušení - pochvala - skupinová práce - problémové úlohy - jazykový rozbor - větný rozbor	<u>Očekávané výstupy</u> - Vyjadřuje se souvisle a výstižně v mluveném i psaném projevu - Vhodně užívá spisovné i nespisovné jazykové prostředky - V mluveném projevu vhodně užívá verbálních i nonverbálních prostředků řeči - Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel - Pořídí výtah z přečteného textu - Tvořivě pracuje s textem - Orientuje se v jazykových příručkách - Uplatňuje znalosti morfologického a syntaktického pravopisu - Správně třídí slovní druhy a tvoří spisovné tvary slov - Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov - Rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh - Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí - Vlastními slovy interpretuje smysl díla - Formuluje své dojmy z četby, divadelního představení a filmu - Vnímá umění jako prožitek

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – 7. ROČNÍK (2/4)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
<u>Kompetence sociální a personální</u> - Účinně spolupracuje ve skupině a přispívá ke kvalitě společné práce - Podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu a učí se ohleduplnosti a úctě při jednání s druhými - Vytváří si pozitivní představu o sobě samém <u>Kompetence občanské</u> - Respektuje přesvědčení a názory druhých lidí - Osvojuje si základní pravidla a normy společenského chování - Respektuje, oceňuje a chrání naše kulturní a historické tradice - Projevuje pozitivní postoj k národnímu jazyku a literatuře	d) podmět všeobecný e) přísudek jmenný, slovesný, slovesný složený f) rozvíjející větné členy (přístavek, doplněk) g) druhy vedlejších vět h) stavba věty jednoduché a souvětí <u>Literární výchova</u> 1) Pohádky - pozitivní vzory versus pochybné idoly, podpora pozitivního působení televize a médií (EV) a) moderní pohádka b) pohádkové prvky v próze a poezii 2) Poezie a) lyrika milostná, přírodní, reflexivní b) balada, romance c) J.Neruda d) fejetón e) rytmus a rým f) písňové texty 3) Báje a pověsti a) epos b) pověsti ze staré Prahy c) drama, dramatické žánry (W. Shakespeare) 4) Povídky a) dobrodružná p. b) p.ze současnosti c) vzpomínková próza (O.Pavel) d) humoristická p. e) hlavní myšlenka f) jazyk literárního díla	- pochvala - ústní zkoušení - test - recitace - dramatizace textu - modelové situace - referát o četbě	- komunikuje otevřeně, pravdivě, s porozuměním pro potřeby druhých a přiměřeně situaci (EV) - respektuje velikost a důstojnost lidské osoby, objevuje vlastní jedinečnost a identitu a vytváří si zdravé sebevědomí <u>Pomůcky</u> - jazykové příručky - výukové tabule - pracovní listy a cvičebnice - programy na CD-R - nahrávky literárních textů na CD, MC a DVD - videokazety s výukovými programy a filmy - návštěva divadelního představení (Klub mladého diváka) <u>Učivo</u> <u>čtení</u> - pozorné, přiměřeně rychlé, s orientací v textu <u>naslouchání</u> – soustředěné, aktivní, zážitkové <u>mluvený projev</u> - znalost komunikačních norem, připravený projev na základě poznámek, přednes literárního textu, volná reprodukce textu, dramatizace <u>písemný projev</u> – na základě poznatků o jazyce a stylu vlastní tvořivé psaní,

ČESKÝ JAZYK - PRŮŘEZOVÁ TÉMATA 7. ROČNÍK (3/4)

Osobnostní a sociální výchova	Výchova demokratického občana	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
1.1.a cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění 1.1.b cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů 1.1.c dovednosti pro učení a studium 1.2.b druhí jako zdroj informací o mně 1.2.d co o sobě vím a co ne 1.2.f můj vztah ke mně samému 1.2.h moje vztahy k druhým lidem 1.3.c stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení 1.4.e hledání pomoci při potížích 1.5.a cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti „dotahovat“ nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích 2.2.b chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc 2.3.a řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků 2.3.b cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání 2.3.c dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, cvičení v neverbálním sdělování) 2.3.e dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů) 2.3.f komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost, apod.) 2.3.g efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace 2.3.h pravda, lež a předstírání v komunikaci 2.4.a rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.) 3.1.a dovednosti pro řešení a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí 3.1.b problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci 3.2.a analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí 3.2.b vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnosti, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.	1.1.a rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa 1.1.c formy participace žáků na životě místní komunity 1.2.e principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů) 1.4.e demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti 1.5.a cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění 1.5.b cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů 1.5.c dovednosti pro učení a studium	1.1.d život dětí v jiných zemích 1.3.a kořeny a zdroje evropské civilizace 1.3.b klíčové mezníky evropské historie 1.3.g mezinárodní organizace a jejich příspěvek k řešení problémů dětí a mládeže

ČESKÝ JAZYK - PRŮŘEZOVÁ TÉMATA 7. ROČNÍK (4/4)

Multikulturní výchova	Environmentální výchova	Mediální výchova
1.1.a jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti 1.1.c poznávání vlastního kulturního zakotvení 1.1.d respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy) 1.2.a právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci 1.2.b udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženské, zájmové nebo generační příslušnost 1.2.c vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti) 1.2.d předsudky a vžitá stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace) 1.2.e důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích 1.2.f uplatňování principu slušného chování (základní morální normy) 1.3.a rovnocennost všech etnických skupiny a kultur 1.3.b odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost 1.4.c specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost 1.5.a odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám 1.5.d otázka lidských práv, základní dokumenty	1.4.a naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé 1.4.b náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí	1.1.a pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě 1.1.b rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných 1.1.c hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů) 1.1.d hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením 1.1.f identifikování základních orientačních prvků v textu 1.2.a různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce 1.2.b rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem 1.2.e identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá 1.5.g vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti) 1.6.a uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinace pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení 1.6.b tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium

5.1.1.8 - ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – 8. ROČNÍK (1/5)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	učivo		Očekávané výstupy
<u>Kompetence k učení</u> - Vyhledává a třídí informace a snaží se je propojit v systém, který využívá v procesu učení - Osvojuje si obecně užívané termíny - Vytváří si komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy, uvádí věci do souvislostí a dokáže propojit poznatky z různých vzdělávacích oblastí - Samostatně pracuje - Má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a naplňuje si, jak by mohl své učení zdokonalit - Chápe nutnost a potřebu dalšího studia - Vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby a metody <u>Kompetence k řešení problémů</u> - Vnímá problémové situace ve škole i mimo ni, promyslí a naplňuje různé varianty řešení - Dokáže najít v různých situacích shodné, podobné nebo odlišné znaky - Ověřuje prakticky správnost řešení - Nenechá se odradit případným nezdarem - Dokáže řešit problémy samostatně i v týmu	Komunikační a slohová výchova - Charakteristika literární a filmové postavy - vliv zobrazených vzorů a vhodné literární prameny (EV) - Subjektivně zabarvený popis (líčení) - Výklad - Výtah - Úvaha - přijatelný kompromis, řešení konfliktu, zodpovědný život (EV) - Projev mluvený a psaný Jazyková výchova - Obecné výklady o českém jazyce - útvary českého jazyka - jazyková kultura - čeština jako slovanský jazyk - Nauka o slovní zásobě - tvoření slov, obohacování slovní zásoby - slova přejatá (výslovnost, pravopis) - slova mezinárodní - Tvarosloví - skloňování obecných jmen přejatých a cizích jmen vlastních - slovesný vid, slovesa dokonavá a nedokonavá - užívání spisovných tvarů sloves - pravopis koncovek jmen a sloves - Skladba - základní a rozvíjející větné členy - několikanásobné větné členy - významový poměr mezi složkami několikanásobného větného členu	- mluvní cvičení - písemná slohová cvičení - modelové situace - práce ve skupinách - problémové úlohy - pochvala 1.pololetí . <u>1 kontrolní slohová práce</u> 2.pololetí : <u>2 kontrolní slohové práce</u> (2 školní, 1 domácí) - pravopisné cvičení - diktát - jazykový rozbor - větný rozbor - test - písemná kontrolní práce - ústní zkoušení - skupinová práce - problémové úlohy - pochvala	<u>Očekávané výstupy</u> - vyjadřuje se souvisle a výstižně v mluveném i psaném projevu - vhodně užívá spisovné a nespisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru - v mluveném projevu vhodně užívá verbálních a nonverbálních prostředků řeči - zapojuje se do diskuse, využívá zásad a pravidel komunikace a dialogu - uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel - v textu hledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenku textu - vytvoří výtah z textu - tvořivě pracuje s textem - využívá získaných poznatků o jazyce k vlastnímu tvořivému psaní - orientuje se v jazykových příručkách, samostatně pracuje se slovníky a pravidly - v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický a syntaktický - správně třídí slovní druhy a tvoří spisovné tvary slov - komunikuje otevřeně, pravdivě, s porozuměním pro potřeby druhých a přiměřeně situaci (EV) - analyzuje etické aspekty různých životních situací (EV)

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – 8. ROČNÍK (2/5)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
Kompetence komunikativní - vyjadřuje se výstižně a dostatečně kultivovaně v písemném i ústním projevu - snaží se porozumět promluvám druhých lidí, vhodně na ně reagovat a zapojovat se do diskuse - obhájí svůj názor a vhodně argumentuje - využívá informační a komunikační prostředky a technologie - využívá získané komunikativní dovednosti v každodenním životě Kompetence sociální a personální - účinně spolupracuje ve skupině a přispívá ke kvalitě společné práce - na základě přijetí své role v kolektivu ovlivňuje kvalitu společné práce - podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu a učí se ohleduplnosti a úctě při jednání s druhými - chápe potřebu spolupracovat s druhými při řešení úkolu - respektuje různá hlediska řešení problému - vytváří si pozitivní představu o sobě samém	d) stavba věty jednoduché a souvětí e) souvětí podřadné f) souřadně spojené vedlejší věty g) souvětí souřadné i) významový poměr mezi hlavními větami j) složité souvětí k) interpunkce v souvětí Literární výchova 1) Starší literatura a) mytologie, Bible, legendy b) nejstarší české kroniky c) staročeská lyrika, lidová slovesnost d) rytířský epos (M. de Cervantes) e) renesanční literatura f) bajky 2) Od romantismu k moderní literatuře - prosociální vzory ve veřejném životě (EV) a) romantický hrdina b) lyrickoepická báseň, balada c) kompozice básně, kontrast d) prostředky lidové slovesnosti v umělé poezii e) A.S.Puškin, K.H.Mácha, K.J.Erben, V.Hugo f) realismus v literatuře g) satira, epigram h) K. Havlíček Borovský, Ch.Dickens, L. N. Tolstoj, A. P. Čechov 3) Česká literatura na přelomu 19.a 20.století -sociální balada - vliv zobrazených vzorů a vhodné literární prameny (EV) a) impresionismus b) P.Bezruč, F.Šrámek	- pochvala - ústní zkoušení - recitace - test - dramatizace textu - modelové situace - referát o četbě	- je vnímavý k sociálním problémům, v kontextu své situace a svých možností přispívá k jejich řešení - rozlišuje a příklady v textu dokládá způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov - rozpoznává přenesená pojmenování - rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí - jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla - vlastními slovy interpretuje smysl díla - rozlišuje základní literární druhy a žánry, uvede jejich výrazné představitele - uvádí základní literární směry a jejich představitele v české a světové literatuře - formuluje své dojmy z četby, divadelního představení a filmu - porovnává různá ztvárnění téhož námětu - vnímá umění jako prožitek - vyhledává informace v knihovně, na internetu

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – 8. ROČNÍK (3/5)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	učivo		Očekávané výstupy
Kompetence občanské • respektuje přesvědčení a názory druhých lidí • je schopen vcítit se do situací ostatních • odmítá nátlak a hrubé násilí • osvojuje si základní pravidla a normy společenského chování • je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo ni • respektuje, oceňuje a chrání naše kulturní a historické tradice • projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, k národnímu jazyku a literatuře • aktivně se zapojuje do kulturního dění	4) Jazyk literárního díla a) rým,rytmus básně b) metafora,metonymie,personifikace c) slovní humor,aforismus d) situační komika,parodie 5) Filmová a televizní tvorba a) filmový a literární scénář b) Z.Svěrák 6) Autorské divadlo a) monolog,dialog,epilog b) písňové texty c) Voskovec+Werich,Šlitr+Suchý,M.Eben 7) Povídky,román a) obrazné vyjadřování,alegorie b) povídka pro mládež s dětským hrdinou c) L.Aškenázy,J.Červenkova.T.Fischerová d) humoristický román a povídka e) B.McDonaldová,Z.Jirotko,F.Nepil f) povídka s historickým námětem g) V.Vančura h) sci-fi povídka (fikce a realita) - L.Souček,J.Nesvadba,A.C.Clarke průběžně: 1. návštěva divadelních a filmových představení (využití videa) a následná diskuse 2. sledování kulturního dění u nás i ve světě		Pomůcky • jazykové příručky • výukové tabule • pracovní listy a cvičebnice • programy na CD-R • nahrávky literárních textů na CD, MC, DVD • videokazety s výukovými programy a filmy • návštěva divadelního představení (Klub mladého diváka) Učivo • <u>čtení</u> – pozorné, přiměřeně rychlé, s orientací v textu, zážitkové • <u>naslouchání</u> – soustředěné, aktivní, zážitkové • <u>mluvený projev</u> – znalost komunikačních norem, připravený projev na základě poznámek, nepřipravený projev na známé téma, přednes literárního textu, volná reprodukce textu, dramatizace • <u>písemný projev</u> – na základě poznatků o jazyce a stylu vlastní tvořivé psaní

ČESKÝ JAZYK - PRŮŘEZOVÁ TÉMATA 8. ROČNÍK (4/5)

Osobnostní a sociální výchova	Osobnostní a sociální výchova	Výchova demokratického občana
1.1.a cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění 1.1.b cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů 1.1.c dovednosti pro učení a studium 1.2.a já jako zdroj informací o sobě 1.2.b druzí jako zdroj informací o mně 1.2.c moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty) 1.2.d co o sobě vím a co ne 1.2.e jak se promítá mé já v mém chování 1.2.f můj vztah ke mně samému 1.2.g moje učení 1.2.h moje vztahy k druhým lidem 1.2.i zdravé a vyrovnané sebepojetí situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost, apod.) 1.3.a cvičení sebekontroly, sebeovládání-regulace vlastního jednání i prožívání, vůle 1.3.b organizace vlastního času, plánování učení a studia 1.3.c stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení 1.4.e hledání pomoci při potížích 2.1.a vzájemné poznávání ve skupině/třídě 2.1.b rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech 2.1.c chyby při poznávání lidí 2.2.a péče o dobré vztahy 2.2.b chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc 2.3.a řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků 2.3.b cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání 2.3.c dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, cvičení v neverbálním sdělování)	2.3.d specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“) 2.3.e dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů) 2.3.f komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost, apod.) 2.3.g efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace 2.3.h pravda, lež a předstírání v komunikaci 2.4.a rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.) 2.4.b rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny) 2.4.c rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence 3.1.a dovednosti pro řešení a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí 3.1.b problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci 3.2.a analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí 3.2.b vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnosti, spolehlivosti, spravedlivosti, respektování atd.	1.1.a rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa 1.1.c formy participace žáků na životě místní komunity 1.2.e principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů) 1.4.e demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti 1.5.a cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění 1.5.b cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů 1.5.c dovednosti pro učení a studium Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech 1.1.d život dětí v jiných zemích 1.3.a kořeny a zdroje evropské civilizace 1.3.b klíčové mezníky evropské historie 1.3.g mezinárodní organizace a jejich přispění k řešení problémů dětí a mládeže

ČESKÝ JAZYK - PRŮŘEZOVÁ TÉMATA 8. ROČNÍK (5/5)

Multikulturní výchova	Environmentální výchova	Mediální výchova
1.1.c poznávání vlastního kulturního zakotvení 1.1.d respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy) 1.2.b udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženské, zájmové nebo generační příslušnost 1.2.d předsudky a vžitě stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace) 1.2.f uplatňování principu slušného chování (základní morální normy) 1.2.i lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy 1.3.a rovnocennost všech etnických skupiny a kultur	1.4.b náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí) 1.4.c aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace) 1.4.e nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky zvyšování rozdílů globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás	1.1.a pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě 1.1.b rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných 1.1.c hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů) 1.1.d hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením 1.1.f identifikování základních orientačních prvků v textu 1.2.a různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce 1.2.b rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem 1.2.c hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od medií zobrazovaných stereotypů, jako reprezentace reality) 1.2.d vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje) 1.2.e identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá 1.2.f identifikace zjednodušení mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě) 1.6.a uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinace pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení 1.6.b tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium

5.1.1.9 - ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – 9. ROČNÍK (1/5)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	učivo		Očekávané výstupy
<u>Kompetence k učení</u> • vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu • vyhledané informace efektivně využívá v procesu učení • využívá obecně užívané termíny, uvádí věci do souvislosti a do širších celků • poznává smysl a cíl učení, určí překážky a problémy bránící mu v učení, kriticky zhodnotí výsledky a diskutuje o nich <u>Kompetence k řešení problémů</u> • vnímá problémové situace ve škole i mimo ni, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problému, využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností. • vyhledává informace vhodné k řešení problému, nachází shodné a odlišné znaky, získaných vědomostí a dovedností využívá k objevování různých variant řešení, vytrvale hledá konečné řešení problému • osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných problémů • kriticky myslí, uvědomuje si zodpovědnost za své rozhodnutí a výsledky svých činů hodnotí	Komunikační a slohová výchova 1) Jazyková kultura 2) Vypravování (v běžné komunikaci, v umělecké oblasti) 3) Popis a) p.prostý b) p.odborný c) p.subjektivně zabarvený - vnímání krásy a mnohotvárnosti přírody (EV) 4) Charakteristika 5) Životopis (profesní) - mé schopnosti a společnost (EV) 6) Výklad 7) Výtah (připravený projev na základě poznámek) 8) Teze 9) Úvaha (v kombinaci s jinými postupy) - asertivní chování (EV) 10) Referát (informující, hodnotící) 11) Diskuse - přijatelný kompromis, řešení konfliktu, aktivní naslouchání (EV) 12) Publicistické útvary - podpora pozitivního působení televize a medií (EV) Jazyková výchova 1) Obecné výklady o českém jazyce a) slovanské jazyky b) vývoj jazyka (archaismy, neologismy) c) útvary českého jazyka d) jazykověda 2) Zvuková stránka jazyka a) hláskosloví (spodoba znělosti) b) zvuková stránka věty (přízvuk slovní a větný, intonace, frázování) c) psaní a výslovnost slov přejatých 3) Tvoření slov a) stavba slova b) odvozování, skládání, zkracování	• mluvní cvičení • písemná slohová cvičení • modelové situace • práce ve skupinách • problémové úkoly • pochvala 1.pololetí : <u>2 kontrolní slohové práce</u> 2.pololetí : <u>2 kontrolní slohové práce</u> (1 školní, 3 domácí) • pravopisná cvičení • diktát • test • písemná kontrolní práce • ústní zkoušení • jazykový rozbor • větný rozbor • pochvala • skupinová práce • problémové úlohy	Očekávané výstupy • rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v dialogu • rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj • dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou situaci • zapojuje se do diskuse a řídí ji • využívá základy studijního čtení • samostatně připraví a s oporou v textu přednese referát • využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky a věcně správnému písemnému projevu a k vlastnímu tvořivému psaní • samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a dalšími slovníky a jazykovými příručkami • vědomě využívá získaných znalostí • v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, tvaroslovný i syntaktický • vlastními slovy interpretuje smysl literárního nebo filmového díla • rozpoznává základní rysy individuálního stylu autora

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – 9. ROČNÍK (2/5)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	učivo		Očekávané výstupy
<u>Kompetence komunikativní</u> - formuje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně - naslouchá promluvám druhých, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor vhodnými argumenty - rozumí běžně užívaným komunikačním a informačním prostředkům, tvořivě je využívá ke svému rozvoji a pro kvalitní a účinnou komunikaci se světem <u>Kompetence sociální a personální</u> - účinně spolupracuje ve skupině, na základě poznání své role pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce - přispívá k diskusi, chápe potřebu spolupracovat s ostatními při řešení problému - respektuje různá hlediska, oceňuje zkušenosti druhých, čerpá z toho poučení - vytváří si pozitivní představu o sobě samém, ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebedůvěry, sebeuspokojení a sebeúcty <u>Kompetence občanské</u> - respektuje přesvědčení druhých, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních	4) Slovní zásoba a význam slova - jádro sl. zásoby - rozvoj sl.zásoby (přenášení významu slova, synonyma, homonyma, antonyma) - odborné názvy (sousloví) - slovníky 5) Tvarosloví - slovní druhy - druhy, skloňování, stupňování, sloves. tvary(rod,vid, přechodník) - slova neohebná 6) Skladba - základní a rozvíjející větné členy –souřadně spojené větné členy - přístavkový vztah - samostatný větný člen - věta jednočlenná a dvojčlenná - věta jednoduchá a souvětí - druhy vět vedlejších - poměry mezi větami hlavními - souvětí souřadné a podřadné - stavba věty (nepravidelnosti vět. stavby-vsuvka, oslovení, věta neúplná),řeč přímá a nepřímá - stavba textu, výpověď a věta - pořádek slov - interpunkce ve větě a souvětí 7) Pravopis - lexikální,morfologický, syntaktický <u>Literární výchova</u> 1) Česká próza 1.poloviny 20.stol. - pozitivní vzory versus pochybné idoly (EV) - humoristická povídka, román - povídka s detektivním námětem - utopický román, divadel.hra - J.Hašek, K.Čapek 2) Česká poezie ve 20.stol. - generace anarchistických buřičů		- formuluje názor na umělecké dílo a podloží ho argumenty - vnímá umění jako prožitek - rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní - rozlišuje základní literární druhy a žánry, uvede jejich výrazné představitele - uvádí základní literární směry a jejich představitele v české a světové literatuře - vyhledává informace v knihovně, na internetu - porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém nebo filmovém zpracování - tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě získaných poznatků - komunikuje otevřeně, pravdivě, s porozuměním pro potřeby druhých a přiměřeně situaci - respektuje velikost a důstojnost lidské osoby, objevuje vlastní jedinečnost a identitu a vytváří si zdravé sebevědomí - rozlišuje manipulační působení médií a identifikuje se s pozitivními prosociálními vzory - rozhoduje se uvážlivě a vhodně v každodenních situacích a nevyhýbá se řešení osobních problémů

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – 9. ROČNÍK (3/5)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
- odmítá útlak a hrubé zacházení - osvojuje si základní pravidla a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo ni. - rozhoduje se zodpovědně podle situace a podle svých možností - respektuje, chrání a oceňuje naše tradice a kulturní a historické dědictví - projevuje pozitivní postoj ke kulturním aktivitám, sám se aktivně zapojuje Kompetence pracovní - využívá znalost a získané zkušenosti při rozhodnutích o dalším vzdělávání⁰	b) proletářská poezie c) poetismus, surrealismus d) písňové texty e) druhy lyriky f) J.Wolker, V.Nezval, J.Seifert, J.Kainar, V.Hrabě, K.Kryl 3) Česká a světová próza ve 2.polovině 20.stol. - podpora pozitivního působení televize a medií (EV) a) autobiografická próza b) fejetonistická podoba prózy c) alegorická novela d) sci-fi e) literatura faktu f) filmová adaptace liter.díla g) samizdat, exilová literatura h) O. Pavel, B.Hrabal, M. Viewegh, G. Orwell, E. Hemingway 4) Česká dramatická tvorba a) hudebnědivadelní žánry b) autorské divadlo - Osvobozené divadlo, Semafor, Divadlo Jára Cimrmana 5) Jazyk literárního díla a) slovní humor, situační komika b) parodie c) satiricky laděná próza, politická satira d) mystifikace e) pointa f) charakteristický jazyk autora g) přenášení významu, obrazné vyjadřování h) jazyk a kompozice básně i) rým, rytmus průběžně: - návštěva divadelních a filmových představení (využití videa), - následná diskuse - sledování kulturního dění u nás i ve světě	- pochvala - ústní zkoušení - recitace - výrazný přednes textu - dramatizace textu - modelové situace - test - referát o četbě	Pomůcky - jazykové příručky - výukové tabule - pracovní listy a cvičebnice - programy na CD-R - nahrávky literárních a písňových textů na CD, MC, DVD - videokazety s výukovými programy a filmy - návštěva divadelního představení (Klub mladého diváka) Učivo <u>čtení</u> - praktické se znalostí orientačních prvků v textu, věcné, studijní jako zdroj informací, kritické, hodnotící, prožitkové <u>naslouchání</u> – soustředěné, aktivní, empatické, kritické, zážitkové <u>mluvený projev</u> – znalost komunikačních norem podle situace, kultivovaný projev se správnou technikou mluvy, projev se připravený projev na základě poznámek, nepřipravený projev na známé téma, výrazný přednes literárního textu, volná reprodukce textu, dramatizace <u>písemný projev</u> – na základě získaných poznatků o jazyce a stylu, vyjádření postoje, vlastní tvořivé psaní

ČESKÝ JAZYK - PRŮŘEZOVÁ TÉMATA 9. ROČNÍK (4/5)

Osobnostní a sociální výchova	Osobnostní a sociální výchova	Výchova demokratického občana
1.1.a cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění 1.1.b cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů 1.1.c dovednosti pro učení a studium 1.2.a já jako zdroj informací o sobě 1.2.b druhí jako zdroj informací o mně 1.2.e jak se promítá mé já v mém chování 1.2.f můj vztah ke mně samému 1.2.h moje vztahy k druhým lidem 1.2.i zdravé a vyrovnané sebepojetí situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost, apod.) 1.4.e hledání pomoci při potížích 2.2.a péče o dobré vztahy 2.2.b chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc 2.3.a řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků 2.3.b cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání 2.3.c dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, cvičení v neverbálním sdělování) 2.3.d specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“) 2.3.e dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů) 2.3.f komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost, apod.) 2.3.g efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresí a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace 2.3.h pravda, lež a předstírání v komunikaci	3.1.b problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci 3.2.a analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí 3.2.b vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnosti, spolehlivosti, spravedlivosti, respektování atd.	1.2.e principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů) 1.5.a cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění 1.5.b cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů 1.5.c dovednosti pro učení a studium
		Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
		1.1.c naši sousedé v Evropě 1.3.a kořeny a zdroje evropské civilizace

ČESKÝ JAZYK - PRŮŘEZOVÁ TÉMATA 9. ROČNÍK (5/5)

Multikulturní výchova	Environmentální výchova	Mediální výchova
1.1.a jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti 1.1.b člověk jako nedílná jednotka tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika 1.1.c poznávání vlastního kulturního zakotvení 1.1.d respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy) 1.2.b udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženské, zájmové nebo generační příslušnost 1.2.a právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci 1.2.b udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženské, zájmové nebo generační příslušnost 1.2.c vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti) 1.2.d předsudky a vžitá stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace) 1.3.a rovnocennost všech etnických skupiny a kultur 1.3.b odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost 1.4.b .multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování 1.4.c specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost 1.4.e význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání	1.4.a naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé 1.4.b náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí)	1.3.a příklady pravidelnosti v uspořádání mediovaných sdělení, zejména ve zpravodajství (zpravodajství jako vyprávění, sestavování příspěvků podle kritérií) 1.3.b principy sestavování zpravodajství a jejich identifikace, pozitivní principy (význam a užitečnost), zezábavňující principy (negativa, blízkost, jednoduchost, přítomnost) 1.3.c příklady stavby a uspořádání zpráv (srovnávání titulních stran různých deníků) a falších mediálních sdělení (například skladba a výběr sdělení v časopisech pro dospívající) 1.4.a identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení 1.4.b výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci 1.4.c prvky signalizující explicitní či implicitní vyjádření hodnocení, výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu 1.5.e role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování 1.5.g vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti) 1.6.a uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinace pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení 1.7.b utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu 1.7.c stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti 1.7.d faktory ovlivňující práci v týmu
	Mediální výchova 1.1.a pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě 1.1.b rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných 1.1.c hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů) 1.1.d hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením 1.1.e chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel 1.1.f identifikování základních orientačních prvků v textu 1.2.a různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce 1.2.b rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem 1.2.c hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od medií zobrazovaných stereotypů, jako reprezentace reality) 1.2.d vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaújatého postoje) 1.2.e identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá 1.2.f identifikace zjednodušení mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě)	

5.1.2.1 - ANGLICKÝ JAZYK – 3. ROČNÍK (1/3)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
<u>Kompetence k učení:</u> • má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok, určí problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit <u>Kompetence sociální a personální:</u> • účinně spolupracuje ve skupině, podílí se na vytváření pravidel práce a příjemné atmosféry v týmu, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá <u>Kompetence komunikativní:</u> • využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k soužití a spolupráci s ostatními lidmi	• pozdravy, větná konstrukce (VK): What's your name? My name's ... I'm ... • barvy • číslovky 1-12 • souhlas / nesouhlas • školní potřeby, VK: What's this? A red pen. • povely ve třídě • fráze- Please. / Thank you. / Here you are. • abeceda • nábytek, VK: What colour's the...? • číslovky 13-20, VK: How old are you? I'm ... • osobní informace, VK: What's your favourite colour? • Vánoce • mazlíčci, VK: What's this? It's a ... Is it a ...? Yes, it is. / No, it isn't. • big x little • pocity, VK: I'm + adjective, He's / She's + adjective, Are you...? • pozdravy- Good morning /afternoon / evening. • fráze- How are you? I'm fine, thank you. • části obličeje, VK: I've got .../ He's got .../ She's got ... • přídavná jména-long, short, blond, dark • rodina, VK: Who's this? It's ... This is my ... How many ... have you got? I haven't got ... • Velikonoce • části těla • povely – slovesa pohybu • VK: You've got ... It has got ... Has it got ...? Yes, it has. / No, it hasn't.	1. ÚSTNÍ • pochvala, povzbuzení • frontální, ústní zkoušení • praktické předvedení ve dvojici nebo ve skupině • hodnocení aktivního přístupu k vyučování • sebehodnocení žáka 2. PÍSEMNÉ • hodnocení pracovního sešitu • dílčí minitesty • závěrečný test	<u>Očekávané výstupy:</u> • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně • zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal • rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu • rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu • přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení • píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy

ANGLICKÝ JAZYK – 3. ROČNÍK(2/3)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	učivo		Očekávané výstupy
	• oblečení, VK: Have you got a ...? Yes, I have. / No, I haven't. • povolání, přivlastňovací pád, VK: Whose ... is this? It's Nick's • jídlo, VK: What do you like? I like .../ I don't like Do you like ...? Yes, I do. / No, I don't. What do you like for...? • zvířata, VK: There is ... / There are... . • neurčitý člen a / an • oblíbené věci, VK: Is there ...? Yes, there is. / No, there isn't. • Are there ...? Yes, there are. / No, there aren't. • předložky in / on		<u>Pomůcky:</u> • obrázkové karty • slovní karty • pexeso • kopie obrázkového slovníku a testů • hračky a skutečné předměty • zvukové nahrávky rodilých mluvčích na CD • hudební nástroje • digitální učební materiály, interaktivní tabule

ANGLICKÝ JAZYK - PRŮŘEZOVÁ TÉMATA 3. ROČNÍK (3/3)

Osobnostní a sociální výchova	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	Multikulturní výchova
1.1.a cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění 1.1.b cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů 1.1.c dovednosti pro učení a studium 1.2.a já jako zdroj informací o sobě 1.2.b druzí jako zdroj informací o mně 1.2.c moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty) 1.2.d co o sobě vím a co ne 1.2.e jak se promítá mé já v mém chování 1.2.f můj vztah ke mně samému 1.2.g moje učení 1.2.h moje vztahy k druhým lidem 1.2.i zdravé a vyrovnané sebepojetí 1.4.e hledání pomoci při potížích 2.1.a vzájemné poznávání ve skupině/třídě 2.2.a péče o dobré vztahy 2.2.b chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc 2.2.d vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny) 2.3.a řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků 2.3.c dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, cvičení v neverbálním sdělování) 2.3.f komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost, apod.) 2.4.a rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.) 2.4.b rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny) 2.4.c rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence	1.1.a rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa 1.1.b místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu 1.1.c naši sousedé v Evropě 1.1.d život dětí v jiných zemích 1.1.e lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy	1.1.e základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě

5.1.2.2 - ANGLICKÝ JAZYK – 4. ROČNÍK (1/3)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	učivo		Očekávané výstupy
<u>Kompetence k učení:</u> - vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení je efektivně využívá v procesu učení a praktickém životě - poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplňuje si jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit <u>Kompetence k řešení problémů:</u> - vyhledá informace vhodné k řešení problému, nenechá se odradit případným nezdarem <u>Kompetence sociální a personální:</u> - účinně spolupracuje ve skupině, podílí se na vytváření pravidel práce a příjemné atmosféry v týmu - přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá - vytváří si pozitivní představu o sobě samém <u>Kompetence komunikativní:</u> - naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně zareaguje - využívá získané komunikační dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi	- pozdravy, představování, osobní informace - hudební nástroje, VK: What's this? It's a Is it a ...? Yes, it is. / No, it isn't. Who can play ...? - sporty, sloveso can – kladná a záporná věta oznamovací, otázka a krátká odpověď - dům, místnosti, nábytek, VK: There is / are Is there / Are there ...? - předložky in, on, under, behind - Halloween - číslovky 20-100 - zdraví a nemoci, VK: What's the matter? I've got a sore throat / a cold / a stomach ache / a headache. I'm ill. - rozkazy a zákazy, VK: Drink ... / Don't drink - zdravé a nezdravé věci - město, dopravní prostředky, obchody, předložky next to / opposite, určení směru, VK: Excuse me. Where 's ...? How many ...? Turn left / right at ... Go straight past ... - měsíce, roční období - dovolená, aktivity, přítomný čas průběhový – kladná věta oznamovací, otázka a krátká odpověď, VK: What are you (is he / is she) doing? I'm (he is / she is) swimming. Are you ing? Yes, I am. / No, I'm not. - dopis z dovolené, VK: Who is .../ Where is .../ What is ... ing? - Vánoce, britské zvyky - počasí, VK: It's hot/ windy/ sunny/ cold/ raining/ snowing. - předpověď počasí - příroda, obrázkové básničky	- ÚSTNÍ - pochvala, povzbuzení - frontální ústní zkoušení - praktické předvedení ve dvojici nebo ve skupině - hodnocení aktivity při vyučování - sebehodnocení žáka - PÍSEMNÉ - hodnocení úkolů v pracovním sešitě - dílčí minitesty - závěrečný test	- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností - rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu - zapojí se do jednoduchých rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá - vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům - rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života

ANGLICKÝ JAZYK– 4. ROČNÍK (2/3)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	učivo		Očekávané výstupy
	- škola, školní předměty, dny v týdnu, hodiny, rozvrh hodin VK: What time is it? / What's the time? It's Have we got ...? Yes, we have. No, we haven't. When have we got ...? At - Valentýn - televizní programy, kanály, vyjádření času, VK: What's on TV? What TV programmes do you like? I like What's your favourite ... ? My favourite What channel is it on? It's onWhat time is it on? It's on at Do you like ...? Yes, I do. No, I don't. - volný čas, koníčky, přítomný čas prostý (1. a 2. osoba j.č.) VK: What do you do in your free time? I go x play - go running x play tennis, Do you go / play ... ? Yes, I do. / No, I don't. - zvířata, přítomný čas prostý (3. osoba j.č.), VK: It eats / It doesn't eat ... Is it a ...? Does it eat...? Yes, it does. No, it doesn't. Where does it live ? What does it eat? - minulý čas slovesa have a be - Stone soup – čtení + dramatizace příběhu závěrečné opakování		<u>Pomůcky:</u> - obrázkové karty - slovní karty - kopie obrázkového slovníku a testů - hračky a skutečné předměty - zvukové nahrávky rodilých mluvčích na CD - video - interaktivní tabule, digitální učební materiály

ANGLICKÝ JAZYK - PRŮŘEZOVÁ TÉMATA 4. ROČNÍK (3/3)

Osobnostní a sociální výchova	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	Multikulturní výchova
1.1.a cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění 1.1.b cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů 1.1.c dovednosti pro učení a studium 1.2.a já jako zdroj informací o sobě 1.2.b druzí jako zdroj informací o mně 1.2.c moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty) 1.2.d co o sobě vím a co ne 1.2.e jak se promítá mé já v mém chování 1.2.f můj vztah ke mně samému 1.2.g moje učení 1.2.h moje vztahy k druhým lidem 1.2.i zdravé a vyrovnané sebepojetí 1.4.e hledání pomoci při potížích 2.1.a vzájemné poznávání ve skupině/třídě 2.2.a péče o dobré vztahy 2.2.b chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc 2.2.d vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny) 2.3.a řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků 2.3.e dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů) 2.3.f komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost, apod.)		1.1.e základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě

5.1.2.3 - ANGLICKÝ JAZYK – 5. ROČNÍK (1/3)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
<u>Kompetence k učení:</u> - vyhledává a třídí informace a využívá je v procesu učení - má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a naplánuje si, jak by mohl své učení zdokonalit <u>Kompetence sociální a personální:</u> - účinně spolupracuje ve skupině, podílí se na vytváření příjemné atmosféry v týmu - přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá - vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru <u>Kompetence k řešení problémů:</u> - vyhledá informace vhodné k řešení problému, nenechá se odradit případným nezdarem - dokáže řešit problémy samostatně i v týmu <u>Kompetence komunikativní:</u> - naslouchá promluvám druhých lidí, snaží se jim porozumět a vhodně na ně reagovat - využívá získané komunikační dovednosti ke spolupráci s ostatními lidmi	- osobní informace, představování, pozdravy - zvuková a grafická podoba jazyka - práce se slovníkem - škola a věci ve třídě - neurčitý člen – a / an – - povely ve třídě - rozkaz / zákaz - číslovky 1-100, telefonní číslo - abeceda, hláskování, fráze k objasnění nepochopeného - pravidelné / nepravidelné množné číslo podstatných jmen - vazba – there is / there are –, popis obrázku - jména a oslovení lidí, pozdravy - přátelé ze zahraničí, názvy států, měst, dopis o sobě - sloveso být – oznamovací věta kladná/záporná - rodina - přivlastňovací zájmena - sloveso – být – tážací věta a krátká odpověď - dny v týdnu - telefonování, dialog s DJ, narozeninové přání - sloveso – být – Yes, NO – otázky / WH – otázky - dopis, adresa, bydliště - oblíbené věci - sloveso – have got – oznamovací věta kladná / záporná – krátké / dlouhé tvary - mazlíčci - sloveso – have got – tážací věta a krátká odpověď	1. ÚSTNÍ - pochvala, povzbuzení - frontální ústní zkoušení - ústní zkoušení - modelové situace ve dvojici nebo ve skupině - hodnocení aktivity při vyučování - sebehodnocení žáka 2. PÍSEMNÉ - hodnocení úkolů v pracovním sešitě - dílčí minitest - shrnující test - projekt - krátké slohové úkoly	<u>Očekávané výstupy:</u> - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností - rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu - zapojí se do jednoduchých rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá - vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům - rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

ANGLICKÝ JAZYK – 5. ROČNÍK (2/3)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
<u>Kompetence občanské:</u> • respektuje přesvědčení druhých lidí	• přídavná jména, opozita, barvy, pozice ve větě • škola, předměty, rozvrh hodin, dopis o škole • určení času, předložky času – on / at – • denní program • přítomný čas prostý – oznamovací věta kladná / záporná (bez 3. os. j. č.) • volný čas • přítomný čas prostý – oznamovací věta kladná / záporná (3. os. j. č.) • přítomný čas prostý – tázací věta a krátká odpověď • sport, oblíbené / neoblíbené aktivity • můj pokoj a věci v něm, předložky místa • můj dům, místnosti, nábytek, plánek bytu • vazba There is / are • město a jeho části, budovy, orientace ve městě • vazba – Is there .. / Are there ..? , předložky místa • sloveso – can / can't – • popis lidí • přítomný čas průběhový – oznamovací věta kladná / záporná • nakupování, dialog v obchodě, ceny EV – otevřená komunikace, zásady, dialog • přítomný čas průběhový – tázací věta a krátká odpověď • přítomný čas prostý / přítomný čas průběhový • oblečení, v obchodě s oblečením, dialog, názvy měn		• napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života • vyplní osobní údaje do formuláře <u>Pomůcky:</u> • obrázkové karty • slovní karty • hračky a skutečné předměty • zvukové nahrávky rodilých mluvčích • kopie testů • dvojjazyčný slovník • mapy • výukové tabule • interaktivní tabule, DUM

ANGLICKÝ JAZYK - PRŮŘEZOVÁ TÉMATA 5. ROČNÍK (3/3)

Osobnostní a sociální výchova	Osobnostní a sociální výchova	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
1.1.a cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění 1.1.b cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů 1.1.c dovednosti pro učení a studium 1.2.a já jako zdroj informací o sobě 1.2.b druhí jako zdroj informací o mně 1.2.c moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty) 1.2.d co o sobě vím a co ne 1.2.e jak se promítá mé já v mém chování 1.2.f můj vztah ke mně samému 1.2.g moje učení 1.2.h moje vztahy k druhým lidem 1.2.i zdravé a vyrovnané sebepojetí 1.3.a cvičení sebekontroly, sebeovládání-regulace vlastního jednání i prožívání, vůle 1.3.b organizace vlastního času, plánování učení a studia 1.3.c stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení 1.4.a dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému 1.4.b sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích 1.4.c dobrá organizace času 1.4.d dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění- relaxace, efektivní komunikace atd.) 1.4.e hledání pomoci při potížích 2.1.a vzájemné poznávání ve skupině/třídě 2.1.b rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech 2.1.c chyby při poznávání lidí 2.2.a péče o dobré vztahy 2.2.b chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc	2.3.a řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků 2.3.b cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání 2.3.c dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, cvičení v neverbálním sdělování) 2.3.d specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“) 2.3.e dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů) 2.3.f komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost, apod.) 2.3.g efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace 2.3.h pravda, lež a předstírání v komunikaci 2.4.a rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.) 2.4.b rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny) 2.4.c rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence	1.1.a rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa 1.1.b místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu 1.1.c naši sousedé v Evropě 1.1.d život dětí v jiných zemích 1.1.e lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy
		Multikulturní výchova
		1.4.e význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání

5.1.2.4 - ANGLICKÝ JAZYK – 6. ROČNÍK (1/3)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
<u>Kompetence k učení:</u> - vyhledává a třídí informace a efektivně je využívá v procesu učení - samostatně pozoruje a experimentuje, ze získaných výsledků vyvozuje závěry pro využití v budoucnosti - má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplňuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit <u>Kompetence sociální a personální:</u> - účinně spolupracuje ve skupině, podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá - chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu - vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj <u>Kompetence k řešení problémů:</u> - vnímá nejruznější problémové situace ve škole i mimo ni, vyhledá informace vhodné k řešení problému a nenechá se odradit případným nezdarem - samostatně řeší problémy, užívá přitom logické postupy, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů	- pozdravy, představování, osobní informace - práce se slovníkem - opakování 5. ročníku (<i>be, can, have</i>, předložky, přivlastňovací zájmena, rodina, můj pokoj...) - zvuková a grafická podoba jazyka - škola, přítomný čas prostý – oznamovací věta kladná / záporná - měsíce, roční období - řadové číslovky, datumy, narozeniny - přítomný čas prostý – otázka a krátká odpověď - každodenní činnosti, příslovce vyjadřující frekvenci děje - Británie, svátky, zvyky, školní rok - zvířata - přítomný čas průběhový – věta oznamovací kladná / záporná, otázka a krátká odpověď - přítomný čas průběhový vs. přítomný čas prostý - zájmena v podmětovém a předmětovém tvaru - sloveso <i>must</i> - na dovolené, minulý čas slovesa <i>be</i> - cestování - minulý čas sloves pravidelných – oznamovací věta kladná / záporná - minulý čas sloves nepravidelných – oznamovací věta kladná / záporná - minulý čas prostý – otázka a krátká odpověď	1. ÚSTNÍ - pochvala, povzbuzení - frontální ústní zkoušení - ústní zkoušení - modelové situace ve dvojici nebo skupině - hodnocení aktivity při vyučování - sebehodnocení žáka 2. PÍSEMNÉ - hodnocení úkolů v pracovním sešitě - dílčí minitesty - shrnující test - projekt - krátké slohové úkoly	<u>Očekávané výstupy:</u> - rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat - zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat

ANGLICKÝ JAZYK – 6. ROČNÍK (2/3)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
<u>Kompetence komunikativní:</u> - naslouchá promluvám druhých lidí, snaží se jim porozumět a vhodně na ně reagovat, vnímá různé typy textů a záznamů - využívá získané komunikativní dovednosti ke kvalitní spolupráci s ostatními lidmi <u>Kompetence občanské:</u> - respektuje přesvědčení druhých lidí, je schopen se vcítit do jejich situací - je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo ni	- jídlo, objednání v restauraci, jídelní lístek - počitatelná / nepočitatelná podstatná jména - neurčitý člen <i>a / an</i> <i>some / any</i> - nakupování, vyjádření množství, <i>how many / how much</i> - vaření, instrukce, recept, <i>a few / a little</i> - tradiční jídla ve Velké Británii - zeměpisné názvy, Spojené království Velké Británie a Severního Irska a jeho části, počasí, světové strany - přídavná jména a jejich opaky - stupňování přídavných jmen – 2. stupeň - stupňování přídavných jmen – 3. stupeň - nepravidelné stupňování přídavných jmen <i>as ... as...</i> - Spojené státy americké - zábava, televizní programy a filmy - vazba <i>be going to</i> - tvoření příslovčí - sloveso <i>have to</i> - tvoření návrhů (<i>why don't...?, shall... ?, let's ...</i>)		<u>Pomůcky:</u> - obrázkové karty - slovní karty - skutečné předměty - zvukové nahrávky rodilých mluvčích - video - kopie testů - dvojjazyčný slovník - mapy - výukové tabule - interaktivní tabule

ANGLICKÝ JAZYK - PRŮŘEZOVÁ TÉMATA 6. ROČNÍK (3/3)

Osobnostní a sociální výchova	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	Multikulturní výchova
1.1.a cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění 1.1.b cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů 1.1.c dovednosti pro učení a studium 1.5.a cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti „dotahovat“ nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích	1.1.a rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa 1.1.b místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu 1.1.c naši sousedé v Evropě 1.1.d život dětí v jiných zemích 1.1.e lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy	1.4.e význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání

5.1.2.5 - ANGLICKÝ JAZYK – 7. ROČNÍK (1/3)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
<u>Kompetence k učení:</u> - vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení je efektivně využívá v procesu učení a praktickém životě - poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit <u>Kompetence k řešení problémů:</u> - vnímá nejruznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách - samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení, nenechá se odradit případným nezdarem <u>Kompetence sociální a personální:</u> - účinně pracuje ve skupině, pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce - podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá - vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj	- škola-diskuse ve třídě, osobní informace - přítomný čas prostý - přítomný čas průběhový - přítomný čas prostý x přítomný čas průběhový - domov- životní etapy, aktivity volného času - minulý čas slovesa -být- - minulý čas pravidelných / nepravidelných sloves - volný čas, pozitivní / negativní hodnocení výpovědi - rodina - pozvání-fráze, dialog - vyjádření libosti / nelibosti, sloveso -like- - cestování v budoucnosti, vesmír - will- k vyjádření předpovědi - will- k vyjádření rozhodnutí, dotazník - předložky in / on s názvy míst - will- k vyjádření nabídky a pomoci - will x be going to - minulý čas průběhový - kombinace slov - tvoření slovních spojení - přírodní katastrofy - minulý čas průběhový / minulý čas prostý - bydlení- dům, místnosti, věci v domě - moderní technologie a počítačové hry - hodnocení výpovědi za použitílooks / sounds - Británie-reálie - Londýn a jeho pamětihodnosti - orientace ve městě, určení směru, předložky / příslovce směru - určitý člen s názvy míst - určitý x neurčitý člen - neurčitá zájmena ... body / ... thing / ... where	1. ÚSTNÍ - pochvala, povzbuzení - frontální ústní zkoušení - ústní zkoušení - modelové situace ve dvojici nebo ve skupině - hodnocení aktivity při vyučování - sebehodnocení žáka 2. PÍSEMNÉ - hodnocení úkolů v pracovním sešitě - dílčí minitesty - shrnující test - projekt - krátké slohové úkoly	<u>Očekávané výstupy:</u> - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat - rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech - popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace - napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, volného času a dalších osvojovaných témat

ANGLICKÝ JAZYK – 7. ROČNÍK (2/3)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
Kompetence komunikativní: - naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje - využívá získané komunikativní dovednosti ke spolupráci s ostatními lidmi Kompetence občanské: - respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí - je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo ni	- přítomný čas průběhový k vyjádření předem naplánované budoucnosti - domluvení schůzky, ustálená spojení - New York-reálie - předpřítomný čas k vyjádření minulé zkušenosti - ever / never + předpřítomný čas - příroda a lidé, ochrana životního prostředí- EV –ochrana přírody a životního prostředí, zodpovědnost za životní prostředí - just + předpřítomný čas - fráze: go and ..., dialog - zdraví , problémy se zdravím, rady - should / shouldn't- - zákazy, příkazy, varování- must / mustn't / don't have to-		Pomůcky: - obrázky a skutečné předměty - slovní karty - zvukové nahrávky rodilých mluvčích - video - kopie testů - dvojjazyčný slovník - mapy - výukové tabule a interaktivní tabule

ANGLICKÝ JAZYK - PRŮŘEZOVÁ TÉMATA 7. ROČNÍK (3/3)

Osobnostní a sociální výchova	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	Multikulturní výchova
1.1.a cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění 1.1.b cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů 1.1.c dovednosti pro učení a studium 1.5.a cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti „dotahovat“ nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích	1.1.a rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa 1.1.b místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu 1.1.c naši sousedé v Evropě 1.1.d život dětí v jiných zemích 1.1.e lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy	1.4.e význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání

5.1.2.6 - ANGLICKÝ JAZYK – 8. ROČNÍK (1/3)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
<u>Kompetence k učení:</u> - vybírání a využívání pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení - vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě - poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich <u>Kompetence k řešení problémů:</u> - vnímá nejruznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách - samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení - ověřuje prakticky správnost řešení problémů, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů - kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí	- základní osobní informace - přítomný čas prostý a průběhový - stavová slovesa - pracovní zkušenost, volba povolání - budoucí časy – <i>will</i> a vazba <i>going to</i> - druhy materiálů, složeniny - oblečení a móda - minulý čas prostý a průběhový - vyjádření minulého zvyku – sloveso <i>used to</i> - přísllovce <i>too</i> a <i>enough</i> - rozhovor v obchodě s oblečením - minulý čas modálních sloves – <i>had to / didn't have to – could / couldn't</i> - reakce na novinky, zprávy - příběh o osídlování Anglie - kultura - filmy, hvězdy a sláva - předpřítomný čas – zkušenosti a nedávné události - rozdíl mezi <i>been</i> a <i>gone</i> - předpřítomný čas x minulý čas - předložky <i>for</i> a <i>since</i> - tázací dovětky - zdraví a bezpečnost - stravovací návyky - EV – Já, potencionální vzor pro druhé, zdravý způsob života - části těla - vedlejší věty vztažné - modální slovesa <i>should</i> a <i>might</i> - zdravotní problémy, návštěva lékaře - vyjádření souhlasu / nesouhlasu s mluvčím - středověcí rytíři a hrdinové - sloveso + infinitiv / <i>-ing</i>	1. ÚSTNÍ - pochvala, povzbuzení - frontální ústní zkoušení - ústní zkoušení - modelové situace ve dvojici nebo ve skupině - hodnocení aktivity při vyučování - sebehodnocení žáka 2. PÍSEMNÉ - hodnocení úkolů v pracovním sešitě - dílčí minitesty - shrnující test - projekt - krátké slohové úkoly	<u>Očekávané výstupy:</u> - rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat - zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech - vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života - vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - reaguje na jednoduché písemné sdělení

ANGLICKÝ JAZYK – 8. ROČNÍK (2/3)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
<u>Kompetence komunikativní:</u> - formuluje a vyjadřuje své myšlenky v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu - naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse - rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, přemýšlí o nich, reaguje na ně <u>Kompetence sociální a personální:</u> - účinně spolupracuje ve skupině, podílí se na vytváření pravidel práce v týmu, pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce - podílí se na utváření příjemné atmosféry v teamu, přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů - přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska	- vazba <i>there is / are</i> + někdo / něco + <i>-ing</i> - přídavná jména zakončená na koncovku <i>-ed</i> nebo <i>-ing</i> - objednávání jídla v restauraci - zdvořilé žádosti: <i>Could you , Would you mind ?</i> - příroda, životní prostředí - počasí - trpný rod - vyjadřování obav, pocity a nálady - Austrálie – reálie - podmínková věta 1. typu - časové spojky <i>when, while, before, as soon as</i> - větný a slovní přízvuk, intonace		<u>Pomůcky:</u> - obrázky a skutečné předměty - zvukové nahrávky rodilých mluvčích - video - kopie testů - dvojjazyčný slovník - mapy - výukové tabule - interaktivní tabule

ANGLICKÝ JAZYK - PRŮŘEZOVÁ TÉMATA 8. ROČNÍK (3/3)

Osobnostní a sociální výchova	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	Multikulturní výchova
2.2.a péče o dobré vztahy 2.2.b chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc 2.2.c lidská práva jako regulativ vztahů 2.2.d vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny) 2.3.a řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků 2.3.b cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání 2.3.c dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, cvičení v neverbálním sdělování) 2.3.d specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“) 2.3.e dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů) 2.3.f komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost, apod.) 2.3.g efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace 2.3.h pravda, lež a předstírání v komunikaci 2.4.a rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.) 2.4.b rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny) 2.4.c rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence	1.1.a rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa 1.1.b místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu 1.1.c naši sousedé v Evropě 1.1.d život dětí v jiných zemích 1.1.e lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy	1.4.e význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání

5.1.2.7 - ANGLICKÝ JAZYK – 9. ROČNÍK (1/4)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
<u>Kompetence k učení:</u> • vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu • vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení a praktickém životě • uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků, vytváří si komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy • poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich <u>Kompetence sociální a personální:</u> • účinně spolupracuje ve skupině, podílí se na vytváření pravidel práce v týmu • podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá • přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají	• poznávání nových lidí, dialog, žádost o objasnění nepochopeného EV – otevřená komunikace- zásady, chyby, dialog • přítomný čas prostý / průběhový • sporty, sportoviště, vybavení, oblíbené / neoblíbené aktivity • problémy x zábava • předpřítomný čas • minulý čas prostý / průběhový • popis lidí – charakter, vzhled • společnost a její problémy – šikana EV-jedinečnost a identita člověka- mravní zásady, hodnoty • nakupování – problémy s věcmi, dialog v obchodě • určitý / neurčitý člen • práce s náročnějším textem • město • budoucí čas: - will / be going to / present continuous- • tělo, biologické hodiny, pocity a nálady	ÚSTNÍ • pochvala • frontální zkoušení • ústní zkoušení • modelové situace ve dvojici nebo skupině • aktivita při vyučování • sebehodnocení žáka • problémové úlohy PÍSEMNÉ • hodnocení úkolů v pracovním sešitě • dílčí test • shrnující test • projekt • krátké slohové úkoly	<u>Očekávané výstupy:</u> • rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně • rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat • zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích • mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech • vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života • vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech • rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace • napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • reaguje na jednoduché písemné sdělení

ANGLICKÝ JAZYK – 9. ROČNÍK (2/4)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty Kompetence k řešení problémů: - vnímá nejrozumnější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností - vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému - samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení - je schopen obhájit svá rozhodnutí a řešení	1. kondicionál - předložky času: -at / in / on- - dialog, domluvení a změna schůzky - podmiňovací způsob - would / wouldn't- 2. kondicionál - přírodní katastrofy a život na Zemi - sloveso / podstatné jméno – tvoření slov příponami - dotazník – 2. kondicionál - varování a rady – should / shouldn't / might / ought to-, varovné značky - podstatné jméno / přídavné jméno – tvoření slov příponami - zvrtná a zdůrazňovací zájmena - média a já, anketa - formy otázek – přítomnost, minulost, budoucnost, dotazník - zaměstnání, brigády, inzerát - gerundium - frázová slovesa - dialog, žádost o službu a dovolení - obchod a peníze - trpný rod - cestování, dialog na nádraží		Pomůcky: - obrázky a skutečné předměty - zvukové nahrávky rodilých mluvčích - video - kopie testů - dvojjazyčný slovník - mapy - výukové tabule - programy na PC - interaktivní tabule, DUM

ANGLICKÝ JAZYK – 9. ROČNÍK (3/4)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
<u>Kompetence komunikativní:</u> • naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje • využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem • využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi <u>Kompetence občanské:</u> • respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen se vcítit do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí • je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu			

ANGLICKÝ JAZYK - PRŮŘEZOVÁ TÉMATA 9. ROČNÍK (4/4)

Osobnostní a sociální výchova	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	Multikulturní výchova
2.2.a péče o dobré vztahy 2.2.b chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc 2.2.c lidská práva jako regulativ vztahů 2.2.d vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny) 2.3.a řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků 2.3.b cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání 2.3.c dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, cvičení v neverbálním sdělování) 2.3.d specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“) 2.3.e dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů) 2.3.f komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost, apod.) 2.3.g efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace 2.3.h pravda, lež a předstírání v komunikaci 2.4.a rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.) 2.4.b rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny) 2.4.c rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence	1.1.a rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa 1.1.b místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu 1.1.c naši sousedé v Evropě 1.1.d život dětí v jiných zemích 1.1.e lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy	1.4.e význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání

5.1.3.1. – DALŠÍ CIZÍ JAZYK – 7. ROČNÍK – NĚMECKÝ JAZYK (1/4)

VZDĚLÁVACÍ OBSAH	VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP		EVALUACE	POMŮCKY
učivo	Očekávané výstupy	Kompetence		
<u>Tematické okruhy:</u> 1. POLOLETÍ - Abeceda, pozdravy, jazykolamy, dny v týdnu, číslovky 0-20, barvy, jména - Představení se (věk, bydliště), tykání, vykání - Rodina, představení členů rodiny 2. POLOLETÍ - Přátelé, volný čas - Škola, školní potřeby, předměty - Zájmy, koníčky <u>Mluvnice:</u> Jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění 1. POLOLETÍ - Časování pravidelných sloves - Sloveso sein, mögen - Slovesled oznamovací věty, otázky - Zápor nicht - Přivlastňovací zájmena mein, dein - Přídavné jméno v přísudku - Vazba von, -s, přivlastňování 2. POLOLETÍ - Předložka um v časových údajích - Stupňování příslovce gern - Nepřímý pořádek slov v oznamovací větě - Určitý a neurčitý člen - Zápor kein - Rozkazovací způsob (lexikální) - Předložka am v časových údajích <u>Slovní zásoba:</u> Žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem <u>Zvuková a grafická podoba jazyka:</u> Žáci si osvojí základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	<u>Poslech s porozuměním:</u> - Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, reaguje na ně - Rozumí slovům a jednoduchým větám pronášeným pomalu a zřetelně, které se týkají osvojovaných témat - Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se osvojovaných témat <u>Mluvení:</u> - Zapojí se do jednoduchých rozhovorů - Sdělí jednoduchým způsobem informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy a volného času - Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy a volného času a podobné otázky pokládá <u>Čtení s porozuměním:</u> - Rozumí jednoduchým informačním nápisům - Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k osvojovaným tématům - Rozumí krátkému jednoduchému textu s vizuální podporou, vyhledává v něm informace <u>Psaní:</u> - Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného a dalších osvojovaných témat - Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	<u>Kompetence k učení:</u> • má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok, určí problémy bránící v učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit <u>Kompetence sociální a personální:</u> • účinně spolupracuje ve skupině, podílí se na vytváření pravidel práce a příjemné atmosféry v týmu, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá. <u>Kompetence komunikativní:</u> využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k soužití a spolupráci s ostatními lidmi	1. ÚSTNÍ • pochvala, povzbuzení • frontální ústní zkoušení • praktické předvedení ve dvojici nebo ve skupině • hodnocení aktivního přístupu k vyučování • sebehodnocení žáka 2. PÍSEMNÉ • hodnocení pracovního sešitu • dílčí pětiminutovky • Laufdiktáty • závěrečné testy k lekcím	<u>Pomůcky:</u> • kopie testů • zvukové nahrávky rodilých mluvčích na CD • obrázky, mapy • časopisy

DALŠÍ CIZÍ JAZYK – 8. ROČNÍK – NĚMECKÝ JAZYK (2/4)

VZDĚLÁVACÍ OBSAH	VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP		EVALUACE	POMŮCKY
učivo	Očekávané výstupy	Kompetence		
<u>Tematické okruhy:</u> 1. POLOLETÍ - Počítače, Email, nakupování, zvířata, saní dopisu, popis zvířat - Pozvánka, čas na hodinách, roční období, měsíce, čísla do 100, základní matematické operace - Prázdniny, vyjádření cíle cesty, nakupování jízdenky, objednání ubytování, pohled z dovolené 2. POLOLETÍ - Německy mluvící země, jazykolamy - Bydlení, můj domov, vysněný pokoj - Jak se kam dostat, popis cesty, pozvání do kina, sjednání schůzky <u>Mluvnice:</u> Jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění 1. POLOLETÍ - Časování slovesa haben 4. pád podst. jmen s neurčitým členem - Zápor kein ve 4. pádě a jeho použití - Předložka in ve 3. pádě, určování času - Množné číslo podstatných jmen - Předložky im a um v časových údajích - Vazba ich möchte, časování fahren - Předložky nach a in 2. POLOLETÍ - Prívlastňovací zájmena unser, unsere - Předložky se 3. a 4. pádem - Podstatná jména s určitým členem - Slovesa stehen, hängen, liegen, sitzen - Časování sloves s odlučitelnými předponami <u>Slovní zásoba:</u> Žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem <u>Zvuková a grafická podoba jazyka:</u> Žáci si osvojí základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	<u>Poslech s porozuměním:</u> - Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele a reaguje na ně - Rozumí slovům a jednoduchým větám pronášeným pomalu a zřetelně, které se týkají osvojovaných témat - Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech <u>Mluvení:</u> - Zapojí se do jednoduchých rozhovorů - Sdělí jednoduchým způsobem informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy a volného času - Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy a volného času a podobné otázky pokládá <u>Čtení s porozuměním:</u> - Rozumí jednoduchým informačním nápisům - Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k osvojovaným tématům - Rozumí krátkému jednoduchému textu s vizuální podporou, vyhledává v něm informace <u>Psaní:</u> - Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - Napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného a dalších osvojovaných témat - Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	<u>Kompetence k učení:</u> - vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení je efektivně využívá v procesu učení a praktickém životě - poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje se, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit - projektové vyučování – plánování práce, rozdělení úkolů - využití a aplikace internacionalismů a anglikanismů - rozvoj jazykové paměti <u>Kompetence sociální a personální:</u> - vyhledává informace vhodné k řešení problému, nenechá se odradit případným nezdarem - spolupracuje ve skupině, podílí se na vytváření pravidel práce a příjemné atmosféry v týmu - přispívá k upevnění dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá. - vytváří si pozitivní představu o sobě samém <u>Kompetence komunikativní:</u> - naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje - využívá získané komunikační dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi	1. ÚSTNÍ - pochvala, povzbuzení - frontální ústní zkoušení - praktické předvedení ve dvojici nebo ve skupině - hodnocení aktivního přístupu k vyučování - sebehodnocení žáka 2. PÍSEMNÉ - hodnocení pracovního sešitu - dílčí pětiminutovky - Laufdiktáty - závěrečné testy k lekcím	<u>Pomůcky:</u> - kopie testů - zvukové nahrávky rodilých mluvčích na CD - obrázky, mapy - časopisy

DALŠÍ CIZÍ JAZYK – 9. ROČNÍK - NĚMECKÝ JAZYK (3/4)

VZDĚLÁVACÍ OBSAH	VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP		EVALUACE	POMŮCKY
učivo	Očekávané výstupy	Kompetence		
Tematické okruhy: 1. POLOLETÍ - průběh dne, činností, nakupování - týdenní program, rozvrh hodin, ankety, domluvení schůzky - části lidského těla a návštěva u lékaře 2. POLOLETÍ - popis cesty s použitím plánu města - popis místa, kde žijeme - počasí, oblečení - svátky a zvyky u nás a v německy mluvících zemích, plánování dovolené Mluvnice: Jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění 1. POLOLETÍ - vyjádření povinnosti – sloveso müssen - číslovky nad 1000 a jejich používání - množné číslo podstatných jmen - další nepravidelná slovesa - 3. p. substantiv - časování slovesa können a dürfen - podmět man - sloveso tun (weh tun) - sein, haben v préteritu 2. POLOLETÍ - Perfektum (některých pr. i nepr. sloves) - Způsobové sloveso wollen - Souvětí se spojkou deshalb - stupňování přídavných jmen a příslovci - porovnávání pomocí als Slovní zásoba: Žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem Zvuková a grafická podoba jazyka: Žáci si osvojí základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	Poslech s porozuměním: - Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele a reaguje na ně - Rozumí slovům a jednoduchým větám pronášeným pomalu a zřetelně, které se týkají osvojovaných témat - Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat Mluvení: - Zapojí se do jednoduchých rozhovorů - Sdělí jednoduchým způsobem informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy a volného času - Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy a volného času a podobné otázky pokládá Čtení s porozuměním: - Rozumí jednoduchým informačním nápisům - Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k osvojovaným tématům - Rozumí krátkému jednoduchému textu s vizuální podporou, vyhledává v něm informace Psaní: - Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného a dalších osvojovaných témat - Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	Kompetence k učení: • vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení je efektivně využívá v procesu učení a praktickém životě • poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje se, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit • zvládá základní pravidla komunikace v běžných každodenních situacích Kompetence sociální a personální: • vyhledává informace vhodné k řešení problému, nenechá se odradit případným nezdarem • spolupracuje ve skupině, podílí se na vytváření pravidel práce a příjemné atmosféry v týmu • přispívá k upevnění dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá. • vytváří si pozitivní představu o sobě samém • vyměňuje si informace o známých a běžných skutečnostech Kompetence komunikativní: • naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje • využívá získané komunikační dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi. • zapojí se do jednoduché, pečlivě vyslovované konverzace dalších osob běžnými výrazy	1. ÚSTNÍ • pochvala, povzbuzení • frontální ústní zkoušení • praktické předvedení ve dvojici nebo ve skupině • hodnocení aktivního přístupu k vyučování • sebehodnocení žáka 2. PÍSEMNÉ • hodnocení pracovního sešitu • dílčí pětiminutovky • Laufdiktáty závěrečné testy k lekcím	Pomůcky: • kopie testů • zvukové nahrávky rodilých mluvčích na CD • obrázky, mapy • časopisy

NĚMECKÝ JAZYK - PRŮŘEZOVÁ TÉMATA 7. – 9. ROČNÍK (4/4)

Osobnostní a sociální výchova	Multikulturní výchova	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
1.1.a cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění 1.1.b cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů 1.1.c dovednosti pro učení a studium 1.2.a já jako zdroj informací o sobě 1.3.b organizace vlastního času, plánování učení a studia 1.4.c dobrá organizace času 1.4.e hledání pomoci při potížích 2.1.a vzájemné poznávání ve skupině/třídě 2.2.a péče o dobré vztahy 2.2.b chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc 2.3.e dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů) 2.3.f komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost, apod.)	1.2.c vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti) 1.2.f uplatňování principu slušného chování (základní morální normy) 1.4.c specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost 1.4.e význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání	1.1.a rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa 1.1.c naši sousedé v Evropě 1.1.d život dětí v jiných zemích 1.1.e lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy

5.1.3.2 - DRUHÝ CIZÍ JAZYK – 7. ROČNÍK - FRANCOUZSKÝ JAZYK (1/2)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
kompetence	učivo		Očekávané výstupy
<u>Kompetence k učení:</u> - Vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení je využívá v praktickém životě - Posoudí vlastní pokrok a určí problémy bránící mu v učení <u>Kompetence komunikativní:</u> - Naslouchá promluvám druhých lidí, snaží se jim porozumět - Využívá získané komunikativní dovednosti <u>Kompetence sociální a personální:</u> - Účinně spolupracuje ve skupině, podílí se na vytváření pravidel práce v týmu a ovlivňuje kvalitu společné práce - Podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu - Vytváří si pozitivní představu o sobě samém	<u>Komunikativní cíl:</u> - pozdravit, představit se a požádat někoho, aby se představil v přímé komunikaci a při telefonování, rozloučit se - poděkovat, odpovědět na poděkování - omluvit se - zeptat se a vyjádřit, kde je (osoba, předmět, město) - informovat (se) o zdraví svém a svého přítele - popsat osobu (přítel, rodinný příslušník) - určit čas (dny v týdnu) - vyjádřit vlastnictví, množství - pojmenovat barvy - určit, popsat a lokalizovat předmět - vyjádřit, že něco nevím - blahopřát <u>Mluvnice:</u> - podstatná jména v čísle jednotném a množném - člen určitý, neurčitý, elize - osobní zájmena nesamostatná - přivlastňovací zájmena nesamostatná - rod a číslo přídavných jmen - číslovky základní 1 – 100 - sloveso être, avoir- kladné a záporné tvary - pořádek slov v oznamovací větě - tvoření otázky <u>Reálie:</u> - frankofonní země - francouzské oslavy Vánoc a Velikonoc	- ÚSTNÍ - pochvala, povzbuzení - sebehodnocení - hodnocení výslovnosti, čtení - hodnocení porozumění textu - hodnocení memorování textu - konverzace – práce ve dvojici - PÍSEMNÉ - sebehodnocení při řešení úkolů v pracovním sešitě - testy-osvojení slovní zásoby, gramatické struktury	<u>Poslech s porozuměním:</u> - Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, reaguje na ně - Rozumí slovům a jednoduchým větám pronášeným pomalu a zřetelně, které se týkají osvojovaných témat - Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se osvojovaných témat <u>Mluvení:</u> - Zapojí se do jednoduchých rozhovorů - Sdělí jednoduchým způsobem informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy a volného času - Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy a volného času a podobné otázky pokládá <u>Čtení s porozuměním:</u> - Rozumí jednoduchým informačním nápisům - Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k osvojovaným tématům - Rozumí krátkému jednoduchému textu s vizuální podporou, vyhledává v něm informace <u>Psaní:</u> - Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - Napiše jednoduchá texty týkající se jeho samotného a dalších osvojovaných témat - Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení

5.1.2.9 - FRANCOUZSKÝ JAZYK - PRŮŘEZOVÁ TÉMATA 7. ROČNÍK (2/2)

Osobnostní a sociální výchova	Výchova demokratického občana	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
1.1.a cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění 1.1.b cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů 1.1.c dovednosti pro učení a studium 1.2.a já jako zdroj informací o sobě 1.2.b druzí jako zdroj informací o mně 1.2.g moje učení 1.2.h moje vztahy k druhým lidem 1.3.c stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení 2.1.a vzájemné poznávání ve skupině/třídě 2.2.a péče o dobré vztahy 2.3.a řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků 2.3.b cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání 2.3.c dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, cvičení v neverbálním sdělování) 2.3.d specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“) 2.3.e dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů) 2.3.f komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost, apod.) 2.4.a rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.)	Výchova demokratického občana	1.1.a rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa 1.1.c naši sousedé v Evropě 1.1.d život dětí v jiných zemích 1.1.e lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy 1.2.a naše vlast a Evropa 1.2.b evropské krajiny 1.2.c Evropa a svět 1.2.d mezinárodní setkávání 1.2.e státní a evropské symboly 1.3.a kořeny a zdroje evropské civilizace
	Multikulturní výchova	
	1.1.a cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění 1.1.b cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů 1.1.c dovednosti pro učení a studium 1.1.d respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy) 1.2.c vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti) 1.3.a rovnocennost všech etnických skupiny a kultur 1.3.b odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost 1.4.c specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost 1.4.d naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem 1.4.e význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání	

5.1.3.3 - DRUHÝ CIZÍ JAZYK – 8. ROČNÍK FRANCOUZSKÝ JAZYK (1/2)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
<u>Kompetence k učení:</u> • Vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby a metody • Vyhledává a třídí informace a využívá je v procesu učení • Poznává smysl a cíl učení, posoudí vlastní pokrok, <u>Kompetence komunikativní:</u> • Naslouchá promluvám druhých lidí, snaží se jim porozumět • Využívá získané komunikativní dovednosti <u>Kompetence sociální a personální:</u> • Účinně spolupracuje ve skupině, podílí se na vytváření pravidel práce v týmu a ovlivňuje kvalitu společné práce • Podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu • Vytváří si pozitivní představu o sobě samém	<u>Komunikativní cíl:</u> 1. pozdravit, představit se a požádat někoho, aby se představil v přímé komunikaci a při telefonování, rozloučit se 2. poděkovat, odpovědět na poděkování 3. omluvit se 4. zeptat se a vyjádřit, kde je (osoba, předmět, město) 5. informovat (se) o zdraví svém a svého přítele 6. popsat osobu (přítel, rodinný příslušník) 7. určit čas (dny v týdnu) 8. vyjádřit vlastnictví, množství 9. pojmenovat barvy 10. určit, popsat a lokalizovat předmět 11. vyjádřit, že něco nevím 12. blahopřát <u>Mluvnice:</u> 10. podstatná jména v čísle jednotném a množném 11. člen určitý, neurčitý, elize 12. osobní zájmena nesamostatná 13. přivlastňovací zájmena nesamostatná 14. rod a číslo přídavných jmen 15. číslovky základní 1 – 100 16. sloveso etre, avoir- kladné a záporné tvary 17. pořádek slov v oznamovací větě 18. tvoření otázky <u>Reálie:</u> 3. frankofonní země 4. francouzské oslavy Vánoc a Velikonoc	5. ÚSTNÍ • pochvala, povzbuzení • sebehodnocení • hodnocení výslovnosti, čtení • hodnocení porozumění textu • hodnocení memorování textu • konverzace – práce ve dvojici 6. PÍSEMNÉ • sebehodnocení při řešení úkolů v pracovním sešitě • testy-osvojení slovní zásoby, gramatické struktury • diktát • slohová práce (vypravování, dopis)	<u>Poslech s porozuměním:</u> - Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele a reaguje na ně - Rozumí slovům a jednoduchým větám pronášeným pomalu a zřetelně, které se týkají osvojovaných témat - Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech <u>Mluvení:</u> - Zapojí se do jednoduchých rozhovorů - Sdělí jednoduchým způsobem informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy a volného času - Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy a volného času a podobné otázky pokládá <u>Čtení s porozuměním:</u> - Rozumí jednoduchým informačním nápisům - Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k osvojovaným tématům - Rozumí krátkému jednoduchému textu s vizuální podporou, vyhledává v něm informace <u>Psaní:</u> - Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - Napiše jednoduchá texty týkající se jeho samotného a dalších osvojovaných témat - Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení

5.1.2.10 - FRANCOUZSKÝ JAZYK - PRŮŘEZOVÁ TÉMATA 8. ROČNÍK (2/2)

Osobnostní a sociální výchova	Výchova demokratického občana	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
1.1.a cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění 1.1.b cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů 1.1.c dovednosti pro učení a studium 1.2.a já jako zdroj informací o sobě 1.2.b druzí jako zdroj informací o mně 1.2.c moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty) 1.2.g moje učení 1.2.h moje vztahy k druhým lidem 1.3.b organizace vlastního času, plánování učení a studia 1.3.c stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení 2.1.a vzájemné poznávání ve skupině/třídě 2.2.a péče o dobré vztahy 2.3.a řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků 2.3.b cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání 2.3.c dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, cvičení v neverbálním sdělování) 2.3.d specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“) 2.3.e dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů) 2.3.f komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost, apod.) 2.4.a rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.)	1.5.a cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění 1.5.b cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů 1.5.c dovednosti pro učení a studium	1.1.a rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa 1.1.c naši sousedé v Evropě 1.1.d život dětí v jiných zemích 1.1.e lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy 1.2.a naše vlast a Evropa 1.2.b evropské krajiny 1.2.c Evropa a svět 1.2.d mezinárodní setkávání 1.2.e státní a evropské symboly 1.2.g život evropanů a styl života v evropských rodinách 1.2.h Životní styl a vzdělávání mladých Evropanů 1.3.a kořeny a zdroje evropské civilizace 1.3.b klíčové mezníky evropské historie
	Multikulturní výchova 1.1.a cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění 1.1.b cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů 1.1.c dovednosti pro učení a studium 1.1.d respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy) 1.2.c vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti) 1.3.a rovnocennost všech etnických skupiny a kultur 1.3.b odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost 1.3.e různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa 1.4.b .multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování 1.4.c specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost	

5.1.3.4 - DRUHÝ CIZÍ JAZYK – 9. ROČNÍK - FRANCOUZSKÝ JAZYK – (1/3)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
<u>Kompetence k učení:</u> • Vybírá a využívá vhodné metody a způsoby pro efektivní učení • Vyhledává a třídí informace a využívá je v procesu učení • Poznává smysl a cíl učení, posoudí vlastní pokrok, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit • Projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu <u>Kompetence komunikativní:</u> • Naslouchá jednoduchým promluvám, porozumí jim a vhodně na ně reaguje • Formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v jednoduché konverzaci • Využívá získané komunikativní dovednosti v ústním i písemném projevu <u>Kompetence sociální a personální:</u> • Účinně spolupracuje ve skupině, podílí se na společné práci a ovlivňuje její kvalitu • Vytváří si pozitivní představu o sobě samém	<u>Komunikativní cíl:</u> 13. určit čas (roční období) 14. zeptat se a vyjádřit na téma počasí 15. orientovat se v určení světových stran, v základních reáliích Francie 16. navrhnout činnost, přijmout nebo odmítnout návrh 17. vyjádřit radost, lítost, nechuť něco dělat 18. domluvit si schůzku 19. požádat o informaci a podat ji (volný čas) 20. vyjádřit nadšení, spokojenost, rozhořčení 21. vést dialog s prodáváčem 22. vypravovat na známé téma 23. popsat město, ulici (obchody, doprava) 24. napsat slohovou práci na známé téma 25. vyplnit jednoduchý formulář <u>Mluvnice:</u> 1. ukazovací zájmena nesamostatná 2. zájmeno tout, que v různých významech 3. zájmenné příslovce y 4. slovesa dire, voir, connaitre, devoir, venir, partir, pouvoir, vouloir (dopl. tvarů) 5. zvrtná slovesa 6. blízká budoucnost 7. minulý čas passé composé se slovesem avoir, être 8. zvláštnosti v časování sloves 1. třídy 9. časování pravidelných sloves 2. třídy (finir) <u>Reálie:</u> 5. francouzská města, pohoří, řeky, příhraniční moře a oceány, práce se zeměpisnou mapou 6. Paříž 7. nejnavštěvovanější místa ve Francii	7. ÚSTNÍ • pochvala • sebehodnocení • hodnocení výslovnosti, čtení • hodnocení porozumění textu a jeho reprodukce • hodnocení memorování textu • hodnocení obratnosti a správnosti vyjádření v konverzaci 8. PÍSEMNÉ • sebehodnocení při řešení úkolů v pracovním sešitě • testy-osvojení slovní zásoby, gramatických struktur, časování pravidelných a nepravidelných sloves • diktát • písemná reprodukce textu • slohová práce (vypravování, popis, dopis)	<u>Poslech s porozuměním:</u> - Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele a reaguje na ně - Rozumí slovům a jednoduchým větám pronášeným pomalu a zřetelně, které se týkají osvojovaných témat - Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat <u>Mluvení:</u> - Zapojí se do jednoduchých rozhovorů - Sdělí jednoduchým způsobem informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy a volného času - Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy a volného času a podobné otázky pokládá <u>Čtení s porozuměním:</u> - Rozumí jednoduchým informačním nápisům - Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k osvojovaným tématům - Rozumí krátkému jednoduchému textu s vizuální podporou, vyhledává v něm informace <u>Psaní:</u> - Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - Napíše jednoduchá texty týkající se jeho samotného a dalších osvojovaných témat - Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení

FRANCOUZSKÝ JAZYK - PRŮŘEZOVÁ TÉMATA 9. ROČNÍK (2/3)

Osobnostní a sociální výchova	Výchova demokratického občana	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
1.1.a cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění 1.1.b cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů 1.1.c dovednosti pro učení a studium 1.2.a já jako zdroj informací o sobě 1.2.b druzí jako zdroj informací o mně 1.2.c moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty) 1.2.g moje učení 1.2.h moje vztahy k druhým lidem 1.3.b organizace vlastního času, plánování učení a studia 1.3.c stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení 1.5.a cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti „dotahovat“ nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích 2.1.a vzájemné poznávání ve skupině/třídě 2.2.a péče o dobré vztahy 2.3.a řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků 2.3.b cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání 2.3.c dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, cvičení v neverbálním sdělování) 2.3.d specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“) 2.3.e dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů) 2.3.f komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost, apod.) 2.4.a rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.)	1.5.a cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění 1.5.b cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů 1.5.c dovednosti pro učení a studium	1.1.a rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa 1.1.c naši sousedé v Evropě 1.1.d život dětí v jiných zemích 1.1.e lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy 1.2.a naše vlast a Evropa 1.2.b evropské krajiny 1.2.c Evropa a svět 1.2.d mezinárodní setkávání 1.2.e státní a evropské symboly 1.2.g život evropanů a styl života v evropských rodinách 1.2.h Životní styl a vzdělávání mladých Evropanů 1.3.a kořeny a zdroje evropské civilizace 1.3.b klíčové mezníky evropské historie

FRANCOUZSKÝ JAZYK - PRŮŘEZOVÁ TÉMATA 9. ROČNÍK (3/3)

Multikulturální výchova	Environmentální výchova	Mediální výchova
1.1.a cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění 1.1.b cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů 1.1.c dovednosti pro učení a studium 1.1.d respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy) 1.2.c vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti) 1.3.a rovnocennost všech etnických skupiny a kultur 1.3.b odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost 1.3.d základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti 1.3.e různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa 1.4.b .multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování 1.4.c specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost	1.4.b náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí)	1.5.g vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti)

5.1.3.5 - DALŠÍ CIZÍ JAZYK – 7. ROČNÍK RUSKÝ JAZYK (1/9)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
<u>Kompetence k učení:</u> • má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok, určí problémy bránící v učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit <u>Kompetence sociální a personální:</u> • účinně spolupracuje ve skupině, podílí se na vytváření pravidel práce a příjemné atmosféry v týmu, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá. <u>Kompetence komunikativní:</u> • využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k soužití a spolupráci s ostatními lidmi.	<u>Zvuková a grafická podoba jazyka</u> fonetické znaky /pasivně/ základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov. <u>Tematické okruhy</u> azbuka rodina zvířata škola jídlo svátky představení se / věk, bydliště/ <u>Slovní zásoba</u> žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů <u>Mluvnice</u> - Základní gramatické struktury a typy vět: Kdo je to ?, Řekněte prosím? Mám, Máš, Co je ve třídě? Co je to ? Dej mi prosím? , Co je k obědu? Co máš rád? Kdo je tady? Kdo je tam? Jmenuji se....., Jak se jmenuješ? To je, to není. Odkud jsi? Mám bratra , sestru, Kolik ti je let Kde bydlíš Bydlím ve městě, na vesnici, Co děláš? Máš rád ? Učíš se ruštinu? Minulý čas sloves – koupit , jíst, jet, být. 2,3,4 hodiny, 5. hodin	9. ÚSTNÍ • pochvala, povzbuzení • frontální ústní zkoušení • praktické předvedení ve dvojici nebo ve skupině • hodnocení aktivního přístupu k vyučování • sebehodnocení žáka 10. PÍSEMNÉ • hodnocení pracovního sešitu • dílčí pětiminutovky • závěrečné testy k lekcím <u>pomůcky:</u> • kopie testů • zvukové nahrávky rodilých mluvčích na CD • obrázky, mapy • doplňkové hry a křížovky	POSLECH S POROZUMĚNÍM • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně • rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat MLUVENÍ • se zapojí do jednoduchých rozhovorů • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá ČTENÍ S POROZUMĚNÍM • rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům • rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům • rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci PSANÍ • vyplní základní údaje o sobě ve formuláři • napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení

RUSKÝ JAZYK – PRŮŘEZOVÁ TÉMATA 7. ROČNÍK (2/9)

osobnostní a sociální výchova	Výchova demokratického občana	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
1.1.a cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění 1.1.b cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů 1.1.c dovednosti pro učení a studium 1.2.a já jako zdroj informací o sobě 1.2.b druhí jako zdroj informací o mně 1.2.g moje učení 1.2.h moje vztahy k druhým lidem 1.3.c stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení 2.1.a vzájemné poznávání ve skupině/třídě 2.2.a péče o dobré vztahy 2.3.a řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytváření člověkem, řeč lidských skutků 2.3.b cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání 2.3.c dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, cvičení v neverbálním sdělování) 2.3.d specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“) 2.3.e dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů) 2.3.f komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost, apod.) 2.4.a rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.)	1.5.a cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění 1.5.b cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů 1.5.c dovednosti pro učení a studium	1.1.a rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa 1.1.c naši sousedé v Evropě 1.1.d život dětí v jiných zemích 1.1.e lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy 1.2.b evropské krajiny 1.2.c Evropa a svět 1.2.e státní a evropské symboly

RUSKÝ JAZYK – PRŮŘEZOVÁ TÉMATA 7. ROČNÍK (3/9)

Multikulturní výchova	Environmentální výchova	Mediální výchova
1.1.a cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění 1.1.b cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů 1.1.c dovednosti pro učení a studium 1.1.d respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy) 1.2.c vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti) 1.3.a rovnocennost všech etnických skupiny a kultur 1.3.b odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost 1.4.c specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost 1.4.d naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem 1.4.e význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání		

DALŠÍ CIZÍ JAZYK – 8. ROČNÍK RUSKÝ JAZYK (4/9)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
<u>Kompetence k učení:</u> - vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení je efektivně využívá v procesu učení a praktickém životě - poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje se, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit <u>Kompetence sociální a personální:</u> - vyhledává informace vhodné k řešení problému, nenechá se odradit případným nezdarem - spolupracuje ve skupině, podílí se na vytváření pravidel práce a příjemné atmosféry v týmu - přispívá k upevnění dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá. - vytváří si pozitivní představu o sobě samém <u>Kompetence komunikativní:</u> - naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje - využívá získané komunikační dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi	<u>Zvuková a grafická podoba jazyka</u> fonetické znaky /pasivně/ základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov <u>Tematické okruhy</u> - domov, rodina, volný čas - kalendářní rok /svátky, měsíce, - dny v týdnu, hodiny/ - lidské tělo, zdraví - realie zemí příslušných jazykových oblastí <u>Slovní zásoba</u> žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů <u>Mluvnice</u> - skloňování podstatných jmen ve vybraných vazbách - zájmena - jaký , jaká, jaké - kdo , co - 2. a 3. pád os. zájmen - číslovky - 20 – 100 - 900 – 1000 - 1. a 6. pád číslovek 1 – 9 - slovesa – časování minulý čas vybraných sloves výraz líbí se mi vyjádření vykání - vazba – podobný někomu	3. ÚSTNÍ - pochvala, povzbuzení - frontální ústní zkoušení - praktické předvedení ve dvojici nebo ve skupině - hodnocení aktivního přístupu k vyučování - sebehodnocení žáka 4. PÍSEMNÉ - hodnocení pracovního sešitu - dílčí pětiminutovky - závěrečné testy k lekcím <u>Pomůcky:</u> - kopie testů - zvukové nahrávky rodilých mluvčích na CD obrázky, mapy	POSLECH S POROZUMĚNÍM - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat MLUVENÍ - se zapojí do jednoduchých rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá ČTENÍ S POROZUMĚNÍM - rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům - rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci PSANÍ - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení <u>Pomůcky:</u> - kopie testů - zvukové nahrávky rodilých mluvčích na CD obrázky, mapy

Ruský jazyk –průřezová témata 8. ročník (5/9)

Osobnostní a sociální výchova	Výchova demokratického občana	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
1.1.a cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění 1.1.b cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů 1.1.c dovednosti pro učení a studium 1.2.a já jako zdroj informací o sobě 1.2.b druzí jako zdroj informací o mně 1.2.c moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty) 1.2.g moje učení 1.2.h moje vztahy k druhým lidem 1.3.b organizace vlastního času, plánování učení a studia 1.3.c stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení 2.1.a vzájemné poznávání ve skupině/třídě 2.2.a péče o dobré vztahy 2.3.a řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků 2.3.b cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání 2.3.c dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, cvičení v neverbálním sdělování) 2.3.d specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“) 2.3.e dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů) 2.3.f komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost, apod.) 2.4.a rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.)	Multikulturní výchova	1.1.a rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa 1.1.c naši sousedé v Evropě 1.1.d život dětí v jiných zemích 1.1.e lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy 1.2.a naše vlast a Evropa 1.2.c Evropa a svět 1.2.e státní a evropské symboly 1.2.g život Evropanů a styl života v evropských rodinách 1.2.h Životní styl a vzdělávání mladých Evropanů
	1.5.a cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění 1.5.b cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů 1.5.c dovednosti pro učení a studium 1.1.a cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění 1.1.b cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů 1.1.c dovednosti pro učení a studium 1.3.a rovnocennost všech etnických skupiny a kultur 1.3.b odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost 1.3.e různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa 1.4.c specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost	

DRUHÝ CIZÍ JAZYK – 9. ROČNÍK RUSKÝ JAZYK (6/9)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
kompetence	učivo		Očekávané výstupy
<u>Kompetence k učení:</u> - vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení je efektivně využívá v procesu učení a praktickém životě - poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje se, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit - zvládá základní pravidla komunikace v běžných každodenních situacích <u>Kompetence sociální a personální:</u> - vyhledává informace vhodné k řešení problému, nenechá se odradit případným nezdarem - spolupracuje ve skupině, podílí se na vytváření pravidel práce a příjemné atmosféry v týmu - přispívá k upevnění dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá. - vytváří si pozitivní představu o sobě samém - vyměňuje si informace o známých a běžných skutečnostech <u>Kompetence komunikativní:</u> - naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje - využívá získané komunikační dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi.	<u>Zvuková a grafická podoba jazyka</u> fonetické znaky /pasivně/ základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov <u>Tematické okruhy</u> - domov, rodina - vzory ve vlastní rodině (EV) - příjetí pochvaly, volný čas - povolání,oblékání,příroda, počasí - nákupy,požádání o laskavost (EV) - obec - dopravní prostředky - kalendářní rok/svátky, hodiny/ - realie zemí příslušných jazykových oblastí <u>Slovní zásoba</u> žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů <u>Mluvnice</u> Základní gramatické struktury a typy vět - Slovesné vazby – pracovat jako stát se kým rozumět komu pracovat jako	3. ÚSTNÍ - pochvala, povzbuzení - frontální ústní zkoušení - praktické předvedení ve dvojici nebo ve skupině - hodnocení aktivního přístupu k vyučování - sebehodnocení žáka 4. PÍSEMNÉ - hodnocení pracovního sešitu - dílčí pětiminutovky - závěrečné testy k lekcím	POSLECH S POROZUMĚNÍM - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat MLUVENÍ - se zapojuje do jednoduchých rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá ČTENÍ S POROZUMĚNÍM - rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům - rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci PISANÍ - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení

DRUHÝ CIZÍ JAZYK – 9. ROČNÍK RUSKÝ JAZYK (7/9)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY Očekávané výstupy
kompetence	Učivo		
Zapojí se do jednoduché, pečlivě vyslovované konverzace dalších osob běžnými výrazy.	- Časování sloves Budoucí čas sloves - Skloňování podstatných jmen r. m., ž. Nesklonná podstatná jména - Skloňování přídavných jmen podle vzoru nový - Tázací zájmeno či - Skloňování tázacího zájmena jaký - Číslovky 100 – 1000 Vazby s číslovkami 2,3,4 - Vyjádření potřeby, nutnosti		<u>Pomůcky:</u> • kopie testů • zvukové nahrávky rodilých mluvčích na CD • obrázky, mapy • časopisy

EV – etická výchova

RUSKÝ JAZYK – PRŮŘEZOVÁ TÉMATA – 9. ROČNÍK (8/9)

Osobnostní a sociální výchova	Výchova demokratického občana	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
1.1.a cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění 1.1.b cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů 1.1.c dovednosti pro učení a studium 1.2.a já jako zdroj informací o sobě 1.2.b druzí jako zdroj informací o mně 1.2.c moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty) 1.2.g moje učení 1.2.h moje vztahy k druhým lidem 1.3.b organizace vlastního času, plánování učení a studia 1.3.c stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení 1.5.a cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti „dotahovat“ nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích 2.1.a vzájemné poznávání ve skupině/třídě 2.2.a péče o dobré vztahy 2.3.a řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků 2.3.b cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání 2.3.c dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, cvičení v neverbálním sdělování) 2.3.d specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“) 2.3.e dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů) 2.3.f komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost, apod.) 2.4.a rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.)	1.5.a cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění 1.5.b cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů 1.5.c dovednosti pro učení a studium	1.1.a rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa 1.1.c naši sousedé v Evropě 1.1.d život dětí v jiných zemích 1.1.e lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy 1.2.b evropské krajiny 1.2.e státní a evropské symboly 1.2.g život Evropanů a styl života v evropských rodinách 1.3.a kořeny a zdroje evropské civilizace

RUSKÝ JAZYK – PRŮŘEZOVÁ TÉMATA – 9. ROČNÍK (9/9)

Multikulturní výchova	Environmentální výchova	Mediální výchova
1.1.a cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění 1.1.b cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů 1.1.c dovednosti pro učení a studium 1.1.d respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy) 1.2.c vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti) 1.3.a rovnocennost všech etnických skupiny a kultur 1.3.b odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost 1.3.d základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti 1.3.e různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa 1.4.b .multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování 1.4.c specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost	1.4.b náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí)	1.5.g vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti)

5.2.1 - MATEMATIKA – 1. ROČNÍK (1/3)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
Kompetence k učení: - Získané informace využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě. - Operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly. - Poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení. Kompetence k řešení problémů: - Vnímá nejruznější problémové situace ve škole i mimo ni. - Vyhledává informace vhodné k řešení problému. - Samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení. - Prakticky ověřuje správnost řešení problémů. Kompetence komunikativní: - Vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu - Naslouchá promluvám druhých lidí, vhodně na ně reaguje. - Rozumí textu a záznamu, obrazovým materiálům, užívaným gestům a jiným informačním a komunikačním prostředkům.	Čísla 0- 20 - orientace na číselné ose - čtení a psaní čísel - porovnávání čísel, vztahy větší, menší, rovno - znaménka $>$, $<$, $+$, $-$ - součet čísel bez přechodu desítky - rozdíl čísel bez přechodu desítky - počítání předmětů v daném souboru - vytvoření souboru s daným počtem prvků - řešení a tvoření slovních úloh na porovnávání čísel - sčítání a odčítání v oboru do 20 bez přechodu přes desítku - komunikativnost sčítání - řešení a tvoření úloh na sčítání a odčítání - řešení slovních úloh s využitím vztahů o n – více, o n – méně - dodržování komunikačních pravidel při společné práci (EV) - reflektuje situaci druhých (EV) - sčítání a odčítání v oboru do 20 s přechodem přes desítku (rozšiřující učivo) Geometrie - geometrické pojmy vpravo, vlevo, pod, nad, před, hned před, hned za, nahoře dole - pojmy: menší, větší, stejný, nižší, vyšší, široký, úzký - rovinné obrazce: trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh - tělesa: krychle, kvádr, válec, koule - skládání obrazců z geometrických tvarů - stavění staveb ze stavebnice	- pochvala - práce ve skupinách - písemná cvičení - problémové úlohy - soutěže ve dvojicích - ústní zkoušení - praktické předvedení - modelování situace	Očekávané výstupy - používá přirozená čísla, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků - čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20 - zobrazí číslo na číselné ose - řeší úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace - doplňuje tabulky - orientuje se v čase - rozezná, pojmenuje a vymodeluje základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa - dodržuje jednoduchá komunikační pravidla ve třídě (EV) - využívá prvky tvořivosti při společném plnění úkolů (skupinová práce) (EV) - reflektuje situaci druhých (EV) - osvojuje si základy pozitivního hodnocení a přijetí druhých (EV) Pomůcky - číselná osa - karty s čísly - karty s tečkami - karty na procvičování sčítání a odčítání - skládací lota na procvičování sčítání a odčítání s přechodem i bez přechodu přes desítku v oboru do 20 - počítadlo - soubory předmětů (obrázky, kolečka, prvky ze stavebnice) - hrací kostka - geometrické tvary - modely těles - stavebnice - tabulka součtů do 20

MATEMATIKA – 1. ROČNÍK (2/3)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
Kompetence pracovní: • Používá účinně materiály a vybavení, dodržuje vymezená pravidla. • Plní povinnosti a závazky. • Využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech. Kompetence sociální a personální: • Účinně spolupracuje ve skupině. • Společně s pedagogem se podílí na vytváření pravidel práce v týmu. • Podílí se na utváření příjemné atmosféry, je ohleduplný, uctívá při jednání s druhými lidmi. • V případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá. Kompetence občanské: • Respektuje přesvědčení druhých lidí. • Odmitá útlak a hrubé zacházení. • Staví se proti fyzickému a psychickému násilí. • Je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu.			Učivo • Obor přirozených čísel 0 – 20 • Číselná osa • Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly • Tabulky • Čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh • Krychle, kvádr, válec, koule • Slovní úlohy • Číselné a obrázkové řady • Prostorová představivost

MATEMATIKA - PRŮŘEZOVÁ TÉMATA 1. ROČNÍK (3/3)

Osobnostní a sociální výchova	Výchova demokratického občana	Multikulturní výchova
2.1.a vzájemné poznávání ve skupině/třídě 2.1.b rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech 2.1.c chyby při poznávání lidí 2.2.a péče o dobré vztahy 2.2.b chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc	1.1.a škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole 1.1.b způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy (význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy – žákovských rad či parlamentů) 1.1.c formy participace žáků na životě místní komunity 1.1.d spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci 1.2.a občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku) 1.2.b Listina základních lidských práv a svobod, práva a povinnosti občana 1.2.c úloha občana v demokratické společnosti 1.2.d základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciaci, různorodost) 1.2.e principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů) 1.5.a cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění 1.5.b cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů 1.5.c dovednosti pro učení a studium	1.2.a právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci 1.2.b udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženské, zájmové nebo generační příslušnost 1.2.c vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti) 1.2.d předsudky a vžitě stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace) 1.2.e důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích 1.2.f uplatňování principu slušného chování (základní morální normy) 1.2.g význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti 1.2.h tolerance, empatie, umět se vžít do role druhého 1.2.i lidská solidarita, osobní příspěvek k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy

5.2.2 - MATEMATIKA – 2. ROČNÍK (1/3)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
<u>Kompetence k učení:</u> - Vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě. - Operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly. - Vytváří si komplexnější pohled na matematické jevy. - Poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení <u>Kompetence k řešení problémů:</u> - Vnímá problémové situace ve škole - Využívá získané vědomosti a dovednosti k řešení problémů. - Samostatně řeší problémy, užívá při tom logické a matematické postupy. - Ověřuje prakticky správnost řešení problémů. - Sleduje a uvědomuje si vlastní pokrok. <u>Kompetence komunikativní:</u> - Vyjadřuje se výstižně, souvisle v písemném i ústním projevu. - Rozumí různým informačním a komunikačním prostředkům, reaguje na ně a tvořivě je využívá. - Komunikativní dovednosti využívá ve vztazích a spolupráci s ostatními lidmi.	Číselný obor 0-100 - čísla 0-100, orientace na číselné ose, čtení a zápis čísel, počítání po jedné, po desítkách do 100 - řešení a vytváření slovních úloh na porovnávání čísel - zaokrouhlování čísel na desítky - součet a rozdíl čísel - počítání s použitím závorek - sčítání a odčítání bez přechodu přes desítku v oboru do 100 - sčítání a odčítání s přechodem přes desítku v oboru do 100 - řešení a tvoření slovních úloh na sčítání a odčítání v oboru do 100 - počítání s penězi, seznámení s bankovkami a mincemi do stokoruny Násobení a dělení 2, 3, 4, 5 - názorné zavedení násobení a dělení na souborech různých předmětů - násobení jako opakované sčítání - násobení 2, 3, 4, 5, automatizace násobílek, řady násobků daného čísla, dělení v oboru těchto násobílek - násobek, činitel, záměna činitelů - vztahy mezi násobením a dělením, automatizace dělení v oboru probíraných násobílek - řešení a vytváření slovních úloh na násobení a dělení v oboru násobílek - řešení a vytváření slovních úloh s využitím vztahů x-krát méně, x-krát více - dodržování komunikačních pravidel (EV) - využití tvořivosti při společné práci (EV) reflektuje situaci druhých (EV)	- pochvala - ústní zkoušení - písemné práce - práce ve skupinách - desetiminutovky - problémové úlohy - soutěže ve dvojicích	Očekávané výstupy - čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100 - užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti - provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly - řeší úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace - orientuje se v čase - doplňuje tabulky - rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa - nachází v realitě jejich reprezentaci - porovnává velikost útvarů - měří a odhaduje délku úsečky - dodržuje jednoduchá komunikační pravidla ve třídě (EV) - využívá prvky tvořivosti při společném plnění úkolů (skupinová práce) - (EV) - reflektuje situaci druhých (EV) Pomůcky - tabulka součtů - tabulka násobků - číselná osa - počítadlo - karty součtů a rozdílů - karty násobení a dělení - modely peněz - skládací lota - demonstrační tabule - hodiny na procvičování času - modely těles - pravítko, trojúhelník

MATEMATIKA – 2. ROČNÍK (2/3)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	učivo		Očekávané výstupy
Kompetence pracovní: • Dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky. • Využívá znalostí a zkušeností. Kompetence sociální a personální: • Spolupracuje ve skupině, pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce. • Při jednání s druhými žáky přispívá k upevňování vztahů mezi sebou, poskytuje pomoc. • Chápe potřebu spolupracovat. • Podporuje sebedůvěru a samostatný rozvoj. Kompetence občanské: • Respektuje názory druhých lidí. • Osvojuje si základní pravidla a normy společenského chování	Orientace v čase 1. den – 24 hodin, 1 hodina – 60 minut, 1 minuta – 60 sekund Geometrie 1. práce s pravítkem 2. lomená čára, křivá čára, kreslení rovných a křivých čar 3. úsečka 4. rýsování úseček 5. jednotky centimetr, decimetr, metr 6. rýsování úsečky dané délky, měření délky úseček 7. odhad délky úsečky 8. poznávání geometrických těles v praxi		Učivo • obor přirozených čísel 0 - 100 • číselná osa • násobilka • vlastností početních operací s přirozenými čísly • lomená čára, úsečka • čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh • kvádr, koule, krychle, válec • délka úsečky • jednotky délky • slovní úlohy • číselné řady

5.2.2 - MATEMATIKA - PRŮŘEZOVÁ TÉMATA 2. ROČNÍK (3/3)

Osobnostní a sociální výchova	Výchova demokratického občana	Environmentální výchova
1.1.a cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění 1.1.b cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů 1.1.c dovednosti pro učení a studium 1.3.a cvičení sebekontroly, sebeovládání-regulace vlastního jednání i prožívání, vůle 1.3.b organizace vlastního času, plánování učení a studia 1.3.c stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení 2.2.a péče o dobré vztahy 2.2.b chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc	1.1.a škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole 1.1.b způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy (význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy – žákovských rad či parlamentů) 1.1.c formy participace žáků na životě místní komunity 1.1.d spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci 1.2.a občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku) 1.2.b Listina základních lidských práv a svobod, práva a povinnosti občana 1.2.c úloha občana v demokratické společnosti 1.2.d základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciace, různorodost) 1.2.e principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů) 1.5.a cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění 1.5.b cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů 1.5.c dovednosti pro učení a studium	1.4.a naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé 1.4.b náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí) 1.4.c aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace) 1.4.d prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví) 1.4.e nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky zvyšování rozdílů globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás

5.2.3 - MATEMATIKA – 3. ROČNÍK (1/3)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
<u>Kompetence k učení</u> - informace využívá v procesu učení - pracuje samostatně - získané informace porovnává - poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení <u>Kompetence k řešení problémů</u> - vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni - přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách - využívá získané vědomosti a dovednosti - nenechá se odradit případným nezdarem - užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy <u>Kompetence komunikativní</u> - vyjadřuje se výstižně a souvisle - naslouchá promluvám druhých lidí, snaží se jim porozumět - využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro účinnou komunikaci s okolním světem <u>Kompetence sociální a personální</u> - účinně spolupracuje ve skupině - podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu - přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů - přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy	- opakování $+$ a $-$ do dvaceti - opakování $+$ a $-$ do sta - opakování geometrického učiva 2. ročníku - slovní úlohy - opakování $+$ a $-$ se závorkami - násobení a dělení v oboru násobilky; úsečka - násobení a dělení; polopřímka $+$ a $-$ dvojciferných čísel z paměti - vzájemná poloha dvou přímek v rovině - přímka a úsečka - přirozená čísla v oboru do tisíce - porovnávání čísel - rovina - pamětné $+$ a $-$ do tisíce - trojúhelník, čtverec, obdélník - jednotky délky - kruh, kružnice - procvičování a opakování násobilky	- pochvala - test - problémové úlohy - skupinová práce - práce ve dvojicích - pětiminutovky - diktát - modelování situace	Očekávané výstupy - čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti - provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly - doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel - orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času - rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci - řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy - využívá prvky tvořivosti při společném plnění úkolů - využívá prvky tvořivosti při společném plnění úkolů (EV) - reflektuje situaci druhých a adekvátně poskytuje pomoc (EV) Učivo - obor přirozených čísel 0 - 1000 - zápis čísla v desítkové soustavě - násobilka - vlastnosti početních operací s přirozenými čísly - závislosti a jejich vlastnosti - diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády základní útvary v rovině – lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník základní útvary v prostoru – kvádr, krychle - délka úsečky, jednotky délky

MATEMATIKA – 3. ROČNÍK (2/3)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	učivo		Očekávané výstupy
Kompetence pracovní: - používá bezpečně a účinně matematické nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla - využívá znalosti a zkušenosti - Kompetence sociální a personální: Kompetence občanské: - respektuje přesvědčení druhých lidí - rozhoduje se zodpovědně podle dané situace - odmítá útlak a hrubé zacházení	24. dělení se zbytkem 25. přenášení úsečky 26. porovnávání úseček 27. dělení násobků deseti, násobení jednocifernými čísly 28. násobení dvojciferných čísel čísly jednocifernými 29. trojúhelník 30. čtyřúhelník 31. jednotky času 32. tělesa 33. osově souměrné útvary <u>Etická výchova</u> 1. schopnost spolupráce – radost ze společné činnosti a výsledku, vyjádření zájmu, základní pravidla spolupráce		- vzájemná poloha dvou přímek v rovině - osově souměrné útvary - slovní úlohy - číselné a obrázkové řady - magické čtverce - prostorová představivost <u>Pomůcky:</u> - výukové plakáty - pracovní listy - matematické příručky - model hodin k procvičování jednotek času - počítadlo - číselná osa 0 - 1000 - tabulka součtů - tabulka násobků - geometrické náčiní - modely těles

MATEMATIKA - PRŮŘEZOVÁ TÉMATA 3. ROČNÍK (3/3)

Osobnostní a sociální výchova	Výchova demokratického občana	Multikulturní výchova
1.1.a cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění 1.1.b cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů 1.1.c dovednosti pro učení a studium 1.3.a cvičení sebekontroly, sebeovládání-regulace vlastního jednání i prožívání, vůle 1.3.b organizace vlastního času, plánování učení a studia 1.3.c stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení 2.1.a vzájemné poznávání ve skupině/třídě 2.1.b rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech	1.5.a cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění 1.5.b cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů 1.5.c dovednosti pro učení a studium	1.1.a jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti 1.2.f uplatňování principu slušného chování (základní morální normy)

5.2.4 - MATEMATIKA – 4. ROČNÍK (1/3)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
Kompetence k učení: - získané informace využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě. - operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly. - poznává smysl a cíl učení - má pozitivní vztah k učení. Kompetence k řešení problémů: - vnímá nejruznější problémové situace ve škole i mimo ni. - přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách - využívá získané vědomosti a dovednosti - nenechává se odradit případným nezdarem - užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy Kompetence komunikativní: - vyjadřuje se výstižně, souvisle - naslouchá promluvám druhých lidí, snaží se jim porozumět - využívá informační a komunikační prostředky pro účinnou komunikaci s okolním světem	17. opakování učiva 3. ročníku (numerace do 1000) 18. písemné násobení 19. pracujeme s diagramy 20. vzájemná poloha přímek v rovině – různoběžky, rovnoběžky 21. přímky kolmé 22. písemné dělení jednociferným dělitelem 23. čísla do 10 000 24. porovnávání čísel 25. + a – do 10 000 z paměti 26. rýsování kolmic 27. rýsování rovnoběžek 28. zaokrouhlování čísel 29. písemné sčítání 30. písemné odčítání 31. násobení a dělení z paměti 32. písemné násobení a dělení (číselný obor do 10 000) 33. rýsování rovnoběžek procházejících daným bodem 34. kolmé a rovnoběžné přímky 35. čísla větší než 10 000 36. porovnávání čísel 37. zaokrouhlování čísel 38. sčítání a odčítání z paměti 39. obdélník, čtverec 40. kružnice, kruh 41. písemné sčítání a odčítání 42. pamětné násobení a dělení 43. rýsování trojúhelníku	- pochvala - test - problémové úlohy - skupinová práce - práce ve dvojicích - pětiminutovky - diktáty - doplňovací tabulky a diagramy - početní soutěže - ústní zkoušení	Očekávané výstupy - využívá komutativnost a asociativnost sčítání a násobení - zaokrouhluje přirozená čísla - čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy - narýsuje základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici) - sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry - sestrojí rovnoběžky a kolmice - určí obsah obrazce pomocí jednotky obsahu - řeší samostatně slovní úlohy a problémy - modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku Učivo - obor přirozených čísel 0 – 1 000 000 - zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model) - početní operace s přirozenými čísly - písemné algoritmy početních operací - diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády základní útvary v rovině – lomená čáry, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník základní útvary v prostoru – kvádr, krychle, koule, kužel, válec - jednotky délky a jejich převody - obvod obrazce - vzájemná poloha dvou přímek v rovině - osově souměrné útvary

MATEMATIKA – 4. ROČNÍK (2/3)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
Kompetence pracovní: - používá účinně materiály a vybavení, dodržuje vymezená pravidla - plní povinnosti a závazky - využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech Kompetence sociální a personální: - účinně spolupracuje ve skupině - společně s pedagogem se podílí na vytváření pravidel práce v týmu - podílí se na utváření příjemné atmosféry, je ohleduplný, uctívá při jednání s druhými lidmi - v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá Kompetence občanské: - respektuje přesvědčení druhých lidí. - odmítá útlak a hrubé zacházení. - staví se proti fyzickému a psychickému násilí - je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu; školu i mimo školu	28. písemné násobení dvojčiferným činitelem 29. čtení v jízdních řádech 30. rovnice 31. jednotky hmotnosti 32. jednotky délky 33. osa úsečky, střed úsečky 34. rýsování obdélníku a čtverce 35. obvod trojúhelníku 36. jednotky času 37. útvary souměrné podle osy 38. obvod obdélníku 39. obvod čtverce 40. milion 41. početní výkony s přirozenými čísly 42. řešení slovních úloh 43. rovnoběžky 44. grafický součet a rozdíl úseček 45. části celku, zlomek		- slovní úlohy - číselné řady - magické čtverce - prostorová představivost <u>Pomůcky:</u> - výukové plakáty - pracovní listy - matematické příručky - kalkulátor - jízdní řády - číselná osa 0 – 1 000 000 - tabulky a diagramy - čtvercová síť - geometrické náčiní - modely těles

MATEMATIKA - PRŮŘEZOVÁ TÉMATA 4. ROČNÍK (3/3)

Osobnostní a sociální výchova	Výchova demokratického občana	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
2.2.d chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc		
Multikulturní výchova	Environmentální výchova	Mediální výchova

5.2.5 - MATEMATIKA – 5. ROČNÍK (1/3)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy

Kompetence k učení: • projevuje ochotu věnovat se studiu • získané informace využívá v procesu učení • operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly • uvádí věci do souvislosti • pracuje samostatně • získané výsledky porovnává • poznává smysl a cíl učení • má pozitivní vztah k učení Kompetence k řešení problémů: • vnímá nejruznější problémové situace ve škole i mimo ni. • přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách • využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení • nenechává se odradit případným nezdarem • užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy • ověřuje prakticky správnost řešení problémů Kompetence komunikativní: • vyjadřuje se výstižně, souvisle a logicky správně • naslouchá promluvám druhých lidí, snaží se jim porozumět, vhodně na ne reaguje • využívá informační a komunikační prostředky pro účinnou komunikaci s okolním světem	<u>Opakování učiva 4. ročníku</u> 44. číselná osa – posloupnost přirozených čísel 45. rozklad a porovnávání čísel 46. zaokrouhlování čísel 47. pamětné sčítání a odčítání 48. pamětné násobení a dělení 49. písemné algoritmy násobení 50. dělení jednociferným dělitelem 51. slovní úlohy <u>Odhady výsledků a kontrola výpočtů</u> <u>Vlastnosti početních operací</u> <u>Geometrie - opakování</u> 1. geometrické útvary 2. geometrické obrazce 3. vzájemná poloha přímek 4. rýsování čtverce, obdélníku <u>Jednotky délky, času</u> <u>Písemné násobení a dělení</u> <u>Zlomky</u> <u>Desetinná čísla</u> <u>Záporná čísla</u> <u>Geometrie</u> 1. rýsování trojúhelníku 2. výpočty obvodu obdélníku a čtverce, obvod mnohoúhelníku součtem stran	• pochvala • test • problémové úlohy • skupinová práce • práce ve dvojicích • pětiminutovky • diktáty • doplňovací tabulky a diagramy • početní soutěže • ústní zkoušení	Očekávané výstupy • využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení • zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací • čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy • narýsuje základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici), užívá jednoduché konstrukce • sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran • sestrojí rovnoběžky a kolmice • sestrojí rovnoběžky a kolmice • určí osu souměrnosti překládáním papíru • řeší samostatně slovní úlohy a problémy • provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel • vyhledává, sbírá a třídí data • určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu • porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel • přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty • porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose
---	---	---	--

MATEMATIKA – 5. ROČNÍK (2/3)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
-------------------	------------------	----------	-------------------------

Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
<u>Kompetence sociální a personální</u> - účinně spolupracuje ve skupině - podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu - přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů - vytváří si pozitivní představu o sobě samém <u>Kompetence občanské</u> - respektuje přesvědčení druhých lidí - rozhoduje se zodpovědně podle dané situace - odmítá útlak a hrubé zacházení - uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí <u>Kompetence pracovní</u> - používá bezpečně a účinně nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla - využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech	<u>Geometrie</u> - kružnice, kruh - geometrická tělesa <u>Opakování</u> Dělení přirozených čísel Pamětné dělení se zbytkem Písemné dělení dvojciferným dělitelem <u>Geometrie</u> - tělesa (krychle, kvádr, jehlan, kužel, válece, koule), - jednotky obsahu <u>Závislosti</u> - sбірání dat, tabulky, grafy - jízdní řády <u>Slovní úlohy, početní řetěz</u> <u>Procvičování převodu jednotek času</u> <u>Geometrie</u> - obsah obdélníku a čtverce(slovní úlohy) - osově souměrné útvary <u>Počítání s velkými čísly</u> - číselná řada, - čtení a zápis víceciferných čísel v desítkové soustavě, pamětné sčítání a odčítání - písemné sčítání a odčítání - zaokrouhlování - násobení a dělení		<u>Učivo</u> - obor přirozených čísel 0 –1.000.000 - zápis čísla v desítkové soustavě, číselná osa - vlastnosti početních operací s přirozenými čísly - písemné algoritmy početních operací - závislosti a jejich vlastnosti - diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády základní útvary v rovině - lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník základní útvary v prostoru - kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válece - délka úsečky, jednotky délky a jejich převody - obvod a obsah obrazce - vzájemná poloha dvou přímek v rovině - osově souměrné útvary - slovní úlohy - číselné a obrázkové řady - magické čtverce - prostorová představivost - přirozená čísla, celá čísla, desetinná čísla, zlomky

MATEMATIKA – 5. ROČNÍK (3/3)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
-------------------	------------------	----------	-------------------------

Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
	<u>Závěrečné opakování</u>		<u>Pomůcky</u> • výukové plakáty • pracovní listy • matematické příručky • kalkulátor • jízdní řády • tabulky a diagramy • čtvercová síť • geometrické náčiní • modely těles

5.2.6 - MATEMATIKA – 6. ROČNÍK (1/4)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
kompetence	Učivo		
	Trojúhelníky - základní poznatky - trojúhelníková nerovnost - druhy trojúhelníků - konstrukce trojúhelníka (náčrt, zápis konstrukce) - základní vlastnosti trojúhelníka - souhrnná cvičení Krychle, kvádr - zobrazení kváдру a krychle - jednotky objemu - objem kváдру a krychle - síť kváдру a krychle - jednotky obsahu - povrch kváдру a krychle - slovní úlohy na výpočet povrchu a objemu - souhrnná cvičení Závěrečné opakování	- test - ústní zkoušení - praktické provedení - problémové úlohy - tematická prověrka - test - ústní zkoušení - praktické provedení - modelování situace - tematická prověrka	<u>Očekávané výstupy:</u> - zodpovídá a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku <u>Učivo:</u> - trojúhelník <u>Pomůcky:</u> - rýsovací potřeby <u>Očekávané výstupy:</u> - určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti; - odhaduje a vypočítá objem a povrch těles; - načrtne a sestojí síť základních těles; - analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu <u>Učivo:</u> - kvádr a krychle <u>Pomůcky:</u> - rýsovací potřeby - modely těles

MATEMATIKA – PRŮŘEZOVÁ TÉMATA 6. ROČNÍK (4/4)

Osobnostní a sociální výchova	Výchova demokratického občana	Multikulturní výchova
1.1.a cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění 1.1.b cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů 1.1.c dovednosti pro učení a studium 1.3.b organizace vlastního času, plánování učení a studia 1.3.c stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení 1.4.c dobrá organizace času 2.4.a rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.) 2.4.b rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny)	1.1.c formy participace žáků na životě místní komunity	1.1.a jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti 1.2.b udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženské, zájmové nebo generační příslušnost 1.2.f uplatňování principu slušného chování (základní morální normy)

5.2.7 - MATEMATIKA – 6. ROČNÍK – RV (1/4)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
kompetence	učivo		očekávané výstupy
<u>Kompetence k učení:</u> - operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy <u>Kompetence k řešení problémů:</u> - samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy <u>Kompetence komunikativní:</u> - formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu - naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje - rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji	<u>Opakování učiva:</u> - přirozená čísla – početní operace - rovinné útvary – úsečka, přímka, polopřímka - rovinné útvary - čtverec, obdélník, trojúhelník <u>Osová souměrnost:</u> - shodné útvary, shodnost - osová souměrnost - logické a netradiční úlohy - geom. útvary osově souměrné - osa úsečky - útvary v osově souměrnosti - souhrnná cvičení <u>Středová souměrnost, shodná zobrazení:</u> - středová souměrnost - útvary ve středové souměrnosti - posunutí, konstrukce obrazu v posunutí <u>Desetinná čísla:</u> - čtení a zápis desetinného čísla - porovnávání a zaokrouhlování desetinných čísel - početní operace s desetinnými čísly - převody jednotek délky a hmotnosti - slovní úlohy - aritmetický průměr a jeho užití - souhrnná cvičení	- test - opakovací prověrka - test - praktické provedení - modelování situace - test - ústní zkoušení - tematická prověrka - test - praktické provedení - modelování situace	<u>Očekávané výstupy:</u> - načrtne a sestojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar; <u>Učivo:</u> - osová a středová souměrnost <u>Pomůcky:</u> - rýsovací potřeby - průsvítka <u>Očekávané výstupy:</u> <i>provádí početní operace v oboru desetinných čísel</i> <i>zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností</i> - analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát <u>Učivo:</u> - desetinná čísla

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
kompetence	Učivo		
Kompetence sociální a personální: - přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají Kompetence pracovní: - využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost	Úhel a jeho velikost - vzájemná poloha přímek v rovině - zavedení pojmu úhel - úhel a jeho přenášení, porovnávání - druhy úhlů (pravý, přímý, ostrý, tupý, konvexní, nekonvexní) - osa úhlu - měření velikosti úhlů a konstrukce úhlu - konstrukce úhlu bez užití úhloměru (15°, 30°, 45°, 60°,) - úhly vedlejší a vrcholové - početní operace s úhly - souhlasné a střídavé úhly - souhrnná cvičení Dělitelnost přirozených čísel: - násobek a dělitel - prvočísla a čísla složená - znaky dělitelnosti (2,3,4,5,6,9,10,25) - číselné a logické řady - rozklad na prvočinitele - nejmenší společný násobek - největší společný dělitel - slovní úlohy s využitím n, D - čísla soudělná a nesoudělná - souhrnná cvičení	- test - ústní zkoušení - praktické provedení - modelování situace - test - ústní zkoušení - problémové úlohy	Očekávané výstupy: - určuje velikost úhlu měřením a výpočtem; Učivo: - úhel - druhy úhlů Pomůcky: - rýsovací potřeby Očekávané výstupy: <i>modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel</i> Učivo: - prvočíslo a číslo složené - násobek a dělitel - nejmenší společný násobek - největší společný dělitel - kritéria dělitelnosti

MATEMATIKA – 6. ROČNÍK – RV (3/4)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
kompetence	Učivo		
	<u>Trojúhelníky:</u> - základní poznatky - trojúhelníková nerovnost - druhy trojúhelníků - konstrukce trojúhelníka (náčrt, zápis konstrukce – pomocí symboliky) - základní vlastnosti trojúhelníka - souhrnná cvičení <u>Krychle, kvádr:</u> - zobrazení kváдру a krychle - stěnová a tělesová úhlopříčka - jednotky objemu - objem kváдру a krychle - síť kváдру a krychle - jednotky obsahu - povrch kváдру a krychle - slovní úlohy na výpočet povrchu a objemu - souhrnná cvičení Závěrečné opakování:	- test - ústní zkoušení - praktické provedení - problémové úlohy - tematická prověrka - test - ústní zkoušení - praktické provedení - modelování situace - tematická prověrka	<u>Očekávané výstupy:</u> <i>zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku</i> <u>Učivo:</u> - trojúhelník <u>Pomůcky:</u> - rýsovací potřeby <u>Očekávané výstupy:</u> <i>určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti;</i> <i>odhaduje a vypočítá objem a povrch těles;</i> <i>načrtne a sestrojí síť základních těles;</i> <i>analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu</i> <u>Učivo:</u> - kvádr a krychle <u>Pomůcky:</u> - rýsovací potřeby a modely těles

MATEMATIKA – PRŮŘEZOVÁ TÉMATA 6. ROČNÍK (4/4)

Osobnostní a sociální výchova	Výchova demokratického občana	Multikulturní výchova
1.1.a cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění 1.1.b cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů 1.1.c dovednosti pro učení a studium 1.3.b organizace vlastního času, plánování učení a studia 1.3.c stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení 1.4.c dobrá organizace času 2.4.a rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.) 2.4.b rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny)	1.1.c formy participace žáků na životě místní komunity	1.1.a jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti 1.2.b udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženské, zájmové nebo generační příslušnost 1.2.f uplatňování principu slušného chování (základní morální normy)

5.2.8 - MATEMATIKA – 7.ROČNÍK (1/5)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
kompetence	Učivo		
<u>Kompetence k učení:</u> - operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy <u>Kompetence k řešení problémů:</u> - samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy <u>Kompetence komunikativní:</u> - formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu - využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem	<u>Opakování učiva 6. ročníku</u> - desetinná čísla – počet.operace - úhel ,osová a středová souměrnost - dělitelnost čísel (n, D) - trojúhelník - krychle, kvádr – V , S <u>Zlomky</u> - pojem zlomku, číselné a obrázkové analogie - úpravy zlomků, - převrácené číslo - smíšená čísla a zlomky porovnávání zlomků - početní operace se zlomky; složený zlomek - souhrnná cvičení	- test <i>opakovací prověrka</i> - Test - ústní zkoušení <i>tématická prověrka</i>	<u>Očekávané výstupy:</u> - užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek - část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem); <u>Učivo:</u> - převrácené číslo - smíšené číslo - složený zlomek <u>Pomůcky:</u> - číselná osa - matematické rozcvičky

MATEMATIKA – 7. ROČNÍK (2/5)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
kompetence	Učivo		
<u>Kompetence pracovní:</u> využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření	<u>Celá čísla:</u> - čísla celá – kladná, záporná, nula, - číselná osa, porovnávání celých čísel - čísla navzájem opačná - absolutní hodnota čísla - početní operace celých čísel - souhrnná cvičení <u>Početní operace s racionálními čísly:</u> - pojem racionální číslo - početní operace racionálních čísel - rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě - souhrnná cvičení	- test - ústní zkoušení - modelování situace - tématická prověrka - test - ústní zkoušení - praktické provedení - problémové úlohy	<u>Očekávané výstupy:</u> - provádí početní operace v oboru celých čísel <u>Učivo:</u> - čísla navzájem opačná - číselná osa <u>Pomůcky:</u> - číselná osa, matematické rozcvičky <u>Očekávané výstupy:</u> - provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; <u>Učivo:</u> - čísla navzájem opačná - číselná osa - převrácené číslo - smíšené číslo - složený zlomek

MATEMATIKA – 7. ROČNÍK (3/5)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
kompetence	Učivo		
	<u>Poměr, přímá a nepřímá úměrnost.</u> <u>Trojčlenka.</u> 1. poměr 2. rozšiřování a krácení poměru 3. počítání s poměrem, postupný poměr 4. měřítko plánu, mapy 5. přímá úměrnost 6. nepřímá úměrnost 7. trojčlenka 8. slovní úlohy 9. souhrnná cvičení <u>Čtyřúhelníky</u> 1. rovnoběžníky a jejich vlastnosti 2. obsah trojúhelníku 3. lichoběžník a jeho vlastnosti 4. konstrukce trojúhelníku a čtyřúhelníku 5. obvody a obsahy čtyřúhelníků 6. rozdělení čtyřúhelníků 7. pravidelné mnohoúhelníky 8. slovní úlohy z praxe 9. souhrnná cvičení	• test • ústní zkoušení • problémové úlohy • tematická prověrka • test • ústní zkoušení • praktické provedení • problémové úlohy	<u>Očekávané výstupy:</u> • řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů; • analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel; • určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti; • vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí; <u>Učivo:</u> • měřítko • úměra • trojčlenka <u>Pomůcky:</u> • učebnice M7 – Odvarko <u>Očekávané výstupy:</u> • charakterizuje a třídí základní rovinné útvary • odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů • načrtne a sestojí rovinné útvary; <u>Učivo:</u> • trojúhelník • čtyřúhelník (lichoběžník, rovnoběžník) • pravidelné mnohoúhelníky <u>Pomůcky:</u> • rýsovací potřeby • tabulky • kalkulačky

MATEMATIKA – 7. ROČNÍK (4/5)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP kompetence	VZDĚLÁVACÍ OBSAH Učivo	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
	<u>Procenta</u> 1. procento 2. procentová část 3. základ 4. počet procent 5. promile 6. diagramy – kruhové, sloupkové 7. jednoduché úrokování 8. slovní úlohy 9. souhrnná cvičení <u>Hranoly</u> 1. kolmé hranoly 2. převody jednotek 3. objem hranolu 4. síť hranolu 5. povrch hranolu 6. slovní úlohy z praxe 7. souhrnná cvičení <u>Souhrnné opakování</u>	• test • ústní zkoušení • problémové úlohy • <u>tématická prověrka</u> • test • ústní zkoušení • modelování situace • problémové úlohy • tématická prověrka	<u>Očekávané výstupy:</u> • užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek - část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem); • řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek); <u>Učivo:</u> • Procenta. promile • základ, procentová část, počet procent • jednoduché úrokování <u>Očekávané výstupy:</u> • určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti; • odhaduje a vypočítá objem a povrch těles; • načrtne a sestrojí síť základních těles; • načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině; • analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu <u>Učivo:</u> • kvádr a krychle • kolmý hranol <u>Pomůcky:</u> • modely těles • tabulky • kalkulačky

MATEMATIKA – PRŮŘEZOVÁ TÉMATA 7. ROČNÍK (5/5)

Osobnostní a sociální výchova	Výchova demokratického občana	Multikulturní výchova
1.1.a cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění 1.1.b cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů 1.1.c dovednosti pro učení a studium 1.3.b organizace vlastního času, plánování učení a studia 1.3.c stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení 1.4.c dobrá organizace času 2.4.a rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.) 2.4.b rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny)	1.1.c formy participace žáků na životě místní komunity	1.1.a jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti 1.2.b udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženské, zájmové nebo generační příslušnost 1.2.f uplatňování principu slušného chování (základní morální normy)

5.2.9 - MATEMATIKA – 7. ROČNÍK - RV - (1/5)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	učivo		Očekávané výstupy
<u>Kompetence k učení:</u> - operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy <u>Kompetence k řešení problémů:</u> - samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy <u>Kompetence komunikativní:</u> - formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu - využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem <u>Kompetence pracovní</u> - využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření	<u>Opakování učiva 6. ročníku</u> - desetinná čísla – počet.operace - úhel ,osová souměrnost - dělitelnost čísel (n, D) - trojúhelník - krychle, kvádr – V , S <u>Zlomky</u> - pojem zlomku, číselné a obrázkové analogie - úpravy zlomků - převrácené číslo - smíšená čísla, pravý a nepravý zlomek porovnávání zlomků - početní operace se zlomky - početní operace s více zlomky a smíšenými čísly - složený zlomek - souhrnná cvičení	- test opakovací prověrka - test - ústní zkoušení tématická prověrka	<u>Očekávané výstupy:</u> - užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek - část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem) <u>Učivo:</u> - převrácené číslo - smíšené číslo - složený zlomek <u>Pomůcky:</u> - číselná osa - matematické rozcvičky

[illegible]

[illegible]

268

[illegible]

5.2.9 - MATEMATIKA – PRŮŘEZOVÁ TÉMATA 7. ROČNÍK (5/5) - RV

Osobnostní a sociální výchova	Výchova demokratického občana	Multikulturní výchova
1.1.a cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění 1.1.b cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů 1.1.c dovednosti pro učení a studium 1.3.b organizace vlastního času, plánování učení a studia 1.3.c stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení 1.4.c dobrá organizace času 2.4.a rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.) 2.4.b rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny)	1.1.c formy participace žáků na životě místní komunity	1.1.a jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti 1.2.b udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženské, zájmové nebo generační příslušnost 1.2.f uplatňování principu slušného chování (základní morální normy)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
<u>Kompetence k učení:</u> - operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy <u>Kompetence k řešení problémů:</u> - samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy <u>Kompetence komunikativní:</u> - formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu - využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem	<u>Opakování učiva 7. ročníku</u> - Racionální čísla - Přímá a nepřímá úměrnost, poměr - Čtyřúhelníky a trojúhelníky - Procenta - Hranoly <u>Výrazy</u> - výrazy číselné, jejich hodnota - výraz s proměnnou - mnohočleny - početní operace s mnohočleny - souhrnná cvičení <u>Lineární rovnice:</u> - jednoduché lineární rovnice - řešení rovnic - slovní úlohy - souhrnná cvičení	- Test - Opakovací prověrka - test - ústní zkoušení - tématická prověrka - test - ústní zkoušení - problémové úlohy - tématická prověrka	<u>Očekávané výstupy:</u> - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny <u>Učivo:</u> - číselné výrazy a jeho hodnota - proměnná - výrazy s proměnnými - mnohočleny <u>Očekávané výstupy:</u> - formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic <u>Učivo:</u> - lineární rovnice <u>Pomůcky:</u> - Sbírka úloh 7.ročník

MATEMATIKA – 8. ROČNÍK (2/6)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP		VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
kompetence	Učivo			Očekávané výstupy
<u>Kompetence pracovní:</u> využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření	<u>Mocniny:</u> - druhá mocnina - druhá odmocnina - výrazy s druhou mocninou a odmocninou <u>Pythagorova věta</u> - Pythagorova věta - výpočet přepony - výpočet odvěsny - praktické úlohy s využitím P.věty	- test - ústní zkoušení <		

272

[illegible]

MATEMATIKA – 8. ROČNÍK (4/6)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
	<u>Válec:</u> 1. rotační válec, jeho síť 2. převody jednotek 3. objem a povrch válce 4. slovní úlohy z praxe 5. souhrnná cvičení	• test • <i>modelování situace</i> • praktické provedení • problémové úlohy • tematická prověrka	• charakterizuje a třídí základní rovinné útvary; • využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh; • načrtne a sestrojí rovinné útvary; <u>Učivo:</u> • množiny všech bodů dané vlastnosti (osa úsečky, osa úhlu, Thaletova kružnice) • konstrukční úlohy (trojúhelník, čtyřúhelník) <u>Pomůcky:</u> • rýsovací potřeby <u>Očekávané výstupy:</u> • analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu; odhaduje a vypočítá objem a povrch těles; • načrtne a sestrojí síť základních těles; • načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině <u>Učivo:</u> • rotační válec <u>Pomůcky:</u> • rýsovací potřeby, • modely těles, • tabulky • kalkulačky

MATEMATIKA – 8. ROČNÍK (5/6)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
	<u>Závislosti a data:</u> 1. příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti 2. četnost znaku 3. aritmetický průměr 4. grafy, diagramy, tabulky 5. nákresy, schémata Shrnutí učiva	• skupinová práce • praktické provedení • <i>problémové úlohy</i> • modelování situace	<u>Očekávané výstupy:</u> • vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data; • porovnává soubory dat; • vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem; • matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů <u>Učivo:</u> • příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti • nákresy <u>Pomůcky:</u> • kalkulačka • rýsovací potřeby

MATEMATIKA – PRŮŘEZOVÁ TÉMATA 8. ROČNÍK (6/6)

Osobnostní a sociální výchova	Výchova demokratického občana	Multikulturní výchova
1.1.a cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění 1.1.b cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů 1.1.c dovednosti pro učení a studium 1.3.b organizace vlastního času, plánování učení a studia 1.3.c stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení 1.4.c dobrá organizace času 1.5.a cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti „dotahovat“ nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích 2.4.a rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.) 2.4.b rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny)	1.1.c formy participace žáků na životě místní komunity	1.1.a jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti 1.2.b udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženské, zájmové nebo generační příslušnost 1.2.f uplatňování principu slušného chování (základní morální normy)

5.2.11 - MATEMATIKA – 8. ROČNÍK – RV- (1/5)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
<u>Kompetence k učení:</u> - operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy <u>Kompetence k řešení problémů</u> - samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy <u>Kompetence komunikativní:</u> - formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu - využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem <u>Kompetence pracovní:</u> - využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření	<u>Opakování učiva 7. ročníku:</u> - Racionální čísla - Přímá a nepřímá úměrnost, poměr - Čtýrúhelníky a trojúhelníky - Procenta Hranoly <u>Výrazy</u> - výrazy číselné, jejich hodnota - výraz s proměnnou - mnohočleny - početní operace s mnohočleny - souhrnná cvičení <u>Lineární rovnice</u> - jednoduché lineární rovnice - řešení rovnic - slovní úlohy - úlohy o směsích a pohybu - vyjádření neznámé ze vzorce - lineární nerovnice s jednou neznámou - souhrnná cvičení	- Test - Opakovací prověrka - test - ústní zkoušení - tématická prověrka - test - ústní zkoušení - problémové úlohy - tématická prověrka	<u>Očekávané výstupy:</u> - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny <u>Učivo:</u> - číselné výrazy a jeho hodnota - proměnná - výrazy s proměnnými - mnohočleny <u>Očekávané výstupy:</u> - formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic <u>Učivo:</u> - lineární rovnice <u>Pomůcky:</u> - Sbírka úloh 7. ročník

MATEMATIKA – 8. ROČNÍK – RV- (2/5)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
kompetence	Učivo		
	<u>Mocniny</u> - druhá mocnina - druhá odmocnina - výrazy s druhou mocninou a odmocninou - určování třetí mocniny a odmocniny <u>Pythagorova věta</u> - Pythagorova věta - výpočet přepony - výpočet odvěsny - praktické úlohy s využitím P.věty	- test - ústní zkoušení - test - ústní zkoušení - problémové úlohy - tématická prověrka	<u>Očekávané výstupy:</u> - provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu; - zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor; <u>Učivo:</u> - druhá mocnina, druhá odmocnina <u>Pomůcky:</u> - kalkulačky - tabulky - matematické rozsvíčky, - učebnice M8 - Odvárko <u>Očekávané výstupy:</u> - analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu; - užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu; - zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor; <u>Učivo:</u> - druhá mocnina, druhá odmocnina - Pythagorova věta

278

[illegible]

MATEMATIKA – 8. ROČNÍK – RV - (4/5)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
	<u>Válec</u> 1. rotační válec, jeho síť 2. převody jednotek 3. objem a povrch válce 4. slovní úlohy z praxe 5. souhrnná cvičení <u>Závislosti a data</u> 1. příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti 2. četnost znaku 3. aritmetický průměr 4. grafy, diagramy a tabulky 5. nákresy a schémata <u>Shrnutí učiva</u>	• test • <i>modelování situace</i> • praktické provedení • problémové úlohy • tematická prověrka • skupinová práce • praktické provedení • <i>problémové úlohy</i> • modelování situace	• využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh; • načrtne a sestrojí rovinné útvary; <u>Učivo:</u> • množiny všech bodů dané vlastnosti (osa úsečky, osa úhlu, Thaletova kružnice) • konstrukční úlohy (trojúhelník, čtyřúhelník) <u>Pomůcky:</u> • rýsovací potřeby <u>Očekávané výstupy:</u> • analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu; odhaduje a vypočítá objem a povrch těles; • načrtne a sestrojí síť základních těles; • načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině <u>Učivo:</u> • rotační válec <u>Pomůcky:</u> • rýsovací potřeby, modely těles, tabulky, kalkulačky <u>Očekávané výstupy:</u> • vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data; • porovnává soubory dat; • vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem; • matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů <u>Učivo:</u> • příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti • nákresy <u>Učivo:</u> • Kalkulačka, rýsovací potřeby

MATEMATIKA – PRŮŘEZOVÁ TÉMATA 8. ROČNÍK (5/5) - RV

Osobnostní a sociální výchova	Výchova demokratického občana	Multikulturní výchova
1.1.a cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění 1.1.b cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů 1.1.c dovednosti pro učení a studium 1.3.b organizace vlastního času, plánování učení a studia 1.3.c stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení 1.4.c dobrá organizace času 1.5.a cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti „dotahovat“ nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích 2.4.a rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.) 2.4.b rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny)	1.1.c formy participace žáků na životě místní komunity	1.1.a jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti 1.2.b udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženské, zájmové nebo generační příslušnost 1.2.f uplatňování principu slušného chování (základní morální normy)

5.2.12 - MATEMATIKA – 9. ROČNÍK (1/6)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	učivo		Očekávané výstupy
<u>Kompetence k učení</u> - vybírání a využívání pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení - vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě - operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy	<u>Opakování a prohloubení učiva 8.ročníku</u> - výrazy, mnohočleny - lineární rovnice - mocniny, odmocniny - Pythagorova věta - kruh, kružnice - objem a povrch válce - konstrukční úlohy <u>Lomené algebraické výrazy</u> - lomený výraz - definiční obor výrazu - rozšiřování a krácení - početní operace s lomenými výrazy <u>Rovnice a soustavy dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými</u> - lineární rovnice - rovnice s neznámou ve jmenovateli - slovní úlohy (s procenty, o pohybu, spol. práci) - soustavy dvou lineárních rovnic - slovní úlohy řešené soustavou rovnic	- ústní zkoušení, krátké písemné práce, - práce ve skupinách při řešení složitějších úloh opakovací kontrolní práce - ústní zkoušení, - krátké písemné práce, 1. kontrolní práce - ústní zkoušení - problémové úlohy - krátké písemné práce - průběžná příprava na přijímací zkoušky 2. kontrolní práce	<u>Očekávané výstupy:</u> - užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek - část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem) <u>Učivo:</u> <u>Výrazy:</u> - číselné výrazy a jejich hodnota - proměnná - výrazy s proměnnými - mnohočleny <u>Očekávané výstupy:</u> - formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav <u>Učivo:</u> <u>Rovnice:</u> - lineární rovnice - soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými

MATEMATIKA – 9. ROČNÍK (2/6)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
<u>Kompetence k řešení problémů:</u> • samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy • vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému • ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy • aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů	Funkce 1. definice, definiční obor a obor hodnot funkce 2. pravouhlá soustava souřadnic 3. rostoucí, klesající a konstantní funkce 4. lineární funkce a její vlastnosti 5. graf lineární funkce 6. přímá úměrnost 7. grafické řešení soustavy dvou lineárních rovnic 8. slovní úlohy, užití lin.fce v praxi 9. nepřímá úměrnost a její graf 10. kvadratická funkce $y=ax^2$, její graf <u>Shodnost a podobnost a její užití v praxi</u> 1. shodnost a podobnost útvarů 2. poměr podobnosti 3. věty o podobnosti a shodnosti trojúhelníků 4. podobnost v praxi 5. dělení úsečky v daném poměru	• ústní zkoušení • problémové úlohy • krátké písemné práce • praktické provedení • průběžná příprava na přijímací zkoušky • ústní zkoušení • problémové úlohy • krátké písemné práce • praktické provedení • průběžná příprava na přijímací zkoušky 3. kontrolní práce	<u>Očekávané výstupy:</u> <u>Závislosti, vztahy a práce s daty:</u> • vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data; • porovnává soubory dat; • určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti; • vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem; • matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů <u>Učivo:</u> <u>Závislosti a data:</u> • příklady závislosti z praktického života a jejich vlastnosti • nákresy <u>Pomůcky:</u> • rýsovací potřeby <u>Očekávané výstupy:</u> • řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; • pracuje s měřítky map a plánů • matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných • formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav • analyzuje a řeší jednoduché problémy • modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel; užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků Učivo: Poměr • měřítko; úměra; trojčlenka • shodnost a podobnost (věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků) • příklady závislosti z praktického života a jejich vlastnosti; nákresy

MATEMATIKA – 9. ROČNÍK (3/6)[illegible]

MATEMATIKA – 9. ROČNÍK (4/6)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
<u>Kompetence pracovní</u> - používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky - využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření	<u>Finanční matematika</u> - úrok, jistina, úroková doba, míra - úrokovací období - jednoduché a složené úrokování - řešení slovních úloh z praxe	- ústní zkoušení - problémové úlohy - krátké písemné práce 4. kontrolní práce	- analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu; užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací - řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí <u>Učivo:</u> - jehlan - rotační kužel - koule <u>Pomůcky:</u> - modely těles - tabulky - kalkulačky <u>Očekávané výstupy:</u> - provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; - zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor - užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek - část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem) - řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek); - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, - formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav; - analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel;

MATEMATIKA – 9. ROČNÍK (5/6)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
	Závěrečné opakování		• vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data • matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů • užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací <u>Učivo:</u> • trojčlenka • procento • promile • základ; procentová část; počet procent • jednoduché úrokování • příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti

MATEMATIKA – PRŮŘEZOVÁ TÉMATA 9. ROČNÍK (6/6)

Osobnostní a sociální výchova	Výchova demokratického občana	Multikulturní výchova
1.1.a cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění 1.1.b cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů 1.1.c dovednosti pro učení a studium 1.3.b organizace vlastního času, plánování učení a studia 1.3.c stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení 1.4.c dobrá organizace času 1.5.a cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti „dotahovat“ nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích 2.4.a rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.) 2.4.b rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny)	1.1.c formy participace žáků na životě místní komunity	1.1.a jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti 1.2.b udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženské, zájmové nebo generační příslušnost 1.2.f uplatňování principu slušného chování (základní morální normy)

5.2.13 - MATEMATIKA– 9. ROČNÍK – RV (1/7)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
<u>Kompetence k učení:</u> • vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení • vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě • operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy	Opakování a prohloubení učiva 8.ročníku 1. výrazy, mnohočleny 2. lineární rovnice, slovní úlohy 3. mocniny a odmocniny 4. Pythagorova věta 5. kruh, kružnice 6. objem a povrch válce 7. konstrukční úlohy Lomené algebraické výrazy 1. lomený výraz 2. definiční obor výrazu 3. rozšiřování a krácení 4. početní operace s lomenými výrazy 5. umocňování lomených výrazů 6. složený lomený výraz	• krátké kontrolní práce • ústní zkoušení, • práce ve skupinách při řešení složitějších úloh • opakovací kontrolní práce • ústní zkoušení • krátké písemné práce 1. kontrolní práce	<u>Očekávané výstupy:</u> • užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek - část (přírozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem) <u>Učivo:</u> <u>Výrazy:</u> • číselné výrazy a jejich hodnota • proměnná • výrazy s proměnnými, • mnohočleny

[illegible]

MATEMATIKA – 9. ROČNÍK – RV (3/7)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	učivo		Očekávané výstupy
<u>Kompetence komunikativní:</u> - formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu, využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem <u>Kompetence sociální a personální:</u> - účinně spolupracuje ve skupině - přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska	<u>Shodnost a podobnost a její užití v praxi</u> - shodnost a podobnost útvarů - poměr podobnosti - věty o podobnosti a shodnosti trojúhelníků - podobnost v praxi - dělení úsečky v daném poměru <u>Goniometrické funkce ostrého úhlu</u> - pravoúhlý trojúhelník a goniometrické funkce ostrých úhlů: $\sin \alpha$, $\cos \alpha$, $\tan \alpha$, $\cot \alpha$ - řešení úloh v trojúhelníku pomocí goniometrických funkcí - užití goniometrických funkcí	- ústní zkoušení - problémové úlohy - krátké písemné práce - praktické provedení - průběžná příprava na přijímací zkoušky - ústní zkoušení - problémové úlohy, krátké písemné práce - praktické provedení - průběžná příprava na přijímací zkoušky 3. kontrolní práce	<u>Očekávané výstupy:</u> - řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů; matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav; analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel; užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků <u>Učivo:</u> <u>Poměr:</u> - měřítko; úměra; trojčlenka - shodnost a podobnost (věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků) - příklady závislosti z praktického života a jejich vlastnosti; nákresy <u>Pomůcky:</u> - rýsovací potřeby <u>Očekávané výstupy:</u> - zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor; - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; - analyzuje a řeší jednoduché problémy, určuje velikost úhlu měřením a výpočtem; - odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů; - odhaduje a vypočítá objem a povrch těles; užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací; - řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí

MATEMATIKA – 9. ROČNÍK – RV (4/7)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	učivo		Očekávané výstupy
<u>Kompetence pracovní</u> - používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky - využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření	<u>Objem a povrch těles (jehlan, kužel, koule)</u> - jehlan, síť, povrch, objem - rotační kužel, síť, povrch, objem - koule, objem, povrch - slovní úlohy	- ústní zkoušení, - problémové úlohy - krátké písemné práce - modelování situace	<u>Učivo:</u> - proměnná; výrazy s proměnnými - lineární rovnice - soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými <u>Pomůcky:</u> - kalkulačky - tabulky <u>Očekávané výstupy:</u> - určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti; - odhaduje a vypočítá objem a povrch těles; načrtne a sestrojí síť základních těles; - načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině; - analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu; - užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací; - řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí <u>Učivo:</u> - jehlan - rotační kužel - koule <u>Pomůcky:</u> - modely těles - tabulky - kalkulačky

MATEMATIKA – 9. ROČNÍK – RV (5/7)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	učivo		Očekávané výstupy
	<u>Finanční matematika</u> 1. úrok, jistina, úroková doba, míra 2. úrokovací období 3. jednoduché a složené úrokování 4. řešení slovních úloh z praxe	• ústní zkoušení • problémové úlohy • krátké písemné práce 4. kontrolní práce	<u>Očekávané výstupy:</u> • provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; • zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor • užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek - část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem) • řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek); • matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, • formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav; • analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel; vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data <u>Učivo:</u> • trojčlenka • procento; promile • základ; procentová část; počet procent • jednoduché úrokování • příklady závislosti z praktického života a jejich vlastnosti <u>Pomůcky:</u> • Učebnice 9. Odvárko

MATEMATIKA – 9. ROČNÍK – RV (6/7)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	učivo		Očekávané výstupy
	<u>Závěrečné opakování</u>		

MATEMATIKA – PRŮŘEZOVÁ TÉMATA 9. ROČNÍK – RV (7/7)

Osobnostní a sociální výchova	Výchova demokratického občana	Multikulturní výchova
1.1.a cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění 1.1.b cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů 1.1.c dovednosti pro učení a studium 1.3.b organizace vlastního času, plánování učení a studia 1.3.c stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení 1.4.c dobrá organizace času 1.5.a cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti „dotahovat“ nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích 2.4.a rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.) 2.4.b rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny)	1.1.c formy participace žáků na životě místní komunity	1.1.a jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti 1.2.b udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženské, zájmové nebo generační příslušnost 1.2.f uplatňování principu slušného chování (základní morální normy)

INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE – 5. ROČNÍK (1/3)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
<u>Kompetence k učení:</u> • má pozitivní vztah k učení, poznává smysl a cíl učení • samostatně pozoruje a experimentuje získané výsledky porovnává a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti • operuje s obecně užívanými termíny, posoudí vlastní pokrok, naplánuje si jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit <u>Kompetence k řešení problému :</u> • samostatně řeší problémy: volí vhodné způsoby řešení, užívá při řešení logické postupy • vyhledává informace vhodné k řešení problému, využívá získané vědomosti <u>Kompetence komunikativní :</u> • využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k soužití a spolupráci s ostatními lidmi	1. historie výpočetní techniky 2. oblast využití VT 3. Informace - zdroje informací 4. hardware 5. software <u>Operační systém (dále jen OS)</u> 1. Druhy OS 2. Spuštění (zavádění) OS 3. Základní orientace v OS 4. vytváření a odstraňování souborů a složek 5. Kopírování souborů a složek <u>Internet</u> 1. historie internetu 2. prohlížeče 3. vyhledávání na internetu 4. počítačová pošta	<u>1. Ústní</u> • frontální ústní zkoušení • individuální zkoušení • hodnocení aktivního přístupu k vyučování • sebehodnocení žáka <u>2. Písemné</u> • referáty <u>3. Praktické</u> • samostatná práce na PC • individuální i skupinová práce	<u>Očekávané výstupy:</u> • Využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie • Respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučení v případě jejich závady • Chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím • Při vyhledávání informací na Internetu používá jednoduché a vhodné cesty • Vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích. • Komunikuje pomocí Internetu či jiných běžných komunikačních zařízení <u>Pomůcky :</u> • PC, dataprojektor, interaktivní tabule • Nástěnné plakáty

INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE – 5. ROČNÍK (2/3)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
	<u>Základy počítačové grafiky (dále jen PG)</u> 1. rozdělení PG 2. formáty PG 3. software pro PG 4. Tvorba rastrové grafiky <u>Práce s textovým editorem (dále jen TE)</u> 1. druhy textových editorů <u>Základní operace</u> 1. popis prostředí a ovládání TE 2. formát písma 3. odstavce 4. bloky 5. uložení souboru 6. práce se schránkou 7. Vkládání obrazců <u>Práce se stránkou</u> 1. vzhled stránky 2. nastavení pravítka	<u>Praktické</u> • samostatná práce na PC • individuální i skupinová práce	<u>Očekávané výstupy:</u> • pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru

5.3.1 - INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE - PRŮŘEZOVÁ TÉMATA 5. ROČNÍK (3/3)

Osobnostní a sociální výchova	Výchova demokratického občana	Multikulturní výchova
1.1.b cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů 1.1.c dovednosti pro učení a studium 1.3.b organizace vlastního času, plánování učení a studia 1.4.c dobrá organizace času 1.4.e hledání pomoci při potížích	1.5.b cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů	1.2.f uplatňování principu slušného chování (základní morální normy)
		Mediální výchova
		1.1.a pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě 1.1.b rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných 1.1.d hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením 1.1.f identifikování základních orientačních prvků v textu 1.6.b tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium

5.3.2 - INFORMAČNÍ A KOMUNIKACNÍ TECHNOLOGIE – 6. ROČNÍK (1/3)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
<u>Kompetence k učení:</u> • má pozitivní vztah k učení, poznává smysl a cíl učení • samostatně pozoruje a experimentuje získané výsledky porovnává a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti • operuje s obecně užívanými termíny, posoudí vlastní pokrok, naplánuje si jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit <u>Kompetence k řešení problému :</u> • samostatně řeší problémy: volí vhodné způsoby řešení, užívá při řešení logické postupy • vyhledává informace vhodné k řešení problému, využívá získané vědomosti <u>Kompetence komunikativní :</u> • využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k soužití a spolupráci s ostatními lidmi	Základní pojmy používané ve VT 1. Vývojové trendy VT 2. bit, byt 3. hardwarová konfigurace PC 4. externí zařízení PC 5. softwarová konfigurace PC 6. pojmy a vlastnosti operačních systémů Internet 1. opakování učiva z 5. ročníku 2. Vyhledávání a kontrola informací 3. Kyberšikana	<u>1. Ústní</u> • frontální ústní zkoušení • individuální zkoušení • hodnocení aktivního přístupu k vyučování • sebehodnocení žáka <u>2. Písemné</u> • referáty • testy <u>3. Praktické</u> • samostatná práce na PC • individuální i skupinová práce	<u>Očekávané výstupy:</u> • ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost • Používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji <u>Pomůcky :</u> • PC, dataprojektor, interaktivní tabule • Nástěnné plakáty, brožury

INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE – 6. ROČNÍK (2/3)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	Prezentační programyVZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAH VÝSTUPY, POMŮCKY
Kompetence	1. využití prezentačních programů 2. základní seznámení s prostředím 3. práce se snímky 4. text v prezentaci 5. vkládání obrázků 6. nastavení efektů 7. efekty 8. spouštění prezentace Počítačová grafika 1. rastrová grafika 2. vektorová grafika Práce s textovým editorem 2. opakování 5. ročníku 8. nastavení stylu odstavce 9. odrážky a číslování 10. zalomení dokumentu 11. kontrola pravopisu 12. obsah a rejstřík 13. tvorba tabulky 14. Vkládání symbolů Práce se stránkou 3. záhlaví, zápatí, sloupce, 4. tabulátory Grafika ve wordu a. vložení a vlastnosti klipartu, b. vkládání obrázku		Očekávané výstupy - Ovládá Očekávané výstupy textovými, grafickými editory a využívá vhodných aplikací - Uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem

INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE - PRŮŘEZOVÁ TÉMATA 6. ROČNÍK (3/3)

Osobnostní a sociální výchova	Výchova demokratického občana	Multikulturní výchova
1.1.b cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů 1.1.c dovednosti pro učení a studium 1.3.b organizace vlastního času, plánování učení a studia 1.4.c dobrá organizace času 1.4.e hledání pomoci při potížích	1.5.b cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů	1.2.f uplatňování principu slušného chování (základní morální normy)
		Mediální výchova
		1.1.a pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě 1.1.b rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných 1.1.d hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením 1.1.f identifikování základních orientačních prvků v textu 1.6.b tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium

5.3.3 - INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE – 9. ROČNÍK (1/3)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
<u>Kompetence k učení:</u> • má pozitivní vztah k učení, poznává smysl a cíl učení • samostatně pozoruje a experimentuje získané výsledky porovnává a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti • operuje s obecně užívanými termíny, posoudí vlastní pokrok, naplánuje si jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit <u>Kompetence k řešení problému:</u> • samostatně řeší problémy: volí vhodné způsoby řešení, užívá při řešení logické postupy • vyhledává informace vhodné k řešení problému, využívá získané vědomosti <u>Kompetence komunikativní :</u> • využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k soužití a spolupráci s ostatními lidmi	<u>Opakování:</u> 1. Základní pojmy výpočetní techniky 2. Hardware 3. Software 4. Operační systém 5. Internet 6. Textový editor 6.1. formát písma 6.2. nastavení odstavce 6.3. styly 6.4. rozložení stránky 6.5. vkládání objektů 7. Prezentční programy 7.1. formát snímku 7.2. vkládání objektů 7.3. animace	<u>1. Ústní</u> • frontální ústní zkoušení • individuální zkoušení • hodnocení aktivního přístupu k vyučování • sebehodnocení žáka <u>2. Písemné</u> • referáty <u>3. Praktické</u> • samostatná práce na PC • individuální i skupinová práce	<u>Očekávané výstupy:</u> • ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů • posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost <u>Pomůcky :</u> • PC, dataprojektor, interaktivní tabule • Nástěnné plakáty <u>Očekávané výstupy:</u> • Ovládá práci s textovými, grafickými i editory a využívá vhodných aplikací • Uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem • Pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví • Používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji • Zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové a grafické formě

INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE – 9. ROČNÍK (2/3)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
	Práce s tabulkovým editorem 1. základní operace 2. práce s listy 3. druhy grafů 4. základní vytvoření grafu 5. manipulace s grafem 6. funkce <u>Multimédia:</u> 1. Tvorba videa 2. Editace videa 3. Animace <u>Počítačové sítě:</u> 1. Druhy sítí 2. Síťové prvky 3. Základní pojmy <u>Ochrana výpočetní techniky:</u> 1. Druhy počítačových virů 2. Antivirový software		• Ovládá práci s tabulkovými editory • zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v multimediální formě

INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE - PRŮŘEZOVÁ TÉMATA 9. ROČNÍK (3/3)

Osobnostní a sociální výchova	Výchova demokratického občana	Multikulturní výchova
1.1.b cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů 1.1.c dovednosti pro učení a studium 1.3.b organizace vlastního času, plánování učení a studia 1.4.c dobrá organizace času 1.4.e hledání pomoci při potížích	1.5.b cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů	1.2.f uplatňování principu slušného chování (základní morální normy)
		Mediální výchova
		1.1.a pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě 1.1.b rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných 1.1.d hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením 1.1.f identifikování základních orientačních prvků v textu 1.6.b tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium

5.4.1 - PRVOUKA – 1. ROČNÍK (1/4)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
Kompetence k učení: • Získané informace využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě • Osvojuje si obecně užívané termíny • Samostatně pozoruje, získané výsledky porovnává a využívá v budoucnosti • Poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení Kompetence k řešení problémů: • Vnímá nejružnější problémové situace ve škole i mimo ni • Vyhledává informace vhodné k řešení problému, nenechá se odradit případným nezdarem • Samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení • Prakticky ověřuje správnost řešení Kompetence komunikativní: • Vyjadřuje se výstižně a souvisle v ústním i písemném projevu • Naslouchá promluvám druhých lidí, vhodně na ně reaguje • Rozumí textu, obrazovým materiálům a jiným informačním a komunikačním prostředkům	Jsem školák 1. učební pomůcky, poznávání prostorů školy, hygienické a učební návyky, základy sebekázně, vztah ke spolužákům, vzájemná pomoc, kamarádství, společenské chování ve školním prostředí 2. dopravní výchova, dopravní značky, světelná signalizace, riziková místa, situace 3. orientace ve škole, zaměstnanci školy 4. základní prvky verbální komunikace v mezilidských vztazích (EV) 5. schopnost spolupráce, iniciativa, asertivní chování (EV) 6. komunikace při vytváření výchovného kolektivu Příroda, život v přírodě 1. rostliny, živočichové 2. význam ovoce a zeleniny pro zdraví člověka, poznávání ovoce a zeleniny 3. sledování života rostlin, stromy listnaté a jehličnaté Lidé a čas 1. orientace v čase podle hodin a kalendáře, určování času 2. den týden, měsíc, rok <u>Domov</u> 1. domov a jeho okolí, životní prostředí 2. tradice Vánoc, lidové zvyky a obyčeje 3. péče o rostliny a zvířata v bytě	• pochvala • práce ve skupinách • problémové úlohy • ústní zkoušení • písemná cvičení • soutěže ve dvojicích a skupinách • praktické předvedení • modelové situace • dramatizace • pozorování • vycházka	Očekávané výstupy • Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi • Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností • Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem a nedostatkům • Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti • Pozoruje, popisuje a porovnává viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích • Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví

PRVOUKA –1. ROČNÍK (2/4)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
Kompetence sociální a personální: - Účinně spolupracuje ve skupině - Společně s pedagogem se podílí na vytváření pravidel práce v týmu - Podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, je ohleduplný, uctívá při jednání s druhými lidmi, - v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá - Vytváří si pozitivní představu o sobě samém Kompetence občanské: - Respektuje přesvědčení a názory druhých lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, fyzické a psychické násilí - Je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu - Osvojuje si základní pravidla a normy společenského chování - Respektuje, oceňuje a chrání naše kulturní a historické tradice - Chrání životní prostředí a své zdraví	Moje rodina - život rodiny - probuzenecké vztahy - rodinné prostředí - postavení dítěte - úcta ke starším lidem - komunikace citů, mezilidské vztahy, iniciativa, asertivní chování, schopnost spolupráce (EV) Práce a volný čas, lidé a technika - povolání - využití volného času, zájmová činnost - použití jednoduchých přístrojů Věci a činnosti kolem nás - poznávání různých materiálů a jejich využití Člověk mezi lidmi - Lidské tělo – stavba těla, základy společenského chování		- Rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času - Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci - Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech - Podílí se na vytváření kolektivu třídy (EV) - Oslovuje křestními jmény, používá vhodné formy pozdravu, poděkování omluvy - Pozitivní hodnocení sebe a druhých Pomůcky - učebnice - nástěnné obrazy - pracovní listy - obrazové soubory rostlin a živočichů - živé přírodniny - herbář rostlin - manipulační atlas rostlin a živočichů - magnet. karty s názvy měsíců, dnů, ročních období - demonstrační hodiny - základní zdravotní materiál - plánek města Učivo - domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště - škola – prostředí školy, činnost ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy, riziková místa, situace

PRVOUKA – 1. ROČNÍK (3/4)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
	Člověk a zdraví 1. péče o zdraví 2. správná životospráva 3. zásady správné výživy 4. drobné úrazy a poranění 5. předcházení úrazům Příroda, život v přírodě 1. pozorování změn v přírodě na jaře 2. tradice Velikonoc 3. hospodářská zvířata, jejich využití 4. stromy na jaře, jarní práce na zahradě 5. proměny přírody během ročních období 6. práce zemědělce Dopravní výchova 1. cestování, dopravní prostředky 2. dopravní hřiště <u>Příroda, život v přírodě</u> 1. léto v lese, na louce a u vody 2. prázdniny, cestování Závěrečné opakování		• rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy • soužití lidí – mezilidské vztahy • chování lidí – pravidla slušného chování, rizikové situace, rizikové chování, ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality • práva a povinnosti • orientace v čase a časový řád – určování času, denní režim dne, roční období, kalendář • státní svátky a významné dny • rostliny, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy • životní podmínky • ochrana přírody • lidské tělo – stavba těla, denní režim • péče o zdraví • osobní bezpečí

PRVOUKA – PRŮŘEZOVÁ TÉMATA 1. ROČNÍK (4/4)

Výchova demokratického občana	Multikulturní výchova	Environmentální výchova
1.1.a cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění 1.5.a cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti „dotahovat“ nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích	1.1.a jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti 1.1.b člověk jako nedílná jednotu tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika 1.1.c poznávání vlastního kulturního zakotvení 1.1.d respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy) 1.1.e základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě 1.3.a rovnocennost všech etnických skupiny a kultur 1.3.b odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost 1.3.c postavení národnostních menšin 1.3.d základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti 1.3.e různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa 1.3.f projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku	1.3.a zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství 1.3.b doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace) 1.3.c průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti) 1.3.d odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny) 1.3.e ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek) 1.3.h změny v krajině (krajinu dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy) 1.4.a naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé) 1.4.b náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí) 1.4.c aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace) 1.4.d prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví) 1.4.e nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky zvyšování rozdílů globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech		
1.1.a rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa		

5.4.2 - PRVOUKA – 2. ROČNÍK (1/3)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
<u>Kompetence k učení:</u> - Žák poznává smysl a cíl učení - Má pozitivní vztah k učení - Osvojuje si nové poznatky - Pracuje samostatně přiměřeně k věku <u>Kompetence k řešení problémů:</u> - Vnímá problémové situace ve škole i mimo ni - Nenechá se odradit případným nezdarem - Dokáže řešit problémy samostatně i v týmu <u>Kompetence komunikativní:</u> - Formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory - Naslouchá promluvám druhých lidí - Rozumí písemným pokynům přiměřené složitosti - Pečlivě vyslovuje - Využívá komunikativní dovednosti v každodenním životě Kompetence sociální a personální: - Spolupracuje ve skupině - Učí se ohleduplnosti a úctě při jednání s druhými - Vytváří si pozitivní představu o sobě samém	<u>Domov</u> – Prostředí domova, orientace v místě bydliště <u>Škola</u> – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy, riziková místa a situace <u>Rodina</u> – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy <u>Chování lidí</u> – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, ohleduplnost, rizikové situace, rizikové chování <u>Orientace v čase a časový řád</u> – určování času, kalendáře, režim dne, roční období <u>Rostliny, houby, živočichové</u> – znaky života, životní potřeby a projevy <u>Rovnováha v přírodě</u> – význam, vzájemné vztahy mezi organizmy, základní společenstva <u>Rizika v přírodě</u> – rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi <u>Lidské tělo</u> – stavba těla <u>Péče o zdraví</u> – zdravý životní styl, drobné úrazy a poranění <u>Bezpečné chování v silničním provozu</u> – dopravní značky, předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky)	- pochvala - povzbuzení - frontální ústní zkoušení - praktické předvedení ve dvojici nebo ve skupině - doplňovací cvičení - test - prověrka - ústní zkoušení - sebehodnocení žáka - hodnocení pracovního sešitu - praktické předvedení - problémové úlohy - modelové situace	<u>Očekávané výstupy:</u> - rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost - rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům - odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností - využívá časové údaje při řešení situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti - uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích, a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost - pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích - uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných - chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepřijemná

PRVOUKA – 2. ROČNÍK (2/3)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
Kompetence občanské: - Osvojuje si základní pravidla a normy společenského chování - Chápe základní principy, práva a povinnosti e škole i mimo ni			- podílí se na vytváření kolektivu třídy – oslovuje křestními jmény, používá vhodné formy pozdravu, poděkování, omluvy (EV) - osvojuje si základy pozitivního hodnocení sebe a přijetí druhých (EV) Pomůcky - učebnice - pracovní sešit - demonstrační obrázky - filmy - atlas rostlin, atlas zvířat - obrazy, knihy, brožury - kalendář přírody - demonstrační hodiny - cvičné hodiny - ukázky zdravotního materiálu - ukázky zdravé výživy Učivo: Místo, kde žijeme - domov - škola - obec/město/, místní krajina - okolní krajina Lidé kolem nás - rodina - soužití lidí Lidé a čas - Orientace v čase <u>Příroda</u> - Voda, vzduch, rostliny <u>Člověk a jeho zdraví</u> - Lidské tělo - Péče o zdraví

PRVOUKA – PRŮŘEZOVÁ TÉMATA 2. ROČNÍK (3/3)

Výchova demokratického občana	Multikulturní výchova	Environmentální výchova
1.1.a cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění 1.1.b způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy (význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy – žákovských rad či parlamentů) 1.2.a občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku) 1.2.b Listina základních lidských práv a svobod, práva a povinnosti občana	1.1.a jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti 1.1.b člověk jako nedílná jednotka tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika 1.1.c poznávání vlastního kulturního zakotvení 1.1.d respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy) 1.1.e základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě 1.2.a právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci 1.2.b udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženské, zájmové nebo generační příslušnost 1.2.c vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti) 1.2.d předsudky a vžitě stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace) 1.2.e důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích 1.2.f uplatňování principu slušného chování (základní morální normy) 1.2.g význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti 1.2.h tolerance, empatie, umět se vžít do role druhého 1.2.i lidská solidarita, osobní příspěvi k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy 1.5.a Odpovědnost a příspěvi každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám 1.5.b Nekonfliktní život v multikulturní společnosti 1.5.c Aktivní spolupodílení dle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin 1.5.d Otázka lidských práv, základní dokumenty	1.1.a les (les v našem prostředí), produkční a mimoprodukční významy lesa 1.1.b pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na nich, pole a jejich okolí) 1.1.c vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii) 1.1.e lidské sídlo – město – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky) 1.2.a voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení) 1.2.b ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás) 1.2.c půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině) 1.2.d ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů) 1.4.a naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé) 1.4.b náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí) 1.4.c aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace) 1.4.d prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví) 1.4.e nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky zvyšování rozdílů globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech		
1.1.a rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa 1.1.b místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu		

5.4.3 - PRVOUKA – 3. ROČNÍK (1/4)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
<u>Kompetence k učení:</u> - Žák poznává smysl a cíl učení - Má pozitivní vztah k učení - Osvojuje si nové poznatky - Pracuje samostatně přiměřeně k věku <u>Kompetence k řešení problémů:</u> - Vnímá problémové situace ve škole i mimo ni - Nenechá se odradit případným nezdarem - Dokáže řešit problémy samostatně i v týmu <u>Kompetence komunikativní:</u> - Formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory - Naslouchá promluvám druhých lidí - Rozumí písemným pokynům přiměřené složitosti - Pečlivě vyslovuje - Využívá komunikativní dovednosti v každodenním životě Kompetence sociální a personální: - Spolupracuje ve skupině - Učí se ohleduplnosti a úctě při jednání s druhými - Vytváří si pozitivní představu o sobě samém	- obec (město), místní krajina - rodina - chování lidí - kultura - orientace v čase a časový řád - regionální památky - současnost a minulost v našem životě - látky a jejich vlastnosti - voda a vzduch - rostliny, houby, živočichové - životní podmínky - rizika v přírodě - lidské tělo - správná výživa - prevence nemocí a úrazů - návykové látky a zdraví - přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví	- pochvala, povzbuzení - frontální ústní zkoušení - praktické předvedení ve dvojici nebo ve skupině - hodnocení aktivního přístupu k vyučování - sebehodnocení žáka - hodnocení pracovního sešitu - test - referát - modelové situace	Očekávané výstupy - vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo, rozliší možná nebezpečí v okolí - začlení svou obec/město/ do příslušného kraje a obsluh. centra ČR, popíše změny v nejbližším okolí, obci - rozliší přírodní a umělé prvky v okolí, vyjádří její estetické hodnoty - projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, přednostem i nedostatkům - využívá čas. údaje v různých situacích v den. životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti, budoucnosti - pojmenuje některé rodáky, kulturní a historické památky, významné události regionu, interpret. některé pověsti a báje spjaté s místem, kde žije - uplatňuje základní poznatky o sobě, rodině, o lid. společnosti, soužití, zvycích, o práci lidí - pozoruje, popíše proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích

PRVOUKA – 3. ROČNÍK (2/4)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
Kompetence občanské: 3. Osvojuje si základní pravidla a normy společenského chování 4. Chápe základní principy, práva a povinnosti ve škole i mimo ni	<u>Etická výchova</u> 1. tvořivost v mezilidských vztazích – vytváření prožitků radosti pro druhé, společné plnění úkolů, zbavování se strachu z neznámého řešení úkolu a z tvořivého experimentování 2. iniciativa – ve vztahu k jiným, hledání možnosti jak vycházet s jinými lidmi v rodině, ve třídě, mezi vrstevníky, iniciativa nepřijatá jinými, zpracování neúspěchu		- roztřídí některé přírodniny podle nápadných znaků, uvede příklady organismů ve známé lokalitě - provádí jednoduché pokusy u skupiny zn. látek, určuje vlastnosti, změří základní veličiny pomocí jednoduchých přístrojů - uplatňuje základní hygienicko preventivní návyky s využitím element. znalostí o lid. tělo, projevuje vhod. chováním a činnostmi vztah ke zdraví - dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a ostatních - uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu - reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech - využívá prvky tvořivosti při společném plnění úkolů - osvojí si základní (předpoklady)vědomosti a dovednosti pro vytvoření sebeúcty a úcty k druhým Učivo Místo kde žijeme - obec (město), místní krajina – její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť Lidé kolem nás - rodina – život a funkce rodiny, práce fyzická a duševní, zaměstnání - chování lidí – etické zásady, zvládání vlastní emocionality, předcházení konfliktů - kultura – podoby a projevy kultury, kulturní instituce Lidé a čas - orientace v čase, časový řád –čas jako fyzikální veličina - regionální památky – péče o památky - současnost a minulost v našem životě – bydlení, předměty denní potřeby - průběh lidského života

PRVOUKA – 3. ROČNÍK (3/4)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
			Rozmanitost přírody • látky a jejich vlastnost – třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti • voda a vzduch – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život • rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka • životní podmínky – rozmanitost podmínek života na Zemi • ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost • rizika v přírodě – mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi Člověk a jeho zdraví • lidské tělo – životní potřeby člověka • péče o zdraví – správná výživa, výběr a způsoby uchování potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim, drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních • přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku • návykové látky a zdraví – nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií Pomůcky • učebnice, pracovní sešit • mapa, plán, model krajiny • kompas, buzola • obrazy, knihy, brožury, encyklopedie, fotografie • filmy • literatura/báje, pověsti/ • kresba, dramatizace • soubor hornin a nerostů • váha, teploměr, měřítko • modely • kalendář zvířat

PRVOUKA – PRŮŘEZOVÁ TÉMATA 3. ROČNÍK (4/4)

Osobnostní a sociální výchova		Environmentální výchova
1.4.c dobrá organizace času 1.4.e hledání pomoci při potížích		1.1.e lidské sídlo – město – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky) 1.2.a voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení) 1.2.b ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás) 1.4.a naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé)

5.4.4 - VLASTIVĚDA – 4. ROČNÍK (1/4)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	učivo		Očekávané výstupy
<u>Kompetence k učení:</u> - vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení je efektivně využívá v učení i praxi, samostatně pozoruje, porovnává a vyvodí závěr, hodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich <u>Kompetence sociální a personální:</u> - spolupracuje ve skupině, uvědomuje si význam své role v pracovní činnosti a její pozitivní ovlivnění kvality společné práce, učí se chápat mezilidské vztahy a přispívá k jejich zlepšování, učí se hodnotit své schopnosti a dovednosti <u>Kompetence občanské:</u> - chápe základní principy na nichž spočívají zákony a společenské normy, učí se respektovat naše tradice a kulturní i historické dědictví, respektuje přesvědčení druhých lidí Kompetence k řešení problémů - učí se využívat vlastního úsudku a zkušeností k řešení problému, učí se obhajovat své postoje a postupy	<u>Místo, kde žijeme</u> - domov, škola a okolí - místní krajina - obec (město), krajina - významné objekty ve městě a v krajině <u>Region, kraj ve kterém žijí</u> - dopravní síť, cestovní ruch - hospodářství, zemědělství, - životní prostředí - region v minulosti - osobnosti regionu <u>Mapa, plán</u> - zobrazení krajiny na mapě - měřítko mapy <u>Česká republika</u> - mapa, poloha <u>Praha</u> – hlavní město ČR <u>Pojmy k orientaci na mapě</u> Povrch <u>Vodstvo</u> <u>Zemědělství, průmysl a kultura</u> - Regiony - Města	- pochvala, povzbuzení - frontální ústní zkoušení - praktické předvedení ve dvojici nebo ve skupině - hodnocení aktivního přístupu k vyučování - sebehodnocení žáka - hodnocení pracovního sešitu - test - praktické předvedení - referát - problémové úlohy - modelové situace	Očekávané výstupy - určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu - vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě) - řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě - vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického - orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy - určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě - rozlišuje mezi náčrtky, plány a základními typy map - vyhledává základní údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky

VLASTIVĚDA – 4. ROČNÍK (2/4)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
<u>Kompetence komunikativní:</u> - formuluje své myšlenky v kultivovaném písemném i ústním projevu, naslouchá k promluvám druhých lidí <u>Kompetence pracovní:</u> - dbá o své pracovní a životní prostředí	Naše vlast - Poloha ČR v Evropě - Sousední státy a historické země - Pojmy: domov, vlast, národ, vlastenectví, cizina, národnostní menšina, národní bohatství - Pojmy: česká státnost, státní symboly, státní svátky významné dny, základní státoprávní pojmy (prezident, předseda vlády, vláda, parlament, občané, volby, demokracie, soud, zákonodárná, výkonná, soudní moc) <u>Měření dějinného času</u> Starší dějiny - Doba lovců mamutů - Keltové a Germáni na našem území - Dávní Slované - Kupec Sámó, - Velkomoravská říše - Konstantin a Metoděj <u>Život za vlády knížat z rodu Přemyslovců</u> - Staré pověsti české - Na úsvitu dějin - Kníže Václav a Boleslav - Slavíkovci a svatý Vojtěch - Kníže Oldřich a Božena - Břetislav a Jitka - Kosmova kronika česká		- rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam - rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují demokratické principy - pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy - využívá knihoven jako sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti - rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik - srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik - objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů <u>Učivo:</u> Místo kde žijeme - okolní krajina – zemský povrch a jeho tvary - naše vlast – domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly, armáda ČR - mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky

VLASTIVĚDA – 4. ROČNÍK (3/4)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
	<u>Život za vlády králů z rodu Přemyslovců</u> 1. Dědičný královský titul 2. Anežka Česká 3. Král železný a zlatý Poslední Přemyslovci <u>Lucemburkové na českém trůně</u> 1. Král Jan a Eliška Přemyslovna 2. Karel IV. – císař a král, otec vlasti 3. Život ve středověku <u>Jan Hus a husitské války</u> 1. Kdo byli husité 2. Bitva u Sudoměře 3. Křížácké výpravy do Čech 4. Bitva u Domažlic 5. Bitva u Lipan <u>Život v českých zemích po husitských válkách</u> 1. Země bez krále 2. Král Jiří z Poděbrad 3. <u>Jagellonci na českém trůně</u> 4. České země za vlády Vladislava II. Jagellonského <u>Na počátku vlády Habsburků</u> <u>Románský, gotický, renesanční, barokní sloh – stavitelství a kultura</u>		<u>Lidé kolem nás</u> • soužití lidí – principy demokracie; obchod, firmy, zájmové spolky • vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek • právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy <u>Lidé a čas</u> • orientace v čase a časový řád – dějiny jako časový sled událostí, letopočet, generace • současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, státní svátky a významné dny • mýty, báje, pověsti – domov, vlast, rodný kraj Pomůcky • učebnice, pracovní sešit • plán města, obce • mapa místní krajiny, regionů ČR, mapa ČR, mapa střední Evropy, autoatlas, globus • obrazy, knihy, brožury, města, obce • filmy • měřičské pomůcky (směrová růžice, kompas) • literatura – báje a pověsti, encyklopedie • čtvrtka, psací potřeby • jízdní řády

VLASTIVĚDA - PRŮŘEZOVÁ TÉMATA 4. ROČNÍK (4/4)

Osobnostní a sociální výchova	Výchova demokratického občana	Environmentální výchova
2.2.c lidská práva jako regulativ vztahů	1.1.a škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole 1.1.b způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy (význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy – žákovských rad či parlamentů) 1.2.a občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku) 1.2.c úloha občana v demokratické společnosti	1.3.d odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny) 1.3.e ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek) 1.4.b náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí)

5.4.5 - VLASTIVĚDA – 5. ROČNÍK (1/4)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
<u>Kompetence k učení:</u> - vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení je efektivně využívá v učení i praxi, samostatně pozoruje, porovnává a vyvodí závěr, hodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich <u>Kompetence sociální a personální:</u> - spolupracuje ve skupině, uvědomuje si význam své role v pracovní činnosti a její pozitivní ovlivnění kvality společné práce, učí se chápat mezilidské vztahy a přispívá k jejich zlepšování, učí se hodnotit své schopnosti a dovednosti <u>Kompetence občanské:</u> - chápe základní principy na nichž spočívají zákony a společenské normy, učí se respektovat naše tradice a kulturní i historické dědictví, respektuje přesvědčení druhých lidí Kompetence k řešení problémů: - učí se využívat vlastního úsudku a zkušeností k řešení problému, učí se obhajovat své postoje a postupy	Novodobé dějiny <u>18. století, osvěcenská doba</u> <u>Vliv západní Evropy a francouzské revoluce</u> České země součást Rakouska Národní obrození - Buditelé českého národa - Vynálezy mění svět - Rozkvět kultury a umění Revoluční rok 1848 (Politické probuzení) Rakousko-Uhersko - Národní divadlo (Národ sobě) - Hospodářský růst českých zemí Hospodářský rozvoj českých zemí po roce 1850 (Nové uspořádání společnosti)světová válka - Hrůzy první světové války Život v první republice - Tvář nového státu - První prezident - Jak se žilo v první republice <u>Konec první republiky, mnichovská dohoda</u> - Republika se hroutí <u>2. světová válka</u> - Smutná život okupace - Boj proti nacistům	- pochvala, povzbuzení - frontální ústní zkoušení - praktické předvedení ve dvojici nebo ve skupině - hodnocení aktivního přístupu k vyučování - sebehodnocení žáka - hodnocení pracovního sešitu - test - praktické předvedení - referát - problémové úlohy - modelové situace	Očekávané výstupy <u>1. Místo kde žijeme</u> - vyhledává základní údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli - zprostředkuje ostatním zkušenosti a zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovnává způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích - rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam <u>2. Lidé kolem nás</u> - odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze - na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů - vysvětlí proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy <u>3. Lidé a čas</u> - pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy - využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti - zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek - rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik - srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik - objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů

VLASTIVĚDA – 5. ROČNÍK (2/4)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
<u>Kompetence komunikativní:</u> - formuluje své myšlenky v kultivovaném písemném i ústním projevu, naslouchá k promluvám druhých lidí <u>Kompetence pracovní:</u> - dbá o své pracovní a životní prostředí	Poválečné československo, období totality - Zrod nového Československa - Období komunistické vlády Sametová revoluce, obnovení demokracie - Od totality k demokracii - Počátek nových nadějí Česká republika Umělecké a stavební slohy a směry 18. až 20. století Planeta země, globus - Světadíly a oceány - Zemská polokoule, rovník, poledník, póly, podnebné pásy Evropa 1. ČR na mapě světa, Evropy - Poloha, hranice, členitost - Povrch, podnebí, vodstvo - Rostlinstvo, živočišstvo Oblasti Evropy - Evropské státy a jejich hlavní města - Německo – hospodářsky nejsilnější stát - Rakousko – náš jižní soused - Slovensko – země nám nejbližší - Polsko – náš severní soused		<u>Učivo:</u> <u>1. Místo kde žijeme</u> - regiony ČR- - Praha a vybrané oblasti ČR - surovinové zdroje - výroba - služby - obchod - Evropa a svět - kontinenty - evropské státy - EU - cestování <u>2. Lidé kolem nás</u> - politické strany, církve - pomoc nemocným a sociálně slabým - společný „evropský dům“ - chování lidí - vlastnictví - rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti - hotovostní a bezhotovostní forma peněz - způsoby placení - banka jako správce peněz, úspory, půjčky - právo a spravedlnost - protiprávní jednání a korupce - právní ochrana občana a majetku včetně nároku na reklamaci - právní ochrana soukromého vlastnictví - právní ochrana duševních hodnot

VLASTIVĚDA – 5. ROČNÍK (3/4)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
	Česká republika 1. Praha a její okolí 2. Střední Čechy 3. Východní Čechy 4. Severní Čechy 5. Západní Čechy 6. Jižní Čechy 7. Českomoravská vrchovina 8. Severní Morava 9. Brno a okolí 10. Střední a jižní Morava		• kultura - masová kultura a subkultura - základní globální problémy – významné sociální problémy, problémy konzumní společnosti, nesnášenlivost mezi lidmi, globální problémy přírodního prostředí <u>3. Lidé a čas</u> • orientace v čase a časový řád - dějiny jako časový sled událostí Pomůcky • učebnice, pracovní sešit • mapa regionů ČR, mapa ČR, autoatlas, mapa Evropy, mapa světa, globus • obrazy, knihy, brožury • města, obce • filmy • měřičské pomůcky (směrová růžice, kompas) • literatura – báje a pověsti, encyklopedie • čtvrtka, psací potřeby • PC + internet

VLASTIVĚDA - PRŮŘEZOVÁ TÉMATA 5. ROČNÍK (4/4)

Osobnostní a sociální výchova	Environmentální výchova	
1.1.c dovednosti pro učení a studium	1.3.h změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy)	

5.4.6 - PŘÍRODOVĚDA – 4. ROČNÍK (1/4)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	učivo		Očekávané výstupy
<u>Kompetence k učení:</u> - vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení je efektivně využívá v učení i praxi, samostatně pozoruje, porovnává a vyvodí závěr, hodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich <u>Kompetence sociální a personální:</u> - spolupracuje ve skupině, uvědomuje si význam své role v pracovní činnosti a její pozitivní ovlivnění kvality společné práce, učí se chápat mezilidské vztahy a přispívá k jejich zlepšování, učí se hodnotit své schopnosti a dovednosti <u>Kompetence občanské:</u> - poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka, - respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví <u>Kompetence k řešení problémů:</u> - učí se využívat vlastního úsudku a zkušeností k řešení problému, učí se obhajovat své postoje a postupy	<u>Rozmanitost přírody</u> <u>dělení přírodnin</u> <u>podmínky života na Zemi</u> <u>Živá příroda</u> <u>Byliny</u> <u>stavba těla - kořen, stonek, list, květ</u> <u>výživa rostlin</u> - rostliny kulturní a plané - byliny léčivé a jedovaté - život bylin a příprava na zimu - okrasné byliny <u>Houby</u> - základní poznatky - význam hub <u>Dřeviny</u> - třídění a stavba dřevin - listnaté keře a stromy - ovocné stromy a keře - jehličnaté stromy a keře - život a význam stromů - okrasné dřeviny <u>Živočichové</u> - charakteristika živočichů - domácí zvíře, zvířecí nemoci - volně žijící zvířata	- pochvala, povzbuzení - frontální ústní zkoušení - praktické předvedení ve dvojici nebo ve skupině - hodnocení aktivního přístupu k vyučování - sebehodnocení žáka - hodnocení pracovního sešitu - test - praktické předvedení - referát - problémové úlohy - modelové situace	<u>Očekávané výstupy:</u> - a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě - vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody - rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi obhájí, a odůvodní své názory, připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu a řešení - využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako zdůvodní základní význam chráněných částí přírody - objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka - zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí - zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat

PŘÍRODOVĚDA – 4. ROČNÍK (2/4)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
<u>Kompetence komunikativní:</u> - formuluje své myšlenky v kultivovaném písemném i ústním projevu, naslouchá k promluvám druhých lidí <u>Kompetence pracovní:</u> - dbá o své pracovní a životní prostředí, používá bezpečně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, přistupuje k výsledkům pracovní činnosti i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot, využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje	Neživá příroda - základní životní podmínky: teplo, světlo, půda, voda, vzduch - pokusy - ochrana zdraví Člověk - vznik a vývoj člověka - vnitřní stavba člověka - výživa, zdraví, osobní hygiena - člověk ve společnosti (neshody, rodina, kamarádství, láska, rodičovství, důvěryhodná osoba - léky, jedovaté a návykové látky - chování lidí, postižený a slabý jedinec ve společnosti Přírodní společenstva - les, rybník a život u vody, louka, zahrada, pole - zvláštnosti regionu - rovnováha přírody - potravní řetězce Ochrana přírody a její význam - chráněná území, chráněné rostliny a živočichové - čistota vody, půdy a vzduchu - odpady - živelné pohromy a ekologické katastrofy		- založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu - uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události, vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista

PŘÍRODOVĚDA – 4. ROČNÍK (3/4)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
	Dopravní výchova 1. pravidla pro bezpečnost chodců 2. řešení dopravních situací podle obrázků 3. bezpečná jízda 4. dopravní značky, jízdní kolo 5. zásady poskytování první pomoci, 6. důležitá tel. čísla 7. zásady bezpečnosti 8. první pomoc <u>Etická výchova</u> 1. tvůrčivost v mezilidských vztazích – vytváření prožitků radosti pro druhé, společné plnění úkolů, zbavování se strachu z neznámého řešení úkolu a z tvořivého experimentování 2. schopnost spolupráce – radost ze společné činnosti a výsledku, vyjádření zájmu, základní pravidla spolupráce 3. asertivní chování – rozlišování mezi nabídkami druhých, schopnost odmítnutí nabídky k podvodu, krádeži, pomlouvání, zneužívání návykových látek a sexuálnímu zneužívání		<u>Rozmanitost přírody</u> • látky a jejich vlastnosti – porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek • osobní bezpečí – označování nebezpečných látek • voda a vzduch – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život • nerosty a horniny, půda – některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam • rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka • rovnováha v přírodě – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva • ohleduplné chování k přírodě – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelné pohromy a ekologické katastrofy • rizika v přírodě – rizika spojená s ročními obdobími a sezonními činnostmi; mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi <u>Člověk a jeho zdraví</u> • osobní bezpečí – bezpečné chování v silničním provozu Pomůcky • učebnice, pracovní sešit • plán města, obce, parku • mapa místní krajiny, regionů ČR, mapa ČR, autoatlas • obrazy, knihy, brožury, atlasy, encyklopedie, modely, mikroskop, lupa • města, obce • filmy • měřičské pomůcky (směrová růžice, kompas) • čtvrtka, psací potřeby • přírodniny • demonstrační modely soupravy na jednoduché pokusy

PŘÍRODOVĚDA - PRŮŘEZOVÁ TÉMATA 4. ROČNÍK (4/4)

Osobnostní a sociální výchova	Environmentální výchova	
1.2.g moje učení	1.1.a les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa) 1.1.b pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na nich, pole a jejich okolí) 1.1.c vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii) 1.1.f kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek) 1.2.c půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině)	

5.4.7 - PŘÍRODOVĚDA – 5. ROČNÍK (1/4)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	učivo		Očekávané výstupy
<u>Kompetence k učení:</u> - vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení je efektivně využívá v učení i praxi, samostatně pozoruje, porovnává a vyvodí závěr, hodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich <u>Kompetence sociální a personální:</u> - spolupracuje ve skupině, uvědomuje si význam své role v pracovní činnosti a její pozitivní ovlivnění kvality společné práce, učí se chápat mezilidské vztahy a přispívá k jejich zlepšování, učí se hodnotit své schopnosti a dovednosti <u>Kompetence občanské:</u> - poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka, - respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví	Život na zemi Třídění organismů - Třídění živočichů - Třídění rostlin - Houby Země ve vesmíru - Vesmír - Sluneční soustava, Slunce - Planety - Planeta Země - Gravitační síla Země - Den, noc, roční období - Měsíc - Hvězdy a souhvězdí - Výzkum vesmíru - Magnetické jevy Rozmanitost podmínek života na Zemi - Podnebné oblasti Země - Život v mořích a oceánech - Tropické deštné lesy - Život v lesích - Život v travnatých oblastech - Pouště a polopouště - Polární pustiny - Vegetační pásy v ČR - Botanické zahrady a arboreta, zoologické zahrady	- pochvala, povzbuzení - frontální ústní zkoušení - praktické předvedení ve dvojici nebo ve skupině - hodnocení aktivního přístupu k vyučování - sebehodnocení žáka - hodnocení pracovního sešitu - test - praktické předvedení - referát - problémové úlohy - modelové situace	<u>Očekávané výstupy:</u> <u>1. Rozmanitost přírody</u> - objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka - vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období informačních zdrojů - porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy - stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně bránit

PŘÍRODOVĚDA – 5. ROČNÍK (2/4)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
<u>Kompetence k řešení problémů:</u> - učí se využívat vlastního úsudku a zkušeností k řešení problému, učí se obhajovat své postoje a postupy <u>Kompetence komunikativní:</u> - formuluje své myšlenky v kultivovaném písemném i ústním projevu, naslouchá k promluvám druhých lidí <u>Kompetence pracovní:</u> - dbá o své pracovní a životní prostředí, používá bezpečně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, přistupuje k výsledkům pracovní činnosti i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot, využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje	Lidské tělo - Charakteristické znaky člověka - Vnější stavba člověka - Kůže - Opěrná soustava - Pohybová soustava - Trávicí soustava, výživa - Dýchací soustava - Oběhová soustava - Vylučovací soustava - Rozmnožovací soustava - Smyslová a nervová soustava Zdraví, první pomoc, návykové látky Člověk ve společnosti - Rodina, kamarádi, osobní bezpečí - Návykové látky – sociální příčiny a důsledky, primární prevence		<u>2. Člověk a jeho zdraví</u> - využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života; - rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození - účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob; - uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista - předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek; - uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou; - rozpozná život ohrožující zranění - ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc - uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku.

PŘÍRODOVĚDA – 5. ROČNÍK (3/4)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
	<u>Etická výchova</u> 1. asertivní chování – rozlišování mezi nabídkami druhých, schopnost odmítnutí nabídky k podvodu, krádeži, pomlouvání, zneužívání návykových látek a sexuálního zneužívání		<u>Učivo</u> Rozmanitost přírody • vesmír a Země – sluneční soustava, den a noc, roční období • životní podmínky – rozmanitost podmínek života na Zemi, význam ovzduší a vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi, podnebí a počasí • ohleduplné chování k přírodě – živelné pohromy a ekologické katastrofy Člověk a jeho zdraví • lidské tělo – základní funkce a projevy člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce, vývoj jedince • partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy-rodina, vztahy v rodině, partnerské vztahy, osobní vztahy, etická stránka vztahů, etická stránka sexuality • péče o zdraví – denní režim, nemoci přenosné a nepřenosné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), osobní intimní a duševní hygiena • návykové látky a zdraví – návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek • osobní bezpečí – šikana, týrání, brutalita a jiné formy násilí v médiích • přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví • mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén), požáry – příčiny vzniku požáru, ochrana a evakuace při požáru • integrovaný záchranný systém

PŘIRODOVĚDA - PRŮŘEZOVÁ TÉMATA 5. ROČNÍK (4/4)

Osobnostní a sociální výchova	Multikulturní výchova	Environmentální výchova
1.2.c moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty) 1.4.b sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích	1.3.b odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost	1.2.d ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů) 1.4.d prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví)

5.5.1 - OBČANSKÁ A RODINNÁ VÝCHOVA – 6. ROČNÍK (1/4)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
<u>Kompetence komunikativní:</u> - rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění - Využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi <u>Kompetence sociální a personální:</u> - účinně spolupracuje ve skupině, podílí se s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v prac. Činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce. - Podílí se na utváření příjemné atmosféry týmu, přispívá k upevňování mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo oni požádá.	<u>Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity</u> - rodina, škola - uplatnění komplexní prosociálnosti (EV) - vrstevnická skupina - asertivní chování, obrana před manipulací (EV) - obec - spolek <u>Denní režim, tělesná a duševní hygiena</u> <u>Naše škola</u> - život ve škole - práva a povinnosti žáků - význam a činnost žákovské samosprávy - společná pravidla a normy - vklad vzdělání pro život <u>Naše škola, naše obec, region, kraj</u> - důležité instituce, - zajímavá a památná místa - významní rodáci - místní tradice - ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku <u>Naše vlast</u> - pojem vlasti a vlastenectví - zajímavá a památná místa - co nás proslavilo - významné osobnosti - státní symboly - státní svátky, významné dny	- ústní a písemné opakování - ústní a písemné zkoušení - modelování situací - pozorování práce v hodině - dramatizace - problémové zadání - referát	<u>Očekávané výstupy</u> - respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky a jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě - nahrazuje agresivní a pasivní chování chováním asertivním (EV) - je vnímavý k sociálním problémům, v kontextu své situace a svých možností přispívá k jejich řešení - zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje - objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání; - rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu - vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví

OBČANSKÁ A RODINNÁ VÝCHOVA – 6. ROČNÍK (2/4)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	učivo		Očekávané výstupy
<u>Kompetence občanské:</u> - Chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu. - Chrání naše tradice a kulturní a historické dědictví, má pozitivní postoj k uměleckým dílům, kultuře, zapojuje se do kulturního dění. <u>Kompetence pracovní:</u> - plní povinnosti a závazky, využívá své znalosti.	Bezpečné chování a komunikace - komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi - asertivní chování (EV) - bezpečný pohyb v rizikovém prostředí - nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení <u>Etická výchova</u> otevřená komunikace – úroveň komunikace, zásady verbální komunikace, komunikační chyby, dialog, komunikace ve ztížených podmínkách aktivní naslouchání – cíle, výhody, zásady, způsob a nácvik aktivního naslouchání <u>Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví</u> - bezpečné prostředí ve škole - ochrana zdraví při různých činnostech - bezpečnost v dopravě - rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. zvládání agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti)		- vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví - nahrazuje agresivní a pasivní chování chováním asertivním - uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných situacích <u>Učivo</u> Vztahy a pravidla soužití prostředí komunity Naše škola Naše obec, region, kraj Naše vlast Bezpečné chování Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví

OBČANSKÁ A RODINNÁ VÝCHOVA – PRŮŘEZOVÁ TÉMATA 6. ROČNÍK (3/4)

Osobnostní a sociální výchova	Výchova demokratického občana	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
1.1.c dovednosti pro učení a studium 1.4.c dobrá organizace času 1.5.a cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti „dotahovat“ nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích 2.1.a vzájemné poznávání ve skupině/třídě 2.2.d vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny) 2.3.a řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků 2.3.e dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů) 2.3.f komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost, apod.) 2.4.a rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.) 2.4.b rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny) 2.4.c rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence 3.1.a dovednosti pro řešení a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí 3.1.b problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci 3.2.a analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí	1.4.f škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole 1.4.g způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy (význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy – žákovských rad či parlamentů) 1.4.h formy participace žáků na životě místní komunity 1.4.i spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci 1.2.e principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů) 1.3.b obec jako základní jednotka samosprávy státu 1.4.a demokracie jako protiváha diktatury a anarchie 1.4.b principy demokracie 1.4.c základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka) 1.4.e demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti	1.1.c naši sousedé v Evropě 1.2.a naše vlast a Evropa 1.2.e státní a evropské symboly

OBČANSKÁ A RODINNÁ VÝCHOVA – PRŮŘEZOVÁ TÉMATA 6. ROČNÍK (4/4)

Multikulturní výchova	Environmentální výchova	Mediaální výchova
1.1.a jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti 1.1.d respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy) 1.1.e základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě 1.2.e důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích 1.3.a rovnocennost všech etnických skupiny a kultur 1.3.c postavení národnostních menšin 1.3.e různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa 1.4.a multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti 1.4.c specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost 1.4.d naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem 1.4.e význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání	1.3.e lidské sídlo – město – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky)	

5.5.2 - OBČANSKÁ A RODINNÁ VÝCHOVA – 7. ROČNÍK (1/5)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	učivo		Očekávané výstupy
<u>Kompetence komunikativní:</u> - využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem. Kompetence sociální a personální - Přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí. <u>Kompetence občanské:</u> - Chápe zákl. ekologické souvislosti, respektuje požadavky na kvalitní živ. prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje osobnosti <u>Kompetence pracovní:</u> - Používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla <u>Kompetence k řešení problémů:</u> - Vnímá nejruznější problémové situace ve škole a mimo ni, přemýšlí o jejich příčinách.	Kulturní život - rozmanitost kulturních projevů - kulturní hodnoty, kulturní tradice - kulturní instituce - masová kultura - prostředky masové - komunikace, masmédia - podpora pozitivního působení televize a medií (EV) Lidská setkání - přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi - rovnost a nerovnost - rovné postavení mužů a žen - lidská solidarita - pomoc lidem v nouzi - potřební lidé ve společnosti - iniciativa ve ztížených podmínkách (EV) Vztahy mezi lidmi - osobní a neosobní vztahy, - mezilidská komunikace - konflikty v mezilidských vztazích - problémy lidské nesnášenlivosti - dopad vlastního chování a jednání <u>Skruté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání</u> - šikana a jiné projevy násilí - kriminalita mládeže - komunikace se službami odborné pomoci Zásady lidského soužití - morálka a mravnost - svoboda a vzájemná závislost - pravidla chování - dělb práce a činnosti - výhody spolupráce lidí	- ústní a písemné opakování - ústní a písemné zkoušení - modelování situací - pozorování práce v hodině - dramatizace - problémové zadání - referát	<u>Očekávané výstupy</u> zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případně neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti; posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva včetně práv spotřebitele a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinností občana při zajišťování obrany státu rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví a způsoby jejich ochrany, uvede jejich příklady; - rozlišuje manipulační působení médií a identifikuje se s pozitivními prosociálními vzory

OBČANSKÁ A RODINNÁ VÝCHOVA – 7. ROČNÍK (2/5)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	učivo		Očekávané výstupy
	Lidská práva - základní lidská práva - práva dítěte, jejich ochrana - úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech; - poškození lidských práv - šikana, diskriminace - úcta k lidské osobě (EV) Majetek, vlastnictví - formy vlastnictví - hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana - hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví Peníze - funkce a podoby peněz - formy placení - význam daní Hospodaření – rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing Globalizace - projevy, klady a zápory - významné globální problémy - ochrana přírody a životního prostředí (EV) - včetně válek a terorismu, možnosti jejich řešení		sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů a v hospodaření domácnosti objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení - uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory; uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva; objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni - v obci, regionu uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, uvede jejich příklady; objasní potřebu dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví a jejich znalost uplatňuje ve svém jednání; dodržuje zásady hospodárnosti, popíše a objasní vlastní způsoby zacházení s penězi a se svým i svěřeným majetkem, vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi - uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory; respektuje velikost a důstojnost lidské osoby

OBČANSKÁ A RODINNÁ VÝCHOVA – 7. ROČNÍK (3/5)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	učivo		Očekávané výstupy
	Auto-destruktivní závislosti 1. psychická onemocnění, násilí mířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet), násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládání, trestná činnost, dopink ve sportu <u>Etická výchova</u> KOMUNIKACE 1. otevřená komunikace – úroveň komunikace, zásady verbální komunikace, komunikační chyby, dialog, komunikace ve ztížených podmínkách 2. aktivní naslouchání – cíle, výhody, zásady, způsob a nácvik aktivního naslouchání		• uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva; • objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni - v obci, regionu • uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj • uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým • komunikuje otevřeně, pravdivě, s porozuměním pro potřeby druhých a přiměřeně situaci <u>Učivo</u> • Kulturní život • Lidská setkání • Vztahy mezi lidmi • Skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání • Zásady lidského soužití • Morální rozvoj • Lidská práva • Majetek, vlastnictví • Peníze • Globalizace • Auto – destruktivní závislosti

OBČANSKÁ A RODINNÁ VÝCHOVA – PRŮŘEZOVÁ TÉMATA 7. ROČNÍK (4/5)

Osobnostní a sociální výchova	Výchova demokratického občana	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
1.1.c dovednosti pro učení a studium 1..5.a cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti „dotahovat“ nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích 2.1.b rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech 2.2.a péče o dobré vztahy 2.2.b chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc 2.2.c lidská práva jako regulativ vztahů 2.3.e dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů) 2.3.f komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost, apod.) 2.4.a rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.) 2.4.b rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny) 2.4.c rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence 3.1.a dovednosti pro řešení a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí 3.1.b problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci 3.2.a analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí 3.2.b vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnosti, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd. 3.2.c pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu) 3.2.d dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne	1.2.b Listina základních lidských práv a svobod, práva a povinnosti občana 1.2.e principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů) 1.3.b obec jako základní jednotka samosprávy státu 1.4.a demokracie jako protiváha diktatury a anarchie 1.4.b principy demokracie 1.4.c základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka) 1.4.e demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti	1.1.d život dětí v jiných zemích 1.3.g mezinárodní organizace a jejich přispění k řešení problémů dětí a mládeže

OBČANSKÁ A RODINNÁ VÝCHOVA – PRŮŘEZOVÁ TÉMATA 7. ROČNÍK (5/5)

Multikulturní výchova	Environmentální výchova	Mediální výchova
1.1.a jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti 1.1.d respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy) 1.2.a právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci 1.2.b udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženské, zájmové nebo generační příslušnost 1.2.c vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti) 1.2.d předsudky a vžitá stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace) 1.2.e důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích 1.2.f uplatňování principu slušného chování (základní morální normy) 1.2.g význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti 1.2.h tolerance, empatie, umět se vžít do role druhého 1.2.i lidská solidarita, osobní příspěvek k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy 1.3.a rovnocennost všech etnických skupiny a kultur 1.3.b odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost 1.3.c postavení národnostních menšin 1.3.e různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa 1.3.f projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku 1.4.a multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti 1.4.b multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování 1.4.d naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem 1.4.e význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání	1.3.b doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace) 1.3.d odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny) 1.4.b náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí) 1.4.c aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace) 1.4.e nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky zvyšování rozdílů globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)	1.5.a organizace a postavení médií ve společnosti 1.5.d vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy 1.5.e role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování 1.5.f role médií v politickém životě (předvolební kampaně a jejich význam) 1.5.g vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti) 1.5.h role médií v politických změnách

5.5.3 - OBČANSKÁ A RODINNÁ VÝCHOVA – 8. ROČNÍK (1/3)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
<u>Kompetence k učení:</u> - Vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě. <u>Kompetence sociální a personální:</u> - Vytváří pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj, ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty. <u>Kompetence k řešení problémů:</u> - Rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností. - Kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů. <u>Kompetence komunikativní:</u> - Naslouchá promluvám druhých, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje.	Podobnost a odlišnost lidí - projevy chování - rozdíly v prožívání, myšlení a jednání - osobní vlastnosti - dovednosti a schopnosti - charakter - vrozené předpoklady - osobní potenciál Vnitřní svět člověka - vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí - jedinečnost a identita člověka (EV) - systém osobních hodnot - sebehodnocení - stereotypy v posuzování druhých lidí Sebepoznání a sebepojetí - vztah k sobě samému - já – potenciální vzor pro druhé (EV) - vztah k druhým lidem - zdravé a vyrovnané sebepojetí - utváření vědomí vlastní identity Dětství, puberta, dospívání - tělesné, duševní a společenské změny - sexuální zdraví (EV) Stres a jeho vztah ke zdraví - kompensační, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy, stresových reakcí a k posilování duševní odolnosti Psychohygiena - sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech Osobní rozvoj - životní cíle a plány - životní perspektiva - adaptace na životní změny - sebezměna - význam motivace aktivity vůle a osobní kázně při seberozvoji – etické hodnoty (EV)	ústní a písemné opakování ústní a písemné zkoušení modelování situací pozorování práce v hodině dramatizace problémové zadání referát	objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání; popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru - objevuje vlastní jedinečnost a identitu a vytváří si zdravé sebevědomí (EV) - identifikuje se s pozitivními prosociálními vzory posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek

OBČANSKÁ A RODINNÁ VÝCHOVA – 8. ROČNÍK (2/3)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
- Využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s lidmi. Kompetence pracovní: - Přístupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany živ. prostředí i ochrany kulturních a společenských. hodnot. - Využívá znalosti a zkušenosti získané ve vzdělávacích oblastech	<u>Seberegulace a sebeorganizace činností a chování</u> - cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací - stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení; zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající a prosociální Vztahy ve dvojici - kamarádství - přátelství - láska - partnerské vztahy - manželství a rodičovství Ochrana před přenosnými chorobami - základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty - ochrana před chronickými nepřenosiými chorobami a před úrazy – prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění - preventivní a léčebná péče - odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě), základy první pomoci <u>Etická výchova</u> KOMUNIKACE otevřená komunikace – úroveň komunikace, zásady verbální komunikace, komunikační chyby, dialog, komunikace ve ztížených podmínkách aktivní naslouchání – cíle, výhody, zásady, způsob a nácvik aktivního naslouchání		respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery a pozitivní komunikací a kooperací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (v rodině, komunitě <u>Učivo</u> Podobnost a odlišnost lidí Vnitřní svět člověka Sebepoznání a sebepojetí Dětství, puberta, dospívání Stres a jeho vztah ke zdraví Psychohygiena Osobní rozvoj Seberegulace a sebeorganizace činností a chování Vztahy ve dvojici Ochrana před přenosnými i nepřenosiými chorobami, chronickým onemocněním a úrazy

OBČANSKÁ A RODINNÁ VÝCHOVA – PRŮŘEZOVÁ TÉMATA 8. ROČNÍK (3/3)

Osobnostní a sociální výchova	Výchova demokratického občana	Multikulturní výchova
1.1.c dovednosti pro učení a studium 1.2.a já jako zdroj informací o sobě 1.2.b druzí jako zdroj informací o mně 1.2.c moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty) 1.2.d co o sobě vím a co ne 1.2.e jak se promítá mé já v mém chování 1.2.f můj vztah ke mně samému 1.2.g moje učení 1.2.h moje vztahy k druhým lidem 1.2.i zdravé a vyrovnané sebepojetí 1.4.b sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích 1.4.c dobrá organizace času 1.4.d dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění-relaxace, efektivní komunikace atd.) 1.5.a cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti „dotahovat“ nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích 2.3.a řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků 2.3.e dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů) 2.3.f komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost, apod.) 2.4.a rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.) 2.4.b rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny) 2.4.c rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence 3.1a dovednosti pro řešení a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí 3.1.b problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci 3.2.a analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí	1.2.e principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů) 1.4.a demokracie jako protíváha diktatury a anarchie 1.4.b principy demokracie 1.4.c základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka) 1.4.e demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti	1.1.a jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti 1.1.b člověk jako nedílná jednotka tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika 1.1.d respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy) 1.3.a rovnocennost všech etnických skupiny a kultur 1.3.e různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa 1.4.a multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti 1.4.d naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem 1.5.d Otázka lidských práv, základní dokumenty

5.5.4 - OBČANSKÁ A RODINNÁ VÝCHOVA – 9. ROČNÍK (1/4)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
<u>Kompetence k učení:</u> - Vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu. - Operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje poznatky z různých vzděl. oblastí, vytváří si komplexnější pohled na matem., přírodní, společ. a kulturní jevy. - Samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti. - Poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok, určí překážky bránící učení, zdokonaluje své učení, hodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich. <u>Kompetence k řešení problémů:</u> - Využívá vědomosti a dovednosti k řešení problémů, nenechá se odradit nezdarem, ale hledá konečné řešení problému. - Ověřuje správnost řešení problému, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problému.	Právní základy státu - znaky státu - typy a formy státu - státní občanství ČR - Ústava ČR - složky státní moci, jejich orgány a instituce - obrana státu <u>Právo v každodenním životě:</u> - význam právních vztahů - důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající; základní práva spotřebitele; styk s úřady Principy demokracie - znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu - politický pluralismus - sociální dialog a jejich význam - význam a formy voleb do zastupitelstev Právní řád České republiky - význam a funkce právního řádu - orgány právní ochrany občanů - soustava soudů; právní norma - předpis, publikování právních předpisů <u>Protiprávní jednání:</u> - druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce - trestní postizitelnost - porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví <u>Sexuální kriminalita:</u> - formy sexuálního zneužívání dětí Státní správa a samospráva - orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly	- ústní a písemné opakování - ústní a písemné zkoušení - modelování situací - porozováání práce v hodině - dramatizace - problémové zadání - referát	<u>Očekávané výstup:</u> - rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovnává jejich znaky; - rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu; - objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů; - vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů - objasní význam právní úpravy důležitých vztahů - vlastnictví, pracovní poměr, manželství - provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy - osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci; - dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování; - rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů; - rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady - diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání - vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít - uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu - rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané; - na příkladu chování kupujících a prodávajících vysvětlí podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz

OBČANSKÁ A RODINNÁ VÝCHOVA – 9. ROČNÍK (2/4)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	učivo		Očekávané výstupy
Kompetence komunikativní: - Vyjadřuje své myšlenky v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně a kultivovaně v písemném i ústním projevu. Kompetence občanské: - Rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytuje podle možností pomoc, chová se zodpovědně v krizových situacích. Kompetence pracovní: - Orientuje se v základních aktivitách potřebných k podnikání, chápe riziko a podstatu podnikání. - Činí rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření. Připravuje se na nové pracovní podmínky. Připravuje se na budoucnost.	Výroba, obchod, služby - jejich funkce a návaznost <u>Rozpočet státu</u> - typy rozpočtu a jejich odlišnosti, význam daní <u>Banky a jejich služby</u> - akt. a pas. operace, úročení, pojištění, produkty fin. trhu pro investování a pro získávání prostředků Principy tržního hospodářství - nabídka, poptávka - trh - tvorba ceny, inflace - podstata fungování trhu - nejčastější právní formy podnikání - ekonomické hodnoty (EV) Evropská integrace - podstata, význam, výhody - Evropská unie a ČR Mezinárodní spolupráce - ekonomická, politická a bezpečnostní spolupráce mezi státy, její výhody; - významné mezinárodní organizace (Rada Evropy, NATO, OSN aj.) - uplatnění komplexní prosociálnosti (EV) Manipulativní reklama a informace - reklamní vlivy - působení sekt - duchovní rozměr člověka (EV) <u>Etická výchova</u> KOMUNIKACE otevřená komunikace – úroveň komunikace, zásady verbální komunikace, komunikační chyby, dialog, komunikace ve ztížených podmínkách aktivní naslouchání – cíle, výhody, zásady, způsob a nácvik aktivního naslouchání		rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti; popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování; - uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při řešení krizí nevojenského charakteru kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi - je vnímavý k sociálním problémům <u>Učivo</u> Právní základy státu Právo v každodenním životě Principy demokracie Právní řád České republiky Protiprávní jednání Sexuální kriminalita Státní správa a samospráva Výroba, obchod, služby Rozpočet státu Banky a jejich služby Principy tržního hospodářství Evropská integrace Evropská integrace Mezinárodní spolupráce Manipulativní reklama a informace

OBČANSKÁ A RODINNÁ VÝCHOVA – PRŮŘEZOVÁ TÉMATA 9. ROČNÍK (3/4)

Osobnostní a sociální výchova	Výchova demokratického občana	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
1.1.c dovednosti pro učení a studium 1.1.a cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění 1.1.b cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů 1.1.c dovednosti pro učení a studium 1.4.e hledání pomoci při potížích 1.5.a cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti „dotahovat“ nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích 2.3.e dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů) 2.3.f komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost, apod.) 2.4.a rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.) 2.4.b rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny) 2.4.c rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence 3.1.a dovednosti pro řešení a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí 3.1.b problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci 3.2.a analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí	1.2.a občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku) 1.2.b Listina základních lidských práv a svobod, práva a povinnosti občana 1.2.c úloha občana v demokratické společnosti 1.2.d základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciace, různorodost) 1.2.e principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů) 1.3.a volební systémy a demokratické volby a politika (parlamentní, krajské a komunální volby) 1.3.b obec jako základní jednotka samosprávy státu 1.3.c společenské organizace a hnutí 1.4.a demokracie jako protiváha diktatury a anarchie 1.4.b principy demokracie 1.4.c základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka) 1.4.d význam Ústavy jako základního zákona země 1.4.e demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti	1.2.e státní a evropské symboly 1.2.f Den Evropy 1.3.c Evropská integrace 1.3.d Instituce Evropské unie a jejich fungování

OBČANSKÁ A RODINNÁ VÝCHOVA – PRŮŘEZOVÁ TÉMATA 9. ROČNÍK (4/4)

Multikulturní výchova	Environmentální výchova	Mediální výchova
1.1.a jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti 1.1.d respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy) 1.1.e základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě 1.3.a rovnocennost všech etnických skupiny a kultur 1.3.c postavení národnostních menšin 1.3.e různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa 1.4.a multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti 1.4.d naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem 1.5.d Otázka lidských práv, základní dokumenty		1.2.b rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem 1.2.d vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje) 1.2.f identifikace zjednodušení mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě) 1.5.b faktory ovlivňující média, interpretace vlivů působících na jejich chování 1.5.c způsoby financování médií a jejich dopady 1.5.f role médií v politickém životě (předvolební kampaně a jejich význam) 1.5.h role médií v politických změnách

5.5.5 - DĚJEPIS – 6. ROČNÍK (1/3)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	učivo		Očekávané výstupy
<u>Kompetence k učení:</u> - vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení - poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich <u>Kompetence k řešení problémů:</u> - vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit nezdarem <u>Kompetence komunikativní:</u> - rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji	Člověk – přítomnost a minulost - poznání minulosti, význam dějin pro jedince i společnost - historický čas, hlavní období historie hmotné a písemné prameny (archivy, muzea, knihovny) Pravěk – vznik a vývoj lidského rodu - paleolit – lovci, rybáři, sběrači - neolit – první zemědělci - eneolit – zpracování prvního kovu - doba bronzová – řemeslníci, obchodníci - doba železná – Keltové - vývoj v Evropě a na našem území Starověk – vznik prvních států - státy starověkého východu, charakteristické rysy oblasti - Mezopotámie a Přední východ – kulturní přínos, počátky písma, věd - první zákony - židé a judaismus - Starověký Egypt, Indie a Čína – přírodní podmínky, společenský vývoj, kultura - střední Evropa v období nejstarších států	- řízený rozhovor - beseda - praktické předvedení - referát - ústní zkoušení - test - popis s demonstrací - modelová situace - problémové úkoly - pochvala, - povzbuzení - sebehodnocení žáka	ČLOVĚK V DĚJINÁCH: <u>Očekávané výstupy:</u> - uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků - uvede příklady zdrojů informací o minulosti, pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány - orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI: <u>Očekávané výstupy:</u> - charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu - objasní význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů pro lidskou společnost - uvede příklady archeologických kultur na našem území

DĚJEPIS – 6. ROČNÍK (2/3)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	učivo		Očekávané výstupy
<u>Kompetence sociální a personální:</u> - účinně spolupracuje ve skupině, podílí se na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce <u>Kompetence občanské:</u> - respektuje, chrání a oceňuje naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění	Starověké Řecko - nejstarší období, báje - způsob života - námořní obchod a kolonizace - městské státy – Sparta, Atény - klasické období – řecko-perské války - boj o nadvládu – peloponéská válka - řecká kultura - Makedonie - helénistická kultura Starověký Řím - přírodní podmínky - etruská kultura - období republiky - ovládnutí apeninského poloostrova a Středomoří - principát a císařství - vznik a podstata křesťanství - krize římské říše - římská kultura		NEJSTARŠÍ CIVILIZACE. KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY: <u>Očekávané výstupy:</u> - rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací - uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví - demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem - porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie <u>Pomůcky:</u> - dějepisné atlasy mapy - pracovní sešity - demonstrační nebo skutečné předměty a materiály - krásná literatura - interaktivní tabule

DĚJEPIS – PRŮŘEZOVÁ TÉMATA 6. ROČNÍK (3/3)

Osobnostní a sociální výchova	Výchova demokratického občana	
2.1.b rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech 2.3.a řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků	1.2.a občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku) 1.2.c úloha občana v demokratické společnosti 1.2.d základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciacie, různorodost) 1.2.e principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů) 1.3.a volební systémy a demokratické volby a politika (parlamentní, krajské a komunální volby) 1.4.a demokracie jako protiváha diktatury a anarchie	

5.5.6 - DĚJEPIS – 7. ROČNÍK (1/3)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	učivo		Očekávané výstupy
<u>Kompetence k učení:</u> - vyhledává a třídí informace na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě - operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na přírodní, společenské a kulturní jevy <u>Kompetence komunikativní:</u> - formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném ústním projevu <u>Kompetence sociální a personální:</u> - prispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají	Raný středověk - zrod nové Evropy - Franská, byzantská říše - křesťanství - Arabové a jejich výboje, islám - Slované – počátek dějin českých zemí - státy východních a jižních Slovanů - Velká Morava - český stát v době knížecí - první přemyslovští králové - románská kultura Vrcholný středověk - rozvoj řemesel a obchodu - středověká společnost - vznik měst a jejich význam - křížové výpravy - český stát za vlády posledních Přemyslovců - nástup Lucemburků, vláda Karla IV. - gotická kultura - kritika poměrů v církvi – duchovní rozměr člověka, tolerance k lidem s jiným světovým názorem (EV) - husitské války - konflikt mezi Anglií a Francií Pozdní středověk - český stát za vlády Jagellonců - Evropa v pozdním středověku - tatarské, turecké a jiné výboje - pozdní gotika	- řízený rozhovor - beseda - praktické - předvedení - referát - ústní zkoušení - test - popis s demonstrací - modelová situace - problémové úkoly - pochvala, povzbuzení - sebehodnocení žáka	KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA: <u>Očekávané výstupy:</u> - popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států - porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti - objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech - vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám - ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury

DĚJEPIS – 7. ROČNÍK (2/3)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
	Raný novověk 1. hospodářské a společenské změny 2. objevné cesty – průběh, důsledky 3. renesance a humanismus 4. reformace 5. počátky absolutistických monarchií 6. náboženská reformace 7. nástup Habsburků v českých zemích 8. česká stavovská společnost, počátky protihabsburského odboje 9. česká předbělohorská kultura, Rudolf II. 10. české stavovské povstání 11. třicetiletá válka 12. vývoj v Evropě po třicetileté válce 13. české země po třicetileté válce 14. barokní kultura		OBJEVY A DOBÝVÁNÍ POČÁTKY NOVÉ DOBY: <u>Očekávané výstupy:</u> • vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky • vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život • popíše a demonstuje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky • objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie • objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky • na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchii, parlamentarismus • rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek <u>Pomůcky:</u> • dějepisné atlasy, mapy • pracovní sešity • demonstrační nebo skutečné předměty a materiály • krásná literatura • interaktivní tabule

DĚJEPIS – PRŮŘEZOVÁ TÉMATA 7. ROČNÍK (3/3)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	Environmentální výchova	
1.1.b místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu 1.1.c naši sousedé v Evropě 1.1.e lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy 1.2.b evropské krajiny 1.3.a kořeny a zdroje evropské civilizace 1.3.b klíčové mezníky evropské historie	1.1.f kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek) 1.3.c průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti) 1.3.d odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny) 1.3.e ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek) 1.4.e nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky zvyšování rozdílů globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)	

5.5.7 - DĚJEPIS – 8. ROČNÍK (1/3)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
<u>Kompetence k řešení problémů:</u> - kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí <u>Kompetence komunikativní:</u> - formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu <u>Kompetence sociální a personální:</u> - vytváří si představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj, ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty	<u>Období od 2. poloviny 17. stol. do konce 18. stol.</u> - osvětenství, rozvoj vzdělanosti, vědy a techniky - Velká Británie, počátek britského impéria - vznik USA - habsburská monarchie, reformy Marie Terezie a Josefa II. - české země ve 2. polovině 18. stol. – hospodářský a kulturní rozvoj - vývoj v Rusku, dělení Polska <u>Dějiny od konce 18. stol. do 70. let 19. stol.</u> - konec absolutismu ve Francii - Velká francouzská revoluce – příčiny, průběh, výsledky – úcta k lidské osobě, lidská práva, zdroje lidských práv, svoboda, rovnost (EV) - napoleonské války a jejich vliv na evropské země - Evropa po Vídeňském kongresu - průmyslová revoluce, zrod kapitalistické společnosti - formování občanské společnosti - rakouské císařství, metternichovský absolutismus - charakteristika národního obrození, politický život - revoluce 1848 / 1849 – průběh, výsledky u nás a v Evropě - porážka revoluce – české země v době bachova absolutismu - sjednání Itálie a Německa Dějiny od konce 19. stol. do 1. světové války - habsburská monarchie a české země v 2. pol. 19. stol. - imperialismus a kolonialismus - vzestup Spojených států amerických - Rusko za posledních Romanovců - kapitalistická společnost, měšťanská kultura a civilizace - české země před 1. světovou válkou – česká politika, hlavní politické strany a jejich představitelé - mezinárodní vztahy – vznik bloků – Trojspolek, Trojdohoda	- řízený rozhovor - beseda - praktické předvedení - referát - ústní zkoušení - test - popis s demonstrací - modelová situace - problémové úkoly - pochvala, povzbuzení - sebehodnocení žáka	MODERNIZACE SPOLEČNOSTI: <u>Očekávané výstupy:</u> - vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti - objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé – respektuje velikost a důstojnost lidské osoby - porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů - charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin, uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích - na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy - vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla, charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií

DĚJEPIS – 8. ROČNÍK (2/3)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
	První světová válka 1. průběh první světové války 2. ruské revoluce, vítězství Dohody 3. Češi za první světové války		<u>Pomůcky:</u> • dějepisné atlasy, mapy • pracovní sešity • demonstrační nebo skutečné předměty a materiály • krásná literatura

DĚJEPIS – PRŮŘEZOVÁ TÉMATA 8. ROČNÍK (3/3)

Osobnostní a sociální výchova	Výchova demokratického občana	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
3.2.c pomáhající a pro sociální chování (člověk neočekává protislužbu) 3.2.d dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne	1.2.a občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku) 1.2.b Listina základních lidských práv a svobod, práva a povinnosti občana 1.2.c úloha občana v demokratické společnosti 1.2.d základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciacce, různorodost) 1.4.a demokracie jako protiváha diktatury a anarchie	1.3.a kořeny a zdroje evropské civilizace 1.3.b klíčové mezníky evropské historie
		Multikulturní výchova
		1.3.a rovnocennost všech etnických skupiny a kultur 1.3.b odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost 1.3.c postavení národnostních menšin

5.5.8 - DĚJEPIS – 9. ROČNÍK (1/3)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
<u>Kompetence komunikativní:</u> - formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu - naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje <u>Kompetence sociální a personální:</u> - vytváří si představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj, ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty <u>Kompetence občanské:</u> - respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí - chápe vznik ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti	Období po 1. světové válce - důsledky 1. světové války, ruských revolucí - vznik Československa – mezinárodní postavení, vnitřní a zahraniční politika Dvacátá a třicátá léta - Československo, Evropa a svět ve 20. a 30. letech 20. stol. - SSSR v meziválečném období - počátky fašistických hnutí - hospodářská krize - nástup fašismu – úcta k lidské osobě – lidská práva, svoboda, rovnost (EV) - boj demokratických sil proti totalitním režimům - Mnichovská dohoda a její důsledky - meziválečná kultura Druhá světová válka - průběh prvních let - Protektorát Čechy a Morava – život v protektorátu - domácí a zahraniční odboj - vznik československých vojenských jednotek v zahraničí, jejich působení - heydrichiáda - holocaust - přelom ve válce, léta 1943 – 1944 - Slovenské národní povstání - osvobození Československa - české květnové povstání - porážka fašismu, výsledky a důsledky války - poválečné uspořádání světa – Postupimská konference	- řízený rozhovor - beseda - praktické předvedení - referát - ústní zkoušení - test - popis s demonstrací - modelová situace - problémové úkoly - pochvala, povzbuzení - sebehodnocení žáka	MODERNÍ DOBA: <u>Očekávané výstupy:</u> - na příkladech demonstuje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky - rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů - charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět, rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu - na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv – respektuje velikost a důstojnost lidské osoby (EV) - zhodnotí postavení ČSR v evropských souvislostech a její vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí

DĚJEPIS – 9. ROČNÍK (2/3)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
	<u>Vývoj v letech 1945 - 1948</u> 1. poválečná proměna světa a jeho rozdělení 2. mezinárodní postavení Československa, Marshallův plán 3. národnostní, hospodářské a kulturní problémy Československa 4. politický systém, obnovení Československa 5. nastolení komunistické totality – únor 1948 Dějiny od poloviny 20. stol. do současnosti 1. mezinárodní napětí, studená válka 2. rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět 3. krize v zemích východního bloku 4. Československo v období totality 5. charakteristika západních zemí 6. uvolnění politického tlaku – 60. léta, mezinárodní vztahy 7. pokus o reformu v roce 1968 8. vojenské přepadení Československa, normalizace 9. zhroucení a pád komunistického režimu 10. obnovení demokracie, pluralitního politického systému 11. vznik České republiky 12. Česká republika na přelomu tisíciletí 13. kultura, věda a technika ve 20. stol. 14. globální problémy lidstva 15. evropská integrace		ROZDĚLENÝ A INTEGRUJÍCÍ SVĚT: <u>Očekávané výstupy:</u> • vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa, uvede příklady střetávání obou bloků • vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce • posoudí postavení rozvojových zemí • prokáže základní orientaci v problémech současného světa <u>Pomůcky:</u> • dějepisné atlasy, mapy • pracovní sešity • demonstrační nebo skutečné předměty a materiály • krásná literatura • interaktivní tabule

DĚJEPIS – PRŮŘEZOVÁ TÉMATA 9. ROČNÍK (3/3)

Výchova demokratického občana	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	Multikulturní výchova
1.2.a občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku) 1.2.d základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciaci, různorodost) 1.2.e principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů) 1.3.a volební systémy a demokratické volby a politika (parlamentní, krajské a komunální volby) 1.3.c společenské organizace a hnutí 1.4.a demokracie jako protíváha diktatury a anarchie 1.4.b principy demokracie 1.4.c základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka) 1.4.d význam Ústavy jako základního zákona země 1.4.e demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti	1.1.a rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa 1.1.b místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu 1.2.a naše vlast a Evropa 1.2.c Evropa a svět 1.2.d mezinárodní setkávání 1.3.a kořeny a zdroje evropské civilizace 1.3.b klíčové mezníky evropské historie 1.3.c Evropská integrace 1.3.d Instituce Evropské unie a jejich fungování 1.3.f Co Evropu spojuje a co ji rozděluje 1.3.g mezinárodní organizace a jejich přispění k řešení problémů dětí a mládeže	1.3.c postavení národnostních menšin

5.6.1 - FYZIKA – 6. ROČNÍK (1/7)

[illegible]

FYZIKA – 6. ROČNÍK (2/7)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
Kompetence k řešení problémů: • vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností • vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému • samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy	Magnetické vlastnosti látek 1. póly magnetu 2. magnetické pole 3. magnetizace látky	• test • ústní zkoušení	<u>Očekávané výstupy:</u> • stanoví rozdíl mezi magnety přírodními a umělými • popíše póly magnetu a stanoví, jaké póly magnetu se vzájemně přitahují a jaké se odpuzují • objasní pojem magnetizace látky • rozlišuje magneticky tvrdou, měkkou ocel • vysvětlí pojem indukční čáry • stanoví umístění severního a jižního magnetického pólu Země • objasní princip kompasu <u>Učivo:</u> • magnety <u>Pomůcky:</u> • magnety • magnetovec • magnetky • výukový program • Interaktivní tabule

FYZIKA – 6. ROČNÍK (3/7)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
kompence	Učivo		Očekávané výstupy
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů Kompetence komunikativní: - formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu - naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje - rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění - využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem	Měření délky pevného tělesa - jednotky délky - měření délky Měření objemu tělesa - jednotky objemu - měření objemu	- test - ústní zkoušení - test - ústní zkoušení - laboratorní úloha	<u>Očekávané výstupy:</u> - změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa; - předpoví jak se změní délka či objem tělesa při dané změně teploty <u>Učivo:</u> - délka tělesa <u>Pomůcky:</u> - měřidla délky - interaktivní tabule - převody jednotek - rozcvičky <u>Učivo:</u> - objem tělesa <u>Pomůcky:</u> - odměrné válce - interaktivní tabule - objem - rozcvičky

FYZIKA – 6. ROČNÍK (4/7)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
Kompetence občanské: • respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí • rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka	Měření hmotnosti tělesa 1. jednotky hmotnosti 2. měření hmotnosti pevného a kapalného tělesa Hustota 1. výpočet hustoty látky	• test • ústní zkoušení • laboratorní úloha • praktické předvedení • test • ústní zkoušení • laboratorní úloha	<u>Očekávané výstupy:</u> • změní vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látku a tělesa; <u>Učivo:</u> • hmotnost tělesa <u>Pomůcky:</u> • Váhy • Závaží • odměrné válce • interaktivní tabule <u>Očekávané výstupy:</u> • využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů; <u>Učivo:</u> • hustota látky <u>Pomůcky:</u> • váhy, závaží • odměrné válce, • tělesa • interaktivní tabule

FYZIKA – 6. ROČNÍK (5/7)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
Kompetence sociální a personální • účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce • podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá • přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a черпá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají • vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebevědomí a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty	Měření času 1. jednotky času 2. měření času Měření teploty tělesa 1. teploměr 2. jednotky teploty 3. měření teploty tělesa	• test • ústní zkoušení • test • ústní zkoušení	Očekávané výstupy: - změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látku a těleso <u>Učivo:</u> - měření času <u>Očekávané výstupy:</u> - předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty; <u>Učivo:</u> - teplota tělesa <u>Pomůcky:</u> - interaktivní tabule - stopky - termometry - výukový film, na změnu objemu

FYZIKA – 6. ROČNÍK (6/7)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
Kompetence k učení - vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě - operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy - samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti - poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich	Elektrický proud v kovech - elektrický obvod – zdroj napětí, spotřebič, spínač - elektrický proud a napětí - vodiče elektrického proudu a elektrické izolanty - bezpečné zacházení s elektrickým zařízením - první pomoc při úrazu elektrickým proudem <u>Závěrečné opakování učiva 6. ročníku</u>	- test - ústní zkoušení	<u>Očekávané výstupy:</u> - sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu; - rozliší vodiče a izolanty na základě analýzy jejich vlastností <u>Učivo:</u> elektrický obvod - zdroj napětí, spotřebič, spínač; <u>Pomůcky:</u> - soupravy elektro - výukový film

FYZIKA - PRŮŘEZOVÁ TÉMATA 6. ROČNÍK (7/7)

Osobnostní a sociální výchova	Multikulturní výchova	
1.1.b cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů 1.3.b organizace vlastního času, plánování učení a studia 1.4.c dobrá organizace času 2.2.a péče o dobré vztahy	1.1.b člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika 1.2.f uplatňování principu slušného chování (základní morální normy) 1.3.a rovnocennost všech etnických skupiny a kultur	

5.6.2 - FYZIKA RV – 6. ROČNÍK (1/8)

[illegible]

FYZIKA RV – 6. ROČNÍK (2/8)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
Kompetence k řešení problémů: • vnímá nejružnější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností • vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému • samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy • ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů	Magnetické vlastnosti látek 1. póly magnetu 2. magnetické pole 3. magnetizace látky 4. indukční čáry magnetického pole 5. magnetické pole Země	• test • ústní zkoušení	<u>Očekávané výstupy:</u> • stanoví rozdíl mezi magnety přírodními a umělými • popíše póly magnetu a stanoví, jaké póly magnetu se vzájemně přitahují a jaké se odpuzují • vysvětlí pojem magnetické pole a určí, jak se projevuje • objasní pojem magnetizace látky • rozlišuje magneticky tvrdou, měkkou ocel • vysvětlí pojem indukční čáry • stanoví umístění severního a jižního magnetického pólu Země • objasní princip kompasu <u>Učivo:</u> • magnety <u>Pomůcky:</u> • magnety • magnetovec • magnetky • výukový program • interaktivní tabule

FYZIKA RV – 6. ROČNÍK (3/8)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
Kompetence komunikativní: • formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu • naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhazuje svůj názor a vhodně argumentuje • rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění • využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem	Měření délky pevného tělesa 1. jednotky délky 2. měření délky Měření objemu tělesa 1. jednotky objemu 2. měření objemu kapalného tělesa 3. měření objemu pevného tělesa	• test • ústní zkoušení • test • ústní zkoušení • laboratorní úloha	<u>Očekávané výstupy:</u> • změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa; <u>Učivo:</u> • délka tělesa <u>Pomůcky:</u> • měřidla délky • interaktivní tabule • převody jednotek - rozsvičky <u>Učivo:</u> • objem tělesa <u>Pomůcky:</u> • odměrné válce • interaktivní tabule • objem - rozsvičky

FYZIKA RV – 6. ROČNÍK (4/8)[illegible]

FYZIKA RV – 6. ROČNÍK (5/8)[illegible]

FYZIKA RV – 6. ROČNÍK (6/8)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
Kompetence k učení: - vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě - operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy - samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti - poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich	Elektrický proud v kovech - elektrický obvod, zdroj napětí, spotřebič, spínač - elektrický proud a napětí - vodiče elektrického proudu a elektrické izolanty - zásady správného použití elektrického spotřebiče - bezpečné zacházení s elektrickým zařízením - první pomoc při úrazu elektrickým proudem	- test - ústní zkoušení	<u>Očekávané výstupy:</u> - sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu; - rozliší vodiče a izolanty na základě jejich vlastností <u>Učivo:</u> elektrický obvod - zdroj napětí, spotřebič, spínač; <u>Pomůcky:</u> - soupravy elektro - výukový film

FYZIKA RV – 6. ROČNÍK (7/8)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
Kompetence komunikativní: • formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu • naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje • rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění • využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem • využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi	Magnetické pole elektrického proudu Rozvětvený elektrický obvod Závěrečné opakování učiva 6. ročníku	• test • ústní zkoušení • test • ústní zkoušení	<u>Očekávané výstupy:</u> • uvede, že kolem elektrického vodiče je magnetické pole <u>Učivo:</u> • elektřina a magnetismus <u>Pomůcky:</u> • soupravy elektro • výukový film

FYZIKA – RV - PRŮŘEZOVÁ TÉMATA 6. ROČNÍK (8/8)

Osobnostní a sociální výchova	Multikulturní výchova	
1.1.b cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů 1.3.b organizace vlastního času, plánování učení a studia 1.4.c dobrá organizace času 2.2.a péče o dobré vztahy	1.1.b člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika 1.2.f uplatňování principu slušného chování (základní morální normy) 1.3.a rovnocennost všech etnických skupiny a kultur	

5.6.3 - FYZIKA – 7. ROČNÍK (1/7)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
<u>Kompetence k učení</u> - vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě - operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy - samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti - poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplňuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich	<u>Opakování látky 6. ročníku</u> <u>Převádění jednotek:</u> - jednotky délky a obsahu - jednotky objemu - jednotky hmotnosti - jednotky času <u>Pohyb tělesa:</u> - klid a pohyb tělesa - druhy pohybu - rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb - rychlost rovnoměrného pohybu	- test - ústní zkoušení - test - referát - ústní zkoušení - laboratorní úloha - praktické předvedení	<u>Očekávané výstupy:</u> - rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu; - využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles; <u>Učivo:</u> pohyby těles - pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný; pohyb přímočarý a křivočarý; <u>Pomůcky:</u> - interaktivní tabule - dráha – dem. na nakloněné rovině - stopky - těleso - výukový film

FYZIKA – 7. ROČNÍK (2/7)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
Kompetence k řešení problémů • vnímá nejružnější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplňuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností • samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy • ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů • kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů hodnotí	<u>Síla a její měření</u> 1. síla a její znázornění 2. gravitační síla, pole <u>Skládání a rozkládání sil</u> 1. skládání dvou sil stejného směru 2. skládání dvou sil opačného směru 3. těžiště tělesa	• test • ústní zkoušení • test • ústní zkoušení	<u>Očekávané výstupy:</u> • a výslednici; změří velikost působící síly; • určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry • určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici; <u>Učivo:</u> • gravitační pole a gravitační síla - přímá úměrnost mezi gravitační silou a hmotností tělesa; • výslednice dvou sil stejných a opačných směrů; <u>Pomůcky:</u> • siloměry • olovnice • globus • výukový film • sklonné váhy

FYZIKA – 7. ROČNÍK (3/7)

[illegible]

FYZIKA – 7. ROČNÍK (4/7)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
<u>Kompetence sociální a personální:</u> - účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce - podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá - přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají - vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebevědomí a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty	<u>Tření</u> - třecí síla - tření v praxi <u>Mechanické vlastnosti kapalin</u> - Pascalův zákon - hydrostatický tlak - Archimédův zákon - ochrana člověka za mimořádných situací <u>Mechanické vlastnosti plynů</u> - atmosférický tlak - vztlaková síla působící na těleso v atmosféře Země - tlak plynu v uzavřené nádobě -manometr	- ústní zkoušení - test - ústní zkoušení - laboratorní úloha - test - referát - ústní zkoušení	<u>Očekávané výstupy:</u> - využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů; - předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní <u>Učivo:</u> třecí síla - smykové tření, ovlivňování velikosti třecí síly v praxi; Pascalův zákon - hydraulická zařízení; hydrostatický a atmosférický tlak - souvislost mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou kapaliny; souvislost atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře; Archimédův zákon - vztlaková síla; potápění, vznášení se a plavání těles v klidných tekutinách; <u>Pomůcky:</u> - různé povrchy a materiály na tělesech - Pascalův zákon - demonstrace - sklonné váhy - Archimédův zákon - demonstrace - výukový film

FYZIKA – 7. ROČNÍK (5/7)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
<u>Kompetence sociální a personální</u> - účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce - podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá - přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají - vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty	<u>Přímočaré šíření světla</u> - světelné zdroje, optické prostředí - zatmění Slunce a Měsíce - rychlost světla Odraz světla na rozhraní dvou prostředí. Zobrazení zrcadlem. zákon odrazu zobrazení předmětu rovinným zrcadlem kulová zrcadla - zobrazení předmětu kulovým zrcadlem	- test - ústní zkoušení - referát - test - referát - ústní zkoušení - laboratorní práce	Očekávané výstupy: - využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh; - rozhodné ze znalosti rychlosti světla ze dvou různých prostředí zda se světlo bude lámat ke kolmici nebo od kolmice <u>Učivo:</u> vlastnosti světla - zdroje světla; rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích; stín, zatmění Slunce a Měsíce; zobrazení odrazem na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle <u>Pomůcky:</u> - optická souprava - interaktivní tabule - globus

FYZIKA – 7. ROČNÍK (6/7)[illegible]

FYZIKA - PRŮŘEZOVÁ TÉMATA 7. ROČNÍK (7/7)

Osobnostní a sociální výchova	Multikulturní výchova	Environmentální výchova
1.1.b cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů 1.3.b organizace vlastního času, plánování učení a studia 1.4.c dobrá organizace času 2.2.a péče o dobré vztahy	1.1.b člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika 1.2.f uplatňování principu slušného chování (základní morální normy) 1.3.a rovnocennost všech etnických skupiny a kultur	1.2.a voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení) 1.2.b ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás)

5.6.4 - FYZIKA - RV – 7. ROČNÍK (1/7)

[illegible]

FYZIKA - RV – 7. ROČNÍK (2/7)[illegible]

FYZIKA - RV – 7. ROČNÍK (3/7)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
<u>Kompetence komunikativní:</u> - formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu - naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje - rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění - využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem - využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi	<u>Newtonovy pohybové zákony</u> - První Newtonův zákon - Druhý Newtonův zákon Třetí Newtonův zákon <u>Otáčivý účinek síly</u> - páka - rovnovážná poloha páky - užití páky - jednoduché stroje <u>Deformační účinek síly</u> - tlaková síla - tlak - tlak v praxi	- test - ústní zkoušení - test - ústní zkoušení - laboratorní práce - test - ústní zkoušení	<u>Očekávané výstupy:</u> - využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídaní změn pohybu těles při působení stále výsledné síly v jednoduchých situacích; - aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů <u>Učivo:</u> tlaková síla a tlak - vztah mezi tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy, na niž síla působí; třecí síla - smykové tření, ovlivňování velikosti třecí síly v praxi; Newtonovy zákony - první, druhý (kvalitativně), třetí; rovnováha na páce a pevné kladce; <u>Pomůcky:</u> - páky - kladky - lis - výukový film - interaktivní tabule

FYZIKA - RV – 7. ROČNÍK (4/7)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
<u>Kompetence sociální a personální</u> - účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce - podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá - přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají - vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty	<u>Tření</u> - třecí síla - tření v praxi <u>Mechanické vlastnosti kapalin</u> - Pascalův zákon - hydraulické zařízení - hydrostatický tlak - v kapalině - Archimédův zákon - ochrana člověka za mimořádných situací <u>Mechanické vlastnosti plynů</u> - atmosférický tlak - vztaková síla působící na těleso v atmosféře Země - tlak plynu v uzavřené nádobě manometru	- ústní zkoušení - test - ústní zkoušení - laboratorní úloha - test - referát - ústní zkoušení	<u>Očekávané výstupy:</u> - využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů; - předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní <u>Učivo:</u> třecí síla - smykové tření, ovlivňování velikosti třecí síly v praxi; Pascalův zákon - hydraulická zařízení; hydrostatický a atmosférický tlak - souvislost mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou kapaliny; souvislost atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře; Archimédův zákon - vztaková síla; potápění, vznášení se a plování těles v klidných tekutinách; <u>Pomůcky:</u> - různé povrchy a materiály na tělesech - Pascalův zákon - demonstrace - sklonné váhy - Archimédův zákon - demonstrace - výukový film

FYZIKA - RV – 7. ROČNÍK (5/7)[illegible]

FYZIKA - RV – 7. ROČNÍK (6/7)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
<u>Kompetence občanské</u> • respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí • chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu • rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka	Lom světla na rozhraní dvou optických prostředí. Zobrazení tenkou čočkou. 1. lom světla na rovinném rozhraní dvou optických prostředí 2. rozklad světla optickým hranolem 3. volba povolání, orientace v profesních informacích <u>Závěrečné opakování učiva 7. ročníku</u>	• test • ústní zkoušení • test • ústní zkoušení • referát	<u>Očekávané výstupy:</u> • rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami; <u>Učivo:</u> • vlastnosti světla - zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou (kvalitativně); rozklad bílého světla hranolem <u>Pomůcky:</u> • optická souprava • interaktivní tabule

FYZIKA – RV - PRŮŘEZOVÁ TÉMATA 7. ROČNÍK (7/7)

Osobnostní a sociální výchova	Multikulturní výchova	Environmentální výchova
1.1.b cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů 1.3.b organizace vlastního času, plánování učení a studia 1.4.c dobrá organizace času 2.2.a péče o dobré vztahy	1.1.b člověk jako nedílná jednotka tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika 1.2.f uplatňování principu slušného chování (základní morální normy) 1.3.a rovnocennost všech etnických skupiny a kultur	1.2.a voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení) 1.2.b ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás)

5.6.5 - FYZIKA – 8. ROČNÍK (1/6)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		<u>Očekávané výstupy</u>
Kompetence k učení - vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě - operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy - samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti - poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich	Opakování 7. ročníku Fyzikální veličiny a jednotky - mezinárodní veličiny a jednotky - SI - doplňkové a odvozené jednotky a veličiny - převody jednotek Práce, energie - mechanická práce, výkon - pohybová energie tělesa - polohová energie tělesa - přeměna pohybové a polohové energie tělesa (zákon zachování energie)	- test - ústní zkoušení - test - ústní zkoušení - praktické předvedení	<u>Očekávané výstupy:</u> - určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa; - využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem; - využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh; <u>Učivo:</u> formy energie - pohybová a polohová energie <u>Pomůcky:</u> - kladky - dem. energií - interaktivní tabule - výukový film - nakloněná rovina

FYZIKA – 8. ROČNÍK (2/6)[illegible]

FYZIKA – 8. ROČNÍK (3/6)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
Kompetence komunikativní: • formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu • naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje • rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění • využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem	Elektrické jevy 1. elektrické pole zelektrovaného tělesa	• test • ústní zkoušení	<u>Očekávané výstupy:</u> • rozliší vodič a izolant <u>Učivo:</u> • elektrické a magnetické pole - elektrická a magnetická síla; elektrický náboj; <u>Pomůcky:</u> • soupravy na el. statiku • elektroskop • výukový film • generátor

FYZIKA – 8. ROČNÍK (4/6)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		<u>Očekávané výstupy</u>
Kompetence sociální a personální - účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce - podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá - přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají - vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty	Zákony elektrického proudu v obvodech - Zdroje elektrického napětí - Měření elektrického proudu a napětí - Ohmův zákon - Sériové a paralelní zapojení elektrických obvodů - Elektrická práce - Elektrický výkon a příkon - Výchova k volbě povolání Možnosti abs. základní školy - Ochrana člověka za mimořádných situací – úraz el. proudem	- ústní zkoušení - laboratorní úloha - test - referát	<u>Očekávané výstupy:</u> - sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu; - změří elektrický proud a napětí; - rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností; - využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů; <u>Učivo:</u> elektrický obvod - zdroj napětí, spotřebič, spínač; elektrický proud - elektrická síla; elektrický náboj; elektrický odpor; bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními; <u>Pomůcky:</u> - soupravy elektro - měřicí přístroje - výukový film - interaktivní tabule

FYZIKA - 8. ROČNÍK (5/6)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
<u>Kompetence sociální a personální:</u> - účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce - podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá - přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají - vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty	Zvukové jevy: - vznik zvuku, zdroje zvuku, šíření zvuku, látkové prostředí - tón, výška a kmitočet - odraz zvuku, rychlost zvuku - ochrana před nadměrným hlukem Meteorologie - Atmosféra Země a její složení - Základní meteorologické jevy - Ochrana ovzduší Opakování učiva 8. ročníku	- test - ústní zkoušení	<u>Očekávané výstupy:</u> - rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku; - posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí; <u>Učivo:</u> vlastnosti zvuku - látkové prostředí jako podmínka vzniku šíření zvuku, rychlost šíření zvuku v různých prostředích; odraz zvuku na překážce, ozvěna; výška zvukového tónu; <u>Pomůcky:</u> - Ladičky - Interaktivní tabule - výukový film

FYZIKA - PRŮŘEZOVÁ TÉMATA 8. ROČNÍK (6/6)

Osobnostní a sociální výchova	Multikulturní výchova	Environmentální výchova
1.1.b cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů 1.3.b organizace vlastního času, plánování učení a studia 1.4.c dobrá organizace času 2.2.a péče o dobré vztahy	1.1.b člověk jako nedílná jednotka tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika 1.2.f uplatňování principu slušného chování (základní morální normy) 1.3.a rovnocennost všech etnických skupiny a kultur	1.2.a voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení) 1.2.b ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás) 1.2.f energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky)

5.6.6 - FYZIKA - RV – 8. ROČNÍK (1/6)

[illegible]

FYZIKA - RV – 8. ROČNÍK (2/6)[illegible]

FYZIKA - RV – 8. ROČNÍK (3/6)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
Kompetence komunikativní: • formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu • naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje • rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění • využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem	Elektrické jevy 1. Coulombův zákon 2. Elektrické pole zeletrovaného tělesa 3. Elektrické napětí 4. Kapacita vodiče 5. Kondenzátor	• test • ústní zkoušení	<u>Očekávané výstupy:</u> • rozliší vodič a izolant na základě analýzy jejich vlastností <u>Učivo:</u> • elektrické a magnetické pole - elektrická a magnetická síla; elektrický náboj; <u>Pomůcky:</u> • soupravy na el. statiku • elektroskop • výukový film • generátor,

FYZIKA - RV – 8. ROČNÍK (4/6)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		<u>Očekávané výstupy</u>
Kompetence sociální a personální: - účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce - podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá - přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají - vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty	Zákony elektrického proudu v obvodech: - Zdroje elektrického napětí - Měření elektrického proudu a napětí - Ohmův zákon - Elektrický odpor - Sériové a paralelní zapojení rezistorů v el. obvodu - Rezistor s plynule proměnným odporem - Elektrická práce, elektrická energie - Elektrický výkon a příkon - Výchova k volbě povolání - Možnosti abs. základní školy - Ochrana člověka za mimořádných - situací – úraz el. proudem	- ústní zkoušení - laboratorní úloha - test - referát	<u>Očekávané výstupy:</u> - sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu; - změří elektrický proud a napětí; - rozliší vodič, izolant na základě analýzy jejich vlastností; - využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů; <u>Učivo:</u> elektrický obvod - zdroj napětí, spotřebič, spínač; elektrický proud - elektrická síla; elektrický náboj; elektrický odpor; bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními; <u>Pomůcky:</u> - soupravy elektro - měřicí přístroje - výukový film - interaktivní tabule

FYZIKA - RV – 8. ROČNÍK (5/6)[illegible]

FYZIKA - RV - PRŮŘEZOVÁ TÉMATA 8. ROČNÍK (6/6)

Osobnostní a sociální výchova	Multikulturní výchova	
1.1.b cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů 1.3.b organizace vlastního času, plánování učení a studia 1.4.c dobrá organizace času 2.2.a péče o dobré vztahy	1.1.b člověk jako nedílná jednotu tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika 1.2.f uplatňování principu slušného chování (základní morální normy) 1.3.a rovnocennost všech etnických skupiny a kultur	1.2.a voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení) 1.2.b ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás) 1.2.f energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky)

5.6.7 - FYZIKA – 9. ROČNÍK (1/6)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
<u>Kompetence k učení</u> - vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení - vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě - samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti - poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich	Opakování 8. ročníku Elektromagnetické jevy - Magnetické pole, síla - Magnetické pole cívky s elektrickým proudem - Elektromagnet a jeho užití - Stejnoseměrný elektromotor - Elektromagnetická indukce Střídavý proud - Vznik střídavého proudu - Měření střídavého proudu a napětí - Transformátor - Rozvodná elektrická síť	- test - ústní zkoušení - praktické předvedení - laboratorní práce - test - ústní zkoušení - laboratorní práce	Očekávané výstupy: - rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí; - využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní; <u>Učivo:</u> elektrické a magnetické pole - elektrická a magnetická síla; elektrický náboj; tepelné účinky elektrického proudu; elektrický odpor; stejnosměrný elektromotor; transformátor; bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními; <u>Pomůcky:</u> - cívka - elektromotor - transformátor - interaktivní tabule - výukový film

FYZIKA – 9. ROČNÍK (2/6)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
<u>Kompetence k řešení problémů:</u> - vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému - samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy - ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů - kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí	<u>Vedení elektrického proudu</u> - Vedení elektrického proudu v kovech, ve vlastních polovodičích, v příměsových polovodičích, v roztoku elektrolytu , v plynech - Dioda - Ochrana před úrazem el. proudem - První pomoc při úrazu el. proudem - Výchova k volbě povolání – Orientace v důležitých profesních informacích <u>Elektromagnetické záření</u> - Elektromagnetické vlny a záření - zdroje záření <u>Světelné jevy</u> - opakování světelných jevů ze 7. ročníku - čočky - zobrazení spojkou a rozptylkou - optické přístroje - volba povolání, orientace v profesních informacích	- test - ústní zkoušení - praktické předvedení - test - ústní zkoušení - laboratorní úloha	<u>Očekávané výstupy:</u> - rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností; - zapojí správně polovodičovou diodu; <u>Učivo:</u> - el. proud v kapalinách a plynech - polovodiče - ochrana před úrazem <u>Pomůcky:</u> - Generátor - Soupravy na elektroniku - demonstrace vedení el. proudu v kapalinách - výukový film <u>Očekávané výstupy:</u> - využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh; - rozhodne ze znalostí rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami; <u>Učivo:</u> vlastnosti světla - zdroje světla; rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích; stín, zatmění Slunce a Měsíce; zobrazení odrazem na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle (kvalitativně); zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou (kvalitativně); rozklad bílého světla hranolem

FYZIKA – 9. ROČNÍK (3/6)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
<u>Kompetence komunikativní</u> - formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu - naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje - rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění - využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem - využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi	Energie a její přeměny - Druhy energií - Jaderná energie, síla - Štěpení jader uranu - Řetězová reakce - Jaderná elektrárna	- test - ústní zkoušení - referát	<u>Očekávané výstupy:</u> - využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh; - zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí; <u>Učivo:</u> - obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie; - meteorologické jevy <u>Pomůcky:</u> - interaktivní tabule - výukový program - výukový film,

FYZIKA – 9. ROČNÍK (4/6)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
<u>Kompetence sociální a personální</u> - účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce - podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá - přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají - vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty			

FYZIKA – 9. ROČNÍK (5/6)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
<u>Kompetence občanské:</u> • respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí • rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka <u>Kompetence pracovní:</u> • přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot • využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření	Vesmír 1. sluneční soustava 2. složení hvězd Závěrečné opakování učiva fyziky 6. - -9. ročník 1. vlastnosti látek a jejich složení 2. měření fyzikálních veličin 3. pohyb a síla 4. mechanické vlastnosti kapalin a plynů 5. tepelné jevy 6. elektrické a magnetické jevy 7. elektrický obvod, proud a napětí	• test • ústní zkoušení • referát • test • ústní zkoušení • referát	<u>Očekávané výstupy:</u> • objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet; • odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností; <u>Učivo:</u> • sluneční soustava - její hlavní složky; měsíční fáze; • hvězdy - jejich složení <u>Pomůcky:</u> • výukový film • nástěnná mapa • interaktivní tabule

FYZIKA - PRŮŘEZOVÁ TÉMATA 9. ROČNÍK (6/6)

Osobnostní a sociální výchova	Multikulturní výchova	
1.1.b cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů 1.3.b organizace vlastního času, plánování učení a studia 1.4.c dobrá organizace času 2.2.a péče o dobré vztahy	1.1.b člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika 1.2.f uplatňování principu slušného chování (základní morální normy) 1.3.a rovnocennost všech etnických skupiny a kultur	1.2.a voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení) 1.2.b ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás) 1.2.f energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky)

5.6.8 - FYZIKA -RV – 9. ROČNÍK (1/5)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
<u>Kompetence k učení</u> - vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení - vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě - poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich	Opakování 8. ročníku Elektromagnetické jevy - Magnetické pole, síla - Magnetické pole cívky s elektrickým proudem - Elektromagnet a jeho užití - Stejnoseměrný elektromotor - Elektromagnetická indukce Střídavý proud - Vznik střídavého proudu - Měření střídavého proudu a střídavého napětí - trojfázový elektromotor - Transformátor - Rozvodná elektrická síť	- test - ústní zkoušení - praktické předvedení - laboratorní práce - test - ústní zkoušení - laboratorní práce	Očekávané výstupy: - rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí; - využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní; <u>Učivo:</u> elektrické a magnetické pole - elektrická a magnetická síla; elektrický náboj; tepelné účinky elektrického proudu; elektrický odpor; stejnosměrný elektromotor; transformátor; bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními; <u>Pomůcky:</u> - cívka - elektromotor - transformátor - interaktivní tabule - výukový film

FYZIKA -RV – 9. ROČNÍK (2/5)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
<u>Kompetence k řešení problémů:</u> - vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému - samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy - kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí	Vedení elektrického proudu - Vedení elektrického proudu v kovech, ve vlastních polovodičích, v příměsových polovodičích, v roztoku elektrolytu, v plynech - Polovodiče typu NaP - Dioda - Tranzistor - Elektrické spotřebiče - Ochrana před úrazem el. proudem - První pomoc při úrazu el. proudem - Výchova k volbě povolání – Orientace v důležitých profesních informacích	- test - ústní zkoušení - praktické předvedení	<u>Očekávané výstupy:</u> - rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností; - zapojí správně polovodičovou diodu; <u>Učivo:</u> - el. proud v kapalinách a plynech - polovodiče - ochrana před úrazem <u>Pomůcky:</u> - Generátor - Soupravy na elektroniku - demonstrace vedení el. proudu v kapalinách - výukový film

FYZIKA -RV – 9. ROČNÍK (3/5)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
<u>Kompetence komunikativní:</u> - formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu - naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje - rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění - využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem - využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi	<u>Elektromagnetické záření</u> - Elektromagnetické vlny a záření - zdroje záření <u>Světelné jevy</u> - opakování světelných jevů ze 7. ročníku - čočky - zobrazení spojkou a rozptylkou - optické přístroje - volba povolání, orientace v profesních informacích <u>Energie a její přeměny</u> - Druhy energií - Jaderná energie - Jaderná síla - Štěpení jader uranu - Řetězová reakce - Jaderná elektrárna - Ochrana před zářením - Ochrana člověka za mimořádných situací – Jaderná havárie	- test - ústní zkoušení - laboratorní úloha - test - ústní zkoušení	<u>Očekávané výstupy:</u> - využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh; - zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí; - využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh; - rozhodne ze znalostí rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami; <u>Učivo:</u> - obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie; - vlastnosti světla - zdroje světla; rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích; stín, zatmění Slunce a Měsíce; zobrazení odrazem na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle (kvalitativně); zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou (kvalitativně); rozklad bílého světla hranolem <u>Pomůcky:</u> - interaktivní tabule - výukový program - výukový film,

FYZIKA -RV – 9. ROČNÍK (4/5)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
<u>Kompetence občanské:</u> • respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí • rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka <u>Kompetence pracovní:</u> • přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot • využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření	Vesmír 1. sluneční soustava 2. složení hvězd Závěrečné opakování učiva fyziky 6. - 9. ročník 1. vlastnosti látek a jejich složení 2. měření fyzikálních veličin 3. pohyb, síla 4. mechanické vlastnosti kapalin a plynů 5. tepelné jevy 6. elektrické jevy 7. magnetické jevy 8. el, obvod, proud a napětí 9. energie a její přeměny	• test • ústní zkoušení • referát • laboratorní práce	<u>Očekávané výstupy:</u> • objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet; • odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností; <u>Učivo:</u> • sluneční soustava - její hlavní složky; měsíční fáze; • hvězdy - jejich složení <u>Pomůcky:</u> • výukový film • nástěnná mapa • interaktivní tabule

FYZIKA - RV - PRŮŘEZOVÁ TÉMATA 9. ROČNÍK (5/5)

Osobnostní a sociální výchova	Multikulturní výchova	
1.1.b cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů 1.3.b organizace vlastního času, plánování učení a studia 1.4.c dobrá organizace času 2.2.a péče o dobré vztahy	1.1.b člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika 1.2.f uplatňování principu slušného chování (základní morální normy) 1.3.a rovnocennost všech etnických skupiny a kultur	

5.6.9 - CHEMIE - 8. ROČNÍK (1/6)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		
Kompetence k učení: - operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy - samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti Kompetence k řešení problémů: - samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy - ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů Kompetence komunikativní: - formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu	Úvod do chemie - vymezení předmětu chemie - pravidla bezpečné práce při školních pokusech, zásady bezpečné práce v laboratoři, první pomoc při úrazu v laboratoři Vlastnosti látek - látka a těleso - vlastnosti látek - chemické a fyzikální děj - nebezpečné chemické látky Směsi - směs různorodá - směs stejnorodá - složení roztoku - hmotnostní zlomek - oddělování složek směsí	- Problémové úlohy - Modelování situace - Praktické předvedení - Referát - Ústní zkoušení - Problémové úlohy - Modelování situace - Praktické předvedení <u>Laboratorní práce:</u> - určování vlastností látek - Test - Ústní zkoušení - Problémové úlohy - Praktické předvedení <u>Laboratorní práce :</u> - filtrace - krystalizace	<u>Očekávané výstupy:</u> - určí společné a rozdílné vlastnosti látek; - pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí; - objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek; <u>Učivo:</u> vlastnosti látek - hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost, vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek; zásady bezpečné práce - ve školní pracovně (laboratoři) i v běžném životě VKZ (výchova ke zdraví) nebezpečné látky a přípravky - H- a P- věty, piktogramy a jejich význam; mimořádné události - havárie chemických provozů, úniky nebezpečných látek; <u>Pomůcky:</u> - vzorky látek a těles <u>Očekávané výstupy:</u> - rozlíší směsi a chemické látky; - vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení; - vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek; - navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi; <u>Učivo:</u> směsi - různorodé, stejnorodé roztoky; hmotnostní zlomek a koncentrace roztoku; koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok; vliv teploty, plošného obsahu a míchání pevné složky na rychlost jejího rozpouštění do roztoku; - oddělování složek směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace); <u>Pomůcky:</u> - video, tabulky

CHEMIE - 8. ROČNÍK (2/6)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		
Kompetence komunikativní: - formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu Kompetence sociální a personální: - účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce - přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají	Voda a vzduch - koloběh vody v přírodě - voda destilovaná, pitná, odpadní - výroba pitné vody a čistota vody - složení a vlastnosti vzduchu - čistota ovzduší - hoření a hašení látek Částicové složení látek - částicové složení látek - stavba atomu (jádro, obal) - chemické prvky – názvy, značky - molekula, sloučenina, chemická látka, ionty - chemická vazba	Test - Ústní zkoušení - Referát - Problémové úlohy - Praktické předvedení - Modelování situace - Test - Ústní zkoušení - Referát - Problémové úlohy - Modelování situace	<u>Očekávané výstupy:</u> rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití; - uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění <u>Učivo:</u> - voda - destilovaná, pitná, odpadní; výroba pitné vody; čistota vody; - vzduch - složení, čistota ovzduší, ozonová vrstva; <u>Očekávané výstupy:</u> používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech; rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech; <u>Učivo:</u> částicové složení látek - molekuly, atomy, atomové jádro, protony, neutrony, elektronový obal a jeho změny v chemických reakcích, elektrony; chemická vazba <u>Pomůcky:</u> - PSP

CHEMIE - 8. ROČNÍK (3/6)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		
<u>Kompetence občanské:</u> - rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka - chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti <u>Kompetence pracovní:</u> - používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky	Chemické prvky a PSP - periodická soustava prvků - kovy – Fe, Al, Zn, Cu, Pb, Ag, Au - alkalické kovy - polokovy - nekovy – vodík, kyslík - halogeny - další nekovy – uhlík, síra, fosfor Chemické reakce - chemický děj - reaktanty a produkty - zákon zachování hmotnosti - jednoduché chemické rovnice – úprava - faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí	- Test - Ústní zkoušení - Praktické předvedení - Problémové úlohy - Referát <u>Laboratorní práce:</u> - příprava a důkaz vodíku, kyslíku - test - ústní zkoušení - problémové úlohy - praktické předvedení	<u>Očekávané výstupy:</u> orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti; <u>Učivo:</u> prvky - názvy, značky, vlastnosti a použití vybraných prvků, skupiny a periody v periodické soustavě chemických prvků; protonové číslo; <u>Pomůcky:</u> - PSP - vzorky kovů - video <u>Očekávané výstupy:</u> - rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání; - přečte chemické rovnice aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu; <u>Učivo:</u> chemické reakce - zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice klasifikace chemických reakcí - slučování, rozklad faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí - teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek, katalýza;

CHEMIE - 8. ROČNÍK (4/6)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
kompetence	Učivo		
	Halogenidy 1. názvosloví a oxidační číslo 2. fluoridy, chloridy, bromidy, jodidy – vlastnosti a důkaz Oxidy 1. názvosloví a oxidační číslo 2. (siřičitý, sírový, uhličitý, uhelnatý, vápenatý, dusnatý, dusičitý, křemičitý, hlinitý, železitý) – vlastnosti Sulfidy 1. názvosloví a oxidační číslo 2. olovnatý, zinečnatý, železnatý Kyseliny 1. bezkyslíkaté a kyslíkaté kyseliny – rozdělení 2. názvosloví 3. sírová, chlorovodíková, dusičná – vlastnosti Hydroxidy 1. názvosloví 2. sodný, draselný, vápenatý, amonný - vlastnosti	• Test • Ústní zkoušení • Referát • Problémové úlohy • Praktické předvedení • Test • Ústní zkoušení • Referát • Problémové úlohy • Praktické předvedení • Modelování situace Laboratorní práce: • reakce kyselin s kovy a oxidy kovů	<u>Očekávané výstupy:</u> • porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů • vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet; <u>Učivo:</u> • oxidy - názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů • vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenidů; sulfidů <u>Pomůcky:</u> • Video • vzorky látek <u>Očekávané výstupy:</u> • porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných kyselin, hydroxidů a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí; <u>Učivo:</u> • kyseliny a hydroxidy - kyselost a zásaditost roztoků; vlastnosti, vzorce, názvy a použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů <u>Pomůcky:</u> • video • souprava pro laboratorní práce

CHEMIE - 8. ROČNÍK (5/6)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
kompetence	Učivo		
	Kyselost a zásaditost roztoků, pH 1. kyselý, zásaditý a neutrální roztok 2. indikátory, pH 3. oxidy kyselinotvorné a zásadotvorné <u>SOUHRNNÉ OPAKOVÁNÍ</u>	• Test • Ústní zkoušení • Problémové úlohy • Praktické předvedení	Očekávané výstupy: • orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem Učivo: • kyselost a zásaditost roztoků

CHEMIE – PRŮŘEZOVÁ TÉMATA 8. ROČNÍK (6/6)

Osobnostní a sociální výchova	Environmentální výchova	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
1.1.a cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění 1.1.b cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů 1.1.c dovednosti pro učení a studium 1.3.b organizace vlastního času, plánování učení a studia 1.3.c stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení 1.4.c dobrá organizace času 1.5.a cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti „dotahovat“ nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích 2.4.a rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.) 2.4.b rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny) 3.1.b problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci	1.1.a les (les v našem prostředí), produkční a mimoprodukční významy lesa 1.1.c vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii) 1.1.d moře (druhá odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého) a tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás) 1.2.a voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení) 1.2.b ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás) 1.3.d odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny) 1.4.b náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí)	1.1.a rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa 1.1.b místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu Multikulturní výchova 1.1.a jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti 1.2.b udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženské, zájmové nebo generační příslušnost 1.2.f uplatňování principu slušného chování (základní morální normy)

5.6.10 - CHEMIE - 9. ROČNÍK (1/5)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
kompetence	Učivo		
Kompetence k učení: - operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy - samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti Kompetence k řešení problémů: - samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy - ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů	Opakování učiva 8. ročníku - částicové složení látek - chemické prvky a sloučeniny - chemická reakce, chemické rovnice - oxidy, sulfidy, halogenidy - kyseliny a hydroxidy - indikátory Neutralizace - podstata neutralizace - vznik solí - názvosloví a vzorce - použití solí - průmyslová hnojiva - stavební pojiva - keramika Redoxní reakce - oxidace a redukce - řada reaktivity kovů - výroba železa a oceli - koroze - elektrolýza (výroba hliníku, mědi) - galvanický článek, akumulátor	- test - ústní zkoušení - test - ústní zkoušení - modelování situace - praktické předvedení Laboratorní práce: - elektrolýza chloridu měďnatého	Očekávané výstupy: solí kyslíkaté a nekyslíkaté - vlastnosti, použití vybraných solí, oxidační číslo, názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenidů; Učivo: uveďte příklady uplatňování neutralizace v praxi; porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí; Očekávané výstupy: - rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání; rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti; Učivo: - klasifikace chemických reakcí - slučování, neutralizace, reakce exotermní a endotermní; - p:elektrolyzer, zpětný projektor, video

CHEMIE - 9. ROČNÍK (2/5)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
kompetence	Učivo		
Kompetence komunikativní: - formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu Kompetence sociální a personální: - účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce - prispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají	Chemické výpočty - látkové množství - molární hmotnost - výpočty z chem rovnic <u>Energie a chemické reakce</u> - exotermické a endotermické reakce - obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie - fosilní a průmyslově vyráběná paliva (uhlí, ropa, zemní plyn - zpracování) - jaderná energie Uhlovodíky - úvod do organické chemie - alkany, cykloalkany (methan, ...butan) - alkeny, dieny (ethylen, butadien) - alkiny, areny (ethin, benzen, naftalen) - uhlovodíky a automobilismus	- test - ústní zkoušení - praktické předvedení - modelování situace - test - ústní zkoušení - referát - problémové úlohy - modelování situace - praktické předvedení <u>Laboratorní práce:</u> - důkaz vodíku a uhlíku v org. látkách - test - ústní zkoušení - referát - problémové úlohy	<u>Očekávané výstupy:</u> přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu; <u>Učivo:</u> chemické reakce - zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice, látkové množství, molární hmotnost; <u>Pomůcky:</u> - tabulky <u>Očekávané výstupy:</u> - zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi; - orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka; - zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy; <u>Učivo:</u> - chemie a elektřina - výroba elektrického proudu chemickou cestou; paliva - ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva; <u>Očekávané výstupy:</u> - rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití <u>Učivo:</u> uhlovodíky - příklady v praxi významných alkanů, uhlovodíků s vícenásobnými vazbami a aromatických uhlovodíků; <u>Pomůcky:</u> - modely molekul

CHEMIE - 9. ROČNÍK (3/5)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		
<u>Kompetence občanské:</u> - rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka - chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti Kompetence pracovní: - používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky - přístupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot	<u>Deriváty uhlovodíků</u> - halogenové deriváty - alkoholy a fenoly - aldehydy a ketony - karboxylové kyseliny, aminokyseliny - estery, esterifikace <u>Plasty a syntetická vlákna</u> - plasty -polyethylen, polypropylen, polystyren, polyvinylchlorid, - polyamidová a polyesterová vlákna <u>Přírodní látky</u> - fotosyntéza - sacharidy, tuky, bílkoviny - biokatalyzátory – vitaminy, enzymy, hormony	<u>Laboratorní práce:</u> - modelování molekul derivátů uhlovodíků <u>Laboratorní práce:</u> - test - ústní zkoušení - referát - problémové úlohy - modelování situace <u>Laboratorní práce:</u> - důkaz cukrů	<u>Očekávané výstupy:</u> - rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití; <u>Učivo:</u> - deriváty uhlovodíků - příklady v praxi významných alkoholů a karboxylových kyselin; <u>Pomůcky:</u> - modely molekul <u>Očekávané výstupy:</u> - orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka; <u>Učivo:</u> - plasty a syntetická vlákna - vlastnosti, použití, likvidace; <u>Pomůcky:</u> - vzorky plastů video <u>Očekávané výstupy:</u> - orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktů biochemického zpracování, především bílkovin, tuků, sacharidů.; - určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu; - uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů; <u>Učivo:</u> - přírodní látky - zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v lidském těle; <u>Pomůcky:</u> - video

CHEMIE - 9. ROČNÍK (4/5)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		
	Chemie a společnost 1. chemický průmysl 2. léčiva a návykové látky 3. detergenty, pesticidy, insekticidy 4. chemie a životní prostředí SHRNUTÍ UČIVA	• test • ústní zkoušení • problémové úlohy • referát • modelování situace • praktické předvedení	<u>Očekávané výstupy:</u> • zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi; • aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe; • orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka; <u>Učivo:</u> • chemický průmysl v ČR - výrobky, rizika v souvislosti s životním prostředím, recyklace surovin, koroze; • průmyslová hnojiva; • tepelně zpracovávané materiály - cement, vápno, sádra, keramika; • plasty a syntetická vlákna - vlastnosti, použití, likvidace; • detergenty a pesticidy, insekticidy; • hořlaviny - význam tříd nebezpečnosti; • léčiva a návykové látky; <u>VÝCHOVA KE ZDRAVÍ:</u> • výživa a zdraví - zásady zdravého stravování, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; • auto-destruktivní závislosti - zdravotní a sociální rizika zneužívání návykových látek, návykové látky (bezpečnost v dopravě, trestná činnost, dopink ve sportu); • dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví - bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech • ochrana člověka za mimořádných událostí - živelní pohromy, terorismus;

CHEMIE – PRŮŘEZOVÁ TÉMATA 9. ROČNÍK (5/5)

Osobnostní a sociální výchova	Environmentální výchova	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
1.1.a cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění 1.1.b cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů 1.1.c dovednosti pro učení a studium 1.3.b organizace vlastního času, plánování učení a studia 1.3.c stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení 1.4.c dobrá organizace času 1.5.a cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti „dotahovat“ nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích 2.4.a rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.) 2.4.b rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny) 3.1.b problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci	1.1.a les (les v našem prostředí), produkční a mimoprodukční významy lesa 1.1.b pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na nich, pole a jejich okolí) 1.1.c vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinou ekologii) 1.1.d moře (druhová odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého) a tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás) 1.2.a voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení) 1.2.b ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás) 1.2.c půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině) 1.2.f energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky) 1.2.g přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí) 1.3.b doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace) 1.3.c průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti) 1.3.d odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny) 1.4.b náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí)	1.1.a rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa 1.1.b místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu
		Multikulturní výchova
		1.1.a jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti 1.2.b udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženské, zájmové nebo generační příslušnost 1.2.f uplatňování principu slušného chování (základní morální normy)

5.6.11 - PŘÍRODOPIS – 6. ROČNÍK (1/2)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	učivo		Očekávané výstupy
<u>Kompetence k učení:</u> • má pozitivní vztah k učení, poznává smysl a cíl učení • samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti • operuje s obecně užívanými termíny, posoudí vlastní pokrok, určí problémy bránící učení, naplňuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit <u>Kompetence k řešení problémů:</u> • samostatně řeší problémy: volí vhodné způsoby řešení, užívá při řešení logické postupy • vyhledává informace vhodné k řešení problému, využívá získané vědomosti <u>Kompetence komunikativní:</u> • využívá získané komunikativní dovednosti, k vytváření vztahů potřebných k soužití a spolupráci s ostatními lidmi • formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu • využívá informační a komunikační prostředky pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem	I. <u>ZEMĚ A ŽIVOT</u> • vznik Země, atmosféry a hydrosféry • vznik života • principy fotosyntézy a dýchání • projevy a podmínky života • potravní vztahy mezi organismy II. <u>NEBUNĚČNÉ ORGANISMY – VIRY</u> III. <u>BUNĚČNÉ ORGANISMY</u> • třídění organismů • buňky (stavba buňky rostlin, živočichů a hub, srovnání) a) <u>ORGANISMY JEDNOBUNĚČNÉ S NEPRÁVÝM JÁDREM</u> • bakterie • sinice b) <u>ORGANISMY JEDNOBUNĚČNÉ S PRAVÝM JÁDREM</u> 1. PRVOCI JEDNOBUNĚČNÉ ROSTLINY • zelené řasy a roztavky JEDNOBUNĚČNÉ HOUBY (KVASINKY) c) <u>ORGANISMY MNOHOBUNĚČNÉ</u> - Rostliny mnohobuněčné - řasy	<u>1. ÚSTNÍ</u> • frontální ústní zkoušení • individuální zkoušení • hodnocení aktivního přístupu k vyučování • sebehodnocení žáka <u>2. PÍSEMNÉ</u> • hodnocení kontrolních testů • pracovní sešit • referáty • laboratorní práce	<u>NEŽIVÁ PŘÍRODA</u> žák • objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života <u>ZÁKLADY EKOLOGIE</u> žák • vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam <u>OBEČNÁ BIOLOGIE A GENETIKA</u> žák • rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů • popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel • rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů • třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek • vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti • uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka

PŘÍRODOPIS – 6. ROČNÍK (2/2)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
Kompetence sociální a personální - účinně spolupracuje ve skupině, podílí se na vytváření pravidel práce v týmu, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá Kompetence občanská - chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí Kompetence sociální a personální - účinně spolupracuje ve skupině, podílí se na vytváření pravidel práce v týmu, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá Kompetence občanská - chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí	2. Houby mnohobuněčné (stavba, výskyt, význam, příklady, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami) 2.1 houby nižší 2.2 houby vyšší 3. Lišejníky (stavba, výskyt, význam, symbióza, významní zástupci) 4. Živočichové mnohobuněční (stavba těla, funkce jednotlivých částí, významní zástupci, význam a výskyt) 4.1 žahavci 4.2 ploštěnci 4.3 hlísti 4.4 měkkýši 4.4.1 plži 4.4.2 mlži 4.4.3 hlavonožci 4.5 kroužkovci 4.6 členovci 4.6.1 trilobiti 4.6.2 klepítkatci 4.6.3 korýši 4.6.4 vzdušnicovci 4.6.4.1 mnohonožky 4.6.4.2 stonožky 4.6.4.3 hmyz 9.4.6.4.3.1 hmyz bezkřídlý 9.4.6.4.3.2 hmyz křídlatý s proměnou nedokonalou 9.4.6.4.3.3 hmyz křídlatý s proměnou dokonalou Praktické metody poznávání přírody - laboratorní práce		<u>BIOLOGIE HUB</u> žák - rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků - vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích - objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků <u>BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ</u> žák - porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin - odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí - zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy <u>VÝCHOVA KE ZDRAVÍ (VKZ)</u> žák - uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými civilizačními a jinými chorobami, svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY žák - aplikuje praktické metody poznávání přírody - dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé i neživé přírody

5.6.12 - PŘÍRODOPIS – 7. ROČNÍK (1/2)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
<u>Kompetence k učení:</u> • má pozitivní vztah k učení, poznává smysl a cíl učení • samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti • operuje s obecně užívanými termíny posoudí vlastní pokrok, určí problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit <u>Kompetence k řešení problémů:</u> • samostatně řeší problémy: volí vhodné způsoby řešení, užívá při řešení logické postupy • vyhledává informace vhodné k řešení problému, využívá získané vědomosti <u>Kompetence komunikativní:</u> • využívá získané komunikativní dovednosti, k vytváření vztahů potřebných k soužití a spolupráci s ostatními lidmi • formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu • využívá informační a komunikační prostředky pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem	<u>1. OPAKOVÁNÍ UČIVA 6. ROČNÍKU</u> <u>2. VYŠŠÍ ROSTLINY</u> 2.1 Úvod (základní rozdíly mezi nižšími a vyššími rostlinami, stavba těla vyšších rostlin, vývoj vyšších rostlin) 2.2 Mechorosty 2.3 Kaprad'orosty 2.4.1 plavuně 2.4.2 přesličky 2.4.3 kapradiny 2.4 Nahosemenné rostliny 2.4.1 cykasy 2.4.2 jinany 2.4.3 jehličnany 2.5 Krytosemenné rostliny 2.5.1 rostlinné orgány (stavba a význam) 2.5.1.1 kořen 2.5.1.2 stonek 2.5.1.3 list 2.5.1.4 květ a květenství 2.5.1.5 plody a jejich třídění 2.7.2 třídění krytosemenných rostlin 2.5.2.1 dvouděložné rostliny 2.5.2.2 jednoděložné rostliny	<u>1. ÚSTNÍ</u> • frontální ústní zkoušení • individuální zkoušení • hodnocení aktivního přístupu k vyučování • sebehodnocení žáka <u>2. PÍSEMNÉ</u> • hodnocení kontrolních testů • pracovní sešit • referáty • laboratorní práce	<u>BIOLOGIE ROSTLIN</u> žák • odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům • porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku • odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí • vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin • rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů <u>ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA</u> Ekosystémy • les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa) <u>OBEČNÁ BIOLOGIE A GENETIKA</u> žák • třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek • vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti

PŘÍRODOPIS – 7. ROČNÍK (2/2)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
<u>Kompetence sociální a personální:</u> - účinně spolupracuje ve skupině, podílí se na vytváření pravidel práce v týmu, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá <u>Kompetence občanské:</u> - chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí	<u>3. VYŠŠÍ ŽIVOČICHOVÉ</u> 3.1 Pláštěnci 3.2 Bezlebeční 3.3 Obratlovci (vývoj, stavba těla, systém jednotlivých skupin) 3.3.1 kruhoústí 3.3.2 paryby 3.3.3 ryby 3.3.4 obojživelníci 3.3.5 plazi 3.3.6 ptáci 3.3.6.1 přehled ptačích řádů Praktické metody poznávání přírody - laboratorní práce		<u>BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ</u> žák - porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin - odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí - zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy <u>ZÁKLADY EKOLOGIE</u> žák - uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi - vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY žák - aplikuje praktické metody poznávání přírody - dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé i neživé přírody

5.6.13 - PŘÍRODOPIS – 8. ROČNÍK (1/3)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	učivo		Očekávané výstupy
<u>Kompetence k učení:</u> • má pozitivní vztah k učení, poznává smysl a cíl učení • samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti • operuje s obecně užívanými termíny, posoudí vlastní pokrok, určí problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit <u>Kompetence k řešení problémů:</u> • samostatně řeší problémy: volí vhodné způsoby řešení, užívá při řešení logické postupy • vyhledává informace vhodné k řešení problému, využívá získané vědomosti <u>Kompetence komunikativní:</u> • využívá získané komunikativní dovednosti, k vytváření vztahů potřebných k soužití a spolupráci s ostatními lidmi • formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu • využívá informační a komunikační prostředky pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem	<u>1. OPAKOVÁNÍ UČIVA 7. ROČNÍKU</u> <u>2. SAVCI</u> 2.1 Vývoj savců 2.2 Stavba těla savců 2.2.1 členění těla savců 2.2.2 orgánové soustavy savců 2.3 Přehled třídění savců (charakteristika, zástupci) 2.3.1 vejcorodí 2.3.2 živorodí 2.3.2.1 vačnatci 2.3.2.2 placentálové 2.4 Etologie 2.4.1. Vrozené a získané chování 2.4.2. Význam etologie v praxi	<u>1. ÚSTNÍ</u> • frontální ústní zkoušení • individuální zkoušení • hodnocení aktivního přístupu k vyučování • sebehodnocení žáka <u>2. PÍSEMNÉ</u> • hodnocení kontrolních testů • pracovní sešit • referáty • laboratorní práce	<u>BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ</u> žák • porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů • rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin • odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí • zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy

PŘÍRODOPIS – 8. ROČNÍK (2/3)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘEŠAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
<u>Kompetence sociální a personální:</u> - účinně spolupracuje ve skupině, podílí se na vytváření pravidel práce v týmu, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá <u>Kompetence občanské:</u> - chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí	3. <u>ČLOVĚK</u> 3.1 Původ a vývoj člověka 3.2 Lidské rasy 3.3 Stavba těla člověka (funkce, stavba, onemocnění a poruchy) 3.3.1 soustava kosterní 3.3.2 soustava svalová 3.3.3 soustava trávicí 3.3.4 soustava dýchací 3.3.5 soustava oběhová 3.3.6 soustava vylučovací 3.3.7 soustava rozmnožovací 3.3.8 soustava kožní 3.3.9 soustava smyslová 3.3.10 soustava žláz s vnitřní sekrecí 3.3.11 soustava nervová 4. <u>ZÁKLADY GENETIKY</u> Praktické metody poznávání přírody - laboratorní práce (první pomoc)		<u>BIOLOGIE ČLOVĚKA</u> žák - určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy - orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka - objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří - rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života - aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla <u>MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA</u> <u>Etnický původ</u> - rovnocennost všech etnických skupin a kultur <u>APLIKOVANÁ ETICKÁ VÝCHOVA</u> - sexuální zdraví – zodpovědný vztah k sexualitě, mládí – příprava na lásku, sexuální identita, nezralé rodičovství <u>OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA</u> žák - uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY žák - aplikuje praktické metody poznávání přírody - dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé i neživé přírody

PŘÍRODOPIS – 8. ROČNÍK (3/3)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
	<u>VÝCHOVA KE ZDRAVÍ</u> ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE - dětství, puberta, dospívání – tělesné, duševní a společenské změny - sexuální dospívání a reprodukční zdraví – zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost; promiskuita; problémy těhotenství a rodičovství mladistvých; poruchy pohlavní identity ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ - výživa a zdraví – zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy - ochrana před přenosnými chorobami; základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty		<u>Výchova ke zdraví</u> - vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím, vysvětlí vztah mezi uspokojováním lidských potřeb a hodnotou zdraví - posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví - usiluje v rámci svých možností a zkušenosti o aktivní podporu zdraví - vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí - dává do souvislostí stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky - uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými civilizačními a jinými chorobami, svěřá se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc - projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce - respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování - projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví, a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc - uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí

5.6.14 - PŘÍRODOPIS – 9. ROČNÍK (1/4)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
<u>Kompetence k učení:</u> • má pozitivní vztah k učení, poznává smysl a cíl učení • samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti • operuje s obecně užívanými termíny, posoudí vlastní pokrok, určí problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit <u>Kompetence k řešení problémů:</u> • samostatně řeší problémy: volí vhodné způsoby řešení, užívá při řešení logické postupy • vyhledává informace vhodné k řešení problému, využívá získané vědomosti <u>Kompetence komunikativní:</u> • využívá získané komunikativní dovednosti, k vytváření vztahů potřebných k soužití a spolupráci s ostatními lidmi • formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu	<u>1. Opakování učiva 8. ročníku</u> <u>2. Úvod do geologie</u> <u>3. Země - naše planeta</u> 3.1 Postavení Země ve vesmíru 3.2 Vnitřní uspořádání Země <u>4. Minerály</u> 4.1 Fyzikální vlastnosti minerálů 4.2 Přehled minerálů 4.2.1 prvky 4.2.2.sulfidy 4.2.3 halogenidy 4.2.4 oxidy a hydroxidy 4.2.5 uhličitany 4.2.6 sírany 4.2.7 křemičitany 4.2.8 organoidy <u>5. Horniny</u> 5.1 Vyvřelé horniny 5.1.1 hlubinné 5.1.2 výlevné 5.2 Usazené horniny 5.2.1 úlomkovité usazeniny 5.2.2 organogenní usazeniny 5.2.3 chemické usazeniny 5.3 Přeměněné horniny	<u>1. ÚSTNÍ</u> • frontální ústní zkoušení • individuální zkoušení • hodnocení aktivního přístupu k vyučování • sebehodnocení žáka <u>2. PÍSEMNÉ</u> • hodnocení kontrolních testů • pracovní sešit • referáty • laboratorní práce	NEŽIVÁ PŘÍRODA žák • objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života • rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek • rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody • porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a druhy • rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků • uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi

PŘÍRODOPIS – 9. ROČNÍK (2/4)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
- využívá informační a komunikační prostředky pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem <u>Kompetence sociální a personální:</u> - účinně spolupracuje ve skupině, podílí se na vytváření pravidel práce v týmu, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá <u>Kompetence občanské:</u> - chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí	<u>6. Utváření zemského povrchu</u> 6.1 Vnitřní geologické děje 6.2 Vnější geologické děje <u>7. Dějiny Země</u> 7.1 Vznik a vývoj života 7.2 Geologická období 7.2.1 prvohory 7.2.2 druhohory 7.2.3 třetihory 7.2.4 čtvrtohory <u>8. Geologická stavba území ČR</u> 8.1 Český masív 8.2 Západní Karpaty		

PŘÍRODOPIS – 9. ROČNÍK (3/4)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
	9. <u>Základy ekologie a ochrana ŽP</u> 9.1 Základní ekologické pojmy 9.2 Organismus a prostředí (abiotické a biotické podmínky života) 9.3 Životní prostředí člověka 9.4 Přírodní zdroje 9.4.1 obnovitelné 9.4.2 neobnovitelné 9.5 Ochrana přírody Praktické metody poznávání přírody - laboratorní práce		ZÁKLADY EKOLOGIE žák • uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi • rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému • vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam • uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY žák • aplikuje praktické metody poznávání přírody • dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé i neživé přírody

PŘÍRODOPIS – 9. ROČNÍK (4/4)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
			<u>ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA</u> <u>Základní podmínky života</u> - voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení) - ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás) - energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky) - přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí) <u>Lidské aktivity a problémy životního prostředí</u> - odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny) <u>APLIKOVANÁ ETICKÁ VÝCHOVA</u> - ochrana přírody a životního prostředí – úcta k životu ve všech jeho formách, citový vztah člověka k přírodě, vnímání krásy a mnohotvárnosti přírody, zodpovědnost za životní prostředí

5.6.15 - ZEMĚPIS – 6. ROČNÍK (1/4)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
Kompetence k učení • má pozitivní vztah k učení, poznává smysl a cíl učení • samostatně pozoruje a experimentuje získané výsledky porovnává a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti, • operuje s obecně užívanými termíny, určí problémy bránící učení, naplňuje si jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit Kompetence k řešení problémů • samostatně řeší problémy: volí vhodné způsoby řešení, užívá při řešení logické postupy • vyhledává informace vhodné k řešení problému, využívá získané vědomosti Kompetence komunikativní • využívá získané komunikativní dovednosti, k vytváření vztahů potřebných k soužití a spolupráci s ostatními lidmi, • formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu • využívá informační a komunikační prostředky pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem Kompetence sociální a personální • účinně spolupracuje ve skupině, podílí se na vytváření pravidel práce v týmu, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá	▪ Proč se učím zeměpis, obsah učebnice, nad stránkami učebnice (jak budeme s učebnicí pracovat). ▪ Naše planeta je součástí vesmíru ▪ Tvar a rozměry Země ▪ Určování zeměpisné polohy • Země v pohybu ▪ Jediná přirozená družice Země ▪ Opakování ▪ Co je to mapa? ▪ Jak mapa vzniká? • Práce s mapou ▪ Opakování ▪ Výprava za poznáním přírody naší planety ▪ <u>Po čem šlapeme</u> ▪ <u>Putující kontinenty</u> ▪ Jak se rodí hory ▪ Jak vznikají ostrovy • Bez vody není život ▪ Atmosféra – vzdušný obal naší planety ▪ Deštník, sluneční brýle nebo rukavice? ▪ Kdo nás živí? ▪ Ochrana přírody a životního prostředí – vztah člověka k přírodě (EV) ▪ Proč u nás nežijí lední medvědi? ▪ Polární kraje • Tam, kde jsou stromy vysoké EV – etická výchova	1. ÚSTNÍ • frontální ústní zkoušení • individuální zkoušení • hodnocení aktivního přístupu k vyučování • sebehodnocení žáka • skupinové práce 2. PÍSEMNÉ • hodnocení kontrolních testů • pololetní opakovací test • pracovní listy hodnocení • závěrečný test • referáty	Očekávané výstupy Geografické informace, zdroje dat kartografie a topografie • organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat s dostupných grafů, statistických a dalších informačních zdrojů. • používá s porozuměním základní kartografickou, geografickou a topografickou terminologii • přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře • vytváří a využívá osobní myšlenkovou /mentální/ schémata a myšlenkové mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich pro vytváření postojů k okolnímu světu • rozhoduje se uvážlivě a vhodně v každodenních situacích (EV) Přírodní obraz Země • zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy • prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů • rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry • pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu

ZEMĚPIS - 6. ROČNÍK (2/4)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
Kompetence občanské chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí	- Vzhůru do lesů! - O krajině slavných indiánských časů - Krajina olivových hájů - Komu stačí kapka vody - Kde jsou jen dvě roční období? - Vlhký zelený ráj - Království hor - Lidé v ohrožení - Jak lidé využívají přírodu - Opakování - Domov, obec, stát, světadíl - Zeměpisná vycházka (exkurze) - Lidé na Zemi - Jak se lidé odlišují - Kde žijí lidé - Život ve městech - Lesy – přírodní bohatství Země - Voda – nezbytná podmínka života na Zemi - Kdo má na starost obživu lidí? - Pšenici, kukuřici nebo rýži? - Od nerostných surovin k automobilu - Jsou zásoby přírodních zdrojů na Zemi omezené? - Co potřebujeme každý den? - Od koňských povozů k superrychlým vlakům - Boeing nebo Hikari - K čemu potřebujeme služby? - Zeměpisná vycházka (exkurze)		- porovnává působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost Učivo <u>Komunikační geografický a kartografický jazyk:</u> - vybrané obecně používané geografické, topografické a kartografické pojmy - základní topografické útvary: důležité body, výrazné liniové (čárové) útvary, plošné útvary a jejich kombinace: sítě, povrchy, ohniska - uzly; hlavní kartografické produkty: plán, mapa - jazyk mapy: symboly, smluvené značky, vysvětlivky - statistická data a jejich grafické vyjádření, tabulky; základní informační geografická média a zdroje dat - největší společný dělitel - kritéria dělitelnosti <u>Geografická kartografie a topografie:</u> - glóbus, měřítko glóbusu, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti - měřítko a obsah plánů a map, orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám - praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě

ZEMĚPIS – 6. ROČNÍK (3/4)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
	▪ Jak rozdělit země podle vyspělosti ▪ Život v rozvojových zemích ▪ Co jsme ještě o rozvojových zemích neřekli ▪ Život ve velmi vyspělých zemích ▪ Co jsme o rozvinutých zemích ještě neřekli ▪ Opakování • Zeměpisná vycházka (exkurze) ▪ Svět se propojuje ▪ Mezinárodní spolupráce • Závěrečné opakování		Přírodní obraz Země <u>Země jako vesmírné těleso:</u> • tvar, velikost a pohyby Země; • střídání dne a noci; • střídání ročních období; • světový as, časová pásma, pásmový čas, datová hranice, smluvený čas; <u>Krajinná sféra:</u> • Přírodní sféra • společenská a hosp. sféra • složky a prvky přírodní sféry Systém přírodní sféry na planetární úrovni: • geografické pásy • geografická/ šířková/ pásma • výškové stupně <u>Systém přírodní sféry na regionální úrovni:</u> • přírodní oblasti • <u>Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života</u> • živelné pohromy, opatření, chování a jednání při nebezpečí živelných pohrom v modelových situacích Pomůcky • Obrazový materiál • nástěnné mapy • školní atlasy • slepé mapy • buzoly • topografické mapy • turistické mapy video pořady

ZEMĚPIS - PRŮŘEZOVÁ TÉMATA 6. ROČNÍK (4/4)

Environmentální výchova	Environmentální výchova	Mediální výchova
1.1.a les (les v našem prostředí), produkční a mimoprodukční významy lesa 1.1.b pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na nich, pole a jejich okolí) 1.1.c vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii) 1.1.d moře (druhá odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého) a tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás) 1.1.e lidské sídlo – město – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky) 1.1.f kulturní krajina (pochození hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek) 1.2.a voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení) 1.2.b ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás) 1.2.c půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině)	1.2.e ekosystémy – biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úroveň, ohrožování a ochrana ve světě a u nás) 1.2.f energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky) 1.2.g přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí) 1.4.b náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí) 1.4.c aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace)	1.1.a pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě 1.2.a různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce

5.6.16 - ZEMĚPIS - 7. ROČNÍK (1/3)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
<u>Kompetence k učení:</u> • má pozitivní vztah k učení, poznává smysl a cíl učení • samostatně pozoruje a experimentuje získané výsledky porovnává a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti, • operuje s obecně užívanými termíny, posoudí vlastní pokrok, určí problémy bránící učení, naplňuje si jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit <u>Kompetence k řešení problémů:</u> • samostatně řeší problémy: volí vhodné způsoby řešení, užívá při řešení logické postupy • vyhledává informace vhodné k řešení problému, využívá získané vědomosti <u>Kompetence komunikativní:</u> • využívá získané komunikativní dovednosti , k vytváření vztahů potřebných k soužití a spolupráci s ostatními lidmi, • formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu • využívá informační a komunikační prostředky pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem	1. <u>Jak je svět rozdělen</u> Pevniny a oceány Státy a jejich hranice Není stát jako stát 2. <u>Afrika</u> Afrika - ohrožený světadíl Kolem břehů Afriky Velmi starý kontinent Přírodní poměry Afriky 3. <u>Africké regiony</u> Při pobřeží Středozemního moře Sahel - nejmuchdší část Afriky Země Guinejského zálivu Východní Afrika Jižní Afrika Bída světa, informovanost o situaci třetího světa (EV) 4. <u>Atlantický oceán</u> Oceánem nejmuchdším 5. <u>Amerika</u> Od vlgvámů k mrakodrapům Po stopách objevitelů Přírodní poměry Ameriky Obyvatelstvo Ameriky 6. <u>Americké regiony</u> USA - světová velmoc Druhou nejmuchdší zemí světa Mexiko Od Yucatanu k Panamskému průplavu Ostrovy Karibského moře Andské státy Brazílie a její sousedé Země Jižního rohu 7. <u>Antarktida</u> Kontinent ledu a chladu EV – etická výchova	<u>1. ÚSTNÍ</u> • frontální • ústní zkoušení • individuální zkoušení • hodnocení aktivního přístupu k vyučování • sebehodnocení žáka • skupinové práce <u>2. PÍSEMNÉ</u> • hodnocení kontrolních testů • pololetní opakovací test • pracovní listy hodnocení • závěrečný test • referáty	Očekávané výstupy Regiony světa • rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa • lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny • je vnímavý k sociálním problémům (EV) • porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států • zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich; Učivo Regiony světa • světadíly, oceány, makroregiony světa - určující a porovnávací kritéria; jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti)

ZEMĚPIS – 7. ROČNÍK (2/3)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
<u>Kompetence sociální a personální:</u> - účinně spolupracuje ve skupině, podílí se na vytváření pravidel práce v týmu, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá <u>Kompetence občanská:</u> - chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí	8. <u>Indický oceán</u> Vodami Indického oceánu 9. <u>Tichý oceán</u> Nekonečným oceánem 10. <u>Oceánie</u> Svět ostrovů v oceánu 11. <u>Austrálie</u> Nejmenší kontinent Australská příroda je jiná Od doby kamenné k mrakodrapům Jak se žije Austrálii 12. <u>Asie</u> Asie blízká i vzdálená Hranice největšího světadílu Od Mrtvého moře na Střechu světa Přírodní poměry Nejlidnatější světadíl 13. <u>Asijské regiony</u> Rozdělení Asie Blízký východ Střední východ Zakavkazsko Střední Asie Jižní Asie Jihovýchodní Asie Východní Asie Velmoc 22.století Do země vycházejícího slunce Sibír a Dálný východ 14. <u>Severní ledový oceán</u> Arktida 15. <u>Vracíme se do Evropy</u>		- modelové regiony světa, vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení <u>Pomůcky</u> - nástěnné mapy - školní atlasy - obrázkový materiál - video pořady - pracovní listy - slepé mapy

ZEMĚPIS – PRŮŘEZOVÁ TÉMATA 7. ROČNÍK (3/3)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	Multikulturní výchova	Environmentální výchova
1.1.a rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa 1.1.c naši sousedé v Evropě 1.2.b evropské krajiny 1.2.c Evropa a svět 1.2.e státní a evropské symboly 1.2.h Životní styl a vzdělávání mladých Evropanů 1.3.a kořeny a zdroje evropské civilizace 1.3.b klíčové mezníky evropské historie 1.3.c Evropská integrace 1.3.d Instituce Evropské unie a jejich fungování	1.1.d respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy) 1.2.b udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženské, zájmové nebo generační příslušnost 1.2.c vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti) 1.3.f projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku	1.2.e ekosystémy – biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úroveň, ohrožování a ochrana ve světě a u nás) 1.2.f energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky) 1.2.g přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí)

5.6.17 - ZEMĚPIS – 8. ROČNÍK (1/4)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	učivo		Očekávané výstupy
Kompetence k učení • má pozitivní vztah k učení, poznává smysl a cíl učení • samostatně pozoruje a experimentuje získané výsledky porovnává a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti, • operuje s obecně užívanými termíny, posoudí vlastní pokrok, určí problémy bránící učení, naplňuje si jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit Kompetence k řešení problémů • samostatně řeší problémy: volí vhodné způsoby řešení, užívá při řešení logické postupy • vyhledává informace vhodné k řešení problému, využívá získané vědomosti Kompetence komunikativní • využívá získané komunikativní dovednosti, k vytváření vztahů potřebných k soužití a spolupráci s ostatními lidmi, • formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu • využívá informační a komunikační prostředky pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem	Co už víme ze zeměpisu opakování Evropa 1. Evropa se představuje 2. Historický vývoj Evropa - přírodní poměry 1. Přírodní podmínky v Evropě 2. Přírodní oblasti 3. Přírodní zdroje Evropa - obyvatelstvo a osídlení 1. Bude Evropanů ubývat? 2. Přirozený pohyb obyvatelstva 3. Struktura evropského obyvatelstva 4. Města Evropa hospodářství 1. Proměny evropského hospodářství Regiony Evropy 1. Evropa regionů - Střední Evropa - Severní Evropa - Západní Evropa - Jižní Evropa - Jihovýchodní Evropa - Východní Evropa Evropská unie 1. Evropané hledají cestu k sobě	1. ÚSTNÍ • frontální ústní zkoušení • individuální zkoušení • hodnocení aktivního přístupu k vyučování • sebehodnocení žáka • skupinové práce 2. PÍSEMNÉ • hodnocení kontrolních testů • pololetní opakovací test • pracovní listy hodnocení • závěrečný test • referáty • situační plánky	Očekávané výstupy Regiony světa • rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa • lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny • porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států • zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich; Učivo Regiony světa • světadíly, oceány, makroregiony světa - určující a porovnávací kritéria; jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti) • modelové regiony světa, vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení

ZEMĚPIS – 8. ROČNÍK (2/4)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	učivo		Očekávané výstupy
Kompetence k učení • má pozitivní vztah k učení, poznává smysl a cíl učení • samostatně pozoruje a experimentuje získané výsledky porovnává a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti, • operuje s obecně užívanými termíny, posoudí vlastní pokrok, určí problémy bránící učení, naplňuje si jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit Kompetence k řešení problémů • samostatně řeší problémy: volí vhodné způsoby řešení, užívá při řešení logické postupy • vyhledává informace vhodné k řešení problému, využívá získané vědomosti Kompetence komunikativní • využívá získané komunikativní dovednosti, k vytváření vztahů potřebných k soužití a spolupráci s ostatními lidmi, • formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu • využívá informační a komunikační prostředky pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem	Obecná část – úvod do zeměpisu České republiky 1. Česká republika na mapě Evropy 2. Vývoj státního území 3. Územní rozdíly Česko - přírodní poměry 1. Stará Česká vysočina a mladé Karpaty 2. Působení ledovce u nás 3. Mozaika české krajiny 4. Surovinové zdroje 5. Ochrana krajiny a přírody Obyvatelstvo a sídla 1. Kolik nás kde žije? 2. Bude nás ubývat, či přibývat? 3. Sonda do české populace 4. Život ve městě a na venkově. 5. Regionální rozvoj a politika. Česko – hospodářství 1. Hospodářství pod vlivem politiky 2. Od zemědělství k péči o krajinu 3. Návrat náročnosti do průmyslu 4. Služby 5. Ekonomické hodnoty – rozumné nakládání s penězi, zájem o otázky NH (EV)	1. ÚSTNÍ • frontální ústní zkoušení • individuální zkoušení • hodnocení aktivního přístupu k vyučování • sebehodnocení žáka • skupinové práce 2. PÍSEMNÉ • hodnocení kontrolních testů • pololetní opakovací test • pracovní listy hodnocení • závěrečný test • referáty • situační plánky EV – etická výchova	<u>Očekávané výstupy:</u> <u>ČESKÁ REPUBLIKA:</u> • vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy; • hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům; • hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu; • lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit; • uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států

ZEMĚPIS - 8. ROČNÍK (3/4)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
Kompetence sociální a personální - účinně spolupracuje ve skupině, podílí se na vytváření pravidel práce v týmu, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá Kompetence občanská - chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí	Česko - zahraniční vztahy 1. ČR součástí evropského i světového dění Česko - cestovní ruch		- socioekonomické charakteristiky s důrazem na specifika regionu důležitá pro jeho další rozvoj (potenciál x bariéry); Česká republika zeměpisná poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry a zdroje; obyvatelstvo: základní geografické, demografické a hospodářské charakteristiky, sídelní poměry; rozmístění hospodářských aktivit, sektorová a odvětvová struktura hospodářství; transformační společenské, politické a hospodářské procesy a dopady; hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě, zapojení do mezinárodní dělby práce a obchodu; regiony České republiky - územní jednotky státní správy a samosprávy, krajské členění, kraj místního regionu, spolupráce se sousedními státy v euroregionech Pomůcky - nástěnné mapy, buzoly - školní atlasy, topogr. mapy - obrázkový materiál - video pořady - pracovní listy - slepé mapy

ZEMĚPIS - PRŮŘEZOVÁ TÉMATA 8. ROČNÍK (4/4)

Osobnostní a sociální výchova	Výchova demokratického občana	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
3.2.a analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí		1.2.a naše vlast a Evropa 1.2.c Evropa a svět
Multikulturní výchova	Environmentální výchova	Mediální výchova
1.1.d respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy) 1.1.e základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě 1.3.f projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku 1.5.a odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám	1.2.a voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení) 1.2.e ekosystémy – biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úrovně, ohrožování a ochrana ve světě a u nás 1.2.f energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky) 1.2.g přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí) 1.3.e ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek) 1.4.b náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí) 1.4.c aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace) 1.4.e nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky zvyšování rozdílů globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás	1.1.a pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě 1.5.d vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy

5.6.18 - ZEMĚPIS – 9. ROČNÍK (1/4)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
Kompetence k učení - má pozitivní vztah k učení, poznává smysl a cíl učení - samostatně pozoruje a experimentuje získané výsledky porovnává a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti, - operuje s obecně užívanými termíny, posoudí vlastní pokrok, určí problémy bránící učení, naplňuje si jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit Kompetence k řešení problémů - samostatně řeší problémy: volí vhodné způsoby řešení, užívá při řešení logické postupy - vyhledává informace vhodné k řešení problému, využívá získané vědomosti Kompetence komunikativní - využívá získané komunikativní dovednosti, k vytváření vztahů potřebných k soužití a spolupráci s ostatními lidmi, - formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu - využívá informační a komunikační prostředky pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem	Regiony Česka - Historie - Hlavní město Praha - Středočeský kraj - Jihočeský kraj - Plzeňský kraj - Karlovarský kraj - Ústecký kraj - Liberecký kraj - Královéhradecký kraj - Pardubický kraj - Kraj Vysočina - Jihomoravský kraj - Olomoucký kraj - Zlínský kraj - Moravskoslezský kraj Úvod do hospodářského zeměpisu Svět kolem nás Globalizace Rozdíly ve výspělosti zemí Integrace zemí Kolonizace světa Mezinárodní organizace a integrace Vojenské a politické integrace Kulturní rozmanitost lidstva Postavení národnostních menšin v Česku Filosofie a náboženství v životě člověka Mezinárodní migrace Osídlení Kontrasty mezi městy rozvojového a vyspělého světa Venkovské osídlení Zemědělská výroba Zemědělský půdní fond Transformace českého zemědělství Průmysl Průmyslová revoluce Průmyslové oblasti světa Těžební průmysl Zpracovatelský průmysl Energetika	1. ÚSTNÍ - frontální ústní zkoušení - individuální zkoušení - hodnocení aktivního přístupu k vyučování - sebehodnocení žáka - skupinové práce 2. PÍSEMNÉ - hodnocení kontrolních testů - pololetní opakovací test - pracovní listy hodnocení - závěrečný test - referáty - situační plány	Očekávané výstupy TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE: - ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu; - aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny; - uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě; UČIVO: místní region - zeměpisná poloha, kritéria pro vymezení místního regionu, vztahy k okolním regionům, základní přírodní a Společenské a hospodářské prostředí - posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa; - posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel - zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje - porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit; - porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků; - lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech; Životní prostředí - porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinové sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin -uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinových složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů); - uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí; Učivo Společenské a hospodářské prostředí obyvatelstvo světa - základní kvantitativní a kvalitativní geografické, demografické hospodářské a kulturní charakteristiky;

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
Kompetence sociální a personální - účinně spolupracuje ve skupině, podílí se na vytváření pravidel práce v týmu, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá Kompetence občanská - chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí	Doprava Význam dopravy Transkontinentální dopravní spojení Kontinentální a vnitrostátní přepravy Problémy dopravy ve městech a na venkově Vliv dopravy na životní prostředí Služby Cestovní ruch Globální změny klimatu Člověk a přírodní katastrofy Rozmanitost živé přírody Ochrana přírody a ŽP (EV) Zodpovědnost za ŽP (EV) Význam a využití geografie Poznej své bydliště a okolí - Místní krajina, práce v terénu - Panoramatické náčrtky - Určování azimutu - Práce s topografickou mapou - Exkurze do průmyslového podniku Závěrečné opakování EV – etická výchova		Globalizační společenské, politické a hospodářské procesy - aktuální společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současného světa, sídelní systémy, urbanizace, suburbanizace; Světové hospodářství - sektorová a odvětvová struktura, územní dělba práce, ukazatelé hospodářského rozvoje a životní úrovně Regionální společenské, politické a hospodářské útvary - porovnávací kritéria: národní a mnohonárodnostní státy, části států, správní oblasti, kraje, města, aglomerace; hlavní a periferní hospodářské oblasti světa; politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení (integrace) států; geopolitické procesy, hlavní světová konfliktní ohniska Životní prostředí, krajina - přírodní a společenské prostředí, typy krajín ; Vztah příroda a společnost - trvale udržitelný život a rozvoj, principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody, globální ekologické a environmentální problémy lidstva - rozhoduje se uvážlivě a vhodně v každodenních situacích (EV) Cvičení a pozorování v terénu místní krajiny - Geografická exkurze – orientační body, jevy, - pomůcky a přístroje - stanoviště, určování hlavních světových stran - pohyb podle mapy a azimutu, odhad - vzdáleností a výšek objektů v terénu - jednoduché náčrtky, situační plány,pochodové osy. Pomůcky - nástěnné mapy, buzoly - školní atlasy,topografické mapy - obrázkový materiál - video pořady - pracovní listy, slepé mapy

ZEMĚPIS - PRŮŘEZOVÁ TÉMATA 9. ROČNÍK (3/4)

Osobnostní a sociální výchova	Výchova demokratického občana	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
2.2.c lidská práva jako regulativ vztahů 3.2.a analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí	1.2.e principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů) 1.4.a demokracie jako protiváha diktatury a anarchie 1.4.b principy demokracie	1.2.c Evropa a svět 1.2.d mezinárodní setkávání 1.2.e státní a evropské symboly 1.3.d Instituce Evropské unie a jejich fungování 1.3.f Co Evropu spojuje a co ji rozděluje
		Multikulturní výchova
		1.1.d respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy) 1.3.a rovnocennost všech etnických skupiny a kultur 1.3.c postavení národnostních menšin 1.3.f projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku 1.5.a Odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám

ZEMĚPIS - PRŮŘEZOVÁ TÉMATA 9. ROČNÍK (4/4)

Environmentální výchova	Environmentální výchova	Mediální výchova
1.1.e lidské sídlo – město – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky) 1.1.f kulturní krajina (pochození hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek) 1.2.a voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení) 1.2.b ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás) 1.2.c půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině) 1.2.e ekosystémy – biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úroveň, ohrožování a ochrana ve světě a u nás) 1.2.f energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky) 1.2.g přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí) 1.3.a zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství 1.3.b doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace) 1.3.c průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti) 1.3.d odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny) 1.3.e ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek) 1.3.f právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti	1.3.h změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy) 1.4.b náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí) 1.4.c aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace) 1.4.e nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky zvyšování rozdílů globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)	1.1.a pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě 1.5.d vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy 1.2.a různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce

5.7.1 - HUDEBNÍ VÝCHOVA – 1. ROČNÍK (1/3)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
<u>Kompetence k učení:</u> - žák má pozitivní vztah k učení - posoudí vlastní pokrok <u>Kompetence sociální a personální:</u> - žák spolupracuje ve skupině - pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce - podporuje svoji sebedůvěru a samostatný rozvoj <u>Kompetence občanské:</u> - žák oceňuje a chrání naše kulturní tradice - respektuje přesvědčení druhých lidí <u>Kompetence pracovní:</u> - žák používá bezpečně a účinně nástroje	<u>Vokální činnosti</u> - osvojí si 10 nových písní - seznámí se zásadami hlasové hygieny – dýchání, výslovnost, otevírání úst - rozvíjí sluchové vnímání – zvuky, tóny - rozlišuje hlasité a tiché tóny a rychlé a pomalé tempo - pozná silně a slabě, vesele a smutně, hluboké, vysoké, dlouhé, krátké tóny - správně tvoří tón a navodí hlavový tón s oporou bránice - naučí se správně sedět a stát při zpěvu - zvládne rytmický doprovod – 2/4 a 3/4 taktu - sjednotí hlasový rozsah c 1- a 1 - rytmizuje a melodizuje slova - tvoří hudební otázku a odpověď - provádí uvolňovací cviky a dechová cvičení - předvede hru na ozvěnu - seznámí se s notovou osnovou - pozná notu celou a zapíše ji do notové osnovy <u>Instrumentální činnosti</u> - poznává hudební nástroje (flétna, klavír, housle, kytara) - vyrábí improvizované hudební nástroje – dřívka, chrastidla, lahve, sáčky - využívá k doprovodu kuchyňského náčiní - doprovází zpěv nebo pohyb jednoduchými nástroji Orffova instrumentáře	<u>Ústní</u> - pochvala, povzbuzení - frontální zkoušení - praktické předvedení ve dvojici, ve skupině, individuální - praktické provedení (zápis do notové osnovy) - hodnocení aktivního přístupu k vyučování - sebehodnocení žáka - průběžné sledování a odstraňování nedostatků <u>Písemné</u> - výtvarné ztvárnění - zápis celé noty	<u>Očekávané výstupy</u> - zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase - rytmizuje a melodizuje jednoduché texty - využívá jednoduché hudební nástroje v doprovodné hře - reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie - rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby - rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální, vokálně instrumentální - využívá prvky tvořivosti (EV) - reflektuje situaci druhých (EV) - osvojuje si základy pozitivního hodnocení a přijetí druhých (EV) <u>Učivo</u> - pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu - hudební rytmus – realizace písní ve 2/4 a 3/4 taktu - hra na hudební nástroje – reprodukce jednoduchých skladbiček pomocí hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře

HUDEBNÍ VÝCHOVA – 1. ROČNÍK (2/3)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
	<u>Hudebně pohybové činnosti</u> 1. zapojí se do pohybové hry – Zlatá brána, Vločka 2. zvládne pochod a ukolébavku 3. předvede taneček k písni 4. využívá různé druhy chůze s hudebním doprovodem 5. reaguje na hudbu pohybem na místě, vpřed i vzad 6. doprovází zpěv hrou „na tělo“ ve 2/4 a 3/4 taktu tleskáním, pleskáním, luskáním a podupy 7. tvořivost v mezilidských vztazích (EV) <u>Poslechové činnosti</u> 1. vyslechne hudební skladby různých žánrů, které toleruje 2. pozná hymnu ČR 3. reaguje pohybem na klesající a stoupající melodii 4. napodobuje zvuky přírody 5. rozlišuje hudbu vokální, instrumentální a vokálně-instrumentální, hlas mužský, ženský a dětský 6. rozeznává barvu tónu		• rytmizace a melodizace - hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď) • taktování, pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý, třidobý, čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance • kvality tónů – délka, síla, barva, výška • hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem – pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná) • hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj • interpretace hudby – slovní vyjádření Přesahy- Tv, Vv Pomůcky • Orffův instrumentál • improvizované nástroje (vařečky, dřívka, destičky, chrastidla, klíče) • obrázky hudebních nástrojů • audiovizuální technika • tabule s notovou osnovou • notové sešity

HUDEBNÍ VÝCHOVA – PRŮŘEZOVÁ TÉMATA 1. ROČNÍK (3/3)

Osobnostní a sociální výchova	Výchova demokratického občana	Multikulturní výchova
1.1.a cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění 1.1.b cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů 1.2.a já jako zdroj informací o sobě 1.2.d co o sobě vím a co ne 1.2.g moje učení 1.3.c stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení 1.4.a dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému 1.4.d dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění- relaxace, efektivní komunikace atd.) 1.5.a cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti „dotahovat“ nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích 2.1.a vzájemné poznávání ve skupině/třídě 2.2.b chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc 2.2.d vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny) 2.3.a řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků 2.2.b chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc 2.2.c lidská práva jako regulativ vztahů 2.4.c rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence 3.2.a analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí 3.2.b vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnosti, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.	1.4.b principy demokracie 1.4.e demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti	1.1.a jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti 1.1.b člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika 1.1.c poznávání vlastního kulturního zakotvení 1.2.f uplatňování principu slušného chování (základní morální normy) 1.2.i lidská solidarita, osobní příspěpi k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy 1.4.b .multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování
	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	
	1.1.e lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy	Environmentální výchova
		1.3.e ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek)
		Mediální výchova
	1.4.b výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci 1.6.a uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinace pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení 1.6.b .tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium 1.7.b utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu 1.7.d faktory ovlivňující práci v týmu	

5.7.2 - HUDEBNÍ VÝCHOVA - 2. ROČNÍK (1/3)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP kompetence	VZDĚLÁVACÍ OBSAH Učivo	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence k učení: - žák má pozitivní vztah k učení - posoudí vlastní pokrok - operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly - vytváří si pohled na kulturní jevy <u>Kompetence sociální a personální:</u> - žák spolupracuje ve skupině - pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce - podporuje svoji sebedůvěru a samostatný rozvoj - prispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy - oceňuje zkušenosti druhých lidí Kompetence občanské: - žák oceňuje a chrání naše kulturní tradice - respektuje přesvědčení druhých lidí - projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům	<u>Vokální činnosti</u> - osvojí si 10 nových písní - řídí se zásadami hlasové hygieny – dýchání, výslovnost samohlásek na konci slov, otevírání úst, měkké nasazení - rozvíjí sluchové vnímání – zvuky, tóny - rozlišuje hlasité a tiché tóny a rychlé a pomalé tempo - pozná silně a slabě, vesele a smutně, hluboké, vysoké, dlouhé, krátké tóny - správně tvoří tón a navodí hlavový tón s oporou bránice - naučí se správně sedět a stát při zpěvu - zvládne rytmický doprovod – 2/4 a 3/4 taktu - sjednotí hlasový rozsah c 1- h 1 - rytmizuje a melodizuje slova, text - tvoří hudební otázku a odpověď - provádí uvolňovací cviky a dechová cvičení - předvede hru na ozvěnu - správně dýchá – rytmická hra na vítr - pokusí se zazpívat kánon - reaguje na dirigenta – dynamika, tempo - řídí se dynamickými značkami - pozná lidovou píseň a píseň vytvořenou skladatelem pro děti - zvládne volný nástup 1. a 5. stupeň - zazpívá vzestupnou a sestupnou řadu - při zpěvu sleduje obrys melodie v notovém záznamu - umí číst a psát do notové osnovy – noty půlové, čtvrté a osminové - pozná a napíše houslový klíč	<u>Ústní</u> - pochvala, povzbuzení - frontální zkoušení - praktické předvedení ve dvojici, ve skupině, individuální - praktické provedení (zápis do notové osnovy) - hodnocení aktivního přístupu k vyučování - sebehodnocení žáka - průběžné sledování a odstraňování nedostatků - čtení not - sledování a hodnocení chování žáků při poslechu <u>Písemné</u> - výtvarné ztvárnění – písně, poslechu, nástrojů - zapisování noty půlové, čtvrté, osminové do notové osnovy - poslechový a obrázkový test - vyhledávání not v zápisu	<u>Očekávané výstupy:</u> - zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase - rytmizuje a melodizuje jednoduché texty - využívá jednoduché hudební nástroje v doprovodné hře - reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie - rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby - rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální, vokálně instrumentální - využívá prvky tvořivosti (EV) - reflektuje situaci druhých (EV) - osvojuje si základy pozitivního hodnocení sebe a přijetí druhých (EV) <u>Učivo</u> - pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu - hudební rytmus – realizace písní ve 2/4 a 3/4 taktu - hra na hudební nástroje – reprodukce jednoduchých skladbiček pomocí hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře - dvojhlas a vícehlas – prodleva, kánon - intonace, vokální improvizace – dyatonické postupy v durových a mollových tóninách (5. a 1. stupeň)

HUDEBNÍ VÝCHOVA - 2. ROČNÍK (2/3)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP kompetence	VZDĚLÁVACÍ OBSAH Učivo	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence pracovní: - žák používá bezpečně a účinně nástroje Kompetence komunikativní - naslouchá promluvám druhých lidí, vhodně na ně reaguje a obhajuje svůj názor - rozumí různým zvukům, přemýšlí o nich a reaguje na ně	<u>Instrumentální činnosti</u> - poznává hudební nástroje (kontrabas, trubku a housle) - vyrábí improvizované hudební nástroje – dřívka, chrastidla, lahve, sáčky - využívá k doprovodu kuchyňské náčiní - doprovází zpěv nebo pohyb jednoduchými nástroji Orffova instrumentáře - seznámí se se stavbou hudební skladby a – b - vytleská rytmus textů se čtvrtovými a osminovými hodnotami - využívá prvků tvořivosti (EV) - reflektuje situaci druhých (EV) <u>Hudebně pohybové činnosti</u> - zapojí se do pohybového doprovodu písní (Kočka leze dírou, Hlava, ramena, Na tý louce zelený, aj.) - pochoduje s bubínkem při písni Okolo Frýdku, Kalamajka - hraje na zvířátka – napodobení hlasů – mění výšku, sílu i barvu hlasu - reaguje na hudbu pohybem na místě, vpřed i vzad, krok – přísun vpřed a vzad - napodobuje pohyb při hře na zrcadlo - doprovází zpěv hrou „na tělo“ ve 2/4 a 3/4 taktu tleskáním, pleskáním, luskáním a podupy - vyjádří pohybem hudební výraz a náladu (tempo, dynamika) - zvládá jednoduchý taneční pohyb ve dvojici - využívá prvků tvořivosti (EV) - reflektuje situaci druhých (EV)		- grafický záznam vokální hudby – čtení a zápis rytmického schématu písně, orientace v notovém záznamu jednoduché melodie - rytmizace a melodizace – hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď, jednoduchá písňová forma a – b) - taktování, pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý, třídobý, čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance - orientace v prostoru – pamětné uchování a reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách - kvality tónů – délka, síla, barva, výška - hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem – pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná, zvukomalba, rytmické, dynamické změny v hudebním proudu - hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj - hudební styly a žánry – hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod. - interpretace hudby – slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková)

HUDEBNÍ VÝCHOVA – PRŮŘEZOVÁ TÉMATA 2. ROČNÍK (3/3)

Osobnostní a sociální výchova	Výchova demokratického občana	Multikulturní výchova
1.1.a cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění 1.1.b cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů 1.2.a já jako zdroj informací o sobě 1.2.d co o sobě vím a co ne 1.2.g moje učení 1.3.c stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení 1.4.a dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému 1.4.d dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění- relaxace, efektivní komunikace atd.) 1.5.a cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti „dotahovat“ nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích 2.1.a vzájemné poznávání ve skupině/třídě 2.2.b chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc 2.2.d vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny) 2.3.a řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků 2.2.b chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc 2.2.c lidská práva jako regulativ vztahů 2.4.c rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence 3.2.a analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí 3.2.b vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnosti, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.	1.4.b principy demokracie 1.4.e demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti	1.1.a jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti 1.1.b člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika 1.1.c poznávání vlastního kulturního zakotvení 1.2.f uplatňování principu slušného chování (základní morální normy) 1.2.i lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy 1.4.b .multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování
	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	Environmentální výchova
	1.1.e lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy	1.3.e ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek)
		Mediální výchova 1.4.b výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci 1.6.a uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinace pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení 1.6.b .tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium 1.7.b utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu 1.7.d faktory ovlivňující práci v týmu

5.7.3 - HUDEBNÍ VÝCHOVA - 3. ROČNÍK (1/4)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
kompetence	Učivo		
Kompetence k učení: - žák má pozitivní vztah k učení - posoudí vlastní pokrok - operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly - vytváří si pohled na kulturní jevy Kompetence sociální a personální: - žák spolupracuje ve skupině - pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce - podporuje svoji sebedůvěru a samostatný rozvoj - prispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy - oceňuje zkušenosti druhých lidí Kompetence občanské: - žák oceňuje a chrání naše kulturní tradice - respektuje přesvědčení druhých lidí - projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům Kompetence pracovní: - žák používá bezpečně a účinně nástroje	Vokální činnosti - osvojí si 10 nových písní - řídí se zásadami hlasové hygieny aplikuje další pěvecké techniky (nádechy, frázování, měkké nasazení, pauza) - hlavový tón s oporou bránice - osvojí si rytmický doprovod – 2/4, 3/4 a 4/4 taktu - sjednotí hlasový rozsah c 1- c 2 - rytmizuje a melodizuje text - tvoří hudební otázku a odpověď - předvede hru na ozvěnu - dokáže ve skupině zpívat kánon, průprava k dvojhlasu - reaguje na gesta dirigenta – dynamika, tempo - řídí se dynamickými značkami - zesilovat crescendo, zeslabovat decrescendo - seznámí se s melodií postupující v krocích a skocích, s melodií lomenou - odliší motiv, předvěti, závěti - zvládne volný nástup 3. stupně v dur - zazpívá vzestupnou a sestupnou řadu - při zpěvu sleduje obrys melodie v notovém záznamu	Ústní - pochvala, povzbuzení - frontální zkoušení - praktické předvedení zpěvu ve dvojici, ve skupině, individuální - hodnocení aktivního přístupu k vyučování - sebehodnocení žáka - průběžné sledování a odstraňování nedostatků - čtení not - sledování a hodnocení chování žáků při poslechu - prověřování znalostí textů písní z paměti - praktické předvedení (taktování, taneční kroky) Písemné - výtvarné ztvárnění – písně, poslechu, nástrojů - zapisování noty celé, půlové, čtvrtové a osminové do notové osnovy - poslechový a obrázkový test - vyhledávání not v zápisu - notový diktát	Očekávané výstupy: - zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase - rytmizuje a melodizuje jednoduché texty - improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem - využívá jednoduché hudební nástroje v doprovodné hře - reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie - rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby - rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální, vokálně instrumentální - osvojí si základy pozitivního hodnocení a přijetí druhých Učivo - pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu - hudební rytmus – realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu - hra na hudební nástroje – reprodukce jednoduchých skladbiček pomocí hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře

HUDEBNÍ VÝCHOVA - 3. ROČNÍK (2/4)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
kompetence	Učivo		
Kompetence komunikativní: - naslouchá promlouvám druhých lidí, vhodně na ně reaguje a obhajuje svůj názor - rozumí různým zvukům, přemýšlí o nich a reaguje na ně	<u>Instrumentální činnosti</u> - poznává hudební nástroje (klavír a dechové nástroje) - vyrábí improvizované hudební nástroje – dřívka, chrastidla, lahve, sáčky - rytmicky doprovází zpěv nebo pohyb jednoduchými nástroji Orffova instrumentáře - vytleská rytmus textů se čtvrtovými, půlovými a osminovými hodnotami - zapojuje se do instrumentální hry s doplňováním a obměňováním čtyřtaktové fráze <u>Hudebně pohybové činnosti</u> - zapojí se do pohybového doprovodu písní (Slunce za hory, Až já pojedu, aj.) - hraje na zvířátka – napodobení hlasů – mění výšku, sílu i barvu hlasu - napodobuje pohyb při hře na zrcadlo - doprovází zpěv hrou „na tělo“ ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu tleskáním, pleskáním, luskáním a podupy - vyjádří pohybem hudební výraz a náladu (tempo, dynamika) - zvládá jednoduchý taneční pohyb – třídobá chůze v kruhu, dvoudobá chůze v průpletu, přísuvný krok - zkouší tančit mazurku a polku - taktuje 2/4 a 3/4 takt - umí vyjádřit lehké a těžké doby		- dvojhlas a vícehlas – prodleva, kánon - intonace, vokální improvizace – diatonické postupy v durových a mollových tóninách (5., 3. a 1. stupeň), hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď, apod.) - grafický záznam vokální hudby – čtení a zápis rytmického schématu písně, orientace v notovém záznamu jednoduché melodie - rytmizace a melodizace – hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď, jednoduchá písňová forma a – b), akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu - taktování, pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý, třídobý, čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance - orientace v prostoru – pamětné uchování a reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách - kvality tónů – délka, síla, barva, výška - hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem – pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná, zvukomalba, rytmické, dynamické změny v hudebním proudu) - pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby – pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních prvků - hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj

HUDEBNÍ VÝCHOVA - 3. ROČNÍK (3/4)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		
	<u>Poslechové činnosti</u> 1. dokáže v klidu vyslechnout hudební skladby různých žánrů, které toleruje 2. reaguje pohybem na vzestupnou a sestupnou melodii 3. napodobuje zvuky přírody 4. rozlišuje hudbu vokální, instrumentální a vokálně – instrumentální, pozná hlas mužský, ženský a dětský 5. seznámí se s dynamickými znaménky – crescendo a decrescendo 6. rozliší hru na klavír a dechové nástroje 7. pozná hru orchestru, sólo, árii a duet 8. odlišuje hudbu slavnostní od hudby jiných žánrů 9. vyslechne ukázky z díla B. Smetany a A Dvořáka a seznámí se s jejich životy <u>Etická výchova</u> 1. pozitivní hodnocení druhých – v běžných podmínkách projevování pozornosti a laskavosti, vyjádření uznání, účinnost pochvaly, připisování pozitivních vlastností druhým, správná reakce na pochvalu		• hudební styly a žánry – hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod. • interpretace hudby – slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková) • hudební formy – malá písňová forma Přesahy – Tv, Vv Pomůcky: • Orffův instrumentář • improvizované nástroje (vařečky, dřívka, destičky, chrastidla, klíče) • obrázky hudebních nástrojů • audiovizuální technika • tabule s notovou osnovou • notové sešity

HUDEBNÍ VÝCHOVA – PRŮŘEZOVÁ TÉMATA 3. ROČNÍK (4/4)

Osobnostní a sociální výchova	Výchova demokratického občana	Multikulturní výchova
1.1.a cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění 1.1.b cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů 1.2.a já jako zdroj informací o sobě 1.2.d co o sobě vím a co ne 1.2.g moje učení 1.3.c stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení 1.4.a dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému 1.4.d dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění- relaxace, efektivní komunikace atd.) 1.5.a cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti „dotahovat“ nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích 2.1.a vzájemné poznávání ve skupině/třídě 2.2.b chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc 2.2.d vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny) 2.3.a řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků 2.2.b chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc 2.2.c lidská práva jako regulativ vztahů 2.4.c rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence 3.2.a analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí 3.2.b vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnosti, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.	1.4.b principy demokracie 1.4.e demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti	1.1.a jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti 1.1.b člověk jako nedílná jednotka tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika 1.1.c poznávání vlastního kulturního zakotvení 1.2.f uplatňování principu slušného chování (základní morální normy) 1.2.i lidská solidarita, osobní příspěvek k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy 1.4.b multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování
	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	Environmentální výchova
	1.1.e lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy	1.3.e ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek)
		Mediální výchova
		1.4.b výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci 1.6.a uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinace pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení 1.6.b tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium 1.7.b utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu 1.7.d faktory ovlivňující práci v týmu

5.7.4 - HUDEBNÍ VÝCHOVA – 4. ROČNÍK (1/4)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
Kompetence k učení - žák má pozitivní vztah k učení - posoudí vlastní pokrok - operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly - vytváří si pohled na kulturní jevy - vyhledává a třídí informace <u>Kompetence sociální a personální</u> - žák spolupracuje ve skupině - pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce - podporuje svoji sebedůvěru a samostatný rozvoj - přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy - oceňuje zkušenosti druhých lidí Kompetence občanské - k uměleckým dílům Kompetence pracovní - žák používá bezpečně a účinně nástroje - využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje	<u>Vokální činnosti</u> - osvojí si 10 nových písní - řídí se zásadami hlasové hygieny aplikuje další pěvecké techniky (staccato, legato, prodlužování výdechu) - zvládá rytmický doprovod – 2/4, 3/4 a 4/4 taktu - sjednotí hlasový rozsah c 1- d 2 - rytmizuje a melodizuje text - dokáže ve skupině zpívat kánon – Tři slípky, Išla Marina - reaguje na gesta dirigenta – dynamika, tempo - řídí se dynamickými značkami - zesilovat crescendo, zeslabovat - odliší motiv, předvětí, závětí - zaspívá durovou stupnici na vokály, C dur na jména not - při zpěvu sleduje obrys melodie v notovém záznamu - zaspívá ve sboru hymnu ČR - pokusí se o lidový dvojhlas – A já su synek - seznámí se se synkopickým rytmem – Išla Marina - čte a píše do notové osnovy – taktovou čáru, noty celé, půlové, čtvrté, osminové, houslový klíč a půlovou pomlku - seznámí se s předznamenáním – bé, křížky - pozná noty s tečkou – noty na pomocných linkách - vyjmenuje tóny stupnice C dur - reaguje na pomlku	<u>Ústní</u> - pochvala, povzbuzení - frontální zkoušení - praktické předvedení zpěvu ve dvojici, ve skupině, individuální - hodnocení aktivního přístupu k vyučování - sebehodnocení žáka - průběžné sledování a odstraňování nedostatků - čtení not - sledování a hodnocení chování žáků při poslechu - prověřování znalostí textů písní z paměti - praktické předvedení (taktování, taneční kroky) <u>Písemné</u> - výtvarné ztvárnění – písně, poslechu, nástrojů - zapisování noty celé, půlové, čtvrté a osminové do notové osnovy - poslechový a obrázkový test - vyhledávání not v zápisu - notový diktát	Očekávané výstupy: - zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti - orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby - využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře - rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby - rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků - ztvární hudbu pohybem s využitím tanečních kroků Učivo - pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu - hudební rytmus – realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu - dvojhlas a vícehlas – prodleva, kánon, lidový dvojhlas

HUDEBNÍ VÝCHOVA – 4. ROČNÍK (2/4)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
<u>Kompetence k řešení problémů:</u> • samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení • sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů Kompetence komunikativní: • naslouchá promluvám druhých lidí, vhodně na ně reaguje a obhájí svůj názor • rozumí různým zvukům, přemýšlí o nich a reaguje na ně <u>Kompetence k řešení problémů:</u> • samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení • sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů Kompetence komunikativní • naslouchá promluvám druhých lidí, vhodně na ně reaguje a obhájí svůj názor • rozumí různým zvukům, přemýšlí o nich a reaguje na ně	<u>Instrumentální činnosti</u> 1. poznává hudební nástroje (dechové – dřevěné a žesťové, bicí, strunné) 2. podle tvaru pozná pikolu, příčnou flétnu, hoboj, fagot, tubu, saxofon 3. rytmicky doprovází zpěv nebo pohyb jednoduchými nástroji Orffova instrumentáře 4. vytleská rytmus textů se čtvrtovými, půlovými a osminovými hodnotami <u>Hudebně pohybové činnosti</u> 1. zapojí se do pohybového doprovodu písní (Už ty pilky, Ó, řebíčku, Ten chlumecký zámek, aj.) 2. doprovází zpěv hrou „na tělo“ ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu tleskáním, pleskáním, luskáním a podupy 3. vyjádří emoční zážitek z hudby pohybem 4. zvládá jednoduchý taneční pohyb – poskočný a cvalový krok a krok se zhoupnutím ve 3/4 taktu (sousedská) 5. zkouší tančit pilky, polku, valčík a labadu 6. dovede improvizovat při tanci na populární hudbu 7. taktuje 2/4 a 3/4 takt		• intonace, vokální improvizace – diatonické postupy v durových a mollových tóninách (5., 3. a 1. stupeň, volné nástupy 8. a spodního 5. stupně apod.), hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď, apod.) • grafický záznam vokální hudby – čtení a zápis rytmického schématu písničky, orientace v notovém záznamu jednoduché melodie • rytmičtva a melodizace – hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď, jednoduchá písňová forma a – b), akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu • taktování, pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý, třídobý, čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance • orientace v prostoru – pamětné uchování a reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách • kvality tónů – délka, síla, barva, výška • pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby – pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních prvků

HUDEBNÍ VÝCHOVA – 4. ROČNÍK (3/4)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
	Poslechové činnosti 1. dokáže v klidu vyslechnout hudební skladby různých žánrů, které toleruje (pochod, polka, valčík, rondo) 2. reaguje pohybem na vzestupnou a sestupnou melodii 3. rozeznává zpěvní hlasy a druhy pěveckých sborů 4. rozliší dílovost v malých hudebních formách (a – b, a – b – a), rondo a variace 5. pozná hru na pikolu, příčnou flétnu, hoboje, fagot, tubu, saxofon 6. vyslechne další ukázky z díla B. Smetany, A. Dvořáka a L. Janáčka 7. pozná píseň lidovou a umělou 8. rozliší durovou a mollovou hudební ukázkou 9. pozná vztahy mezi tóny – souzvuk, akord 10. seznámí se s předznamenáním – bé, křížky		• hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj • hudební styly a žánry – hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod. • interpretace hudby – slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková) • hudební formy – malá písňová forma, velká písňová forma, rondo, variace • vztahy mezi tóny – souzvuk, akord • hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem – rytmus, melodie, harmonie, barva, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu) • hra na hudební nástroje – reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře zobcových fléten, keyboardů, apod. Přesahy – Tv, Vv Pomůcky • Orffův instrumentál • obrázky hudebních nástrojů • audiovizuální technika • tabule s notovou osnovou ○ notové sešity

HUDEBNÍ VÝCHOVA – PRŮŘEZOVÁ TÉMATA 4. ROČNÍK (4/4)

Osobnostní a sociální výchova	Výchova demokratického občana	Multikulturní výchova
1.1.a cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění 1.1.b cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů 1.2.a já jako zdroj informací o sobě 1.2.d co o sobě vím a co ne 1.2.g moje učení 1.3.c stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení 1.4.a dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému 1.4.d dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění- relaxace, efektivní komunikace atd.) 1.5.a cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti „dotahovat“ nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích 2.1.a vzájemné poznávání ve skupině/třídě 2.2.b chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc 2.2.d vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny) 2.3.a řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků 2.2.b chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc 2.2.c lidská práva jako regulativ vztahů 2.4.c rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence 3.2.a analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí 3.2.b vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnosti, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.	1.4.b principy demokracie 1.4.e demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti	1.1.a jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti 1.1.b člověk jako nedílná jednotka tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika 1.1.c poznávání vlastního kulturního zakotvení 1.2.f uplatňování principu slušného chování (základní morální normy) 1.2.i lidská solidarita, osobní příspěvek k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy 1.4.b .multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování
	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	Environmentální výchova
	1.1.e lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy	1.3.e ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek)
		Mediální výchova 1.4.b výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci 1.6.a uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinace pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení 1.6.b .tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium 1.7.b utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu 1.7.d faktory ovlivňující práci v týmu

5.7.5 - HUDEBNÍ VÝCHOVA – 5. ROČNÍK (1/4)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
Kompetence k učení: - žák má pozitivní vztah k učení - posoudí vlastní pokrok - operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly - vytváří si pohled na kulturní jevy - vyhledává a třídí informace Kompetence sociální a personální: - žák spolupracuje ve skupině - pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce - podporuje svoji sebedůvěru a samostatný rozvoj - přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy - oceňuje zkušenosti druhých lidí Kompetence občanské: - žák oceňuje, respektuje a chrání naše kulturní tradice - respektuje přesvědčení druhých lidí - projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům	Vokální činnosti - osvojí si 10 nových písní v dur i v moll - řídí se zásadami hlasové hygieny aplikuje další pěvecké techniky (staccato, legato, prodlužování výdechu, nepřepínat sílu hlasu při zpěvu, srozumitelná artikulace textu) - upevňuje vokální dovednosti získané v nižších ročnících - zvládá rytmický doprovod – 2/4, 3/4 a 4/4 taktu - sjednotí hlasový rozsah c 1- d 2 - rytmizuje a melodizuje text - dokáže ve skupině zpívat kánon – Bejvávalo - reaguje na gesta dirigenta – dynamika, tempo - řídí se dynamickými znaménky – pp, mf, mp, ff - zazpívá durovou stupnici na vokály, C dur na jména not - při zpěvu sleduje obrys melodie v notovém záznamu - zazpívá z paměti hymnu ČR – uvede údaje z její historie a ovládá chování při hymně - pokusí se o lidový dvojhlas – Kdyby byl Bavorov - upevní si pěvecký postoj - odliší motiv, předvětí, závětí - čte a píše do notové osnovy – taktovou čáru, noty celé, půlové, čtvrté, osminové, houslový klíč, půlovou a celou pomlku - seznámí se s předznamenáním – bé, křížky - pozná noty s tečkou – noty na pomocných linkách - vyjmenuje tóny stupnice C dur - reaguje na pomlku	Ústní - pochvala, povzbuzení - frontální zkoušení - praktické předvedení zpěvu ve dvojici, ve skupině, individuální - hodnocení aktivního přístupu k vyučování - sebehodnocení žáka - průběžné sledování a odstraňování nedostatků - čtení not - sledování a hodnocení chování žáků při poslechu - prověřování znalostí textů písní z paměti - praktické předvedení (taktování, taneční kroky) Písemné - výtvarné ztvárnění – písně, poslechu, nástrojů - zapisování noty celé, půlové, čtvrté a osminové do notové osnovy - poslechový a obrázkový test - vyhledávání not v zápisu - notový diktát	Očekávané výstupy: - zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti - orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby a podle svých individuálních schopností a dovedností ji realizuje - využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní - rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby - vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace - rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny - ztvářňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků - ztvářňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace Učivo - pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu

HUDEBNÍ VÝCHOVA – 5. ROČNÍK (2/4)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
Kompetence pracovní - žák používá bezpečně a účinně nástroje - využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje Kompetence k řešení problémů: - samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení - sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů - vyhledává informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení Kompetence komunikativní: - naslouchá promluvám druhých lidí, vhodně na ně reaguje a obhajuje svůj názor - rozumí různým zvukům, přemýšlí o nich a reaguje na ně - vyjadřuje se kultivovaně v ústním projevu	21. pozná rozdíl mezi stupnicí a tóninou 22. naučí se písni k táboráku Instrumentální činnosti - podle tvaru pozná harfu, činely a violu - rytmicky doprovází zpěv nebo pohyb jednoduchými nástroji Orffova instrumentáře - vytleská rytmus textů se čtvrtovými, půlovými a osminovými hodnotami - dozví se, které nástroje tvoří smyčcový kvartet - seznámí se se složením symfonického orchestru - hraje na improvizované hudební nástroje – lahvová hra - vytváří dle svých dispozic jednoduché přede hry, mezhry a dohry a provádí hudební improvizace Hudebně pohybové činnosti - zapojí se do pohybového doprovodu písní (Avignon, 4 koně jdou) - doprovází zpěv hrou „na tělo“ ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu tleskáním, pleskáním, luskáním a podupy - vyjádří emociální zážitek z hudby pohybem - zvládá jednoduché taneční pohyby - procvičuje polku, valčík a furianta - taktuje 2/4, 3/4 a 4/4 takt - zapojuje se do taneční improvizace - používá dovednosti získané v nižších ročnících - rozliší rytmus, metrum a takt		- hudební rytmus – realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu - dvojhlas a vícehlas – prodleva, kánon, lidový dvojhlas - intonace, vokální improvizace – diatonické postupy v durových a mollových tóninách (5., 3. a 1. stupeň, volné nástupy 8. a spodního 5. stupně apod.), hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď, apod.) - grafický záznam vokální hudby – čtení a zápis rytmického schématu písně, orientace v notovém záznamu jednoduché melodie, její reprodukce - rytmizace a melodizace, stylizace, hudební improvizace – tvorba předeher, meziher a doher s využitím tónového materiálu písně – hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď), jednoduchá písňová forma a – b, akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva - taktování, pohybový doprovod znějící hudby – dvou dobý, třídobý, čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance - orientace v prostoru – pamětné uchování a reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách - kvality tónů – délka, síla, barva, výška - hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem – rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná, zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu)

HUDEBNÍ VÝCHOVA – 5. ROČNÍK (3/4)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
	Poslechové činnosti ▪ dokáže v klidu, ale aktivně vyslechnout hudební skladby různých žánrů, které toleruje (pochod, polka, valčík, rondo, menuet) ▪ rozeznává zpěvní hlasy a druhy pěveckých sborů ▪ rozliší dílovost v malých hudebních formách (a – b, a – b – a), rondo a variace ▪ poslechem rozezná hru na harfu, violu, činely ▪ vyslechne další ukázky z díla B. Smetany, A. Dvořáka a L. Janáčka, Bacha, Mozarta a pozná epizody z jejich životů ▪ pozná píseň lidovou a umělou ▪ rozliší durovou a mollovou hudební ukázkou ▪ pozná vztahy mezi tóny – souzvuk, akord ▪ zná tempová označení skladeb ▪ pochopí, kdo je to sólista <u>Etická výchova</u> • pozitivní hodnocení sebe a druhých – v běžných podmínkách projevování pozornosti a laskavosti, vyjádření uznání, účinnost pochvaly, připisování pozitivních vlastností druhým, správná reakce na pochvalu		• pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby – pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků • hra na hudební nástroje – reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček, pomocí hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře, obcových fléten, keyboardů, apod. • grafický záznam melodie – rytmické schéma jednoduché skladby (její části – motivku, tématu, apod.), záznam melodie a její reprodukce, využití notačních programů • hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj • hudební styly a žánry – hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod • interpretace hudby – slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková) • hudební formy – malá písňová forma • vztahy mezi tóny – souzvuk, akord • dokáže se těšit s radostí a úspěchu jiných, vyjadřuje účast na radosti i bolesti druhých, pozitivně hodnotí druhé v běžných podmínkách (EV) Přesahy – Tv, Vv Pomůcky • Orffův instrumentář • obrázky hudebních nástrojů • audiovizuální technika • tabule s notovou osnovou • notové sešity.

HUDEBNÍ VÝCHOVA – PRŮŘEZOVÁ TÉMATA 5. ROČNÍK (4/4)

Osobnostní a sociální výchova	Výchova demokratického občana	Multikulturní výchova
1.1.a cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění 1.1.b cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů 1.2.a já jako zdroj informací o sobě 1.2.d co o sobě vím a co ne 1.2.g moje učení 1.3.c stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení 1.4.a dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému 1.4.d dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění- relaxace, efektivní komunikace atd.) 1.5.a cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti „dotahovat“ nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích 2.1.a vzájemné poznávání ve skupině/třídě 2.2.b chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc 2.2.d vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny) 2.3.a řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků 2.2.b chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc 2.2.c lidská práva jako regulativ vztahů 2.4.c rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence 3.2.a analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí 3.2.b vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnosti, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.	1.4.b principy demokracie 1.4.e demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti	1.1.a jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti 1.1.b člověk jako nedílná jednotka tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika 1.1.c poznávání vlastního kulturního zakotvení 1.2.f uplatňování principu slušného chování (základní morální normy) 1.2.i lidská solidarita, osobní příspěvek k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy 1.4.b .multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování
	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	Environmentální výchova
	1.1.e lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy	1.3.e ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek)
		Mediální výchova
		1.4.b výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci 1.6.a uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinace pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení 1.6.b .tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium 1.7.b utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu 1.7.d faktory ovlivňující práci v týmu

5.7.6 HUDEBNÍ VÝCHOVA – 6. ROČNÍK (1/3)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
<u>Kompetence k učení :</u> - žák má pozitivní vztah k hudbě a učení - hodnotí působení hudby na člověka - vytváří si vztah k různým hudebním žánrům, samostatně v hudbě experimentuje, vytváří si vztah k různým hudebním žánrům <i>samostatně v hudbě experimentuje, porovnává své výsledky, posoudí vlastní pokrok</i> <u>Kompetence sociální a personální:</u> - spolupracuje ve skupině, v třídním kolektivu - podílí se na utváření příjemné atmosféry <i>přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů</i> - přispívá k diskusi při práci v kolektivu - spolupracuje při řešení nových úkolů	<u>Pěvecké (vokální) dovednosti:</u> - osvojí si 10 nových písní (lidových i umělých, v dur i moll) <i>setkání se ze zásadami hlasové hygieny, správným nasazením a tvořením tónů, dýcháním a správným užíváním mluvidel</i> - provádí dechová, rytmická a intonační cvičení - zvládne a vytváří jednoduché melodie a rytmické doprovody (2/4, 3/4 taktu) - pozná notovou osnovu, zvládne zápis not v rozsahu C-dur a v hodnotách osminové, čtvrtové, půlové a celé noty i pomlky <u>Instrumentální a pohybové činnosti:</u> - vytváří jednoduchý melodický a rytmický doprovod na různé jednodušší hudební nástroje – hra na tělo - reaguje pohybem na hudbu : + dynamiku + tiše, hlasitě + směr melodie – stoupá, klesá + veselá smutná + pochod, polka, valčík – jednoduché taneční kroky - dirigování	- pochvala – povzbuzení - práce ve skupinách - referáty z oblíbeného poslechu - diktát, zápisy z not, - hodnocení aktivního přístupu k práci v hodinách HV	<u>Očekávané výstupy:</u> - správně dýchá a nasazuje – tvoří tón - zpívá na základě možností svých dispozic (intonačně čistě, rytmicky, přesně,) jednohlas, rozšiřuje svůj hlasový rozsah - zrytmizuje a zmelodizuje jednoduché texty - uplatňuje své intonační dovednosti v dur i moll tónoroždu - upevní znalost česká státní hymny - pohybově vyjádří : + kontrast + dynamiku + tempo - pozná některé hudební nástroje, rozliší hudbu vokální od instrumentální, různé hudební proudy a směry- seznámí se s hudebními žánry: + opera + opereta + muzikál + balet, + moderní výrazový tanec <u>Pomůcky :</u> - Orfovy nástroje - audiovizuální technika - obrazy hudebních nástrojů - notové sešity a učebnice Hv - tabulka s notovou osnovou

HUDEBNÍ VÝCHOVA – 6. ROČNÍK (2/3)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
<u>Kompetence občanské:</u> - chrání kulturní tradice - respektuje názory a přesvědčení druhých lidí <u>Kompetence pracovní:</u> - používá účinně a bezpečně nástroje a vybavení <u>Kompetence k řešení problémů:</u> - vnímá různé hudební směry a přemýšlí o nich <u>Kompetence komunikativní:</u> - dokáže formulovat i vyjádřit své myšlenky	<u>Poslechové činnosti:</u> - rozvíjí sluchové vnímání – pozná nejméně 8 nových poslechových skladeb (z minulosti i současnosti) - získá povědomí o skladatelích – např. R. Wagner, G. Verdi, J. Ježek, J. Mysliveček, A. Dvořák, L. Janáček, B. Martinů, P. I. Čajkovský, Z. Fibich - pochozí rozdílnost funkcí a forem spojení hudby a slova - seznámí se s novými pojmy z hudební oblasti (<i>opera, árie, libreto, partitura, duo, trio, kvarteto, akord, písňová forma, subdominanta, předtaktí, předznamenání, variace, interval, dynamika</i>). - rozezná barvu tónů některých hudebních nástrojů - lepší pozná hymnu ČR		

HUDEBNÍ VÝCHOVA - PRŮŘEZOVÁ TÉMATA 6. ROČNÍK (3/3)

Osobnostní a sociální výchova	Výchova demokratického občana	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
1.1.a cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění 1.1.b cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů 1.1.c dovednosti pro učení a studium 1.2.c moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty) 1.3.a cvičení sebekontroly, sebeovládání-regulace vlastního jednání i prožívání, vůle 1.4.a dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému 1.5.a cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti „dotahovat“ nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích 2.1.a vzájemné poznávání ve skupině/třídě 2.1.b rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech 2.3.a řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků	1.5.a cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění 1.5.b cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů 1.5.c dovednosti pro učení a studium	1.1.b místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu 1.1.c naši sousedé v Evropě 1.2.c Evropa a svět 1.3.b klíčové mezníky evropské historie
	Multikulturní výchova	Mediální výchova
	1.4.b multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování	1.2.b rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem 1.5.d vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy

5.7.7 - HUDEBNÍ VÝCHOVA – 7. ROČNÍK (1/2)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
<u>Kompetence k učení :</u> - žák si osvojuje obecně užívané termíny, - vytváří si komplexní pohled na hudební a kulturní jevy - má pozitivní vztah k učení, zdokonaluje se <u>Kompetence sociální a personální:</u> - spolupracuje ve skupině, v třídním kolektivu - podílí se na utváření příjemné atmosféry - prispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů - prispívá k diskusi při práci v kolektivu - spolupracuje při řešení nových úkolů <u>Kompetence občanské :</u> - respektuje, chrání kulturní dědictví <u>Kompetence k řešení problémů:</u> - porovnává hudební díla - využívá vlastního úsudku, zkušeností a znalostí - řeší úkoly samostatně i v kolektivu <u>Kompetence komunikativní:</u> - vyjadřuje se výstižně, nezávisle a kultivovaně - naslouchá promluvám druhých, vhodně na ně reaguje a účinně se zapojuje do diskuse	<u>Vokální činnost:</u> - upevňuje již získané pěvecké dovednosti - hlasová hygiena v době mutace - provádí dechová, rytmická a intonační cvičení - nácvik jednoduchého dvojhlasu(kanon) - osvojí si 10 nových písní(lidových i umělých, v dur i moll) - seznámí se s lidovými tradicemi, písněmi, lidovými nástroji, lidovým tancem (čardáš) - procvičuje zpěv v dur i moll tóninách - seznámí se s tempem v písni(staccato, legato) <u>Hudebně a pohybové činnosti:</u> - taktování 2/4 , 3/4 taktu - hru na tělo – improvizace jednoduchých rytmů - reaguje pohybem na hudbu - rozezná různé hudební nástroje podle poslechu - pohybové improvizace s využitím tanečních kroků <u>Poslechové činnosti:</u> <u>Seznámí se :</u> - s lidovou hudbou českou a jiných národů - polyfonie, kanon, fuga, koncert, kantáta, oratorium (J. S. Bach, Vivaldi) - sonáta, sonátová forma (L. Bethoven, W. A. Mozart) - dirigent, sbormistr, skladatel, interpret (hudební nadání) - symfonie, symfonická báseň – B. Smetana - tanec : - lidový, - balet, - výrazový, - společenský, - pantomima - hudební technika - vývoj - muzikál L. Brenstein + současnost -populární hudba 20. st. (80 a 90 léta) ukázky hudebních stylů	- pochvala – povzbuzení - práce ve skupině, dvojici (referáty) - sebehodnocení žáka - průběžné odstraňování nedostatků - notový diktát - znalost slov písní	<u>Očekávané výstupy:</u> - zpívá na základě svých dispozic (pečuje o své hlasové orgány) - správně dýchá, nasazuje a tvoří tón - rozšiřuje znalosti z dějin hudby - pozná některý hudební nástroj – seznámí se s dalšími hudebními žánry, skladateli (i současnými), seznámí se s hud. pojmy - rozšíření znalostí o lidovou hudbu různých etnik, - improvizuje jednoduché hudební doprovody, diriguje - pozná různé tance - zvládne základní stupnice dur , moll - orientuje se v zápisu jednoduché písně <u>Pomůcky :</u> - hudební příručky - audiovizuální technika – hudební nahrávky, filmy - notové sešity a učebnice Hv, notová tabule - klavír, kytara

HUDEBNÍ VÝCHOVA - PRŮŘEZOVÁ TÉMATA 7. ROČNÍK (2/2)

Osobnostní a sociální výchova	Výchova demokratického občana	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
1.1.a cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění 1.1.b cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů 1.1.c dovednosti pro učení a studium 1.2.g moje učení 1.4.a dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému 1.5.a cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti „dotahovat“ nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích 2.1.a vzájemné poznávání ve skupině/třídě 2.2.a péče o dobré vztahy 2.4.a rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.)	1.5.a cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění	1.1.b místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu 1.1.c naši sousedé v Evropě 1.1.d život dětí v jiných zemích 1.1.e lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy 1.2.c Evropa a svět
	Multikulturní výchova	Mediální výchova
	1.4.b multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování	1.5.d vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy 1.5.e role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování

5.7.8 - HUDEBNÍ VÝCHOVA – 8. ROČNÍK (1/2)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
<u>Kompetence k učení :</u> - žák si osvojí další termíny hudebního názvosloví - vytvoří si komplexní pohled na hudbu a umění - umí si vybrat z hudebních žánrů, porovnat je - vyhledává a třídí informace, na základě pochopení jejich propojení a systematizace je efektivně využíván v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě <u>Kompetence sociální a personální:</u> - podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu <u>Kompetence občanské :</u> - respektuje, chrání a oceňuje kulturní tradice a dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, aktivně se zapojuje do kulturního dění <u>Kompetence pracovní</u> - využívá získaných znalostí a zkušeností z hudební oblasti v zájmu svého dalšího rozvoje	<u>Vokální činnost:</u> - osvojí si 10 nových písní z různých žánrů - upevňuje již získané pěvecké dovednosti - dodrží hlasovou hygienu upevňuje a rozšiřuje si již osvojené pěvecké dovednosti a návyky - zpívá v rozsahu a kvalitě svých pěveckých schopností a možností - zvládá jednohlas i dvojhlas, zpěv v dur i moll, chromatické postupy - seznámí se s akordovými značkami T, S, D – tvoří akordy <u>Hudebně a pohybové činnosti:</u> - zvládá taktování 2/4 , 3/4 a 4/4 taktu - hru na tělo – pohybem reaguje na hudbu - rytmizuje krátký text - podle poslechu rozezná různé hudební nástroje, různé hudební směry <u>Poslechové činnosti:</u> - získává povědomí o různých hudebních žánrech a stylech <u>Seznámí se :</u> - se stručným přehledem hudby v jednotlivých uměleckých epochách od vzniku hudby př.n.l. až do současnosti (21.st – více se zaměřit na 50-70 léta min.století) - připomene si vznik a vývoj hudebních nástrojů v jednotlivých epochách vývoje hudby - pozná hudební formy – dvou a trojdílnou - seznámí se s termíny moderní a módní - nahlédne do hudby mimoevropských kultur – seznámí se s jejich vlivem na vývoj celosvětové hudby vážné i moderní	- pochvala – povzbuzení - samostatná i skupinová práce - notový diktát - znalost hudebních směrů a slov písní	<u>Očekávané výstupy:</u> - využívá své hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách - uplatňuje své pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně přesně a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého - reprodukuje na základě svých ind.hudeb.schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudeb.inprovizace - realizuje podle svých individuálních a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů <u>Pomůcky:</u> - hudební příručky - audiovizuální technika – hudební nahrávky, filmy - notové sešity a učebnice Hv, notová tabule - klavír,

HUDEBNÍ VÝCHOVA - PRŮŘEZOVÁ TÉMATA 8. ROČNÍK (2/2)

Osobnostní a sociální výchova	Výchova demokratického občana	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
1.1.a cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění 1.1.b cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů 1.1.c dovednosti pro učení a studium 1.2.c moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty) 1.4.a dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému 1.5.a cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti „dotahovat“ nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích 2.1.a vzájemné poznávání ve skupině/třídě 2.2.b chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc 2.3.a řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků	1.5.a cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění	1.1.b místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu 1.1.c naši sousedé v Evropě 1.1.e lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy 1.2.c Evropa a svět 1.3.a kořeny a zdroje evropské civilizace
	Multikulturní výchova	Mediální výchova
	1.4.b multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování	1.5.d vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy 1.5.g vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti)

5.7.9 - HUDEBNÍ VÝCHOVA – 9. ROČNÍK (1/2)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
<u>Kompetence k učení :</u> - žák si osvojí další termíny hudebního názvosloví - vytvoří si komplexní pohled na hudbu - umí si vybrat z hudebních žánrů, rozezná tempové a dynamické změny - vyhledává a třídí informace, na základě pochopení jejich propojení a systematizace je efektivně využíván v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě - rozpozná funkci stylů a žánrů k životu jedince ve společnosti, kulturním tradicím a zvykům <u>Kompetence sociální a personální:</u> - podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu <u>Kompetence občanské :</u> - respektuje, chrání a oceňuje kulturní tradice a dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, aktivně se zapojuje do kulturního dění <u>Kompetence pracovní</u> - využívá získaných znalostí a zkušeností z hudební oblasti v zájmu svého dalšího rozvoje	<u>Vokální činnost:</u> 1. upevňuje již získané pěvecké dovednosti 2. dodržuje hlasovou hygienu upevňuje a rozšiřuje si již osvojené pěvecké dovednosti a návyky 3. zpívá v rozsahu a kvalitě svých pěveckých schopností a možností 4. zvládá jednohlas i dvojhlas 5. opakuje si intervaly, akordy 6. zpěv v dur i moll, chromatické postupy <u>Hudebně a pohybové činnosti:</u> 1. zvládá taktování 2/4 , 3/4 a 4/4 taktu 2. rytmitizuje a zhudební krátký text 3. pohybem reaguje na hudbu 4. při poslechu rozezná hudební nástroje, různé hudební směry <u>Poslechové činnosti:</u> 1. získá komplexní pohled na různé hudební žánry a styly 2. seznámí se s přehledem hudby v jednotlivých uměleckých epochách v cizině i u nás (více se zaměří na hudbu v současnosti) 3. seznámí se se vznikem a vývojem hudebních nástrojů 4. pozná další hudební formy 5. získá informace o hudbě mimoevropských kultur a jejich vlivem na moderní hudbu	- pochvala – povzbuzení - samostatná i skupinová práce - znalost hudebních směrů - znalost slov písní	<u>Očekávané výstupy:</u> - rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu - orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku - zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovná ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami - vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění <u>Pomůcky:</u> - hudební příručky a učebnice - audiovizuální technika – hudební nahrávky - CD a DVD,

HUDEBNÍ VÝCHOVA - PRŮŘEZOVÁ TÉMATA 9. ROČNÍK (2/2)

Osobnostní a sociální výchova	Výchova demokratického občana	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
1.1.a cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění 1.1.b cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů 1.1.c dovednosti pro učení a studium 1.2.c moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty) 1.4.a dovednosti pro pozitivní naladění mysli 1.5.a cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity 2.1.a vzájemné poznávání ve skupině 2.2.b chování podporující dobré vztahy, pohled na svět očima druhého	1.5.a cvičení smyslového vnímání	1.1.b místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu 1.1.e lidová slovesnost, zvyky a tradice národů 1.2.c Evropa a svět
	Multikulturní výchova	Mediální výchova
	1.4.b multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování	1.5.d vliv médií na každodenní život a společnost

5.7.10 - VÝTVARNÁ VÝCHOVA – 1. – 3. ROČNÍK (1/3)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
Kompetence k učení - Získané informace využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě - Osvojuje si obecně užívané termíny - Samostatně pozoruje, získané výsledky porovnává a využívá v budoucnosti - Vytváří si komplexní pohled na kulturní jevy Kompetence k řešení problémů - Vnímá nejružnější problémové situace ve škole i mimo ni - Vyhledává informace vhodné k řešení problému, nenechá se odradit případným nezdarem - Samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení Kompetence komunikativní - Naslouchá promluvám druhých lidí, vhodně na ně reaguje - Rozumí různým typům obrazových materiálů a jiným informačním a komunikačním prostředkům - Využívá výtvarně vizuální vyjádření pro komunikaci s okolním Světem	Tematická práce - ilustrace, ze života dětí Barva - shlukování barevných skvrn - zapouštění barev do mokrého podkladu - rozvoj motoriky při práci štětcem - narůstání a rozšiřování pruhů na textilu - poznávání výrazových vlastností světlé a tmavé plochy - zapouštění barev – osová souměrnost - vystižení nálady v krajině kontrastem světlých a tmavých ploch Modelování a organizace prostoru - ovoce, zelenina, houby, pečivo - krajinný reliéf - věci denní potřeby - pohádkové postavy - hračky - věci sloužící člověku - panelová stavebnice	- Vizuálně obrazné vyjádření žáka - Řízená diskuze - Sebehodnocení žáka - Ústní hodnocení ve skupině žáků - Hodnocení vyučující – přístup k přípravě na hodinu a práci v hodině, výsledek práce – zejména formou pochvaly a povzbuzení	<u>Očekávané výstupy:</u> - Rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ - V tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace - Vyjadřuje rozdíly při vnímání událostí různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky - Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností - Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil - Vyjadřuje city v jednoduchých situacích (EV) - Využívá prvky tvořivosti (EV) - Reflektuje situaci druhých (EV) - Osvojuje si základy pozitivního hodnocení sebe a přijetí druhých (EV) Učivo - Rozvíjení smyslové citlivosti - Prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru - Uspořádání objektů do celků - Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba

VÝTVARNÁ VÝCHOVA – 1. – 3. ROČNÍK (2/3)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
<u>Kompetence sociální a personální</u> - Účinně spolupracuje ve skupině - Společně s pedagogem se podílí na vytváření pravidel práce v týmu - Podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, je ohleduplný, uctívá při jednání s druhými lidmi, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá - Vytváří si pozitivní představu o sobě samém <u>Kompetence občanské</u> - Respektuje, oceňuje a chrání naše kulturní a historické tradice, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění - Chrání životní prostředí a své zdraví <u>Kompetence pracovní</u> - Používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky - Přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot	<u>Dekoratивní práce:</u> - rytmické řazení dekorativních prvků v pásu - střídání rytmu spojené se změnou dekorativního prvku a jeho barvy - rytmické řazení přírodních i umělých prvků otiskováním, - řazení dekorativních prvků v ploše - řazení dekorativních prvků v ploše pomocí volně kreslené osnovy - dekorativní řešení kruhu nebo obdélníku <u>Výtvarné poznávání přírody:</u> - plošné otiskování listů a jiných přírodních materiálů - dotváření přírodnin, frotáž - otiskování do plastických materiálů, odlévání <u>Výtvarné osvojování věcí:</u> - zobrazení předmětů, grafický záznam pohybu (struhadlo, žehlička, mlýnky, vysavač, visací zámky apod.) <u>Výtvarné umění a životní prostředí</u> - besedy o knížkách, ilustracích a ilustrátorech, loutkách, hračkách apod. - výtvarné vyprávění - návštěva výstav		- Uplatňování subjektivity - Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ, a osobních zkušeností - Typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba - Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání a motivace <u>Ověřování komunikačních účinků</u> - Osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření - Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky - Proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění Techniky - Kresba – rudkou, uhlím, tužkou, štětcem, pastelkou, fixem, perem - Malba – temperou, vodovými barvami - Vosková reserva - Koláž - Asambláž - Modelování - Grafické techniky – tiskátko, frotáž, otisky - Práce s textilním materiálem - Využití odpadových materiálů - Práce s uměleckým dílem nebo reprodukcí

VÝTVARNÁ VÝCHOVA – PRŮŘEZOVÁ TÉMATA 1. – 3. ROČNÍK (3/3)

Osobnostní a sociální výchova	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	Environmentální výchova
1.4.a dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému 1.4.c dobrá organizace času 2.1.a vzájemné poznávání ve skupině/třídě	1.1.a rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa 1.1.b místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu 1.1.c naši sousedé v Evropě 1.1.d život dětí v jiných zemích 1.1.e lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy	1.1.a jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti 1.1.b člověk jako nedílná jednotu tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika 1.1.c poznávání vlastního kulturního zakotvení 1.1.d moře (druhá odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého) a tropický deštý les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás) 1.1.e lidské sídlo – město – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky)
Výchova demokratického občana	Multikulturní výchova	Mediální výchova
1.1.a škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole 1.1.d spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci	1.1.a jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti	1.1.a pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě 1.4.b výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci

5.7.11 - VÝTVARNÁ VÝCHOVA – 4. – 5. ROČNÍK (1/5)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
<u>Kompetence k učení:</u> - Vybírá a využívá pro efektivní práci vhodné způsoby, plánuje vlastní práci - Vytváří si komplexní pohled na kulturní jevy - Samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti <u>Kompetence k řešení problémů:</u> - Získané dovednosti a vědomosti využívá k objevování vhodných způsobů práce <u>Kompetence komunikativní:</u> - Využívá vizuálně obrazné vyjádření pro komunikaci s okolním světem - Formuluje a vyjadřuje své myšlenky v hodnocení vizuálně obrazného vyjádření	<u>PŘÍKLADY NÁMĚTŮ VÝTVARNÝCH ČINNOSTÍ:</u> <u>ČLOVĚK:</u> - Rodina a mezilidské vztahy - Lidské tělo – stavba těla, pohyb - Vnímání člověka – smysly, pocity, prožitky, myšlenky, postoje - Práce, zájmy, sport - Historie lidstva <u>PŘÍRODA:</u> - Živly – voda, oheň, vzduch, země, pohyb, počasí, podnebí - Rostliny – stromy, květiny, krajina, zátiší - Živočichové – savci, ptáci, ryby, plazi, obojživelníci, bezobratlí - Ochrana přírody, úcta k životu <u>VESMÍR:</u> - Vesmír a sluneční soustava - Objevování vesmíru - Život na Zemi <u>PŘÍBĚHY:</u> - Pohádky a pohádkové bytosti - Pověsti, báje a mýty - Biblické příběhy - Události, vzpomínky	- Vizuálně obrazné vyjádření žáka - Skupinová práce - Celotřídní práce (projekt) - Pochvala a povzbuzení - Sebehodnocení žáka - Diskuze nad výtvarnými díly žáků - Ústní hodnocení	<u>Očekávané výstupy:</u> - Při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné) - Užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a sochařský postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model - Při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy - Nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě - Osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění) - Porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace - Nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil - Dokáže se těšit z radosti a úspěchu druhých, vyjadřuje účast na radosti i bolesti druhých, pozitivně hodnotí druhé v běžných podmínkách (EV) - Identifikuje základní city, vede rozhovor s druhými o jejich prožitcích, na základě empatického vnímání přemýšlí nad konkrétní pomocí (EV)

VÝTVARNÁ VÝCHOVA – 4. – 5. ROČNÍK (2/5)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
<u>Kompetence sociální a personální:</u> - Účinně spolupracuje ve skupině, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce - Podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá - Přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu - Vytváří si pozitivní představu o sobě samém; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty <u>Kompetence občanské:</u> - Respektuje, chrání a oceňuje naše tradice a kulturní a historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění <u>Kompetence pracovní:</u> - Používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla	<u>NÁŠ SVĚT:</u> - Věci kolem nás – detaily, struktura, prostor aj. - Věda a technika - vynálezy, stroje, přístroje - Doprava - Architektura, bydlení a design - Odívání - Náš region - Naše země - Světadíly, státy - Písmo a kaligrafie - Kniha - Reklama <u>UMĚNÍ:</u> - Ilustrace dětských knih - Ukázky uměleckých děl, výtvarné aktivity nad uměleckým dílem ETICKÁ VÝCHOVA - komunikace citů – identifikace vyjádření a usměrňování základních citů, pocity spokojenosti, radosti, sympatie, smutku, obav a hněvu - pozitivní hodnocení druhých		<u>Učivo:</u> <u>ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI:</u> - Prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu, prostoru - Uspořádání objektů do celků – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření - Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly - Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama <u>UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY:</u> - Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby - Typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, socha, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama - Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statistické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)

VÝTVARNÁ VÝCHOVA – 4. – 5. ROČNÍK (3/5)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	učivo		Očekávané výstupy
			<u>OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ:</u> • Osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací • Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); vysvětlování výsledků tvorby podle vlastních schopností a zaměření • Proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění <u>TECHNIKY:</u> • Malba (temperou, vodovou barvou) • Kresba (tužkou, pastelem, dřívkem, perem, štětcem, uhlem, rudkou) • Koláž • Rezerváž zmizíkem aj. • Grafické techniky (otisky, tiskátko, frotáž, tisk z výšky, z hloubky) • Práce s textilem • Práce s přírodními materiály • Práce s papírem • Modelování (modelovací hmota, hlína, sádra, vlna aj.) Výběr technik je podmíněn materiálovým vybavením žáků a školy.

VÝTVARNÁ VÝCHOVA - PRŮŘEZOVÁ TÉMATA 4. – 5.. ROČNÍK (4/5)

Osobnostní a sociální výchova	Výchova demokratického občana	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
1.1.a cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění 1.1.b cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů 1.2.a já jako zdroj informací o sobě 1.2.c moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty) 1.2.h moje vztahy k druhým lidem 1.3.a cvičení sebekontroly, sebeovládání-regulace vlastního jednání i prožívání, vůle 1.3.c stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení 1.4.a dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému 1.4.d dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění- relaxace, efektivní komunikace atd.) 1.4.e hledání pomoci při potížích 1.5.a cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti „dotahovat“ nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích 2.2.d vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny) 2.3.a řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků 2.3.c dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, cvičení v neverbálním sdělování) 2.4.b rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny) 2.4.c rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence 3.2.b vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnosti, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd. 3.2.c pomáhající a pro sociální chování (člověk neočekává protislužbu)	1.1.a škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole 1.5.a cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění 1.5.b cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů	1.1.a rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa 1.1.b místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu 1.1.c naši sousedé v Evropě 1.1.d život dětí v jiných zemích 1.1.e lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy 1.2.b evropské krajiny 1.2.e státní a evropské symboly

VÝTVARNÁ VÝCHOVA – PRŮŘEZOVÁ TÉMATA 4. – 5. ROČNÍK (5/5)

Multikulturní výchova	Environmentální výchova	Mediální výchova
1.1.a jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti 1.2.a právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci 1.2.b udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženské, zájmové nebo generační příslušnost 1.2.f uplatňování principu slušného chování (základní morální normy)	1.1.a les (les v našem prostředí), produkční a mimoprodukční významy lesa 1.1.b pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na nich, pole a jejich okolí) 1.1.c vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii) 1.1.d moře (druhá odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého) a tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás) 1.1.e lidské sídlo – město – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky) 1.2.d ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů) 1.3.b doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace) 1.3.d odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny) 1.4.b náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí)	1.1.a pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě 1.1.c hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů) 1.2.b rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem 1.4.b výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci

5.7.12 - VÝTVARNÁ VÝCHOVA – 6. – 9. ROČNÍK (1/6)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
<u>Kompetence k učení:</u> - vybírání a využívání pro efektivní práci vhodné způsoby a metody - vyhledávání a třídění informace, efektivně je využívá v tvůrčích činnostech - vytváří si komplexní pohled na kulturní jevy - samostatně experimentuje, výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti <u>Kompetence sociální a personální:</u> - spolupracuje ve skupině - prispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat při řešení daného úkolu - vytváří si pozitivní představu o sobě samém, ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty <u>Kompetence občanské:</u> - respektuje, chrání a oceňuje naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění	PŘÍKLADY NÁMĚTŮ VÝTVARNÝCH ČINNOSTÍ: <u>VESMÍR:</u> - vesmír a sluneční soustava - život na planetě Zemi - paleontologické objevy - věda a technika ve vesmíru <u>BÁJE A MÝTY:</u> - báje a mýty různých národů - biblické příběhy - pohádkové bytosti <u>PŘÍRODA:</u> - živly - země, voda, oheň, vzduch, - prožívání smyslových podnětů - rostliny - květiny, stromy, klíčení, růst, zánik, pohyb - živočichové - bezobratlí, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci - vztah člověka a živých tvorů, úcta k životu, vztahy v biotopech, ochrana přírody, asertivní chování – přijatelný kompromis (EV), využívání odpadových materiálů <u>ČLOVĚK:</u> - lidské tělo - tkáň, stavba těla, pohyb - lidský duch - pocity, myšlenky, postoje, smysly, prožitky - mezilidské vztahy - práce, zájmy, sporty	- vizuálně obrazné vyjádření žáka - referát - řízená diskuse - sebehodnocení žáka - ústní hodnocení ve skupině žáků - hodnocení vyučující - přístup k přípravě na hodinu a práci v hodině, výsledek práce - především formou pochvaly a povzbuzení	<u>Očekávané výstupy:</u> - vybírání, vytváření a pojmenovávání co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků - užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie - užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace - vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření - rozlišuje působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu - interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků - porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů - ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci - neagresivním způsobem obhajuje svá práva (EV)

VÝTVARNÁ VÝCHOVA – 6. – 9. ROČNÍK (2/6)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
<u>Kompetence k řešení problémů:</u> • samostatně volí a prakticky si ověřuje vhodné způsoby řešení na základě získaných vědomostí a dovedností <u>Kompetence komunikativní:</u> • obhazuje svůj názor a vhodně argumentuje • rozumí různým typům obrazových materiálů a jiných informačních a komunikačních prostředků • využívá výtvarně vizuální vyjádření pro komunikaci s okolním světem <u>Kompetence pracovní:</u> • používá účinně výtvarné materiály, nástroje a vybavení • přistupuje k výsledkům pracovní činnosti i z hlediska ochrany kulturních hodnot	<u>NÁŠ SVĚT:</u> 1. věci kolem nás - detaily, povrchy, proměny, vlastnosti, objem a prostor 2. technika - technika v domácnosti, architektura, vynálezy, stroje a přístroje, součástky, doprava 3. události - vzpomínky, setkání, slavnosti, život v regionu, historie a současnost naší země, reakce na aktuality <u>UMĚNÍ:</u> 1. ukázky uměleckých děl od pravěku po současnost, pohled tvůrce a vnímatele v různých historicko-sociálních souvislostech, výtvarné aktivity nad uměleckým dílem		• <u>Učivo:</u> <u>ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI:</u> • prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury; vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření • uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu - vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření • reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických) • smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě

VÝTVARNÁ VÝCHOVA – 6. – 9. ROČNÍK (3/6)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	učivo		Očekávané výstupy
			<u>UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY:</u> • prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace • typy vizuálně obrazných vyjádření - hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, socha, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry • přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením - hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní); reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech <u>OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ:</u> • osobní postoj v komunikaci - jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich • porovnávání, jejich zdůvodňování • komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření - utváření a uplatnění komunikačního obsahu; vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora; prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace • proměny komunikačního obsahu - záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti

VÝTVARNÁ VÝCHOVA – 6. – 9. ROČNÍK (4/6)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	učivo		Očekávané výstupy
			<u>TECHNIKY:</u> • kresba - rudkou, uhlem, tužkou, štětcem, pastelkou, fixem, perem • malba - temperou, akvarelem, pastelem • vosková reserva • koláž • fotomontáž • asambláž • kaširování • modelování • grafické techniky - tiskátko, frotáž, otisky, tisk z koláže, linoryt • tvarování papíru • práce s textilním materiálem • využití odpadových a přírodních materiálů • práce s fotoaparátem, kamerou, počítačem • práce s uměleckým dílem nebo reprodukcí výběr technik podmíněn materiálovým vybavením žáků a školy

VÝTVARNÁ VÝCHOVA – PRŮŘEZOVÁ TÉMATA 6. – 9. ROČNÍK (5/6)

Osobnostní a sociální výchova	Výchova demokratického občana	Multikulturní výchova
1.1.a cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění 1.1.b cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů 1.2.a já jako zdroj informací o sobě 1.2.c moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty) 1.2.h moje vztahy k druhým lidem 1.2.i zdravé a vyrovnané sebepojetí 1.3.a cvičení sebekontroly, sebeovládání-regulace vlastního jednání i prožívání, vůle 1.3.c stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení 1.4.c dobrá organizace času 1.5.a cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti „dotahovat“ nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích 2.1.a vzájemné poznávání ve skupině/třídě 2.1.b rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech 2.2.b chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc 2.3.a řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků 2.2.b chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc 2.2.c lidská práva jako regulativ vztahů 2.3.f komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost, apod.) 2.4.a rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.) 2.4.b rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny) 3.2.a analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí 3.2.a analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí	1.1.a škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole	1.1.a jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti 1.1.b člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika 1.1.c poznávání vlastního kulturního zakotvení 1.1.d respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy) 1.2.c vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti) 1.2.f uplatňování principu slušného chování (základní morální normy) 1.2.h tolerance, empatie, umět se vžít do role druhého 1.4.b multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování 1.4.d naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem
	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	
	1.1.a rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa 1.1.e lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy 1.2.a naše vlast a Evropa 1.3.d Instituce Evropské unie a jejich fungování	

5.7.11 - VÝTVARNÁ VÝCHOVA – PRŮŘEZOVÁ TÉMATA 6. – 9. ROČNÍK (6/6)

Environmentální výchova	Environmentální výchova	Mediální výchova
1.1.a les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa) 1.1.b pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na nich, pole a jejich okolí) 1.1.c vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii) 1.1.d moře (druhová odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého) a tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás) 1.1.e lidské sídlo – město – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky) 1.1.f kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek) 1.2.a voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení) 1.2.b ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás) 1.2.c půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině) 1.2.d ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů) 1.2.e ekosystémy – biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úroveň, ohrožování a ochrana ve světě a u nás) 1.2.f energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky) 1.2.g přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí)	1.3.a zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství 1.3.b doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace) 1.3.c průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti) 1.3.d odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny) 1.3.e ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek) 1.3.f právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti 1.3.h změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy) 1.3.i dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.) 1.4.a naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé) 1.4.b náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí)	1.1.a pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě 1.1.c hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů) 1.1.d hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením 1.1.e chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel 1.2.d vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje) 1.4.a identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení 1.4.b výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci 1.4.c prvky signalizující explicitní či implicitní vyjádření hodnocení, výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu 1.5.g vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti) 1.6.a uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinace pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení 1.6.b tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium

5.8.1 - TĚLESNÁ VÝCHOVA – 1. ROČNÍK (1/4)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
Kompetence komunikativní: - naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje Kompetence sociální a personální: - účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu - podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu - vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samotný rozvoj Kompetence pracovní: - používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na zaměřené nebo nové pracovní podmínky	<u>ATLETIKA</u> <u>Základní pojmy</u> - týkající se běhů, skoků a hodů, názvy částí atletického hřiště - základy bezpečnosti při atletických činnostech - zjednodušené startovní povely a signály - vhodné oblečení pro atletické činnosti <u>Běh</u> - průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti a vytrvalosti - základy nízkého a polovysokého startu - rychlý běh na 20 až 40 metrů - běh prokládaný chůzí, souvislý běh podle úrovně žáků <u>Skok</u> - průpravná cvičení pro ovlivňování odrazové síly a obratnosti - odraz z místa - skok do dálky z místa <u>Hod</u> - průpravná cvičení pro hod kriketovým míčkem - hod míčkem z místa <u>GYMNASTIKA</u> <u>Základní pojmy</u> - základní bezpečnostní pravidla při gymnastickém cvičení - vhodné oblečení pro gymnastiku	- Praktické provedení: - Test na běžeckou rychlost: běh na 40m (měření výkonu) - Test na běžeckou vytrvalost: běh na 300m (měření výkonu) - Test ve skoku do dálky: skok z místa (měření výkonu) - Test v hodu kriketovým míčkem: hod z místa (měření výkonu)	Učivo - Význam pohybu pro zdraví - příprava organismu - zdravotně zaměřené činnosti - správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití; - Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu; - Hygiena při TV - Bezpečnost při pohybových činnostech - Pohybové hry - Základy gymnastiky - Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti - Průpravné úpoly - Základy atletiky - Základy sportovních her - Turistika a pobyt; <u>Očekávané výstupy:</u> - pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti; - zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení;

TĚLESNÁ VÝCHOVA – 1. ROČNÍK (2/4)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
	2. základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou, trupu, názvy používaného náčiní a náradí 3. gymnastické držení těla 4. soustředění na cvičení <u>Akrobacie</u> 1. průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vpřed 2. kotoul vpřed 3. průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vzad 4. kotoul vzad <u>Přeskok</u> 1. průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z trampolinky 2. skoky prosté odrazem snožmo z trampolinky 3. výskok do vzporu dřepmo na sníženou švédskou bednu odrazem z trampolinky <u>Lavička (kladinka)</u> 1. chůze s dopomocí 2. chůze bez pomoci <u>Šplh na tyči</u> 1. průpravná cvičení pro nácvik přirazu obounož 2. šplh do výšky max. 2 metrů s dopomocí <u>RYTMICKÁ A KONDIČNÍ GYMNASTIKA</u> <u>Základní pojmy</u> 1. zásady bezpečnosti při gymnastických činnostech, rytimizaci 2. vhodné oblečení a obutí pro gymnast. činnost a rytimizaci 3. základní estetický pohyb těla a jeho částí (chůze, běh, poskoky, obraty, pohyby různých částí těla) 4. rytmizovaný pohyb, nápodoba pohybem, tvořivé vyjádření rytmu pohybem		• spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích; • uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy; • reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci; Pomůcky • Švihadla • míče (volejbalové, basketbalové, medicinball) • gumové míčky • kriketové míčky • tenisové míčky • frisbee • tyče.

TĚLESNÁ VÝCHOVA – 1. ROČNÍK (3/4)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
	<u>POHYBOVÉ HRY</u> <u>Základní pojmy</u> 1. související s osvojovanými hrami a používaným náčiním 2. základní organizační povely pro realizaci her 3. základní pravidla osvojovaných her 4. bezpečnost při různých druzích her a v různých podmínkách 5. využití předmětů denní potřeby k pohybovým hrám <u>SPORTOVNÍ HRY</u> <u>Základní pojmy</u> 1. spojené s osvojovanými činnostmi, náčiním, oblečením pro sportovní hry a částmi sportovního hřiště 2. základy bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách <u>Vlastní nácvik</u> 1. držení míče jednoruč a obouruč 2. manipulace s míčem odpovídající velikosti a hmotnosti (na místě a v pohybu, vyvolenou i opačnou rukou) 3. základní přihrávky rukou (vyvolenou i opačnou) <u>ÚPOLY</u> V rámci tématu POHYBOVÉ HRY a PRŮPRAVNÁ KONDIČNÍ CVIČENÍ je možné zařazovat průpravné přetahy a přetlaky <u>PRŮPRAVNÁ, KONDIČNÍ, KOORDINAČNÍ, KOMPENZAČNÍ, RELAXAČNÍ, VYROVNÁVACÍ, TVOŘIVÁ A JINÁ CVIČENÍ</u> Zařazuje se pravidelně do pohybového režimu dětí v hodinách Tv především v návaznosti na svalová oslabení, dlouhodobé sezení.		

TĚLESNÁ VÝCHOVA - PRŮŘEZOVÁ TÉMATA 1. ROČNÍK (4/4)

Osobnostní a sociální výchova	Multikulturní výchova	
1.1.a cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění 1.4.a dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému 2.2.a péče o dobré vztahy	1.2.f uplatňování principu slušného chování (základní morální normy) 1.2.h tolerance, empatie, umět se vžít do role druhého	

5.8.2 - TĚLESNÁ VÝCHOVA – 2. ROČNÍK (1/5)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	učivo		Očekávané výstupy
Kompetence komunikativní: - naslouchá promlouvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje Kompetence sociální a personální: - účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu - podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu - vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samotný rozvoj Kompetence pracovní: - používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na zaměřené nebo nové pracovní podmínky	ATLETIKA Základní pojmy - týkající se běhů, skoků a hodů, názvy částí atletického hřiště - základy bezpečnosti při atletických činnostech - zjednodušené startovní povely a signály - vhodné oblečení pro atletické činnosti Běh - průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti a vytrvalosti - základy nízkého a polovysokého startu - rychlý běh na 20 až 40 metrů - běh prokládaný chůzí, souvislý běh podle úrovně žáků Skok - průpravná cvičení pro ovlivňování odrazové síly a obratnosti - odraz z místa - skok do dálky z místa Hod - průpravná cvičení pro hod kriketovým míčkem - hod míčkem z místa	- Praktické provedení: - Test na běžeckou rychlost: běh na 40m (měření výkonu) - Test na běžeckou vytrvalost: běh na 300m (měření výkonu) - Test ve skoku do dálky: skok z místa (měření výkonu) - Test v hodu kriketovým míčkem: hod z místa (měření výkonu)	<u>Učivo:</u> - význam pohybu pro zdraví - příprava organismu - zdravotně zaměřené činnosti - správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití; - Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu; - Hygiena při TV - Bezpečnost při pohybových činnostech - Pohybové hry - Základy gymnastiky - Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti - Průpravné úpoly - Základy atletiky - Základy sportovních her - Turistika a pobyt v přírodě - Reflektuje situaci druhých a adekvátně poskytuje pomoc (EV) - Osvojuje si základní předpoklady pro vytvoření sebeúcty a úcty k druhým (EV) - Osvojuje si základy pozitivního hodnocení sebe a přijetí druhých (EV)

TĚLESNÁ VÝCHOVA – 2. ROČNÍK (2/5)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	učivo		Očekávané výstupy
	GYMNASTIKA Základní pojmy 1. základní bezpečnostní pravidla při gymnastickém cvičení 2. vhodné oblečení pro gymnastiku 3. základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou, trupu, názvy používaného náčiní a nářadí 4. gymnastické držení těla 5. soustředění na cvičení Akrobacie 1. průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vpřed 2. kotoul vpřed 3. průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vzad 4. kotoul vzad <u>Přeskok</u> 1. průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z trampolínky 2. skoky prosté odrazem snožmo z trampolínky 3. výskok do vzporu dřepmo na sníženou švédskou bednu odrazem z trampolínky <u>Lavička (kladinka)</u> 1. chůze s dopomocí 2. chůze bez pomoci Šplh na tyči 1. průpravná cvičení pro nácvik přírazu obounož 2. šplh do výšky max. 2 metrů s dopomocí	• Praktické provedení • pochvala	<u>Očekávané výstupy:</u> • pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti; • zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení; • spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích; • uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy; • reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci; <u>Pomůcky:</u> • švihadla • míče (volejbalové, basketbalové, medicimbal) • gumové míčky • kriketové míčky • tenisové míčky • frisbee • tyče

TĚLESNÁ VÝCHOVA – 2. ROČNÍK (3/5)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
	RYTMICKÁ A KONDIČNÍ GYMNASTIKA Základní pojmy 1. zásady bezpečnosti při gymnastických činnostech, rytimizaci 2. vhodné oblečení a obutí pro gymnast. činnost a rytimizaci 3. základní estetický pohyb těla a jeho částí (chůze, běh, poskoky, obraty, pohyby různých částí těla) 4. rytmizovaný pohyb, nápodoba pohybem, tvořivé vyjádření rytmu pohybem POHYBOVÉ HRY Základní pojmy 1. související s osvojovanými hrami a používaným náčiním 2. základní organizační povely pro realizaci her 3. základní pravidla osvojovaných her 4. bezpečnost při různých druzích her a v různých podmínkách 5. využití předmětů denní potřeby k pohybovým hrám <u>SPORTOVNÍ HRY</u> <u>Základní pojmy</u> 1. spojené s osvojovanými činnostmi, náčiním, oblečením pro sportovní hry a částmi sportovního hřiště 2. základy bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách		

TĚLESNÁ VÝCHOVA – 2. ROČNÍK (4/5)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
	<u>Vlastní nácvik</u> 1. držení míče jednoruč a obouruč 2. manipulace s míčem odpovídající velikosti a hmotnosti (na místě a v pohybu, vyvolenou i opačnou rukou) 3. základní přihrávky rukou (vyvolenou i opačnou) 4. základní sportovní hry-vybíjená (se zjednodušenými pravidly, na malém hřišti) <u>ÚPOLY</u> V rámci tématu POHYBOVÉ HRY a PRŮPRAVNÁ KONDIČNÍ CVIČENÍ je možné zařazovat průpravné přetahy a přetlaky PRŮPRAVNÁ, KONDIČNÍ, KOORDINAČNÍ, KOMPENZAČNÍ, RELAXAČNÍ, VYROVNÁVACÍ, TVOŘIVÁ A JINÁ CVIČENÍ Zařazuje se pravidelně do pohybového režimu dětí v hodinách Tv především v návaznosti na svalová oslabení, dlouhodobé sezení.		

TĚLESNÁ VÝCHOVA - PRŮŘEZOVÁ TÉMATA 2. ROČNÍK (5/5)

Osobnostní a sociální výchova	Multikulturní výchova	Environmentální výchova
1.1.a cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění 1.4.a dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému 2.2.a péče o dobré vztahy 2.3.f komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost, apod.)	1.2.a právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci 1.2.f uplatňování principu slušného chování (základní morální normy) 1.2.h tolerance, empatie, umět se vžít do role druhého 1.2.g význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti 1.2.h tolerance, empatie, umět se vžít do role druhého 1.2.i lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy	1.4.d prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví)

5.8.3 - TĚLESNÁ VÝCHOVA – 3 . ROČNÍK (1/4)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	učivo		Očekávané výstupy
Kompetence k učení: - vybírá a využívá pro efektivní pohybové učení vhodné způsoby, metody a strategie - samostatně pozoruje a experimentuje Kompetence k řešení problémů - vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém - samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení - ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací - uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí Kompetence komunikativní: - naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje - rozumí různým typům záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, reaguje na ně	<u>ATLETIKA</u> <u>Základní pojmy</u> - základní disciplíny, části běžecké - dráhy skokanských sektorů, pomůcky pro měření výkonů, úpravu doskočiště - základy bezpečnosti při atletických činnostech, vhodné oblečení - startovní povely - základy techniky běhů, skoků a hodů Běh - průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti a vytrvalosti - běžecká abeceda - nízký start na povel, polovysoký start - rychlý běh do 60 m - vytrvalostní běh v terénu až do 15 minut (dle výkonností žáků) - vytrvalý běh na dráze do 600 m <u>Skok</u> - průpravná cvičení pro ovlivňování odrazové síly a obratnosti - skok do dálky s rozběhem (odraz z pásma širokého 50 cm z 3 až 4 dvojkroků)	- Praktické provedení - Kontrolní činnost-každý žák bude mít změřen výkon: Sprint 50 m Běh 600m - Hod míčkem - Hod plným míčem - Skok daleký - Evidence - Účast na soutěžích: Kopaná Atletika- jednotlivci i družstva Vybižená - Praktická činnost - Pochvala	<u>Očekávané výstupy</u> - Podílí se na realizaci pohyb.režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti ,projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti - Zvládá osvojené pohybové dovednosti - Vytváří varianty osvojených pohybových her Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování na sportovišti - Jedná v duchu fair play - Umí změřit pohybové výkony - Orientuje se informačních zdrojích a pohybových aktivitách - Osvojí si základy pozitivního hodnocení a přijetí druhých (EV) <u>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ</u> význam pohybu pro zdraví - pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu příprava organismu - příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení zdravotně zaměřené činnosti - správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu

TĚLESNÁ VÝCHOVA – 3. ROČNÍK (2/4)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
<u>Kompetence sociální a personální:</u> - účinně spolupracuje ve skupině - podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá	Hod - průpravná cvičení pro hod míčkem - hod míčkem z chůze (postupné spojení s rozběhem) - hod míčkem s rozběhem - spojení rozběhu s odhodem <u>Sportovní hry:</u> - držení míče jednoruč, obouruč - pohybové hry s využitím míčů - základní přihrávky a chytání míče rukou i nohou - zdokonalování přihrávek v rychlosti a přesnosti - přihrávky vrchní, trčením, po zemi, obloukem - chytání míče jednoruč, obouruč a tlumení míče <u>Etická výchova</u> sebepojetí - sebepoznání, sebehodnocení, sebezpřijetí, sebeprezentace, sebeovládání, podpora sebeoceňování		bezpečnost při pohybových činnostech - organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umyvárnách, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV <i>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ</i> pohybové hry - s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost základy gymnastiky - průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na náradí odpovídající velikosti a hmotnosti rytmické a kondiční formy cvičení pro děti - kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance průpravné úpoly - přetahy a přetlaky základy atletiky - rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem základy sportovních her - manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů

TĚLESNÁ VÝCHOVA – 3 . ROČNÍK (3/4)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	učivo		Očekávané výstupy
	GYMNASTIKA Základní pojmy - základní bezpečnostní pravidla při gymnastickém cvičení - vhodné oblečení pro gymnastiku - základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou, trupu, názvy používaného náčiní a nářadí - gymnastické držení těla - soustředění na cvičení Akrobacie - průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vpřed - kotoul vpřed - průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vzad - kotoul vzad <u>Přeskok</u> - průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z trampolínky - skoky prosté odrazem snožmo z trampolínky - výskok do vzporu dřepmo na sníženou švédskou bednu odrazem z trampolínky <u>Lavička (kladinka)</u> - chůze s dopomocí - chůze bez pomoci Šplh na tyči - průpravná cvičení pro nácvik přírazu obounož - šplh do výšky max. 2 metrů s dopomocí		turistika a pobyt v přírodě - přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody plavání - (<i>základní plavecká výuka</i>) - hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a dopomoci tonoucím lyžování, bruslení (<i>podle podmínek školy</i>) - hry na sněhu a na ledě, základní techniky pohybu na lyžích a bruslích další pohybové činnosti (<i>podle podmínek školy a zájmu žáků</i>) ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ komunikace v TV - základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály organizace při TV - základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí zásady jednání a chování - fair play, olympijské ideály a symboly pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností - her, závodů, soutěží měření a posuzování pohybových dovedností - měření výkonů, základní pohybové testy zdroje informací o pohybových činnostech

TĚLESNÁ VÝCHOVA - PRŮŘEZOVÁ TÉMATA 3. ROČNÍK (4/4)

Osobnostní a sociální výchova	Multikulturní výchova	Environmentální výchova
1.1.a cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění 1.2.h moje vztahy k druhým lidem 1.4.d dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění- relaxace, efektivní komunikace atd.) 2.1.a vzájemné poznávání ve skupině/třídě	1.1.b člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika 1.2.f uplatňování principu slušného chování (základní morální normy) 1.2.h tolerance, empatie, umět se vžít do role druhého	1.4.d prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví)
		Mediální výchova
		1.7.b utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu

5.8.4 - TĚLESNÁ VÝCHOVA – 4. ROČNÍK (1/5)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
<u>Kompetence k učení:</u> - vybírá a využívá pro efektivní pohybové učení vhodné způsoby, metody a strategie - samostatně pozoruje a experimentuje <u>Kompetence k řešení problémů:</u> - vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém - samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení - ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací - uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí <u>Kompetence komunikativní:</u> - naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje - rozumí různým typům záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, reaguje na ně <u>Kompetence sociální a personální:</u> - účinně spolupracuje ve skupině	<u>Atletika:</u> - rychlý běh do 50m - vytrvalostní běh do 10 minut - polovysoký, polonízky start - skok daleký - běžecská abeceda a její modifikace - skok do výšky skřižným způsobem a flopem - hod míčkem <u>Gymnastika:</u> - akrobacie (kotoul vpřed a vzad do roznožení, přemet stranou v základní provedení, vázání - prvků do akrobatických řad) - přeskok (průpravná cvičení pro skrčku přes kozu našít, - odraz a náskok na kozu našít na kolena, na chodidla, do sedu s dopomocí a bez dopomoci z místa i rozběhu) - trampolínka (poskoky) - kruhy (houpání na kruzích se správnou činností nohou, vis vznesmo a střemhlav bez dopomoci) - kladinka (základní obraty na obou nohách a na jedné noze, dřep na kladince), šplh (na tyči na čas) - takt	- Praktické provedení - Kontrolní činnost- každý žák bude mít změřen výkon: Sprint 50 m Běh 600m,1000m - Hod míčkem - Skok daleký - Evidence - Účast na soutěžích: Kopaná Atletika-jednotlivci, družstva Vybíjená - Praktická činnost - Pochvala	<u>Očekávané výstupy:</u> - Podílí se na realizaci pohyb.režimu,uplatňuje kondičně zaměřené činnosti ,projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti - Zvládá osvojené pohybové dovednosti - Vytváří varianty osvojených pohybových her Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování na sportovišti - Jedná v duchu fair play - Užívá základní tělesná názvosloví - Zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy - Umí změřit pohybové výkony - Orientuje se informačních zdrojích a pohybových aktivitách <u>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ</u> význam pohybu pro zdraví - pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu příprava organismu - příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení zdravotně zaměřené činnosti - správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití

TĚLESNÁ VÝCHOVA – 4. ROČNÍK (2/5)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá - přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy - vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebevědomí a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty Kompetence občanské - respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí - rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc - respektuje, chrání a oceňuje naše sportovní tradice, aktivně se zapojuje do sportovních aktivit - rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví Kompetence pracovní - používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky	<u>Sportovní hry:</u> - uvolňování s míčem a bez míče - vedení míče (slalom, běh vzad) - střelba jednoruč a obouruč na koš - střelba na branku vnitřním nártem z místa a pohybu - fotbal - floorbal - vybíjená <u>Pořadová cvičení:</u> - základní obraty na místě - pochodové tvary, klus v pochodovém tvaru <u>Pohybové hry:</u> - pro rozvoj rychlosti, síly, obratnosti, vytrvalosti - pro zdokonalování pohybových dovedností - soutěživé a bojové - pro rozvoj tvořivosti a představivosti - pálkovací hry, frisbee <u>Turistika a pohyb v přírodě:</u> - pohyb a chůze v náročnějším terénu, do 15km - bruslení (jízda vpřed s oporou a bez opory, brždění) <u>Plavání:</u> - nebezpečí pohybu ve volné vodě - zásady záchrany tonoucích		- rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu - hygiena při TV - hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity - bezpečnost při pohybových činnostech organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umyvárnách, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV ČINNOSTI OVlivňující Úroveň POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ - pohybové hry - s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost - základy gymnastiky - průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na náradí odpovídající velikosti a hmotnosti - rytmické a kondiční formy cvičení pro děti - kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance - průpravné úpoly - přetahy a přetlaky - základy atletiky - rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem

TĚLESNÁ VÝCHOVA – 4. ROČNÍK (3/5)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
	<u>Etická výchova</u> 1. sebepojetí - sebepoznání, sebehodnocení, sebepřijetí, sebeprezentace, sebeovládání, podpora sebe oceňování 2. pozitivní hodnocení druhých 3. akceptace druhého		• základy sportovních her - manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů • turistika a pobyt v přírodě - přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody • lyžování, bruslení (<i>podle podmínek školy</i>) - hry na sněhu a na ledě, základní techniky pohybu na lyžích a bruslích • další pohybové činnosti (<i>podle podmínek školy a zájmu žáků</i>) • uvědomuje si svoje schopnosti a silné stránky, utváří své pozitivní sebehodnocení (EV) • dokáže se těšit z radosti a úspěchu druhých, vyjadřuje účast na radosti i bolesti druhých, pozitivně hodnotí druhé v běžných podmínkách (EV) •

TĚLESNÁ VÝCHOVA – 4. ROČNÍK (4/5)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
			ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ • komunikace v TV - základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály • organizace při TV - základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí • zásady jednání a chování - fair play, olympijské ideály a symboly • pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností - her, závodů, soutěží • měření a posuzování pohybových dovedností - měření výkonů, základní pohybové testy • zdroje informací o pohybových činnostech •

TĚLESNÁ VÝCHOVA - PRŮŘEZOVÁ TÉMATA 4. ROČNÍK (5/5)

Osobnostní a sociální výchova	Multikulturní výchova	Environmentální výchova
1.1.a cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění 1.2.c moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty) 1.2.h moje vztahy k druhým lidem 1.3.a cvičení sebekontroly, sebeovládání-regulace vlastního jednání i prožívání, vůle 1.4.a dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému 1.5.a cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti „dotahovat“ nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích 2.1.a vzájemné poznávání ve skupině/třídě	1.1.a jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti 1.2.f uplatňování principu slušného chování (základní morální normy)	1.4.b náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí)
		Mediální výchova
		1.7.b utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu

5.8.5 - TĚLESNÁ VÝCHOVA – 5. ROČNÍK (1/3)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
Kompetence k učení - vybírání a využívání pro efektivní pohybové učení vhodné způsoby, metody a strategie - samostatně pozoruje a experimentuje Kompetence k řešení problémů - vnímá nejruznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém - samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení - ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací - uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí Kompetence komunikativní - naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje - rozumí různým typům záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, reaguje na ně	<u>Atletika:</u> - rychlý běh do 60m - vytrvalostní běh do 10 minut - polovysoký, polonízky start - skok daleký od prkna - běžecská abeceda a její modifikace - skok do výšky skřížným způsobem a flopem - hod míčkem <u>Gymnastika:</u> - akrobacie (kotoul vpřed a vzad do roznožení, přemet stranou v základním provedení, vázání prvků do akrobatických řad) - přeskok (průpravná cvičení pro skrčku přes kozu našít, odraz a náskok na kozu našít na kolena, na chodidla, do sedu s dopomocí a bez dopomoci z místa i rozběhu) - kruhy - kladinka (základní obraty na obou nohách a na jedné noze, dřep na kladince), šplh (na tyči na čas)	- Praktické provedení - Kontrolní činnost-každý žák bude mít - Změřen výkon: Sprint 60 m Běh 600m,1000m Hod míčkem Skok daleký Evidence - Účast na soutěžích:Kopaná Atletika- jednotlivci družstva - Floorbal - Hokejbal - Praktická činnost - Pochvala	<u>Očekávané výstupy</u> - Podílí se na realizaci pohyb.režimu,uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti - Zvládá osvojené pohybové dovednosti - Vytváří varianty osvojených pohybových her Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování na sportovišti - Jedná v duchu fair play - Užívá základní tělesná názvosloví - Zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy - Umí změřit pohybové výkony - Orientuje se informačních zdrojích a pohybových aktivitách - Uvědomuje si svoje schopnosti a silné stránky, utváří své pozitivní sebehodnocení (EV) - Dokáže se těšit z radosti a úspěchu druhých, vyjadřuje účast na radosti i bolesti druhých, pozitivně hodnotí druhé v běžných podmínkách (EV)

TĚLESNÁ VÝCHOVA – 5. ROČNÍK (2/3)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
Kompetence sociální a personální - účinně spolupracuje ve skupině - podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá - přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy - vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty Kompetence občanské - respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí - rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc - respektuje, chrání a oceňuje naše sportovní tradice, aktivně se zapojuje do sportovních aktivit - rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví Kompetence pracovní - používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky	<u>Sportovní hry:</u> - uvolňování s míčem a bez míče - vedení míče (slalom, běh vzad) - střelba jednoruč a obouruč na koš - střelba na branku vnitřním nártem z místa a pohybu - fotbal - floorbal - vybíjená - basketbal - přehazovaná <u>Pořadová cvičení:</u> - v pochodovém tvaru <u>Pohybové hry:</u> - pro rozvoj rychlosti, síly, obratnosti, vytrvalosti - pro zdokonalování pohybových dovedností - soutěživé a bojové - pro rozvoj tvořivosti a představivosti - pálkovací hry, frisbee <u>Etická výchova</u> - pozitivní hodnocení sebe a druhých – sebepojetí (sebezpoznaní, sebehodnocení, sebepřijetí, sebe prezentace, sebeovládání, podpora sebe oceňování) - akceptace druhého		<u>Učivo:</u> <u>Činnosti ovlivňující zdraví</u> význam pohybu pro zdraví - rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců; prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí - průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení; hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech - v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného; <u>Činnosti podporující pohybové učení</u> komunikace v TV - tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povel, signály, gesta, značky; pravidla osvojovaných pohybových činností - her, závodů, soutěží; zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech; - měření výkonů a posuzování pohybových dovedností - měření, evidence, vyhodnocování

TĚLESNÁ VÝCHOVA - PRŮŘEZOVÁ TÉMATA 5. ROČNÍK (3/3)

Osobnostní a sociální výchova	Multikulturní výchova	Environmentální výchova
1.1.b cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů 1.2.h moje vztahy k druhým lidem 1.2.i zdravé a vyrovnané sebepojetí 1.3.a cvičení sebekontroly, sebeovládání-regulace vlastního jednání i prožívání, vůle 1.4.a dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému 1.5.a cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti „dotahovat“ nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích 2.1.b rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech	1.1.b člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika 1.1.d respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy) 1.2.h tolerance, empatie, umět se vžít do role druhého 1.2.i lidská solidarita, osobní příspěvek k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy	1.4.b náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí) 1.4.d naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem
		Mediální výchova
		1.7.b utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu

5.8.6 - Tělesná výchova – 6 . ROČNÍK (1/4)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	učivo		Očekávané výstupy
<u>Kompetence k učení:</u> - vybírání a využívání pro efektivní pohybové učení vhodné způsoby, metody a strategie - samostatně pozoruje a experimentuje Kompetence k řešení problémů - vnímá nejružnější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém - samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení - ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací - uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí Kompetence komunikativní - naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje - rozumí různým typům záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, reaguje na ně Kompetence sociální a personální - účinně spolupracuje ve skupině	<u>Atletika</u> <u>Běh</u> - technika běhu - běžecská abeceda, - polohové starty, nízký start - sprint 60m, - vytrvalost 1000 m, (dívky: 800m) - běh v terénu <u>Skok daleký</u> z optimálního rozběhu <u>Hod krik. míčkem</u> – z rozběhu <u>Skok vysoký</u>, střížný, flop, průprava, nácvik <u>Sportovní hry</u> <u>Fotbal*</u> – hra, herní činnosti jednotlivce <u>Basketbal</u> – hra, herní činnosti jednotlivce <u>Volejbal</u> – herní činnosti jednotlivce <u>Přehazovaná</u> – hra s prvky volejbalu <u>Florbal</u> – hra, herní činnosti jednotlivce <u>Gymnastika</u> <u>Akrobacie</u> - technické posilování - kotoul vpřed, vzad do různých poloh, kotoul letmo - rovnovážné polohy v postojích, - stoj na lopatkách, stoj na rukou s dopomocí - přemet stranou	- praktická činnost - měření výkonů v průběhu, na konci každý žák naměřený výkon: 60m, 1000m (dívky 800m), skok daleký, vysoký, hod kriketovým míčkem - vyhodnocování v rámci třídy a ročníku - účast na soutěžích - tabule rekordů - praktická činnost - kontrolní utkání (hra) - kontrola znalostí pravidel (rozhodování, řízení, ve hře) - vyhodnocování - účast na soutěžích	Očekávané výstupy TV usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; - samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly; - odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost - respektuje velikost a důstojnost lidské osoby, objevuje vlastní jedinečnost a identitu a vytváří si zdravé sebevědomí (EV) - nahrazuje agresivní a pasivní chování chováním asertivním, neagresivním způsobem obhájí své práva (EV)

Tělesná výchova – 6. ROČNÍK (2/4)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá - přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy - vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty Kompetence občanské: - respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí - rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc - respektuje, chrání a oceňuje naše sportovní tradice, aktivně se zapojuje do sportovních aktivit - rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví Kompetence pracovní - používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky	<u>Přeskok</u> - skoky odrazem z trampolíny, můstku - roznožka přes kozu, skrčka přes kozu i s oddáleným odrazem <u>Hrazda</u> - náskok do vzporu, zákmihem seskok - sešín - výmyk - přešvihy ve vzporu <u>Kruhy</u> - houpání s obraty - svis vznesmo, střemhlav <u>Kladina</u> - rovnovážné polohy - obraty - poskoky <u>Kruhový trénink</u> <u>Šplh</u> <u>Posilování s vlastní vahou těla</u> Etická výchova úcta k lidské osobě – rovnost, pozitivní hodnocení druhých v obtížných situacích fair play – zdravá soutěživost, dodržování pravidel hry iniciativa a tvořivost - psychická a fyzická pomoc, ochota ke spolupráci Pohybové a netradiční hry – ringo, frisbee, . . . V případě možnosti – bruslení Turistika a pobyt v přírodě – v rámci výletů a adaptačního kurzu Vysvětlivky: * pouze chlapci	- praktické provedení - kontrolní činnost - evidence	Učivo: Činnosti ovlivňující zdraví význam pohybu pro zdraví - rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců; prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí - průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení; hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech - v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného; Činnosti podporující pohybové učení komunikace v TV - tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky; pravidla osvojovaných pohybových činností - her, závodů, soutěží; zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech; - měření výkonů a posuzování pohybových dovedností - měření, evidence, vyhodnocování

TĚLESNÁ VÝCHOVA - PRŮŘEZOVÁ TÉMATA 6. ROČNÍK (3/4)

Osobnostní a sociální výchova	Výchova demokratického občana	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
1.2.c moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty) 1.2.f můj vztah ke mně samému 1.2.h moje vztahy k druhým lidem 1.3.a cvičení sebekontroly, sebeovládání-regulace vlastního jednání i prožívání, vůle 1.3.c stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení 1.4.a dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému 1.4.d dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění- relaxace, efektivní komunikace atd.) 1.4.e hledání pomoci při potížích 1.5.a cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti „dotahovat“ nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích 2.2.d vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny) 2.3.a řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků 2.3.c dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, cvičení v neverbálním sdělování) 2.4.b rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny) 2.4.c rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence 3.2.b vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnosti, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd. 3.2.c pomáhající a pro sociální chování (člověk neočekává protislužbu)	1.1.c formy participace žáků na životě místní komunity 1.4.e demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti	

TĚLESNÁ VÝCHOVA – PRŮŘEZOVÁ TÉMATA 6. ROČNÍK (4/4)

Multikulturní výchova	Environmentální výchova	Mediální výchova
1.1.a jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti 1.1.b člověk jako nedílná jednotu tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika 1.2.a právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci 1.2.b udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženské, zájmové nebo generační příslušnost 1.2.f uplatňování principu slušného chování (základní morální normy) 1.2.g význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti 1.2.h tolerance, empatie, umět se vžít do role druhého	1.2.a voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení) 1.3.g ochrana přírody při masových sportovních akcích - zásady MOV 1.4.d prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví)	1.5.d vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy

5.8.7 - Tělesná výchova – 7 . ROČNÍK (1/4)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	učivo		Očekávané výstupy
<u>Kompetence k učení:</u> - vybírání a využívání pro efektivní pohybové učení vhodné způsoby, metody a strategie - samostatně pozoruje a experimentuje <u>Kompetence k řešení problémů:</u> - vnímá nejruznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém - samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení - ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací - uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí <u>Kompetence komunikativní:</u> - naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje - rozumí různým typům záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, reaguje na ně <u>Kompetence sociální a personální</u> - podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá	Atletika <u>Běh</u> - technika běhu - běžecská abeceda - polohové starty - nízký start - sprint 60m, - vytrvalost 1000 m, (dívky: 800m) - běh v terénu <u>Skok daleký</u> z optimálního rozběhu <u>Hod krik. míčkem</u> – z rozběhu <u>Skok vysoký</u>, střížný, flop, průprava, nácvik <u>Sportovní hry</u> <u>Fotbal</u> – hra, herní činnosti jednotlivce <u>Basketbal</u> – hra, herní činnosti jednotlivce <u>Volejbal</u> – herní činnosti jednotlivce <u>Přehazovaná</u> – hra s prvky volejbalu <u>Florbal</u> – hra, herní činnosti jednotlivce <u>Gymnastika</u> <u>Akrobacie</u> - technické posilování, - kotoul vpřed, vzad do různých poloh, kotoul letmo - rovnovážné polohy v postojích - stoj na lopatkách - stoj na rukou s dopomocí - přemet stranou <u>Přeskok</u> - skoky odrazem z trampolíny, můstku - roznožka přes kozu - skrčka přes kozu i s oddáleným odrazem	- praktická činnost - měření výkonů v průběhu, na konci každý žák naměřený výkon: 60m, 1000m (dívky 800m), skok daleký, vysoký, hod kriketovým míčkem - vyhodnocování v rámci třídy a ročníku - účast na soutěžích - tabule rekordů - praktická činnost - kontrolní utkání (hra) - kontrola znalostí pravidel (rozhodování, řízení, ve hře) - vyhodnocování - účast na soutěžích	Očekávané výstupy TV usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; - samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností -zatěžovanými svaly; - odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost - respektuje velikost a důstojnost lidské osoby, objevuje vlastní jedinečnost a identitu a vytváří si zdravé sebevědomí (EV) - nahrazuje agresivní a pasivní chování chováním asertivním, neagresivním způsobem obhájí svá práva (EV)

Tělesná výchova – 7. ROČNÍK (2/4)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
- účinně spolupracuje ve skupině - přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy - vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebevědomí a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty Kompetence občanské: - respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí - rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc - respektuje, chrání a oceňuje naše sportovní tradice, aktivně se zapojuje do sportovních aktivit - rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví Kompetence pracovní - používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky	<u>Hrazda</u> - náskok do vzporu, zákmihem seskok, sešín, výmyk - přešvihy ve vzporu <u>Kruhy</u> - houpání s obraty - svis vznesmo, střemhlav <u>Kladina</u> - rovnovážné polohy - obraty - poskoky <u>Kruhový trénink</u>, <u>Šplh</u> <u>Posilování s vlastní vahou těla</u> Etická výchova úcta k lidské osobě – rovnost, pozitivní hodnocení druhých v obtížných situacích fair play – zdravá soutěživost, dodržování pravidel hry iniciativa a tvořivost - psychická a fyzická pomoc, ochota ke spolupráci Pohybové a netradiční hry – ringo, frisbee, V případě možnosti – bruslení Turistika a pobyt v přírodě – v rámci výletů Lyžařský výcvik <u>Vysvětlivky:</u> * pouze chlapci	- praktické provedení - kontrolní činnost - evidence	Učivo: Činnosti ovlivňující zdraví význam pohybu pro zdraví - rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců; prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí - průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení; hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech - v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného; Činnosti podporující pohybové učení komunikace v TV - tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povel, signály, gesta, značky; pravidla osvojovaných pohybových činností - her, závodů, soutěží; zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech; - měření výkonů a posuzování pohybových dovedností - měření, evidence, vyhodnocování

TĚLESNÁ VÝCHOVA - PRŮŘEZOVÁ TÉMATA 7. ROČNÍK (3/4)

Osobnostní a sociální výchova	Výchova demokratického občana	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
1.2.c moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty) 1.2.f můj vztah ke mně samému 1.2.h moje vztahy k druhým lidem 1.3.a cvičení sebekontroly, sebeovládání-regulace vlastního jednání i prožívání, vůle 1.3.c stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení 1.4.a dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému 1.4.d dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění- relaxace, efektivní komunikace atd.) 1.4.e hledání pomoci při potížích 1.5.a cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti „dotahovat“ nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích 2.2.d vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny) 2.3.a řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků 2.3.c dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, cvičení v neverbálním sdělování) 2.4.b rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny) 2.4.c rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence 3.2.b vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnosti, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd. 3.2.c pomáhající a pro sociální chování (člověk neočekává protislužbu)	1.1.c formy participace žáků na životě místní komunity 1.4.e demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti	

TĚLESNÁ VÝCHOVA – PRŮŘEZOVÁ TÉMATA 7. ROČNÍK (4/4)

Multikulturní výchova	Environmentální výchova	Mediální výchova
1.1.a jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti 1.1.b člověk jako nedílná jednotka tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika 1.2.a právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci 1.2.b udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženské, zájmové nebo generační příslušnost 1.2.f uplatňování principu slušného chování (základní morální normy) 1.2.g význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti 1.2.h tolerance, empatie, umět se vžít do role druhého	1.2.a voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení) 1.3.g ochrana přírody při masových sportovních akcích - zásady MOV 1.4.d prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví)	1.5.d vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy

.8.8 - Tělesná výchova – 8 . ROČNÍK (1/5)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	učivo		Očekávané výstupy
<u>Kompetence k učení:</u> • vybírá a využívá pro efektivní pohybové učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní pohybové učení • samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnost • poznává smysl a cíl pohybového učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého p.učení a diskutuje o nich <u>Kompetence k řešení problémů</u> • vnímá nejružnější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností • vyhledá informace vhodné k řešení problému, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému • samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické a empirické postupy	Atletika 1. <u>Běh</u> a) technika běhu b) běžecká abeceda c) polohové starty, nízký start d) sprint 60m, e) vytrvalost 1500 m, (dívky: 60m, 1000m) f) běh v terénu g) základy překážkového běhu 2. <u>Skok daleký</u> z optimálního rozběhu 3. <u>Hod granátem</u> – z rozběhu, dívky kriketový míček 4. <u>Skok vysoký</u>, střížný, flop, průprava, nácvik 5. <u>Vrh koulí</u> – 4 kg (dívky 3 kg), kulařská gymnastika, vrh z místa, sun, spojení sunu a vrhu Sportovní hry 1. Fotbal* a) hra b) herní činnosti jednotlivce 2. <u>Basketbal</u> a) hra b) herní činnosti jednotlivce c) herní kombinace 3. <u>Volejbal</u> a) herní činnosti jednotlivce b) herní kombinace c) základy herních systémů d) hra 4. <u>Florbal</u> a) Hra, herní činnosti jednotlivce	• praktická činnost • měření výkonů v průběhu, na konci každý žák naměřený výkon: 60m, 1500m (dívky 1000m), skok daleký, vysoký, hod granátem • vyhodnocování v rámci třídy a ročníku • účast na soutěžích • tabule rekordů • praktická činnost • kontrolní utkání (hra) • kontrola znalostí pravidel (rozhodování, řízení, ve hře) • vyhodnocování • účast na soutěžích	Očekávané výstupy - Výchova ke zdraví • samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím Očekávané výstupy –Tělesná výchova • aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem; • usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program; • samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností -zatěžovanými svaly; • odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší; • uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost • respektuje velikost a důstojnost lidské osoby, objevuje vlastní jedinečnost a identitu a vytváří si zdravé sebevědomí (EV) • nahrazuje agresivní a pasivní chování chováním asertivním, neagresivním způsobem obhajuje svá práva (EV)

Tělesná výchova – 8. ROČNÍK (2/5)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí Kompetence komunikativní: naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje rozumí různým typům záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, reaguje na ně Kompetence sociální a personální účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá	Gymnastika <u>Akrobacie</u> - technické posilování, - kotoul vpřed, vzad do různých poloh, - kotoul letmo - rovnovážné polohy v postojích - stoj na lopatkách - stoj na rukou s dopomocí, - přemet stranou <u>Přeskok</u> - skoky odrazem z trampolíny, můstku - roznožka přes kozu - skrčka přes kozu i bednu s oddáleným odrazem <u>Hrazda</u> - náskok do vzporu, zákmihem seskok - sešín - výmyk - přešvihy ve vzporu - podmet <u>Kruhy</u> - houpání s obraty - svis vznesmo, střemhlav <u>Kladina #</u> - rovnovážné polohy - obraty, poskoky <u>Kruhový trénink</u> <u>Šplh</u> <u>Posilování s vlastní vahou těla</u> Kondiční formy cvičení*	- praktické provedení - kontrolní činnost - evidence	Učivo: Činnosti ovlivňující zdraví význam pohybu pro zdraví - rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců; zdravotně orientovaná zdatnost - rozvoj ZOZ, kondiční programy, manipulace se zatížením; prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí - průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení; hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech - v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného; Činnosti podporující pohybové učení komunikace v TV - tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech; organizace prostoru a pohybových činností - v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj - výběr, ošetřování; historie a současnost sportu - významné soutěže a sportovci, olympismus - olympijská charta; pravidla osvojovaných pohybových činností - her, závodů, soutěží;

Tělesná výchova – 8. ROČ NÍK (3/5)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
• přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu • vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty Kompetence občanské: • respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí • rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka • respektuje, chrání a oceňuje naše sportovní tradice, aktivně se zapojuje do sportovních aktivit • rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví Kompetence pracovní • používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky	Pohybové a netradiční hry 1. Softbal 2. Ringo 3. frisbee, . . Etická výchova 7. úcta k lidské osobě – rovnost, pozitivní hodnocení druhých v obtížných situacích 8. fair play – zdravá soutěživost, dodržování pravidel hry 9. iniciativa a tvořivost - psychická a fyzická pomoc, ochota ke spolupráci V případě možnosti – bruslení Turistika a pobyt v přírodě – v rámci výletů a kurzů Vysvětlivky: * pouze chlapci # pouze dívky		• zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech; • měření výkonů a posuzování pohybových dovedností - měření, evidence, vyhodnocování

TĚLESNÁ VÝCHOVA - PRŮŘEZOVÁ TÉMATA 8. ROČNÍK (4/5)

Osobnostní a sociální výchova	Výchova demokratického občana	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
1.2.c moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty) 1.2.f můj vztah ke mně samému 1.2.h moje vztahy k druhým lidem 1.3.a cvičení sebekontroly, sebeovládání-regulace vlastního jednání i prožívání, vůle 1.3.c stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení 1.4.a dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému 1.4.d dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění- relaxace, efektivní komunikace atd.) 1.4.e hledání pomoci při potížích 1.5.a cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti „dotahovat“ nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích 2.2.d vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny) 2.3.a řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků 2.3.c dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, cvičení v neverbálním sdělování) 2.4.b rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny) 2.4.c rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence 3.2.b vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnosti, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd. 3.2.c pomáhající a pro sociální chování (člověk neočekává protislužbu)	1.1.c formy participace žáků na životě místní komunity 1.4.e demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti	

TĚLESNÁ VÝCHOVA – PRŮŘEZOVÁ TÉMATA 8. ROČNÍK (5/5)

Multikulturní výchova	Environmentální výchova	Mediální výchova
1.1.a jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti 1.1.b člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika 1.2.a právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci 1.2.b udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženské, zájmové nebo generační příslušnost 1.2.f uplatňování principu slušného chování (základní morální normy) 1.2.g význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti 1.2.h tolerance, empatie, umět se vžít do role druhého	1.2.a voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení) 1.3.g ochrana přírody při masových sportovních akcích - zásady MOV 1.4.d prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví)	1.5.d vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy

5.8.9 - TĚLESNÁ VÝCHOVA – 9 . ROČNÍK (1/5)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
Kompetence. k učení *vybírání a využívá pro efektivní pohybové učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní pohybové učení *samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnost *poznává smysl a cíl pohybového učení, má pozitivní vztah k p.učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící p.učení, naplňuje si, jakým způsobem by mohl své p.učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého p.učení a diskutuje o nich Kompetence k řešení problémů *vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, promyslí a naplňuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností *vyhledává informace vhodné k řešení problému, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému *samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické a empirické postupy *ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů	Atletika <u>Běh</u> – technika běhu, běžecká abeceda, polohové starty, nízký start, sprint 60m, 100 m, vytrvalost 1500 m, (dívky: 60m, 1000m), běh v terénu, základy překážkového běhu <u>Skok daleký</u> z optimálního rozběhu <u>Vrh koulí</u> 4 kg (dívky 3 kg), koulařská gymnastika, vrh z místa, sun, spojení sunu a vrhu <u>Skok vysoký</u>, střížný, flop, průprava, nácvik Sportovní hry <u>Fotbal*</u> – hra, herní činnosti jednotlivce <u>Basketbal</u> – hra, herní činnosti jednotlivce, herní kombinace <u>Volejbal</u> – herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, základy herních systémů, hra <u>Florbal</u> – hra, herní činnosti jednotlivce	- praktická činnost - měření výkonů v průběhu, na konci každý žák naměřený výkon: 60m, 100m, 1500m (dívky 60m, 1000m), skok daleký, vysoký, vrh koulí -vyhodnocování v rámci třídy a ročníku - účast na soutěžích - tabule rekordů - praktická činnost - kontrolní utkání (hra) - kontrola znalostí pravidel (rozhodování, řízení, ve hře) - vyhodnocování - účast na soutěžích	Očekávané výstupy : Výchova ke zdraví - samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím Očekávané výstupy: Tělesná výchova - aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem; usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program; - samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností -zatěžovanými svaly; - odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší; - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost - respektuje velikost a důstojnost lidské osoby, objevuje vlastní jedinečnost a identitu a vytváří si zdravé sebevědomí (EV) - nahrazuje agresivní a pasivní chování chováním asertivním, neagresivním způsobem obhajuje svá práva (EV)

TĚLESNÁ VÝCHOVA – 9. ROČNÍK (2/5)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
*kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí Kompetence komunikativní naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje rozumí různým typům záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, reaguje na ně Kompetence sociální a personální *účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce *podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu	Gymnastika <u>Akrobacie</u> – technické posilování, kotoul vpřed, vzad do různých poloh, kotoul letmo, rovnovážné polohy v postojích, stoj na lopatkách, stoj na rukou s dopomocí, přemet stranou <u>Přeskok</u> – skoky odrazem z trampolíny, můstku, roznožka přes kozu, skrčka přes kozu i bednu s oddáleným odrazem <u>Hrazda</u> – náskok do vzporu, zákmihem seskok, sešín, výmyk, přešvihy ve vzporu, podmet <u>Kruhy</u> – houpání s obraty, svís vznesmo, střemhlav <u>Kladina</u>[#] – rovnovážné polohy, obraty, poskoky <u>Kruhový trénink</u>, šplh, posilování s vlastní vahou těla Etická výchova úcta k lidské osobě – rovnost, pozitivní hodnocení druhých v obtížných situacích fair play – zdravá soutěživost, dodržování pravidel hry iniciativa a tvořivost - psychická a fyzická pomoc, ochota ke spolupráci	- praktické provedení - kontrolní činnost - evidence	Učivo: Činnosti ovlivňující zdraví význam pohybu pro zdraví - rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců; zdravotně orientovaná zdatnost - rozvoj ZOZ, kondiční programy, manipulace se zatížením; prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí - průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení; hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech - v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného; Činnosti podporující pohybové učení komunikace v TV - tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povel, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech;

TĚLESNÁ VÝCHOVA – 9. ROČNÍK (3/5)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty Kompetence občanské *respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí *rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka respektuje, chrání a oceňuje naše sportovní tradice, aktivně se zapojuje do sportovních aktivit rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví Kompetence pracovní *používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky	Kondiční formy cvičení* Estetické formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem[#] – základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním, tance Úpoly – základy sebeobrany a úpolových sportů* Pohybové a netradiční hry – softbal, ringo, frisbee, . . . V případě možnosti – bruslení Turistika a pobyt v přírodě – v rámci výletů Vysvětlivky: [*]pouze chlapci [#]pouze dívky		organizace prostoru a pohybových činností - v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj - výběr, ošetřování; historie a současnost sportu - významné soutěže a sportovci, olympismus - olympijská charta; pravidla osvojovaných pohybových činností - her, závodů, soutěží; zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech; - měření výkonů a posuzování pohybových dovedností - měření, evidence, vyhodnocování

TĚLESNÁ VÝCHOVA - PRŮŘEZOVÁ TÉMATA 9. ROČNÍK (4/5)

Osobnostní a sociální výchova	Výchova demokratického občana	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
1.2.c moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty) 1.2.f můj vztah ke mně samému 1.2.h moje vztahy k druhým lidem 1.3.a cvičení sebekontroly, sebeovládání-regulace vlastního jednání i prožívání, vůle 1.3.c stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení 1.4.a dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému 1.4.d dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění- relaxace, efektivní komunikace atd.) 1.4.e hledání pomoci při potížích 1.5.a cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti „dotahovat“ nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích 2.2.d vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny) 2.3.a řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků 2.3.c dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, cvičení v neverbálním sdělování) 2.4.b rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny) 2.4.c rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence 3.2.b vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnosti, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd. 3.2.c pomáhající a pro sociální chování (člověk neočekává protislužbu)	1.1.c formy participace žáků na životě místní komunity 1.4.e demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti	

TĚLESNÁ VÝCHOVA – PRŮŘEZOVÁ TÉMATA 9. ROČNÍK (5/5)

Multikulturní výchova	Environmentální výchova	Mediální výchova
1.1.a jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti 1.1.b člověk jako nedílná jednotu tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika 1.2.a právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci 1.2.b udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženské, zájmové nebo generační příslušnost 1.2.f uplatňování principu slušného chování (základní morální normy) 1.2.g význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti 1.2.h tolerance, empatie, umět se vžít do role druhého	1.2.a voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení) 1.3.g ochrana přírody při masových sportovních akcích - zásady MOV 1.4.d prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví)	1.5.d vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy

5.8.10. – SPORTOVNÍ HRY VOLITELNÉ – 7. - 9. ROČNÍK (1/5)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
Kompetence. k učení *vybírá a využívá pro efektivní pohybové učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní pohybové učení *samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnost *poznává smysl a cíl pohybového učení, má pozitivní vztah k p.učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící p.učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své p.učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého p.učení a diskutuje o nich Kompetence k řešení problémů *vyhledá informace vhodné k řešení problému, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému *samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení *ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů	5. <u>Fotbal</u> – hra, herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, základy herních systémů 6. <u>Basketbal</u> – hra, herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, základy herních systémů 7. <u>Volejbal</u> – hra, herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, základy herních systémů 8. <u>Florbal</u> – hra, herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, základy herních systémů 9. <u>Přehazovaná</u> - s prvky volejbalu 10. - Softbal, - ringo, - líný tenis, - nohejbal, - frisbee 11. V případě možnosti – bruslení a lední hokej	- praktická činnost - kontrolní utkání (hra) - kontrola znalostí pravidel (rozhodování, řízení, ve hře) - vyhodnocování	Očekávané výstupy : Výchova ke zdraví - samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím Očekávané výstupy: Tělesná výchova - aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem; usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti - samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností -zatěžovanými svaly; - odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost - respektuje velikost a důstojnost lidské osoby, objevuje vlastní jedinečnost a identitu a vytváří si zdravé sebevědomí (EV) - nahrazuje agresivní a pasivní chování chováním asertivním, neagresivním způsobem obhájí svá práva (EV)

SPORTOVNÍ HRY VOLITELNÉ – 7. - 9. ROČNÍK (2/5)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
*kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí Kompetence komunikativní naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, rozumí různým typům záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, reaguje na ně Kompetence sociální a personální *účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce *podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu	<u>Etická výchova</u> 13. úcta k lidské osobě – rovnost, pozitivní hodnocení druhých v obtížných situacích 14. fair play – zdravá soutěživost, dodržování pravidel hry 15. iniciativa a tvořivost - psychická a fyzická pomoc, ochota ke spolupráci		<u>Učivo:</u> <u>Činnosti ovlivňující zdraví</u> význam pohybu pro zdraví - rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců; zdravotně orientovaná zdatnost - rozvoj ZOZ, kondiční programy, manipulace se zatížením; prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí - průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení; hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech - v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného; Činnosti podporující pohybové učení komunikace v TV - tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech;

SPORTOVNÍ HRY VOLITELNÉ – 7. - 9. ROČNÍK (3/5)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty <u>Kompetence občanské</u> *respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí *rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka respektuje, chrání a oceňuje naše sportovní tradice, aktivně se zapojuje do sportovních aktivit rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví <u>Kompetence pracovní</u> *používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky			organizace prostoru a pohybových činností - v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj - výběr, ošetřování; pravidla osvojovaných pohybových činností - her, závodů, soutěží; zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech;

SPORTOVNÍ HRY VOLITELNÉ - PRŮŘEZOVÁ TÉMATA 7. - 9. ROČNÍK (4/5)

Osobnostní a sociální výchova	Výchova demokratického občana	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
1.2.c moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty) 1.2.h moje vztahy k druhým lidem 1.3.a cvičení sebekontroly, sebeovládání-regulace vlastního jednání i prožívání, vůle 1.3.c stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení 1.4.d dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění- relaxace, efektivní komunikace atd.) 2.3.c dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, cvičení v neverbálním sdělování) 2.4.b rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny) 2.4.c rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence 3.2.b vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnosti, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.		

SPORTOVNÍ HRY VOLITELNÉ - PRŮŘEZOVÁ TÉMATA 7. - 9. ROČNÍK (5/5)

Multikulturní výchova	Environmentální výchova	Mediální výchova
1.1.b člověk jako nedílná jednotu tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika 1.2.f uplatňování principu slušného chování (základní morální normy) 1.2.h tolerance, empatie, umět se vžít do role druhého	1.2.a voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení) 1.3.g ochrana přírody při masových sportovních akcích - zásady MOV	

5.9.1 - PRACOVNÍ ČINNOSTI 1. – 3. ROČNÍK (1/4)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
<u>Kompetence k učení</u> - vyhledává a třídí informace a využívá je v procesu učení - má pozitivní vztah k práci, posoudí vlastní pokrok a naplánuje si, jak by mohl své učení zdokonalit <u>Kompetence k řešení problémů</u> - vyhledává informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky - využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení - nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá řešení problému - ověřuje správnost řešení a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových situací - sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů - dokáže řešit problémy samostatně i v týmu <u>Kompetence komunikativní</u> - využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem - naslouchá promluvám druhých lidí, snaží se jim porozumět a vhodně na ně reagovat - rozumí různým typům návodu a předlohy	<u>Práce s drobným materiálem, přírodní a technický materiál, modelovací hmota, papír a karton, textilie, lidové zvyky</u> - rozlišuje přírodní a technické materiály - určuje vlastnosti jednotlivých druhů materiálu - naplánuje a organizuje zamýšlenou praktickou činnost na úrovni svého věku - přemýšlí o nejvhodnějším pracovním postupu z hlediska výsledku pracovní činnosti - volí vhodný materiál pro zvolenou praktickou činnost - provádí přiměřené základní praktické činnosti s drobným materiálem – stříhá, ohýbá, spojuje, propichuje, navléká, svazuje, slepuje, lisuje - provádí přiměřené základní praktické činnosti s modelovací hmotou – hněte, válí, stlačuje, přidává, ubírá, ohýbá, suší, dělí na části, zdobí otiskem, rytím - provádí přiměřené základní praktické činnosti s papírem a kartonem – překládá, skládá, stříhá, trhá, vystřihuje, nalepuje, slepuje, obkresluje šablony, vystřihuje tvary z přeloženého papíru - provádí přiměřené základní praktické činnosti s textiliemi – odměřuje, navléká nitě, zhotovuje uzlík, přišívá zapínadla, navléká gumu, sešívá předním stehem, vyšívá předním a křížkovým stehem, zarovnáva látku podle vytažené nitě, rozlišuje líc a rub tkaniny	- pochvala - povzbuzení - praktické předvedení - praktické předvedení ve dvojici - praktické předvedení ve skupině - hodnocení aktivního přístupu - sebehodnocení žáka	<u>Očekávané výstupy</u> - vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů - pracuje podle slovního návodu a předlohy <u>Učivo</u> - vlastnosti materiálů – přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil - funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů - jednoduché operace, postupy, organizaci práce - lidové zvyky, tradice, řemesla Přesah: PRVOUKA, ČESKÝ JAZYK, HUDEBNÍ VÝCHOVA, VÝTVARNÁ VÝCHOVA, MATEMATIKA <u>Pomůcky:</u> - dřívka, špejle, drátky, provázky, šišky, šípky, listy, sláma, plody, větvičky, semena rostlin, korálky, bužírka apod. - nůžky, tupá jehla, lepidlo, nit - modelovací hlína, plastelína, modurit, vosk, slané těsto, nůž, podložka, špachtle, hrubá textilie, modelovací očko, drát, nůžky, váleček - papíry různých velikostí a kvality, vzorník papíru, kartonu, nůžky, nůž, tužka, pravítko, lepidlo, jehla, nit

PRACOVNÍ ČINNOSTI – 1. – 3. ROČNÍK (2/4)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence			Očekávané výstupy
<u>Kompetence občanské</u> • respektuje přesvědčení druhých lidí • respektuje, chrání a oceňuje naše tradice, kulturní a historické dědictví • projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost • chápe základní ekologické souvislosti <u>Kompetence personální</u> • účinně spolupracuje ve skupině, podílí se na vytváření příjemné atmosféry v týmu • přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá • vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru • chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu <u>Kompetence pracovní</u> • užívá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení • dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky • adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky • přistupuje k výsledkům pracovní činnosti z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých a z hlediska ochrany životního prostředí	10. rozlišuje a pojmenovává druhy zpracovaného materiálu 11. vybírá, ovládá, používá, udržuje a ukládá vhodné pracovní nástroje a pomůcky, 12. seznamuje se s jejich účelem, způsobem použití a jejich vlastnostmi 13. zachází hospodárně s materiálem 14. udržuje pořádek na pracovním místě 15. dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce 16. poznává lidové zvyky, tradice a lidová řemesla 17. seznamuje se s nimi na základě přímých ukázek, videa a filmů, z návštěvy regionálních muzeí, výstav a exkurzí <u>Konstrukční činnosti</u> 1. provádí jednoduché montážní a demontážní práce se stavebnicemi 2. ovládá jednoduché pracovní postupy 3. seznamuje se s návodem a předlohami stavebnice, s jednotlivými částmi a s možnostmi užití 4. sestavuje modely podle předlohy i podle vlastní fantazie 5. vytváří vlastní plošné a prostorové kompozice ze stavebních prvků 6. osvojuje si správné pracovní dovednosti a návyky při vlastní pracovní činnosti při zachování bezpečnosti a hygieny práce		• různé druhy textilií, stužky, plst, knoflíky, spínátka, háčky, vyšívací bavlnky, nůžky, jehla, špendlíky, náprstek, krejčovská křída • různé druhy materiálů, nástroje a pomůcky volené podle vytvářeného výrobku a zvolené techniky <u>Očekávané výstupy</u> • zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi <u>Učivo</u> • stavebnice – plošné, prostorové, konstrukční, sestavování modelů • práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem <u>Pomůcky</u> • stavebnice

PRACOVNÍ ČINNOSTI – 1. – 3. ROČNÍK (3/4)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
	<u>Pěstitelské práce</u> 1. poznává pěstitelský materiál, náradí, pomůcky a správně a bezpečně s nimi zachází 2. provádí jednoduché pěstitelské činnosti – seje, sází, zalévá, ošetřuje rostliny a připravuje půdu 3. provádí pozorování a pokusy v koutku přírody 4. pozorování zapisuje 5. pozná jednoduché pěstitelské práce, zahradnické pomůcky a náradí 6. dovede pojmenovat vybrané pokojové rostliny 7. ověřuje podmínky života rostlin 8. účastní se exkurze na pole, do sadu 9. uplatňuje zásady bezpečnosti a hygieny práce <u>Příprava pokrmů</u> 1. zná základní vybavení kuchyně 2. provádí základní úklid pracovních ploch a nádobí 3. bezpečně zachází se základními čistícími prostředky –mytí nádobí, pracovních ploch 4. upraví rodinný stůl pro každodenní stolování 5. využívá zdobné prvky při přípravě stolu 6. vybírá, nakupuje a uskladňuje potraviny 7. samostatně připravuje přesnídávku, jednoduché pohoštění 8. společensky se chová u stolu 9. uplatňuje základy bezpečnosti a hygieny práce		<u>Očekávané výstupy</u> • provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování • pečuje o nenáročné rostliny <u>Učivo</u> • základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin • pěstování rostlin ze semen v místnosti- okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina • pěstování pokojových rostlin • rostliny jedovaté <u>Očekávané výstupy</u> • připraví tabuli pro jednoduché stolování • chová se vhodně při stolování <u>Učivo</u> • základní vybavení kuchyně • výběr, nákup a skladování potravin • jednoduchá úprava stolu • pravidla správného stolování <u>Pomůcky</u> • stůl, židle, jídelní přístroje, talíře, šálky, skleničky, ubrousky, ubrus, estetické doplňky

PRACOVNÍ ČINNOSTI – PRŮŘEZOVÁ TÉMATA 1. – 3. ROČNÍK (4/4)

Osobnostní a sociální výchova	<u>Osobnostní a sociální výchova</u>	Environmentální výchova
1.1.a cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění 1.1.b cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů 1.1.c dovednosti pro učení a studium 1.4.a dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému 1.4.c dobrá organizace času 1.4.e hledání pomoci při potížích 2.2.a péče o dobré vztahy 2.2.d vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny) 2.3.a řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků 2.3.e dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů) 2.3.f komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost, apod.) 2.4.b rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny)	2.4.c rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence 3.2.c pomáhající a pro sociální chování (člověk neočekává protislužbu)	1.3.d odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny) 1.3.e ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek) 1.2.a voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení) 1.2.b ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás) 1.2.d ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů) 1.2.e ekosystémy – biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úroveň, ohrožování a ochrana ve světě a u nás) 1.4.b náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí) 1.4.c aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace)
	Výchova demokratického občana	
	1.5.a cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění 1.5.b cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů 1.5.c dovednosti pro učení a studium	
	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	
	1.1.e lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy	

5.9.2 - PRACOVNÍ ČINNOSTI – 4. – 5. ROČNÍK (1/5)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
<u>Kompetence k učení</u> - vyhledává a třídí informace a využívá je v procesu učení - má pozitivní vztah k práci, posoudí vlastní pokrok a naplánuje si, jak by mohl své učení zdokonalit <u>Kompetence k řešení problémů</u> - vyhledává informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky - využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení - nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá řešení problému - ověřuje správnost řešení a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových situací - sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů - dokáže řešit problémy samostatně i v týmu <u>Kompetence komunikativní</u> - rozumí různým typům návodu a předlohy - využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem - naslouchá promluvám druhých lidí, snaží se jim porozumět a vhodně na ně reagovat	<u>PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM</u> <u>přírodní a technický materiál, modelovací hmota, papír a karton, textilie</u> <u>lidové zvyky</u> <u>Učivo</u> - vlastnosti materiálů – přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil - funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů - jednoduché operace, postupy, organizace práce - lidové zvyky, tradice, řemesla	- pochvala - povzbuzení - praktické předvedení - praktické předvedení ve dvojici - praktické předvedení ve skupině - hodnocení aktivního přístupu - referát - modelová situace - sebehodnocení žáka	<u>PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM</u> - rozlišuje přírodní a technické materiály - určuje vlastnosti materiálu - vytváří návyky organizace a plánování práce na úrovni svého věku - přemýšlí o nejvhodnějším pracovním postupu z hlediska výsledku pracovní činnosti - seznamuje se s nástroji a pomůckami, s jejich účelem, způsobem použití a s jejich vlastnostmi - ovládá a používá pracovní nástroje a pomůcky – způsob použití, vhodný výběr nástrojů a materiálu - zdokonaluje základní dovednosti vědomosti při práci s modelovací hmotou - pracuje podle různých technik zpracování, šňůrková technika, válení z plátu, modelování z hroudy - zdokonaluje prvky zdobení – rytí, otisky, nástříhy apod. - zdokonaluje jednoduché pracovní činnosti při práci s papírem a kartonem o sešívání, odměřování, rozřezávání papíru a kartonu - obkresluje a vystřihuje tvary z přeloženého papíru podle vlastní šablony a představivosti - určuje vlastnosti papíru – tloušťka, povrch, barva, tvrdost, kvalita, savost apod.

PRACOVNÍ ČINNOSTI – 4. – 5. ROČNÍK (2/5)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
<u>Kompetence občanské</u> • respektuje přesvědčení druhých lidí • respektuje, chrání a oceňuje naše tradice, historické a kulturní dědictví • projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům • aktivně se zapojuje do kulturního dění • chápe základní ekologické souvislosti <u>Kompetence sociální a personální</u> • účinně spolupracuje ve skupině, podílí se na vytvoření příjemné atmosféry v týmu • přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá • vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru • chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu <u>Kompetence pracovní</u> • užívá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení • dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky • adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky • přistupuje k výsledkům pracovní činnosti z hlediska kvality, hospodárnosti, funkčnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých a ochrany životního prostředí			• rozlišuje různé druhy papíru v běžné praxi • rozlišuje tvary a formáty papíru • zdokonaluje základní pracovní činnosti při práci s textilií • přišívá knoflík • zhotovuje jednoduchý výrobek z textilu • seznamuje se s lidovými zvyky, tradicemi a lidovými řemesly • určuje vhodný materiál pro zhotovování výrobku • zachází hospodárně s materiálem • dodržuje základy bezpečnosti a hygieny práce Přesahy: PŘÍRODOVĚDA ČESKÝ JAZYK –sloh, čtení MATEMATIKA VÝTVARNÁ VÝCHOVA HUDEBNÍ VÝCHOVA <u>Pomůcky:</u> řezivo, dřevařské polotovary, laťovky, dřevovláknité desky, měkký drát, kovové folie, tenký plech, drobné profily, přírodní materiály, termoplasty, různé druhy textilií, modelovacích hmot, náradí pro ruční opracování

PRACOVNÍ ČINNOSTI 4. – 5. ROČNÍK (3/5)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
	<u>Konstrukční činnosti</u> <u>Učivo</u> 1. stavebnice – plošné, prostorové, konstrukční, sestavování modelů 2. práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem Přesahy: MATEMATIKA <u>Pěstitelské práce</u> <u>Učivo</u> 1. základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin 2. pěstování rostlin ze semen v místnosti, okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina 3. pěstování pokojových rostlin 4. rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie		<u>Konstrukční činnosti</u> • provádí montážní a demontážní práce se stavebnicemi • seznamuje se s návodem a předlohou stavebnice, s jednotlivými částmi a možnostmi užití • sestavuje modely podle předlohy i podle představivosti z různých druhů stavebnic • vytváří vlastní plošné i prostorové kompozice ze stavebních prvků a volného materiálu • pracuje se stavebnicemi z kartónových prvků • osvojuje si pracovní dovednosti a návyky při organizaci, plánování a vlastní činnosti při zachování bezpečnosti a hygieny práce <u>Pomůcky:</u> • konstrukční stavebnice umožňující pohyblivé prvky, stavebnice se spojovatelnými prvky a díly, stavebnice z plastů a kartonů, nůž, nůžky, lepidlo, měřítko, šroubovák, maticový klíč <u>Pěstitelské práce</u> • ošetřuje pokojové květiny – zalévá, kypří, rosí, rozmnožuje, hnojí • pěstuje některé plodiny a rostliny • vede pokusy a pozorování v koutku přírody a poznatky zapisuje • ověřuje podmínky života rostlin–klíčivost, • růst, rychlení, rozmnožování • volí správný pěstitelský materiál, nářadí, pomůcky a správně s nimi pracuje • dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce Přesahy: PŘÍRODOVĚDA ČESKÝ JAZYK <u>Pomůcky:</u> • různé druhy květin, rostlin, květináč, zemina, pěstitelské nářadí

PRACOVNÍ ČINNOSTI 4. – 5. ROČNÍK (4/5)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
	<u>Příprava pokrmů</u> <u>Učivo</u> - základní vybavení kuchyně - výběr, nákup a skladování potravin - jednoduchá úprava stolu - pravidla správného stolování - technika v kuchyni – historie a význam		<u>Příprava pokrmů</u> - poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni - dokáže se těšit z radosti a úspěchu jiných, vyjadřuje účast na radosti i bolesti druhých, pozitivně hodnotí druhé v běžných podmínkách (EV) - zná základní vybavení kuchyně - provádí základní úklid pracovních ploch a nádobí - vybírá, nakupuje a uskládňuje potraviny - samostatně připravuje přesnídávku a jednoduché pohoštění - upraví rodinný stůl pro každodenní stolování - společensky se chová u stolu - dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce Přesahy: PŘÍRODOVĚDA ČESKÝ JAZYK – sloh <u>Etická výchva</u> - pozitivní hodnocení druhých <u>Pomůcky</u> - stůl, židle, jídelní příbory, talíře, šálky, skleničky, ubrousky, ubrus, estetické doplňky

5.9.2 - PRACOVNÍ ČINNOSTI – PRŮŘEZOVÁ TÉMATA 4. – 5. ROČNÍK (5/5)

Osobnostní a sociální výchova	<u>Osobnostní a sociální výchova</u>	Environmentální výchova
1.1.a cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění 1.1.b cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů 1.1.c dovednosti pro učení a studium 1.4.a dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému 1.4.c dobrá organizace času 1.4.e hledání pomoci při potížích 1.5.a cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti „dotahovat“ nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích 2.1.b rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech 2.1.c chyby při poznávání lidí 2.2.a péče o dobré vztahy 2.2.b chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc 2.2.c lidská práva jako regulativ vztahů 2.2.d vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny) 2.3.a řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků 2.3.b cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání 2.3.e dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů) 2.3.f komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost, apod.) 2.4.b rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny)	2.4.c rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence 3.2.a analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí 3.2.b vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnosti, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd. 3.2.c pomáhající a pro sociální chování (člověk neočekává protislužbu) 3.2.d dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne	1.3.c průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti) 1.3.d odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny) 1.3.e ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek) 2.a voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení) 1.2.b ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás) 1.2.c půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině) 1.2.d ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů) 1.2.e ekosystémy – biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úroveň, ohrožování a ochrana ve světě a u nás) 1.4.b náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí) 1.4.c aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace)
	Výchova demokratického občana	
	1.2.a občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku) 1.5.a cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění 1.5.b cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů 1.5.c dovednosti pro učení a studium	
	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	
	1.1.e lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy	

5.9.3 - PRACOVNÍ ČINNOSTI – PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY – 7. ROČNÍK (1/3)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
Kompetence sociální a personální: - Účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce - Podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá Kompetence pracovní: - Používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky - Přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot	Zásady chování ve školní dílně - dílenský řád - bezpečnost práce ve školní dílně - První pomoc při úrazu ve školní dílně Základní pojmy: - organizace práce - surovina, materiál, výrobek - recyklace materiálů - plánování pracovních činností Technické kreslení Dřevo - Druhy dřev, - vlastnosti dřeva - Příprava materiálu, orýsování - Obrábění dřeva - Výrobky ze dřeva Plasty - Rozdělení a vlastnosti plastů PE,PP,PS,PVC - Výrobek z plastů - Obrábění a tváření	- pozitivní vztah k práci - práce v kolektivu - pracovní návyky a dovednosti - hodnocení výrobku, přesnost provedení - písemný test - technologické postupy	Očekávané výstupy: - provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň; - řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí; - organizuje a plánuje svoji pracovní činnost; - užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku; - dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu;

PRACOVNÍ ČINNOSTI – PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY – 7. ROČNÍK (2/3)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
- Využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření Kompetence k řešení problémů: - Vnímá nejruznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností - Vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému	Kovy Technické kovy, rozdělení, vlastnosti - Výroba železa, litiny a oceli - Zpracování kovů - Koroze a ochrana před korozí, recyklace kovů - Zpracování výrobku Elektrická instalace - Čtení a kreslení instalačních výkresů - Práce s elektromontážní soupravou - zapojení zásuvkového obvodu - zapojení světelného obvodu s vypínačem - zapojení pohyblivého přívodu - zapojení střídavého přepínače - První pomoc při úrazu elektrickým proudem	- pracovní návyky a dovednosti - písemný test - technologické postupy	Očekávané výstupy - sestaví podle návrhu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model - navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj. - provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení - dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu

PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY - PRŮŘEZOVÁ TÉMATA 7. ROČNÍK (3/3)

Osobnostní a sociální výchova	Environmentální výchova	
1.1.b cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů 1.4.c dobrá organizace času 2.2.a péče o dobré vztahy	1.1.a les (les v našem prostředí), produkční a mimoprodukční významy lesa 1.2.g přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí) 1.5.a cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění 1.3.c průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti) 1.4.b náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí)	

5.9.4 - PRACOVNÍ ČINNOSTI – PŘÍPRAVA POKRMŮ – 7. ROČNÍK (1/3)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
<u>Kompetence sociální a personální.</u> - účinně spolupracuje ve skupině, - podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce -podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá <u>Kompetence pracovní:</u> - používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky - přístupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí - využívá získané znalosti a dovednosti ve své přípravě na budoucnost a na profesní zaměření	První pomoc při úrazech v kuchyni: Výživa člověka * Hygiena výživy * - Základní pojmy v oboru výživy a stravování Denní stravovací režim * - Zařízení kuchyňského pracoviště - Bezpečná obsluha všech přístrojů Sestavování jídelníčku * - Podávání základních druhů pokrmů - Základní inventář pro stolování Společenské chování při stolování Úprava pokrmů - Odměrování poživatin - Předběžná úprava základních potravin - Tepelná úprava pokrmů, vaření, dušení, pečení, smažení - Mikrovlnný ohřev, grilování - Vánoční cukroví Úprava slavnostního vánočního stolu <u>Potravina živočišného původu a jejich technologické zpracování</u> - Maso a masné výrobky - Mléko a mléčné výrobky - Příprava hlavního jídla <u>Potraviny rostlinného původu a jejich technologické zpracování</u> * výchova ke zdraví	- pozitivní vztah k práci - práce v týmu - pracovní návyky, dovednosti - výsledky své práce - písemný test – - správný stravovací režim	Očekávané výstupy žák - používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče - připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy - dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni - dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky - vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny a v nejbližším okolí Učivo kuchyně - základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu potraviny - výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku

PRACOVNÍ ČINNOSTI – PŘÍPRAVA POKRMŮ – 7. ROČNÍK (2/3)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení	<u>Použití správného druhu nádobí</u> <u>Velikonoční zvyky</u> - Prostírání – dekorace - Velikonoční recepty - Pečivo <u>Hlavní jídlo</u> - Pochutiny – koření - Speciální pochutiny- hořčice, kvasnice, polévkové koření atd. - Přílohy a saláty - Konzervování a příprava polotovarů v domácnosti - Zmrazování potravin <u>Stravování ze mimořádných podmínek</u> - Stravování v přírodě Nejlepší recept – vyhodnocení		• příprava pokrmů - úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů úprava stolu a stolování - jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole <u>Pomůcky:</u> • Kuchyňské nádobí • Základní kuchyňské přístroje •

PRACOVNÍ ČINNOSTI – PŘÍPRAVA POKRMŮ – PRŮŘEZOVÁ TÉMATA 7. ROČNÍK (3/3)

Osobnostní a sociální výchova	Multikulturní výchova	Mediální výchova
1.2.h moje vztahy k druhým lidem 1.3.b organizace vlastního času, plánování učení a studia 1.4.c dobrá organizace času 2.1.a vzájemné poznávání ve skupině/třídě 2.2.d vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny) 2.3.f komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost, apod.) 2.4.a rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.) 2.4.b rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny) 3.2.b vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnosti, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd. 3.2.c pomáhající a pro sociální chování (člověk neočekává protislužbu)	1.2.f uplatňování principu slušného chování (základní morální normy)	1.1.d respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy) 1.7.c stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti
	Environmentální výchova	
	1.3.d Instituce Evropské unie a jejich fungování 1.4.b multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování 1.4.d naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem	

5.9.5 - ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE – 8. ROČNÍK (1/3)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
<u>Kompetence k řešení problémů</u> • Vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení. • Vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech • a praktickém životě. • Operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy. <u>Kompetence sociální a personální</u> • Podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů. • Vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebevědomí a samotný rozvoj, ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty.	Volba profesní orientace 1. Základní principy - Sebepoznávání – osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti. - Sebehodnocení - Vlivy na volbu profesní orientace Etická výchova úcta k lidské osobě – lidská práva, zdroje lidských práv, svoboda, rovnost, potenciality člověka, pozitivní hodnocení druhých v obtížných situacích, občanská zralost jedinečnost a identita člověka – rozvoj sebevědomí, hodnotová orientace, rozvoj sebeovládání a morálního úsudku, selfmanagement, úvahy nad mravními zásadami, radost a optimismus v životě otevřená komunikace – úroveň komunikace, zásady verbální komunikace, komunikační chyby, dialog, komunikace ve ztížených podmínkách - aktivní naslouchání – cíle, výhody zásady, způsob a nácvik aktivního naslouchání	• Dramatizace • Modelování situací • Pozorování práce v hodině • Problémové zadání • Referát • Samostatné práce • Úroveň vypracování projektů	<u>Očekávané výstupy:</u> • Orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí. • Posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravě. • Využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného povolání. • Prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh • respektuje velikost a důstojnost lidské osoby, objevuje vlastní jedinečnost a identitu a vytváří si zdravé sebevědomí (EV) • analyzuje etické aspekty různých životních situací (EV)

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE – 8. ROČNÍK (2/3)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
Kompetence občanské • Respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí. • Chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole a mimo školu. <u>Kompetence k řešení problémů</u> • Vnímá nejružnější situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností. • Ověřuje prakticky správnost řešení • problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů. <u>Kompetence komunikativní</u> • Využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem. Kompetence pracovní • Orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení.	5. asertivní chování – přijatelný kompromis, konstruktivní kritika, přijetí pochvaly, požádání o laskavost, stížnost, otázka po důvodu, realizace svých práv, řešení konfliktu 6. obrana před manipulací - asertivní techniky – manipulace, vysvětlení a nácvik jednotlivých asertivních technik TRH PRÁCE 1. Povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů. 2. Charakter a druhy pracovních činností. 3. Požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní 4. Rovnost příležitostí na trhu práce <u>Podnikání</u> 2. Druhy a struktura organizací 3. Nejčastější formy podnikání 4. Drobné a soukromé podnikání		

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE - PRŮŘEZOVÁ TÉMATA 8. ROČNÍK (3/3)

Osobnostní a sociální výchova	Osobnostní a sociální výchova	Multikulturní výchova
1.1.a cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění 1.1.b cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů 1.1.c dovednosti pro učení a studium 1.2.a já jako zdroj informací o sobě 1.2.b druzí jako zdroj informací o mně 1.2.c moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty) 1.2.d co o sobě vím a co ne 1.2.e jak se promítá mé já v mém chování 1.2.f můj vztah ke mně samému 1.2.g moje učení 1.2.h moje vztahy k druhým lidem 1.2.i zdravé a vyrovnané sebepojetí 1.3.a cvičení sebekontroly, sebeovládání-regulace vlastního jednání i prožívání, vůle 1.3.b organizace vlastního času, plánování učení a studia 1.3.c stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení 1.4.a dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému 1.4.b sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích 1.4.c dobrá organizace času 1.4.e hledání pomoci při potížích 2.1.a vzájemné poznávání ve skupině/třídě 2.2.b chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc 2.2.c lidská práva jako regulativ vztahů 2.3.b cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání 2.3.c dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, cvičení v neverbálním sdělování) 2.3.d specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“) 2.3.e dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů) 2.3.f komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost, apod.)	2.4.b rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny) 2.4.c rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence 3.1.b problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci 3.2.a analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí	1.1.a jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti 1.2.f uplatňování principu slušného chování (základní morální normy) 1.2.g význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti 1.2.h tolerance, empatie, umět se vžít do role druhého 1.4.d naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem 5.a odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám
	Výchova demokratického občana	
	1.5.a cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění 1.5.b cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů	

5.9.6 - ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE – 9. ROČNÍK (1/3)

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
Kompetence	Učivo		Očekávané výstupy
<u>Kompetence komunikativní</u> - Formuluje myšlenky a své názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu. - Naslouchá promluvám jiných lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor, vhodně argumentuje. - Rozumí různým typům textu, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení do společenského dění. <u>Kompetence personální a sociální</u> - Prispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají. <u>Kompetence k učení</u> - Vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu. - Samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití. <u>Kompetence k řešení problémů</u> - Vyhledává informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich shodné nebo - odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému. - Kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit. Uvědomuje si odpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů.	<u>Možnosti vzdělávání</u> - Náplň učebních a studijních oborů - Přijímací řízení - Informace a poradenské služby <u>Volba profesní orientace</u> - Informační základna pro volbu povolání - Práce s profesními informacemi - Využívání poradenských služeb <u>Zaměstnání</u> - Pracovní příležitosti v obci (regionu) - Způsoby hledání zaměstnání - Psaní životopisu - Pohovor u zaměstnavatele - Problémy nezaměstnanosti - Úřady práce - Práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů <u>Etická výchova</u> - úcta k lidské osobě – lidská práva, zdroje lidských práv, svoboda, rovnost, potenciality člověka, pozitivní hodnocení druhých v obtížných situacích, občanská zralost - otevřená komunikace – úroveň komunikace, zásady verbální komunikace, komunikační chyby, dialog, komunikace ve ztížených podmínkách - asertivní chování – přijatelný kompromis, konstruktivní kritika, přijetí pochvaly, požádání o laskavost, stížnost, otázka po důvodu, realizace svých práv, řešení konfliktu	- Modelování situací - Pozorování práce v hodině - Dramatizace - Referát - Problémové zadání - Samostatné práce - Úroveň vypracování projektů	<u>Očekávané výstupy:</u> - Orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí. - Posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravě. - Využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného povolání. - Prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh - aplikuje postoje a způsobilosti, které rozvíjejí mezilidské vztahy (EV) - analyzuje a aplikuje empatii v kolektivu (EV) - je vnímavý k sociálním problémům, v kontextu své situace a svých možností přispívá k jejich řešení (EV)

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE - PRŮŘEZOVÁ TÉMATA 9. ROČNÍK (2/3)

Osobnostní a sociální výchova	Výchova demokratického občana	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
1.1.c dovednosti pro učení a studium 1.3.c stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení 1.4.a dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému 1.4.b sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích 1.4.c dobrá organizace času 1.4.e hledání pomoci při potížích 2.2.c lidská práva jako regulativ vztahů 2.3.b cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání 2.3.c dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, cvičení v neverbálním sdělování) 2.3.d specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“) 2.3.e dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů) 2.3.f komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost, apod.) 2.3.g efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace 2.4.b rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny) 2.4.c rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence 3.1.a dovednosti pro řešení a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí 3.1.b problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci 3.2.a analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí 3.2.d dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne	1.1.a škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole 1.1.d spolupráce školy se správnými orgány a institucemi v obci 1.2.a občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku) 1.2.b Listina základních lidských práv a svobod, práva a povinnosti občana 1.2.c úloha občana v demokratické společnosti 1.2.d základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciaci, různorodost) 1.2.e principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů) 1.3.c společenské organizace a hnutí 1.4.b principy demokracie 1.4.d význam Ústavy jako základního zákona země 1.4.e demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti 1.5.c dovednosti pro učení a studium	1.1.b místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu 1.1.d život dětí v jiných zemích 1.1.e lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy 1.2.a naše vlast a Evropa 1.2.d mezinárodní setkávání 1.2.g život Evropanů a styl života v evropských rodinách 1.2.h životní styl a vzdělávání mladých Evropanů 1.3.f co Evropu spojuje a co ji rozděluje 1.3.g mezinárodní organizace a jejich příspěvek k řešení problémů dětí a mládeže

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE - PRŮŘEZOVÁ TÉMATA 9. ROČNÍK (3/3)

Multikulturní výchova	Mediální výchova	
1.1.a cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění 1.1.b cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů 1.2.a já jako zdroj informací o sobě 1.2.e jak se promítá mé já v mém chování 1.2.f můj vztah ke mně samému 1.2.g moje učení 1.2.h moje vztahy k druhým lidem 1.3.a cvičení sebekontroly, sebeovládání-regulace vlastního jednání i prožívání, vůle 1.3.b organizace vlastního času, plánování učení a studia 1.3.f projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku 1.4.b sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích 1.4.d naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem 1.4.e význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání 1.5.a Odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám 1.5.d Otázka lidských práv, základní dokumenty	1.1.f identifikování základních orientačních prvků v textu 1.2.a různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce 1.5.e role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování 1.7.c stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti	